

**T.C.
İSTANBUL AREL ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI**

**ANKARA ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ
KÜTÜPHANESİ 36518 NUMARALI MECMUA-İ EŞ 'ÂR**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

GİZEM GÖRGÜLÜER

İSTANBUL, 2025

**T.C.
İSTANBUL AREL ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI**

**ANKARA ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ
KÜTÜPHANESİ 36518 NUMARALI MECMUA-İ EŞ 'ÂR**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

GİZEM GÖRGÜLÜER

DANIŞMAN: PROF. DR. SONGÜL YAĞCIOĞLU

İSTANBUL, 2025

KABUL VE ONAY

GİZEM GÖRGÜLÜER tarafından hazırlanan “**ANKARA ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ KÜTÜPHANESİ 36518 NUMARALI MECMUA-İ EŞ 'ÂR**” adlı tez çalışmasının savunma tarihi 23.09.2025 tarihinde yapılmış olup aşağıda verilen jüri tarafından oy birliği ile İstanbul Arel Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı programı Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Jüri Üyeleri

İmza

Danışman

Prof. Dr. Songül YAĞCIOĞLU

İstanbul Arel Üniversitesi

.....

Üye

Dr. Öğretim Üyesi Mehmet

ALTINOVA

İstanbul Arel Üniversitesi

.....

Üye

Dr. Öğretim Üyesi Fatih

ODUNKIRAN

İstanbul Üniversitesi

.....

İstanbul Arel Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun
..... tarih ve sayılı kararıyla onaylanmıştır.

PROF. DR. ALİ AKDEMİR

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürü

YEMİN METNİ

Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum “**ANKARA ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ 36518 NUMARALI MECMÜ‘A-İ EŞ ’ÂR**” başlıklı bu çalışmanın, bilimsel ahlak ve geleneklere uygun şekilde tarafımdan yazıldığını, yararlandığım eserlerin tamamının kaynaklarda gösterildiğini ve çalışmanın içinde kullanıldıkları her yerde bunlara atıf yapıldığını belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

09.10.2025

GİZEM GÖRGÜLÜER

ÖZET

**ANKARA ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ 36518 NUMARALI
MECMU' A-İ EŞ ' ÂR
YÜKSEK LİSANS TEZİ
GİZEM GÖRGÜLÜER
İSTANBUL AREL ÜNİVERSİTESİ LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI
(DANIŞMAN: PROF. DR. SONGÜL YAĞCIOĞLU**

İSTANBUL, 2025

Çalışmanın konusunu, Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Kütüphanesi'nde 36518 numara ile kayıtlı bir şiir mecmuası oluşturmaktadır.

Eserin istinsah tarihi 1231 olarak verilmiş, müstensihisi ise tespit edilememiştir. Eserde, 73 şairin toplam 217 adet şiiri bulunmaktadır. Bunlardan 21 şairin kimliği tespit edilememiştir. Mecmuada nazım şekli bakımından en fazla gazel bulunmakla birlikte sırasıyla murabba, semai, tercii bend, müfret ve kıtalara da yer verilmiştir. Şiirlerin başında makam ve güfte bilgileri yer almaktadır. Bunların yanında hadis rivayetleri, ayet, dua ve tılsımlar da eserde bulunmaktadır. Şiirlerde aruz ölçüsünün yanında hece ölçüsü de kullanılmıştır. Padişahların, saz şairlerinin şiirlerinin de bulunduğu eserde ekseriyetle mutasavvuf şairlerin şiirlerine yer verilmiştir.

Çalışmada öncelikle mecmuanın tanımı ve önemi anlatılmış mecmuanın tanıtımı ve incelemesi yapıldıktan sonra mecmuada yer alan şairlerin kimlikleri tespit edilenlerin biyografilerine yer verilmiştir. Ardından metinde bulunan şairlerden kimliği tespit edilenler, yüzyılı ve mecmuada mevcut olan şiir sayıları ile şiirlerinin mecmuadaki şiirlerle farklılıkları tablo hâlinde gösterilmiştir. Daha sonra mecmuanın transkripsiyonlu metni, MESTAP'a göre tablosu ve tıpkıbasımına yer verilmiştir.

Çalışma, bilinmeyen şairler ve bilinen şairlerin yeni şiirlerinin tespiti bakımından Türk Dili ve Edebiyatı alanına katkı sağlamayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Mecmua, şiir, ilahi, mecmua' a-i eş 'âr

ABSTRACT

**MECMŪ‘A-İ EŞ‘ÂR (POETRY MISCELLANY), ANKARA UNIVERSITY
FACULTY OF DIVINITY LIBRARY, MS 36518.**

**MASTER'S THESIS
GİZEM GÖRGÜLÜER**

**GRADUATE SCHOOL, ISTANBUL AREL UNIVERSITY
TURKISH LANGUAGE AND LITERATURE
(SUPERVISOR: PROF. DR. SONGÜL YAĞCIOĞLU)**

İSTANBUL, 2025

The subject of this study is a poetry miscellany registered under number 36518 in the Library of the Faculty of Divinity at Ankara University. The date of the manuscript's copy is given as 1231, but the copyist could not be identified. The work contains a total of 217 poems by 73 poets. Among these, the identities of 21 poets could not be determined. Although the most common poetic form in the miscellany is gazel, it also includes, respectively, murabba, semai, terci-i bend, müfred, and kıta. At the beginning of the poems, information on makam (musical mode) and güfte (lyrics) is provided. In addition to these, the work also contains hadith transmissions, Qur'anic verses, prayers, and talismanic texts. Alongside the aruz meter, the syllabic meter (hece vezni) is also used in the poems. The miscellany includes poems by sultans and minstrel poets (saz şairleri), but mostly features poems by Sufi poets.

In the study, first the definition and significance of the miscellany are explained. Following the introduction and analysis of the miscellany, the biographies of the poets whose identities could be determined are included. Next, the identified poets in the text, the centuries they lived in, the number of poems of each in the miscellany, and the differences between their known poems and the ones in the miscellany are presented in a table. After that, the transcribed text of the miscellany, its table prepared according to MESTAP, and its facsimile are included.

This study aims to contribute to the field of Turkish Language and Literature by identifying unknown poets and discovering new poems by known poets.

Key Words: Mecmua, poem, hymns, mecmua‘a-i eş‘âr

İÇİNDEKİLER

Sayfa

ÖZET.....	i
ABSTRACT	ii
İÇİNDEKİLER	iii
ŞEKİL LİSTESİ.....	vi
TABLO LİSTESİ	vii
KISALTMA VE SEMBOL LİSTESİ.....	viii
ÖNSÖZ.....	ix
1 GİRİŞ	1
2 ANKARA ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ 36518 NUMARALI MECMU' A-İ EŞ' AR'IN TANITIMI VE İNCELEMESİ	3
2.1 Metnin Genel Özellikleri.....	3
2.2 Metnin İçeriği ve İnceleme Yöntemi	4
2.3 Metnin Dil ve İmla Özellikleri	5
2.4 Metinde Yer Alan Nazım Şekilleri	7
2.5 Metinde Kullanılan Vezinler.....	8
3 METİNDE BULUNAN ŞAİRLER VE BİYOGRAFİLERİ.....	10
3.1 Kaynaklarda Adı Geçen Şairler	13
3.1.1 Akkırmanlı Nakşî	13
3.1.2 Yûnus Efendi, Şeyh Yûnus, Âşık Yûnus	13
3.1.3 Nef'î	14
3.1.4 Eşrefoğlu Rûmî	14
3.1.5 Bolulu Himmet.....	14
3.1.6 Niyazi Mısırî	14
3.1.7 Zeynelabidin.....	15
3.1.8 Şeyh Cemal	15
3.1.9 Abdülahad Nûrî.....	15
3.1.10 Nesîmî	15
3.1.11 Hasan Sezâyî	15
3.1.12 Gafûrî	16
3.1.13 Gevherî.....	16
3.1.14 Âşık Ömer	16
3.1.15 Abdurrahim Tırsî.....	16
3.1.16 Fahrî	17
3.1.17 Hafız Post.....	17
3.1.18 Fennî Efendi	17
3.1.19 Aziz Mahmud Hüdâyî.....	17
3.1.20 Kuloğlu.....	17
3.1.21 Seyyid Nizamoğlu.....	18
3.1.22 Yunus Emre.....	18
3.1.23 Şeyh Vahyî.....	18
3.1.24 Fazlî Efendi	18
3.1.25 Akşemseddin	18
3.1.26 Şemsî	19
3.1.27 Azmî.....	19
3.1.28 Sultan Murad.....	19

3.1.29	Sultan Ahmed.....	19
3.1.30	Enderunlu Vâsıf	19
3.1.31	Bağdatlı Ruhî	20
3.1.32	Baba Tahir.....	20
3.1.33	Mahvî	20
3.1.34	Nevî.....	20
3.1.35	Fenâyî.....	20
3.1.36	Yazıcıoğlu Mehmed	21
3.1.37	Reşîd.....	21
3.1.38	Ruşenî.....	21
3.1.39	Zakirî	21
3.1.40	Fethî	21
3.1.41	Ahdî.....	21
3.1.42	Rumuzî	22
3.1.43	Atûfî	22
3.1.44	Yahya Efendi.....	22
3.1.45	Hayalî	22
3.1.46	Koca Râgıp Paşa	22
3.1.47	Nabî	22
3.1.48	Nasûhî	23
3.1.49	Himmetzâde Abdullah	23
3.1.50	Hatâyî	23
3.1.51	Şeyhî.....	23
3.1.52	Nazmî	23
3.1.53	Şahidî	23
3.1.54	Şems-i Tebrizî	24
3.1.55	Nâzim	24
3.1.56	Kaygusuz.....	24
3.1.57	Haşim Baba	24
3.1.58	Sultan Mustafa	24
3.1.59	Üftâde	24
3.1.60	Abdüşşekûr Efendi	25
3.1.61	Şekûrî	25
3.1.62	Şeyh Nakşî	25
3.2	Kaynaklarda Adı Geçmeyen Şairler.....	25
3.2.1	Şeyh Selâmî.....	26
3.2.2	Lutfî Efendi	26
3.2.3	Feyzî Edirnevî Tarihçizade	26
3.2.4	Şeyh Muhammed	26
3.2.5	Ganî	26
3.2.6	Rehberî	27
3.2.7	Ahmed Beg	27
3.2.8	Arif Efendi	27
4	METİN	54
4.1	Metin Tesisinde Takip Edilen Yol	54
4.2	Transkripsiyonlu Metin	55
5	SONUÇ.....	244
6	KAYNAKLAR	246
7	TIPKIBASIM	250

8	ÖZGEÇMİŞ.....	282
---	---------------	-----

ŞEKİL LİSTESİ

Sayfa

Şekil 2.1 2a/1 örnek yazım 1.....	5
Şekil 2.2 29a/2 örnek hatalı yazım 1.....	6
Şekil 2.3 6b/3 örnek hatalı yazım 2.....	6
Şekil 2.4 29a/2 örnek hatalı yazım 3.....	6
Şekil 2.5 2b/1 örnek hatalı yazım 4.....	6
Şekil 2.6 21a/2 örnek yazım 2.....	6
Şekil 2.7 2a/1 örnek hatalı yazım 5.....	7

TABLO LİSTESİ

Sayfa

Tablo 2.1 Nazım Şekillerine Göre Dağılım Tablosu	8
Tablo 2.2 Aruz Vezinleri ve Kullanım Sayısı	9
Tablo 2.3 Hece Vezinleri ve Kullanım Sayısı	9
Tablo 3.1 Yüzyıllara Göre Şair Dağılımı	10
Tablo 3.2 Mecmuada Yer Alan Şairler	27
Tablo 4.1 Transkripsiyon Alfabesi	55
Tablo 4.2 Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi 36518 Numara İle Kayıtlı Mecmua-i Eş'âr'ın MESTAP'a Göre Tablosu	203

KISALTMA VE SEMBOL LİSTESİ

Bk.	:	Bakınız
a.g.e.	:	Adı Geçen Eser
s.	:	Sayfa
TEİS	:	Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü

ÖNSÖZ

Mecmualar, klasik Türk edebiyatında farklı dönemlere ve şairlere ait şiirlerin, kimi zaman da mensur metinlerin bir araya getirildiği yazma eserlerdir. Genellikle müellif ve müstensihî belli olmayan bu eserler, mürettibin tercih ve zevkine göre şekillendiğinden hem edebî hem de kültürel anlamda önemli bilgiler sunar. Şairlerin divanlarında bulunmayan pek çok şiir ancak mecmualar aracılığıyla günümüze ulaşabilmekte; bu yönüyle mecmualar, edebiyat tarihi ve metin tenkidi çalışmalarında başvurulacak birincil kaynaklar arasında yer almaktadır.

Bu çalışmanın konusunu, Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Kütüphanesi'nde 36518 numarayla kayıtlı bir şiir mecmuası oluşturmaktadır. Tek cilt hâlindeki bu yazma eser, nesih hattı ile yazılmış olup 1b – 64a varakları arasında yer almaktadır. Metinde yer alan şiirlerin nazım şekli ağırlıklı olarak sırasıyla ilahi, nutuk ve gazellerden oluşturmaktadır. Ayrıca şiirlerin büyük kısmında güfte, bestekâr ve makam bilgilerine de şiirin başında yer verilmiştir. Eserde tekke edebiyatı etkisi ağırlıktadır; metinler çoğunlukla 15-17. yüzyıllar arasında yazılmıştır. Bununla birlikte, kaynaklarda adı geçmeyen bazı şairlere ait şiirler de mecmuada yer almaktadır.

Mecmuada zamanla oluşan mürekkep dağınıkları, rutubet lekeleri, ciltleme özensizliği ve yıpranmalar nedeniyle bazı kısımların okunması güçleşmiştir. Yine metinde harflerin eksik ve yanlış yazılması, noktaların yanlış yerde olması veya hiç olmaması, kelimelerin yanlış yazılması gibi birçok imla hatası bulunmaktadır. Mecmuanın belirtilen fiziksel kusurları ve imla hataları metnin sağlıklı okunmasında önemli bir engel teşkil etmektedir. Bu durumun bertaraf edilmesi için mecmuada yer alan şiirlerin okunmasında şairi bilinenler için varsa akademik çalışmalar esas alınmış, mecmuada bulunan farklılıklar ise dipnotlarda gösterilmiştir. Yine şiirlerin beyit ve mecmua arasındaki beyit ve dördlük farklılıkları da dipnotlarda belirtilmiştir.

Bu çalışmanın her aşamasında bilgi ve tecrübeleriyle yol gösteren, değerli katkılarını esirgemeyen tez danışmanım Prof. Dr. Songül YAĞCIOĞLU'na en içten teşekkürlerimi sunarım. Ayrıca, hayatım boyunca maddi ve manevi desteklerini hiç eksiltmeyen sevgili anneciğime, babacığım, canım kardeşim Timurhan'a ve biricik dayım Mehmet ÖZ'e sonsuz teşekkür ederim.

09.10.2025

GİZEM GÖRGÜLÜER

1 GİRİŞ

Mecmua, Arapça cem' kökünden türemiş olup "toplanmış, cemedilmiş, bir araya getirilmiş, tertip ve tanzim edilen şeylerin hepsi; seçilmiş yazılardan meydana getirilen yazma kitap, dergi" anlamlarına gelmektedir (Devellioğlu, 2013: 689). Uzun'un tanımına göre mecmua, sözlükte "toplamak, derlemek" manasına gelen cem' kökünden türeyen bir terim olup genellikle bir ya da birden fazla kişiye ait çeşitli dini ve din dışı metinlerin bir araya getirilmesiyle oluşturulan derleme eserleri ifade etmektedir. Başlangıçta not defteri biçiminde ortaya çıkan bu tür, zamanla düzenli bir tertibe kavuşmuş ve edebî, ilmî ya da kültürel nitelikte metinlerin kaydedildiği müstakil bir telif türüne dönüşmüştür (Uzun, 2003).

Klasik Türk edebiyatında "mecmua" terimi, genellikle müellifi veya müstensihî bilinmeyen, içeriği derleyicinin estetik anlayışına göre şekillenen, farklı şair ve yazarların çeşitli türlerdeki eserlerini bir araya getiren defterleri ifade etmektedir. Mecmualar, kimi zaman yalnızca bir nazım şekliyle oluşturulurken, kimi zaman da nazım ve nesir karışık biçimde düzenlenmiştir. Şiir veya nesirlerin mecmualara dâhil edilmesinde esas belirleyici unsur, mürettibin bireysel zevki ve eğilimidir. Bu durum, mecmuaların içerik açısından herhangi bir sınır taşımadığını, büyük ölçüde kişisel tercihlerin ürünü olduğunu göstermektedir (Şenödeyici ve diğerleri, 2015: 373).

Mecmualar, edebiyat ve kültür tarihi açısından büyük bir önem taşımaktadır. Bu eserlerde divanlarda yer almayan şiirler, şiirlerin farklı şekilleri ve şairin divanında bulunmayan yeni beyitler yer alabilir. Ayrıca adı bilinmeyen şairlerin eserleri veya meşhur şairlerin daha önce yayımlanmamış şiirleri ile bilinmeyen beyitler, mecmualar sayesinde ortaya çıkarılabilmektedir. Mecmualar, döneminin şiir zevkini yansıtmakla kalmayıp yeni aruz kalıpları ve nazım biçimleri tespit edilebilir; kaybolmuş şiirleri ve bilinmeyen beyitleri gün yüzüne çıkararak hem edebiyat tarihine hem de kültürel araştırmalara önemli katkılar sağlarlar (Köksal, 2011). Bunun yanında kimi şairlerin divanları mecmualar taranarak oluşturulmuştur. Şairin divanlarına almadıkları ya da şairin ölümünden sonra yayılan şiirler de mecmualar taranarak bulunabilir. Tezkirelerde yer alan fakat divanı bulunmayan/bilinmeyen şairlerin de edebiyat

tarihlerinde var olmasını sağlayan mecmualardır. Bazı mecmualar ise şairlerin hayatı ve eserleri hakkında oldukęa geniş bilgiler içermesi bakımından edebiyata katkı sunmaktadır (Şenödeyici ve diğerleri, 2015: 375).

Sonuç olarak mecmualar, yalnızca şiirlerin bir araya getirildiği eserler değil, aynı zamanda edebiyat tarihimizin boşluklarını dolduran, kayıp veya unutulmuş şiirleri gün yüzüne çıkaran önemli kaynaklardır. Şairlerin divanlarına girmemiş şiirleri tespit etme, anonim şairleri edebiyat sahnesine kazandırma ve dönemin şiir zevkini yansıtmaya noktasında büyük bir rol üstlenirler. Bu yönüyle mecmualar hem edebiyat tarihçiliği hem de metin neşri çalışmalarında vazgeçilmez bir kaynak hüviyetindedir. Dolayısıyla mecmuaların titizlikle incelenmesi, Türk edebiyatı mirasının daha açık ve bütünlüklü bir şekilde ortaya çıkmasına zemin hazırlayacaktır.

Çalışmanın konusunu Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakóltesi Kütüphanesi'nde 36518 numarada bulunan "Mecmū'a-i Eş'ār" adlı řiir mecmuası teşkil etmektedir. Çalışma Giriş bölümünden sonra üç ana bölümden oluşmaktadır. Birinci Bölümde mecmua; genel özellikleri, dil ve imla hususları ile mecmuada bulunan nazım şekilleri bakımından alt başlıklarla değerlendirilmiştir. İkinci Bölümde şiirlerine yer verilen şairler, kaynaklarda yer alıp almamasına göre alt başlıklarla incelenmiştir. Üçüncü Bölüm transkrip harflerine aktarılan Metin'dir.

2 ANKARA ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ 36518 NUMARALI MECMŪ‘A-İ EŞ‘ĀR’IN TANITIMI VE İNCELEMESİ

2.1 Metnin Genel Özellikleri

Çalışmanın konusunu, Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Kütüphanesi’nde 36518 numarada bulunan “Mecmū‘a-i Eş‘ār” adıyla kayıtlı eser oluşturmaktadır. Kütüphane katalogunda eser hakkında detaylı bilgi bulunmamaktadır. Dijital olarak incelenen nüshadan elde edilen bilgilere göre eserin nüsha tavsifi şu şekildedir:

Mecmū‘a-i Eş‘ār adıyla kayıtlı olan bu eser, kahverengi deri kaplıdır. Eserin dış kapağına beyaz bir kâğıt yapıştırılmış olup üzerinde el yazısıyla “1761” yazmaktadır. Sırt kısmında ise “36518” numarası yer almaktadır. Eserin ön ve arka kapak sayfaları sarı renkli kâğıt ile kaplanmıştır. 1b varağında, Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Kütüphanesi envanterine ilişkin Ayniyat No: 46690 ve Yer No: 36518 bilgileri yer almaktadır. Zahriyede nesir türünde bir metin bulunmakta ancak mürekkep solmaları ve sayfa yıpranmaları nedeniyle metin tam olarak okunamamaktadır. Envanter kaydının yanında, “müfred” başlığıyla yan yazılmış bir beyit yer almakta olup beyit, “Ne vefādan ne cefādan müteselli cānım / Maraḫ-ı ‘aşka ‘ilāç olmaz imiş sultānım” şeklindedir. Ayrıca sayfada çeşitli hesaplamalar ve karalamalar da yer almaktadır. Eser nesih hatla yazılmıştır. Bunun yanı sıra levhalarda sülüs, mensur kısımlarda rika örneklerine de rastlanmaktadır. Yine mecmuaya zaman içinde eklenmiş olduğu anlaşılan şiirlerde ise yazı stillerinin çeşitlendiği görülmektedir.

Mecmuanın müstensihisi hakkında herhangi bir bilgi bulunmamaktadır. Bununla birlikte, 38a varağında Hicrî 1231 (M. 1815–1816) tarihi yer almakta olup eserin bu tarihte istinsah edildiğine işaret etmektedir. Aynı varakta Allah, Muhammed, Ali, Osman, Ebu Bekir, Ömer ve Hasan Hüseyin isimleri büyük puntolarla yazılmıştır. Bu kaydın, eserin kolofonu olduğu düşünülmektedir. Eserin genel olarak fiziksel durumu iyi seviyededir.

Eser 64 varak olup nesih hattıyla kaleme alınmıştır. Eserin bazı sayfalarında mürekkep taşmaları, lekelenmeler ve rutubet nedeniyle yıpranmalar mevcuttur. Eser,

Latin harfleriyle kurşun kalem kullanılarak sonradan numaralandırılmıştır. Metnin transkripsiyon alfabesine aktarımında bu rakamlar esas alınmıştır. Eserin genelinde siyah mürekkep kullanılmış olup sadece bir şiirde kırmızı mürekkep tercih edilmiştir. Bir de 26. sayfada ise “*Baba Tahir makam*” başlığı kırmızı mürekkeple yazılmıştır.

Metinde yer alan ilk şiirin, Akkirmanlı Nakşî’ye; son şiirin ise, Himmet Efendi’ye ait olduğu tespit edilmiştir.

Baş:

Merhâbâ ey şu‘le-i âyine-i sırr-ı Hüdâ/ Merhâbâ ey mazhar-ı feyz-i Cenâb-ı Kibriyâ [2a/1]

Son:

Şehirlerde ağlayayım / Cigercigim tağlayayım / Şular gibi çağlayayım / [‘Âşkîñ elinden elinden] [64b/2]

2.2 Metnin İçeriği ve İnceleme Yöntemi

Eser, büyük ölçüde ilahi olmak üzere farklı nazım şekillerinde yazılmış şiirlerden oluşmaktadır. Şiirlerin üzerine genellikle başlık şeklinde güfte ve beste sahibinin adı ve eserin makamı yazılmıştır. Mecmuada yer alan metinlerin önemli bir kısmı tekke edebiyatı geleneğine bağlı, tasavvufî ve dinî içerikli şiirlerden oluşmaktadır. Nazım şekli bakımından ilahi ve nutuklar ağırlıkta olup gazel türüne de sıkça rastlanmaktadır. Şairler ve şiirler, ağırlıklı olarak 15-17. yüzyıllar arasından seçilmiştir. Bununla birlikte, eserde kaynaklarda adı geçmeyen bazı şairlere de rastlanmaktadır.

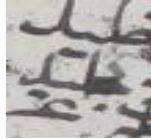
Şiirlerin başlıklarında şairin mahlası, bestekâr ve makam bilgileri verilmiş, bazı şiirlerde ise yalnızca nazım şekli başlık olarak kullanılmıştır. Metnin transkripsiyon harflerine aktarılmasında bu düzen korunmuştur. Beyit veya dördlüklerin sonunda tekrar eden mısralar için “*eyzan*” ifadesi düşülmüştür. Yine metnin aktarımında “*eyzan*” geçen yerlerde tekrar etmesi gereken mısra köşeli parantezle verilmiştir.

Mecmuada yer alan şiirlerin büyük bir bölümü, bilinen şairler ve şiirlerinden oluşmakla birlikte beyit ve kıta sayısı bakımından değişiklik gösterdiği görülmektedir. Yine kaynaklarda rastlanmayan şairlere ait şiirler bulunduğu gibi, bazı şiirlerin kime ait olduğu da tespit edilememiştir. Metin; kelimelerin yanlış yazılması, harflerin eksik olması, noktaların yanlış yere konması veya hiç konmaması, eklerin yanlış yazılması ile imla bakımından oldukça problemlidir. Bunun yanı sıra yazmada rutubet kaynaklı tahribat ve yazılı kısımların cilt içine dahil edilmesi gibi hususlar metnin sağlıklı okunmasında büyük bir engel oluşturmuştur. Bu nedenlerle metnin kurulmasında bilinen şairlerin şiirleri için şaire dair yapılmış akademik bir çalışma varsa bu çalışma esas alınmış, mecmuada yer alan farklılıklar ise ilgili bölümlerde dipnotlarla gösterilmiştir. Yine metindeki eksik ya da silinmiş bazı kısımlarda metin tamiri yapılmış ve bunlar köşeli parantezle gösterilmiştir. Çalışmanın sonunda eserin tıpkıbasımına yer verilmiştir.

2.3 Metnin Dil ve İmla Özellikleri

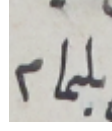
Yukarıda da belirtildiği gibi metin; kelimelerin sayısının çok fazla yanlış yazılması, harflerin eksik olması, noktaların yanlış yere konması veya hiç konmaması gibi özellikler ile imla bakımından oldukça problemlidir. Metinde görülen imla problemlerinden birkaç örnek şöyledir:

1. Bazı kelimelerde harf yanlış yazılmış, sonradan tashih edilmiştir. Örneğin, “*celil*” kelimesinde “*cim*” harfi yanlış yazılmış, üzerine “*dal*” harfi yazılarak düzeltilmiştir:

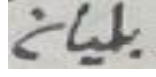

Şekil 2.1 2a/1 örnek yazım 1.

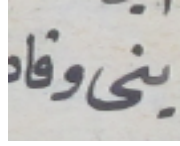
2. Metinde bazı kelimeler müstensihin tercihlerine göre hatalı yazılmıştır. Örneğin, “*bilemem*” kelimesi “*bilmam*”; “*bilmeyen*” kelimesi ise “*bilmeyan*”, “*bî-vefâ*” kelimesi “*yeni*” şeklinde yazılmıştır. Bu tür yazım hataları metni okuma sürecinde güçlükler yaratmaktadır:

Şekil 2.2 29a/2 örnek hatalı yazım 1.

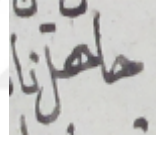

Şekil 2.3 6b/3 örnek hatalı yazım 2.

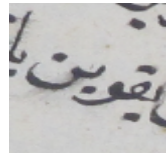
Şekil 2.4 29a/2 örnek hatalı yazım 3.

3. Bazı kelimelerde nokta kusurları görülmektedir. Örneğin, “şın” yerine “sin”, “dal” yerine “zel”, “ç” yerine “cim”, “ye” yerine “be” gibi hatalar yer almakta, nokta ya eksik ya da fazla kullanılmaktadır:

Şekil 2.5 2b/1 örnek hatalı yazım 4.

4. Bazı kelimelerde Eski Anadolu Türkçesine ait ekler kullanılmıştır. Örneğin “yıkuban, kalkuban, oluban” gibi:

Şekil 2.6 21a/2 örnek yazım 2.

5. Bazı kelimeler okunmayacak/ anlaşılamayacak kadar yanlış yazılmıştır. Örnek olarak, “eğer” kelimesi tamamen hatalı yazılıp okunması oldukça zorlaşmıştır:

Şekil 2.7 2a/1 örnek hatalı yazım 5.

Sonuç olarak, eserdeki keyfi yazım tercihleri, gözden kaçan hatalar ve nokta kusurları metnin okunmasını ve anlaşılmasını güçleştirmiştir. Çok fazla hatalı yazım tespit edildiğinden sadece birkaç örnekle yetinilmiştir. Hatalı olduğu tespit edilen kelimeler metin içinde doğru halleriyle aktarılmıştır.

2.4 Metinde Yer Alan Nazım Şekilleri

Mecmuada toplam 217 şiir yer almaktadır. Bu şiirler; gazel, kaside, müfret, kıta, murabba, koşma, şarkı, semaî, mâni, terci'-i bend, muhammes ve müseddes nazım şekilleriyle kaleme alınmıştır. Şiirlerin nazım şekillerine göre dağılımı şu şekildedir: 99 gazel, 28 müfret, 42 murabba, 10 kıta, 8 koşma, 7 şarkı, 8 semaî, 2 kaside, 8 mâni, 3 terci'-i bend, 1 muhammes ve 1 müseddes.

Mecmuada en çok gazel nazım şekli ile yazılmış eserler yer almaktadır. Mecmuada en çok gazeli olan şair Niyazi-i Mısri'dir. Daha sonra murabba nazım şekli kullanılmıştır ve en çok murabbası olan şair Aşık Ömer'dir.

Eserde yer alan iki kasidenin biri Feyzi, diğeri ise Hayalî'ye aittir. Mecmuada bulunan mani, müfret ve kıtaların şairleri tespit edilememektedir. Ayrıca müfret ve kıta başlığıyla yer alan bazı şiirlerin, gazellerin ilk iki beytinden alındığı görülmektedir; tespit edilebilenler dipnotta verilmiştir.

Eserde yer alan üç terci'-i bendin biri Enderunlu Vâsıf, diğeri ise Zâkirî'ye aittir, diğerrinin şairi tespit edilememiştir. Şarkılar sırasıyla Aşık Ömer, Gevherî ve Aşık Ömer'e aittir; geriye kalan dört şarkının şairi tespit edilememiştir. Semailer ise sırasıyla Kuloğlu, Arif Efendi, Gevherî, Aşık Ömer ve kimliği tespit edilemeyen Ahmed Beg isimli şaire aittir; geriye kalan üç semainin şairi tespit edilememiştir.

Muhammes, Gani mahlaslı kimliği tespit edilemeyen bir şaire, müseddes ise Azmî adlı şaire aittir.

Eserde yer alan şiirlerden 61 şiirin şairi tespit edilememiştir. Bu şiirlerin 25'i müfret, 10'u kıta, 8'i gazel, 4'ü murabba, 1'i terci'-i bend, 3'ü şarkı, 1'i semaî, 8'i mâni olup 1'inin türü tespit edilememiştir.

Tablo 2.1 Nazım Şekillerine Göre Dağılım Tablosu

Nazım Şekli	Şiir Sayısı	Şairi Bilinen	Şairi Bilinmeyen
Gazel	99	91	8
Murabba	42	38	4
Müfret	28	3	25
Kıta	10	0	10
Kaside	2	2	0
Koşma	8	8	0
Şarkı	7	3	4
Semaî	8	5	3
Mâni	8	0	8
Terci-i Bend	3	2	1
Müseddes	1	1	0
Muhammes	1	0	1
Toplam	217	153	61

2.5 Metinde Kullanılan Vezinler

Mecmuada yer alan 217 şiirin 150'si aruz, 38'i ise hece ölçüsüyle yazılmıştır. Geriye kalan 44 şiirin vezni ise imla kusurları ve silinmeler gibi sebeplerden dolayı tespit edilememiştir.

Mecmuada en çok kullanılan aruz kalıbı, remel bahrinden *Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün* ve *Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün* olup toplamda 84 şiirde tercih edilmiştir. Bunu yine remel bahrine ait *Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilün* ve *Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilün* kalıpları izlemekte, bu kalıplar 20 şiirde kullanılmıştır. Hezec bahrinin *Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün* kalıbı 10 kez, *Mefâ'ilü Fe'ilün Mefâ'ilü Fe'ilün* ile *Mefâ'ilün Mefâ'ilün Fe'ilün* kalıpları ise toplamda 13 kez kullanılmıştır. Recez bahrinin *Müstef'ilün Müstef'ilün Müstef'ilün Müstef'ilün* kalıbı 4 şiirde, müctes bahrinin *Mefâ'ilü Fe'ilâtün Mefâ'ilü Fe'ilün* kalıbı ise 3 şiirde yer almaktadır.

Kullanılan bu kalıpların dışında hezec, recez ve serî bahirlerine ait şu kalıplar birer veya ikişer kez kullanılmıştır: *Müfte'ilün Müfte'ilün Fâ'ilün*, *Mef'ülü Mefâ'ilün Fe'ülün*, *Mef'ülü Mefâ'ilün*, *Müstef'ilün Müstef'ilün*, *Müfte'ilün Fâ'ilün*.

Mecmuada hece ölçüsüyle yazılmış toplam 38 şiir yer almaktadır. Bunların 15'i 11'li, 12'si 8'li, 6'sı 7'li, 2'si 14'lü, 2'si 5'li ve 1'i 10'lu hece ölçüsüyle yazılmıştır.

Aşağıda mecmuada yer alan şiirlerin aruz ve hece ölçülerine göre dağılımı tablo hâlinde gösterilmiştir.

Tablo 2.2 Aruz Vezinleri ve Kullanım Sayısı

Bahr	Kalıp	Kullanım Sayısı
Remel	<i>Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün / Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün</i>	84
Remel	<i>Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilün / Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilün</i>	20
Hezec	<i>Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün</i>	10
Hezec	<i>Mefâ'ilü Fe'ilün Mefâ'ilü Fe'ilün, Mefâ'ilün Mefâ'ilün Fe'ilün</i>	13
Rezec	<i>Müstef'ilün Müstef'ilün Müstef'ilün Müstef'ilün</i>	4
Müctes	<i>Mefâ'ilü Fe'ilâtün Mefâ'ilü Fe'ilün</i>	3
Hezec, Rezec, Seri	<i>Müfte'ilün Müfte'ilün Fâ'ilün, Mef'ülü Mefâ'ilün Fe'ülün, Mef'ülü Mefâ'ilün, Müstef'ilün Müstef'ilün, Müfte'ilün Fâ'ilün.</i>	16
		Toplam: 150

Tablo 2.3 Hece Vezinleri ve Kullanım Sayısı

Hece Kalıbı	Şiir Sayısı
11'li	15
8'li	12
7'li	6
14'lü	2
5'li	2
10'lu	1
	Toplam: 38

3 METİNDE BULUNAN ŞAİRLER VE BİYOGRAFİLERİ

Eser; padişah, divan, halk ve tekke şairlerinin şiirlerini içermektedir. Sultan III. Murad, Sultan I. Ahmed ve Sultan II. Mustafa'nın yanı sıra Âşık Ömer ve Gevherî gibi halk şairlerinin eserleri mecmuada yer almaktadır. Mecmuada en çok şiiri bulunan şair Âşık Ömer olup 20 şiiri bulunmaktadır. Divan edebiyatını temsil eden Enderûnlu Vasıf ve Nâbî ile tekke ve tasavvuf geleneğine ait ilahiler, özellikle Niyâzî-i Mısırî, Eşrefoğlu Rûmî ve Yûnus Emre'nin ilahileri de öne çıkmaktadır. Mecmuanın son sayfalarında, Ayasofya Camii vaizliği yapmış olan Abdüşşekûr Efendi'ye ait yedi şiir bulunmaktadır. Ayrıca adı daha önce kaynaklarda geçmeyen Rehberî, Şeyh Muhammed, Ganî gibi şairlerin şiirleri de eserde yer almaktadır.

Mecmuada toplam 73 şair tespit edilmiştir. Bunlar yüzyıllarına göre tablo ile şöyledir:

Tablo 3.1 Yüzyıllara Göre Şair Dağılımı

Yüzyıl	Şair Sayısı	Şairler
10-11. yy.	1	Baba Tâhir
13. yy.	2	Yunus Emre, Şems-i Tebrîzî
14. yy.	1	Nesîmî
15. yy.	9	Eşrefoğlu Rûmî, Abdurrahîm Tırsî, Akşemseddin, Cemâl-i Halvetî, Yazıcıoğlu Mehmed, Ruşenî, Ahdi, Hayâlî, Kaygusuz Abdal,
16. yy.	8	Seyyid Nizâmîoğlu, Şemsî, Sultan Murad, Bağdatlı Rûhî, Nev'î, Hatâyî, Şâhidî, Üftâde
17. yy.	21	Akkirmanlı Nakşî, Nef'î, Bolulu Himmet, Niyâzî-i Mısırî, Abdülehad Nûrî, Gafûrî, Gevherî, Âşık Ömer, Hâfız Post, Aziz Mahmûd Hüdâyî, Şeyh Vahyî, Fazlî, Fenâyî, Abdülhayy, Zâkirî, Nâbî, Himmetzâde Abdullah, Nâzım, Sultan Mustafa, Şekûrî, Himmet Efendi
18. yy.	9	Hasan Sezâî, Fahrî, Sâlis Sultan Ahmed, Şeyh Mahvî, Atûfî, Koca Râgıb Paşa, Hâşim Baba, Abdüşşekûr, Şeyh Nakşî
19. yy.	3	Şeyh Cemâl, Fennî Efendi, Enderunlu Vâsıf
Toplam	73	

Tabloda verilenlerin dışında; Yunus Efendi, Şeyh Muhammet, Rehberî, Şeyh Selâmî, Lutfî, Zeynelâbidîn, Feyzî-i Edirnevî, Kuloğlu, Azmî, Ârif Efendi, Reşîd, Fethî, Şeyh Yunus, Rumûzî, Yahyâ Efendi, Nazmî, Yunus, Ahmed Bey ve Ganî olmak üzere 19 şairin, kaynaklarda isim ya da mahlaslarının yer almaması, bazı şairlerin ünlü

olan şairden etkilenecek aynı mahlası ve üslubu kullanması, kaynaklarda yaşadıkları yüzyılın belirtilmemesi gibi sebeplerden dolayı hangi yüzyıla ait olduğu tespit edilememiştir.

Bazı şiirlerde başlık ile mahlas arasında farklılıklar görülmekte ve bazı şiirlerin hangi şaire ait olduğu kesin olarak tespit edilememektedir. Örneğin 7b’de başlıkta Selâmî adı yer almakta, ancak şiirin mahlas beytinde Fenâyî ismi geçmektedir. Benzer şekilde, 30b’deki bir şiirin başlığı “gazel” olarak kaydedilmiş, mahlas beytinde ise Güvâhî ismi geçmesine rağmen bu şiir, Güvâhî’nin divanında bulunamamıştır; dolayısıyla ona ait olup olmadığı tespit edilememiştir.

8a’da Lutfî Efendi başlığıyla kayıtlı şiirin mahlas beytinde Faizî ismi yer almaktadır. Kaynaklarda üç farklı Lutfî Efendi’den bahsedilmekteyse de haklarında yeterli bilgi bulunmamakta ve şiirlerine ulaşılamamaktadır. Benzer şekilde, kaynaklarda iki Faizî’ye rastlanmakta, ancak onlar hakkında da malumat sınırlı olup eserleri günümüze ulaşmamıştır. 9a’da başlığında Zeynelabidin bulunan bir şiir yer almakta yine kaynaklarda yer alan Zeynelabidin isimli şairlerin eserlerine ulaşılamamakta, ulaşılabilenlerde ise bu şiir yer almamaktadır.

Mecmuada Hâfız Post adına kayıtlı iki şiir bulunmaktadır. Ancak bunlar Hâfız Post’un bilinen eserleri arasında yer almamaktadır. Divanını İtrî’ye hediye ettiği bilinmekte olup şiirlerin Hâfız Post’a mı yoksa İtrî’ye mi ait olduğu net değildir. Üstelik Hâfız Post’un şiirleri üzerine yapılmış tek çalışma (Doğrusöz, 1993) müzikoloji alanında kalmış, edebiyat araştırmalarına doğrudan katkı sağlamamaktadır (Uslu, 2015).

22b’de Azmî mahlaslı bir müseddes yer almakta, ancak kaynaklarda zikredilen Azmî’lerin eserlerinin tamamına ulaşamadığı için şiirin kime ait olduğu tespit edilememektedir. 23a’da Sultan III. Murad’a nispet edilen bir gazel bulunmaktadır. Divanında yer almayan bu şiir, halk arasında bilinen bir metindir.

Mecmuada ayrıca 10–11. yüzyıllarda yaşamış Baba Tâhir’e ait Farsça/Kürtçe bir şiir yer almakta, ancak rutubet sebebiyle oluşan yıpranma şiirin tamamının okunmasına engel olmuştur. Abdülhayy başlığıyla kaydedilen şairin Abdülhayy Celvetî olması muhtemeldir; ancak onun da eserlerinin tamamı elde mevcut değildir.

33b’de Fethî adıyla kayıtlı Türkçe–Farsça karışık yazılmış bir şiir bulunmaktadır; şairin kimliği tespit edilememiştir. Mecmuada Hayâlî mahlasıyla kayıtlı bir şairin kasidesi de yer almakta olup bu şiirin 15. yüzyılda yaşamış Hayâlî’ye ait olma ihtimali bulunsa da Hayâlî’nin eserleri arasında tespit edilemediği için aynı mahlası kullanan başka bir şaire ait olabileceği düşünülmektedir.

Mecmuada başlığı Eşrefzâde olan bir şiir bulunmaktadır. Bu kişinin, üslubu Eşrefoğlu Rûmî’ye benzeyen Eşref-i Sâni olduğu anlaşılmaktadır. Şair hakkında S. Nüzhet Ergun’un *Türk Şairleri* adlı eserinde bilgi ve mecmuada yer alan şiiri bulunmaktadır (1930). Yine mecmuada Şâhidî mahlaslı bir şiir bulunmakta, ancak kaynaklarda adı geçen Şâhidî’lerin eserleri arasında bu şiire rastlanmamıştır. Bunun yanı sıra mecmuada Rumûzî mahlaslı bir şiir de bulunmaktadır. Kaynaklarda iki farklı Rumûzî’den söz edilmekle birlikte, eserlerine ulaşamadığından söz konusu şiirin hangi Rumûzî’ye ait olduğu tespit edilememiştir.

55b’de Sultan II. Mustafa’ya ait bir şiir yer almakta, hemen yanında ise İkbâl başlığıyla bir şiir daha bulunmaktadır. Sultan II. Mustafa’nın mahlası İkbâlî olduğundan bu şiirin de ona ait olabileceği düşünülmektedir; fakat bilinen eserleri arasında mevcut değildir. Mecmuadaki son şiirin mahlas beytinde Himmet ismi geçmektedir. Yasemin Yetkin’in *Bolulu Himmet Divançesi* adlı çalışmasının girişinde ise bu şiirin, Bolulu Himmet’e değil, onunla aynı adı taşıyan babasına ait olduğu ifade edilmektedir (2016).

Belirtilenlerden hareketle, toplam 73 şairin 217 şiirinin bulunduğu mecmuada yüzyıllara göre dağılım şöyledir: 10. ve 14. yüzyıldan birer şair, 13. yüzyıldan iki şair, 15. yüzyıldan sekiz şair, 16. ve 18. yüzyıldan dokuzar şair, 17. yüzyıldan yirmi bir şair, 19. yüzyıldan üç şair ve yüzyılı tespit edilemeyen yirmi bir şair bulunmaktadır. Eser, birçok şairi ve çeşitli nazım şekillerini bir arada bulundurması bakımından oldukça geniş bir yelpaze ihtiva eder.

Aşağıda, mecmuada en çok şiiri bulunan ve kaynaklarda yer alan şairlerin biyografilerine, ardından kaynaklarda yer almayan şairlere yer verilecektir.

3.1 Kaynaklarda Adı Geçen Şairler

Mecmuada yer alan ve edebiyat kaynaklarında adı geçen şairlerin biyografileri aşağıda verilmiştir.

3.1.1 Akkirmanlı Nakşî

Nakşî, 17. yüzyılda yaşamış, Halvetî tarikatına mensup mutasavvıf bir şairdir. Şeyhlik yapmak üzere Akkirman'a gönderildiğinden Akkirmanlı Nakşî adını almıştır (Kocatürk, 2024: 303). Tasavvufi şiirlerinde hem hece hem de aruz veznini kullanmış, eserlerinde irşad anlayışı benimsemiştir (Atik, 2015).

3.1.2 Yûnus Efendi, Şeyh Yûnus, Âşık Yûnus

Mecmuada, Şeyh Yûnus ve Yûnus Efendi başlıklarıyla kayıtlı beş şiir yer almaktadır. Bu şiirlerde Âşık Yûnus, Derviş Yûnus, Yûnus Efendi ve Şeyh Yûnus mahlasları bulunmaktadır. Yunus Emre üzerine yapılan akademik çalışmalarda bu şiirlere rastlanmadığından, şiirlerin aynı mahlası kullanan farklı şairlere ait olabileceği düşünülmektedir.

Öcal Oğuz, TEİS'te yayımlanan *Yunus Emre* başlıklı çalışmasında Yunus Emre'nin hayatı, mezarı ve şiir sayısı hâlen tartışmalı olup kesin bilgi bulunmadığından, sözlü kültürde farklılaşmış olsa da bu şiirler Yunus Emre'ye ait kabul edilmiştir, düşüncesine sahiptir (2015). Ancak, M. Fatih Köksal'ın *Yunus Emre Şiirinde Belirleyici Olarak Mahlas Kullanımı* çalışmasına göre, Yunus Emre'ye ait olduğu kesin olan şiirlerde Âşık Yûnus, Derviş Yûnus gibi mahlasların kullanımına rastlanmamaktadır (2022). Köksal'ın çalışmasından yola çıkarak Yûnus mahlaslı şiirlerin farklı şairlere ait olabileceği düşünülmektedir.

Diğer yandan Mustafa Özçelik, *Bursa'nın Yûnusu, Âşık Yûnus* adlı çalışmasında, 15. yüzyılda Bursa'da yaşamış Âşık Yûnus adında bir şairi tespit etmiştir (2013). Mecmuada yer alan Âşık Yûnus mahlaslı şiirlerin adı geçen şaire ait olabileceği düşünülse de, bu şiirlerin kesin olarak ona ait olup olmadığı tespit edilememiştir. Buna karşılık Yûnus mahlaslı diğer şiirlerin hangi Yûnus'a ait olduğu ise tespit edilememiştir.

3.1.3 Nefî

Nefî, 17. yüzyılda yaşamış, hicivleriyle tanınan ve üstün bir kaside şairi olarak kabul edilen divan edebiyatının önemli isimlerindendir. Sert mizacı ve ölçüsüz hicivleri nedeniyle birçok kez sürgün ve görevden azledilme yaşamış, sonunda IV. Murad'ın emriyle 1635'te hicivleri yüzünden öldürülmüştür (Selçuk, 2013).

3.1.4 Eşrefoğlu Rûmî

Eşrefoğlu Rûmî, 15. yüzyılda yaşamış, tasavvufî bir ortamda yetişmiş, eserlerinde yalın ve anlaşılır bir dil ile öğretici bir üslup benimsemiştir. Şiirlerinde Yunus Emre etkisi belirgindir; hece ve aruz ölçülerini kullanarak gazel, mesnevi, koşma ve ilahiler kaleme almıştır. Bu şiirlerde Allah aşkı, nefis terbiyesi ve tasavvufî yolculuk temalarını işler. Başlıca eserleri Divân, Müzekki'n-Nüfûs ve Tarikat-nâme'dir. Eşrefoğlu, 874/1469 yılında vefat etmiş ve Kadirîliğin Eşrefiyye kolunun kurucusu olarak tanınmıştır (Güneş, 2015).

3.1.5 Bolulu Himmet

Bolu'nun Gice köyünde doğan Himmet Efendi, eğitimi İstanbul'da tamamlamış ve Bayramiyye ile Halvetiyye tarikatlarına intisap etmiştir. Tasavvufî bir üsluba sahip olan şair, aruz ve hece ölçüsüyle şiirler kaleme almış, bazıları bestelenerek Mevlevî ayinlerinde okunmuştur. (Aksoyak, 2020).

3.1.6 Niyazi Mısırî

Niyâzî-i Mısırî, 17. yüzyılın önde gelen mutasavvıf şairlerinden olup 1027/1618 yılında Malatya'da doğmuştur. Asıl adı Muhammed/Mehmed, mahlas olarak "Niyâzî"yi kullanmıştır. Tasavvufî eğitimi Malatya'da tamamladıktan sonra Diyarbakır, Mardin, Mısır ve Arabistan'da ilmî ve tasavvufî birikimini derinleştirmiş, daha sonra İstanbul, Bursa ve çeşitli Anadolu şehirlerinde irşad faaliyetlerinde bulunmuştur. Halvetiyye tarikatının Mısriyye kolunu kurmuş, şiirlerinde Allah aşkı, vahdet-i vücud ve tasavvufî hakikatleri Yunus Emre'nin geleneğine bağlı olarak sade ve etkili bir üslupla dile getirmiştir. Hem hece hem de aruz ölçüsünü ustalıkla kullanmıştır. 1105/1694 yılında Limni'de vefat etmiştir (Kavruk, 2014).

3.1.7 Zeynelabidin

Kaynaklarda dört adet Zeynelabidin mahlaslı şair bulunmakla birlikte mecmuada yer alan bir Zeynelabidin başlıklı ve mahlaslı şiirin hangisine ait olduğu tespit edilememiştir.

3.1.8 Şeyh Cemal

Cemâl-i Halvetî, 15. yüzyılda yaşamış, Halvetiyye tarikatının önemli şeyhlerinden biri olup otuzu aşkın eseriyle tasavvufi düşüncüyü yaymaya çalışmıştır. Mesnevilerinde sade bir dil kullanarak temel tasavvufi kavramları açıklamayı ve sâliklere yol göstermeyi amaçlamış, sanat kaygısından çok irşad gayesiyle yazmıştır (Ergun, 1936: 966).

3.1.9 Abdülahad Nûrî

Abdülahad Nûrî, 17. yüzyılda yaşamış önemli bir Halvetî şeyhi ve mutasavvıf şairdir. Sade ve samimi bir Türkçe ile yazdığı manzumelerinde tasavvufun derin meselelerini işlerken aynı zamanda toplumsal eleştirilere de yer vermiş; eserleriyle Sivasîyye kolunun İstanbul’da yayılmasında büyük rol oynamıştır. Otuzu aşkın eser kaleme almış, şiirlerinin büyük kısmı bestelenmiştir (Akkaya, 2015).

3.1.10 Nesîmî

Nesîmî, asıl adı büyük ölçüde İmâdüddîn olarak kabul edilen, Hurûfilik düşüncesini benimseyip yayan, Arapça, Farsça ve Türkçe eserler vermiş 14. yüzyıl mutasavvıf-şairidir. Doğum yeri ve kimliği hakkında farklı rivayetler bulunmakla birlikte en çok Şirvanlı olduğu kabul edilir. Hurûfilikten dolayı Halep’te derisi yüzülerek idam edilmiştir. Şiirlerinde sade dili, güçlü telmihleri ve derin tasavvufi düşünceleriyle “Kur’an şairi” unvanını kazanmıştır (Usluer, 2013).

3.1.11 Hasan Sezâyî

Sezâyî mahlaslı Hasan, 17. yüzyıl sonlarında doğmuş, Gülşenî tarikatı şeyhi olup âşıkâne ve ârifâne şiirler yazmış, Edirne’de tekkesinde vefat etmiş ve Dîvân’ı ile Mektubât adlı eserleriyle tanınmıştır (Aksoyak, 2015).

3.1.12 Gafûrî

Asıl adı Mahmud olan Gafûrî, Gelibolu doğumlu Celvetî şeyhi ve mutasavvıf bir şair olup, tasavvufî neşve taşıyan ilahi ve gazelleriyle tanınmış, 1667-68'de Üsküdar'da vefat etmiştir (Aksoyak, 2013).

3.1.13 Gevherî

Gevherî'nin hayatı hakkında kaynaklar sınırlı ve ihtilaflıdır. Araştırmalar, adının Mehmet veya Mustafa olabileceğini ve büyük olasılıkla İstanbul'da yaşadığını göstermektedir. 17. yüzyılın ilk yarısında doğduğu tahmin edilmektedir. Şair, “Gevherî”, “Âşık Gevherî” ve “Kul Gevherî” mahlaslarını kullanmıştır. Şiirlerinde aşk, ızdırap ve vefasızlık temalarını işlerken, zaman zaman vatan sevgisi ve kahramanlık konularına da değinmiştir. Hece ölçüsünü koşma ve semailer için, aruz ölçüsünü ise çeşitli şiirlerinde kullanmış, Divan şiirinden etkilenerek ikili-üçlü tamlamalar, teşbih ve mecazlarla zenginleşmiş bir üslup geliştirmiştir (Görgülüer & Yağcıoğlu, 2025).

3.1.14 Âşık Ömer

Âşık Ömer'in doğum tarihi ve yeri hakkında farklı rivayetler bulunmakla birlikte, 17. yüzyılın ilk yarısında Konya'nın Hadim ilçesine bağlı Gezlevi köyünde doğduğu kabul edilmektedir. Ölüm tarihi genellikle 1119/ 1707 olarak bilinmektedir. Mezarının da Kırım'ın Gözleve şehrinde bulunduğu rivayet edilmektedir. Medrese öğrenimi görmüş, Arapça ve Farsça bilmektedir. Hem hece hem de aruz vezniyle şiir söylemiş ve bu özelliğiyle hem saz hem de kalem şairi olarak değerlendirilmiştir. Divan şiiri geleneğinde Fuzulî ve Nefî'den, halk şiiri geleneğinde ise Karacaoğlan ve çağdaşı âşıklardan etkilenmiştir. Şiirlerinde aşk, tabiat, gurbet, dinî-tasavvufî temaların yanı sıra tarihî olaylara da geniş yer veren Âşık Ömer'in yaklaşık 1500 şiirini ihtiva eden Divan'ı, günümüzde çeşitli yazma ve taşbasma nüshalarıyla kütüphanelerde mevcuttur (Duymaz, 2020).

3.1.15 Abdurrahim Tırsî

Abdurrahîm Tırsî, İznik yakınlarındaki Tırse köyünde doğmuş, Eşrefoğlu Rûmî'nin himayesinde yetişerek Eşrefiyye tarikatının şeyhi olmuş, sade ve hece

vezniyle yazdığı tasavvufî şiirlerinde Allah ve şeyhine duyduğu muhabbeti işlemiş, birçok ilahisi bestelenmiş, 1519-1527 yılları arasında İznik'te vefat etmiştir (Turan, 2020).

3.1.16 Fahrî

Asıl adı Mehmed olan ve Halvetiyye'nin Sünbüliyye koluna mensup bir şeyh olan Fahrî, sade bir dille yazdığı dinî-tasavvufî temalı şiirlerinden oluşan Divançe'siyle özellikle Yunus Emre ve Niyâzî-i Mısırî etkisi taşıyan bir tekke şairi olarak tanınmıştır (Aslan, 2013).

3.1.17 Hafız Post

İstanbul doğumlu, IV. Murat ve IV. Mehmed dönemlerinde hem şair hem musikişinas olarak tanınan ve özellikle Buhurizâde İtrî ile yakın çalışmış, "Hâfız" mahlasıyla dinî-tasavvufî şiirler yazan ve 1694'te vefat eden Hafız Post, 17. yüzyılın önde gelen müzisyenlerinden biridir. Eserlerinin birçoğuna yalnızca sözlü olarak ulaşılabilmektedir (Uslu, 2013).

3.1.18 Fennî Efendi

Mustafa Fennî, 17. yüzyıl sonlarında İstanbul'da doğmuş, tarih manzumeleri ve lugaz türündeki eserleriyle öne çıkmış, sahilname türünün en yetkin örneğini vermiş ve 1745-46'da İstanbul'da vefat etmiş önemli bir divan şairidir (Demirkazık, 2014).

3.1.19 Aziz Mahmud Hüdâyî

Azîz Mahmûd Hüdâyî, 17. yüzyılda Osmanlı'da yaşayan, Celvetî tarikatının kurucusu, hem devlet hem halk nezdinde saygı gören, derin tasavvufî etkisiyle tanınan, hem ilmi hem manevi liderlik yapmış önemli bir mutasavvıftır (Eren, 2015).

3.1.20 Kuloğlu

Mecmuada Kuloğlu mahlasını taşıyan üç şiir bulunmaktadır. Bunlardan ikisi ilahî, biri ise semai formundadır. İlahî formundaki iki şiir, üslup bakımından birbirine yakın olduğundan aynı Kuloğlu tarafından kaleme alınmış olma ihtimali güçlü görünmektedir. Diğer şiir ise saz şiirine daha yakın bir üslup taşıdığından, farklı bir

Kuloğlu'na ait olabileceği düşünülmektedir. Bu durum, klasik Türk edebiyatı geleneğinde sıkça rastlanan ortak mahlas kullanımına işaret etmektedir. Nitekim, aynı mahlası taşıyan birden fazla şairin bulunması, şiirlerin hangi şaire ait olduğunu belirlemeyi güçleştirmektedir. Bunun yanında TEİS'te Kuloğlu mahlasını taşıyan altı şair bulunmaktadır. Bu şairlerden üçünün asker şair, birinin şeyh, birinin âşık, birinin ise divan şairi olduğu görülmektedir. Ancak mecmuada şiirleri bulunan Kuloğlu'nun, bu şairlerden hangisi ya da hangileri olduğu tespit edilememiştir; ayrıca, bunlardan bağımsız bir Kuloğlu'nun varlığı da bilinmemektedir. Nitekim, eserleri bilinen şairlerin divanlarında bu şiirlere rastlanmamıştır.

3.1.21 Seyyid Nizamoğlu

Seyyid Nizamoğlu, 16. yüzyıl İstanbul'unda Halvetiyye tarikatı şair ve şeyhi olarak, sade ve didaktik tasavvufî şiirleriyle irşad görevini ön planda tutmuş, hem tasavvufî hem edebi açıdan önemli bir tekke şairidir (Çakır & Öztürk, 2013).

3.1.22 Yunus Emre

Yunus Emre'nin hayatı ve şiirleri, sözlü kültür geleneği içinde şekillenmiş ve zamanla pek çok farklı varyanta dönüşmüştür. Bu durum, hem onun biyografisinin netleşmesini zorlaştırmış hem de şiirlerinin kime ait olduğu konusunda tartışmalara yol açmıştır. Özellikle folklor çalışmalarıyla birlikte Yunus Emre, halk anlatıları ve menkıbeler üzerinden yeniden inşa edilmiş, edebiyat tarihine bu anlatılar aracılığıyla dahil edilmiştir (Oğuz, 2015).

3.1.23 Şeyh Vahyî

Kaynaklarda Vahyî mahlaslı dokuz şair bulunmakla birlikte mecmuada sadece bir şiiri bulunan şairin bunlardan hangisi olduğu tespit edilememiştir.

3.1.24 Fazlî Efendi

Şeyh Seyyid Fazlullah Efendi, Diyarbakırlı olup Üsküdar'daki Kadı Alaaddin Tekkesi'nde şeyhlik yapmış, 1676'da vefat ederek tekkesine defnedilmiştir (Tuğluk, 2014).

3.1.25 Akşemseddin

Akşemseddin, 1390'da Şam'da doğmuş, medrese eğitimi alarak ilim ve tasavvuf yolunda ilerlemiş, Hacı Bayram-ı Veli'nin halifesi olmuş, Fatih Sultan Mehmet'e İstanbul'un fethinde manevi destek sağlamış, eserleriyle tasavvuf ve dinî ilimlere katkıda bulunmuş önemli bir mutasavvıftır (Karaca, 2014).

3.1.26 Şemsî

Şemseddin Sivasî, 1520'de Tokat Zile'de doğmuş, Halvetî tarikatının Şemsiyye kolunu kurarak özellikle Sivas'ta etkili olmuş, çok sayıda eser veren mutasavvıf, âlim ve şair bir zattır (Akkaya, 2015).

3.1.27 Azmî

Mecmuada Azmî mahlasını taşıyan yalnızca bir şiir yer almakta olup bu şiirin hangi Azmî'ye ait olduğu tespit edilememiştir; nitekim edebiyat tarihinde bu mahlası kullanan birçok şair bulunmaktadır.

3.1.28 Sultan Murad

Sultan III. Murad, 1546'da Manisa'da doğmuş, iyi bir eğitim alarak Osmanlı tahtına çıkmış, şiir ve sanata ilgi duymuş, Murâdî mahlasını kullanarak sade bir dille yazdığı gazellerle Kanûnî'den sonra en büyük divanı oluşturan padişah olmuştur (İsen, 2015).

3.1.29 Sultan Ahmed

Sultan III. Ahmed, Necîb mahlasıyla şiirler yazan, hattat, münşî ve musikişinas kimliğiyle edebiyat ve sanat dünyasında öne çıkan bir padişaktır (Kesik, 2014).

3.1.30 Enderunlu Vâsıf

Enderun'da yetişip sarayda çeşitli görevlerde bulunan ve ömrünün sonunu Bolayır'da geçiren Enderunlu Vâsıf, sade ve akıcı diliyle özellikle şarkılarında öne çıkan, zaman zaman açık sözlü ve şuh-meşrep tarzıyla dikkat çeken bir divan şairidir (Aksoyak, 2015).

3.1.31 Bağdatlı Rûhî

Bağdatlı Rûhî, 16. yüzyılın sonlarında yaşamış, özellikle hiciv türündeki terkibi bendi ile tanınan, sade dili ve sosyal eleştirileriyle öne çıkan önemli bir divan şairidir. Gezgin bir hayat süren Rûhî, aşk, rindlik ve toplumsal bozulma gibi temaları işlerken, şiirlerinde içtenlik ve akıcılığı ön planda tutmuştur (Öztoprak, 2014).

3.1.32 Baba Tahir

Baba Tâhir, 11. yüzyılda yaşamış bir halk şairi ve derviştir. Hayatı hakkında kesin bilgi yoktur, Hemedan ile Luristan arasında bir yerde doğduğu sanılır. Şiirlerinde aşk, fakirlik ve dervişlik temalarını sade bir dille işlemiştir. Halk arasında veli olarak bilinir, mezarı Hemedan'dadır (Yazıcı, 1991).

3.1.33 Mahvî

İsa Mahvî Efendi, 17. yüzyılda yaşamış önemli bir mutasavvıf ve din adamıdır. İstanbul'da çeşitli camilerde vaizlik ve şeyhlik yapmış, tasavvufî şiirler yazmış ve Halvetî tarikatına bağlıdır. Hac yolculuğu sırasında Şam'da vefat etmiş ve mezarı oradadır (Birgören, 2014).

3.1.34 Nevî

Nev'î, 16. yüzyıl Osmanlı'sının önemli şair ve âlimlerinden olup, hem tasavvufî hem de beşerî aşk şiirlerinde ustalıkla işlemiştir. Şehzadelerin hocası olarak saygınlık kazanmış, geniş ilmi birikimi ve eserleriyle Divan şiirinin gelişimine önemli katkılarda bulunmuştur (Sefercioğlu, 2014).

3.1.35 Fenâyî

Fenâyî, 17. yüzyıl Osmanlı tasavvuf şairi olup Aziz Mahmud Hüdâyî'nin müridi ve halifesi olarak dini ve edebi hayatını sürdürmüştür. Şiirlerinde Yunus Emre ve şeyhi Hüdâyî'nin üslup özelliklerini benimseyerek aruz vezniyle tasavvufî temaları işlemiştir (Ayдын, 2013).

3.1.36 Yazıcıoğlu Mehmed

Yazıcıoğlu Mehmed Efendi, hem Arapça hem Türkçe şiir ve nesir türlerinde eserler veren çok yönlü bir divan şairidir. Tasavvufi ve dini temaları işlerken sade ve anlaşılır bir üslup kullanarak geniş kitlelere hitap etmiştir. Eserleri hem manzum hem mensur olup, özellikle Bayramiye tarikatının etkileri görülür (Gökçe, 2014).

3.1.37 Reşid

Kaynaklarda çok sayıda *Reşid* mahlaslı şair bulunmaktadır. Mecmuada ise iki adet *Reşid* mahlaslı şiir yer almakla birlikte, bu şiirlerin hangi Reşid'e ait olduğu tespit edilememiştir.

3.1.38 Ruşenî

Dede Ömer Rüşenî, tasavvufi ve edebi yönü güçlü, Halvetiyye tarikatının Rüşeniyye kolunun kurucusu olarak Anadolu ve Azerbaycan'da etkili olmuş önemli bir mutasavvıftır. Eserlerinde Mevlânâ'nın etkisi görülür (Baş, 2014).

3.1.39 Zakirî

Foça doğumlu musikişinas Zakirî, İstanbul'da Nureddinzâde'ye intisap edip ilahileriyle tanınmış, sade ve anlaşılır diliyle dinî-tasavvufi şiirler yazmış bir mutasavvıf şairdir (Baki, 2014).

3.1.40 Fethî

Mecmuada bir adet Farsça şiir yer almakta ve başlığında *Fethî* ifadesi bulunmaktadır; ancak kaynaklarda birçok Fethî şair olduğu için şiirin hangi Fethî'ye ait olduğu tespit edilememiştir.

3.1.41 Ahdî

Mecmuada *Ahdî* başlıklı bir kıta yer almakla birlikte, kaynaklarda bulunan çeşitli Ahdî'lerden hangisine ait olduğu tespit edilememiştir.

3.1.42 Rumuzî

Kaynaklarda iki adet *Rumuzî* bulunmaktadır; birinin kadî, diğerrinin ise hoş sohbet bir zat olduğu belirtilmektedir. Mecmuada yer alan müfretin halk diliyle ve açık üsluba sahip olması nedeniyle ikinci Rumuzî'ye ait olduğu düşünölmekle birlikte, şiirlerine ulaşamadığı için kesin olarak ispat edilememiştir.

3.1.43 Atûfî

Sûfîzâde lakabıyla tanınan Şeyh Atûfî Abdullah Efendi, Kasımpaşalı bir mutasavvıf olup 1710-11 yılında Kasımpaşa'daki evinde vefat etmiştir (Aksoyak, 2014).

3.1.44 Yahya Efendi

Mecmuada *Yahya Efendi* başlıklı bir beyit yer almakla birlikte, kaynaklarda bulunan birçok Yahya Efendi'den hangisine ait olduğu tespit edilememiştir

3.1.45 Hayalî

Mecmuada *Hayalî* başlıklı bir kaside yer almakla birlikte, bu şiir 15. yüzyılda yaşamış meşhur Hayalî'nin eserlerinde ve kaynaklarda adı geçen diğerr Hayalî mahlaslı şairlerin şiirlerinde tespit edilememiştir.

3.1.46 Koca Râgıp Paşa

Koca Râgıp Paşa, 1698-99'da İstanbul'da doğmuş, 1757'de sadrazam olmuştur. Şairliği, ilim ve kültür hayatına katkılarıyla tanınan Paşa, 1763'te vefat etmiştir. Edebî üslubu, sade bir yapıya sahiptir. Râgıp, ahlâk, tasavvuf ve devlet idaresi gibi konuları şiirlerinde kullanmıştır (Kesik, 2014).

3.1.47 Nabî

Nabî Urfa doğumlu şair ve divan kâtibidir. İstanbul'da saray çevresinde görev aldı, uzun yıllar Halep'te yaşadı. Eserlerinde sade, anlaşılır ve hicivli bir üslup kullanarak toplumsal ve ahlaki konuları işledi. 1712'de Üsküdar'da vefat etti (Erkal, 2014).

3.1.48 Nasûhî

Nasuhî Mehmed Efendi, İstanbul doğumlu mutasavvıf ve şairdir. Halvetiyye-Nasuhiye kolunun kurucusudur. Arapça, Farsça ve Türkçeyi ustalıkla kullanan Nasuhî, birçok eser vermiştir (Baki, 2014).

3.1.49 Himmetzâde Abdullah

Himmetzâde Abdullah, Bayrâmîyye tarikatı şeyhlerinden Himmet Efendi'nin oğludur ve vaizlik yapmıştır. Şiirlerinde Abdî mahlasını kullanmış, çeşitli camilerde vaizlik görevlerinde bulunmuş ve özellikle IV. Mehmed'i halkın önünde eleştirmesiyle tanınmıştır. Eserleri arasında kasidelerden oluşan bir Dîvânı vardır (Bayram, 2013).

3.1.50 Hatâyî

Hatayî mahlaslı Şah İsmail (1487-1524), Safevi Devleti'nin kurucusu ve Erdebil Tekkesinin şeyhidir. Özellikle Türkçe şiirde usta olan Şah İsmail, sanat ve kültürün himayesiyle Safevi sarayında edebiyatın gelişmesini sağlamıştır. (Macit, 2014).

3.1.51 Şeyhî

Kaynaklarda *Şeyhi* mahlasını kullanan birçok şair bulunmakla birlikte, mecmuada rik'a hattıyla yazılmış bir şiir yer almakta ve bu şiirin hangi Şeyhî 'ye ait olduğu tespit edilememiştir.

3.1.52 Nazmî

Şeyh Mehmed Nazmî, 1622'de İstanbul'da doğmuş, tasavvufî eserler vermiştir. Mevlevî ve Halvetî tarikatlarında yetişmiştir. İstanbul'da şeyhlik ve vaizlik yapmış, aynı zamanda başarılı bir şair ve musikî ustasıdır (Bektaş, 2014).

3.1.53 Şahidî

Kaynaklarda dört adet Şahidî mahlaslı şair bulunmasına rağmen, mecmuada yer alan ve *Şahidî* başlıklı tek şiirin hangisine ait olduğu tespit edilememiştir.

3.1.54 Şems-i Tebrizî

Mecmuada *Şems-i Tebrizî* başlıklı bir şiir yer almakla birlikte, şiirin Türkçe olması ve bilinen Şems-i Tebrizî'nin Türkçe şiir yazmadığı dikkate alındığında, bu şiirin gerçekten Şems-i Tebrizî'ye ait olup olmadığı tespit edilememektedir.

3.1.55 Nâzim

Mecmuada yer alan *Nazim* mahlaslı şiirin, şairlerin şiirlerine ulaşılabilmesi sebebiyle kaynaklarda adı geçen dört Nazim'den hangisine ait olduğu tespit edilememiştir.

3.1.56 Kaygusuz

Kaynaklarda 6 farklı Kaygusuz mahlaslı şair bulunmakla birlikte, mecmuada yer alan *Kaygusuz* mahlaslı şiirin halk arasında Kaygusuz Abdal'a ait olduğu düşünülse de, eserlerinde şiire rastlanmadığı için kesin olarak ona ait olduğu söylenememektedir.

3.1.57 Haşim Baba

Hâşim Baba, aslen İstanbul Üsküdar doğumlu Celvetî ve daha sonra Bektaşî tarikatıyla ilişki kurmuş önemli bir mutasavvıf ve şairdir. Hayatı boyunca hem Celvetîler hem de Bektaşîler tarafından tam kabul görmeyip kendi etrafında Hâşimiyye adıyla anılan bir tarikatın kurucusu olmuş, tasavvufî şiirler ve menkıbeler içeren eserler bırakmıştır (Ünal, 2014).

3.1.58 Sultan Mustafa

Sultan II. Mustafa, 1695 yılında 31 yaşında Osmanlı tahtına çıkmış 1703 yılında tahttan indirilmiştir. Eğitimli bir devlet adamı olan II. Mustafa, Meftûnî ve İkbâlî mahlaslarıyla tasavvufî tarzda eserler vermiştir (Güzel, 2014).

3.1.59 Üftâde

Üftâde, 1490 doğumlu Bursa'lı tasavvuf âlimi ve şairidir; Celvetiye tarikatına bağlı olup sade ve halkın anlayabileceği bir üslupla tasavvufî şiirler yazmıştır. Aziz

Mahmud Hüdâyî gibi önemli talebeler yetiştirmiş ve eserlerinde seyr-ü süluk, vahdet-i vücud gibi derin tasavvufi konuları işlemiştir (Karaca, 2013).

3.1.60 Abdüşşekûr Efendi

Abdüşşekûr Efendi, 18. yüzyılda yaşamış bir tekke şairidir. 1180/1766-1767'de Üsküdar'da vefat etmiştir. Üsküdar'daki Bezci-zâde Tekkesi şeyhliği ve Ayasofya Câmii vaizliği yapmıştır. Şiirlerinde, “Şekûrî” ve “Abdüşşekûr” mahlaslarını kullanmıştır. Bir Divan'ı ve Kur'an Tefsiri vardır. Eserlerinde hem divan hem de halk şiirine yakın bir üslup görülmektedir. Dini ve tasavvufi içerik şiirlerinde baskın olmakla birlikte hem aruz hem de hece ölçüsünü kullanmıştır. Hece ölçüsünü kullandığı eserlerde sade, öğretici bir üslup benimsemiş, bu eserlerde üslubunun Yunus Emre'ye yaklaştığı görülmektedir (Kesik, 2014).

3.1.61 Şekûrî

Abdüşşekûr Mûsâ Efendi, İstanbul'da doğmuş, Celvetiye şeyhi Gafûrî Şeyh Mahmûd Efendi'den ilim ve tarikat adabı öğrenmiş, bilgili bir âlim ve vaizdir. Şiirlerinde Şekûrî mahlasını kullanmıştır (Kesik, 2014).

3.1.62 Şeyh Nakşî

Çıkrıkçı Şeyh Mustafa Nakşî'nin edebi üslubu, divan edebiyatı geleneğine uygun, mistik ve tasavvufi şiirlerden oluşmaktadır. Ancak onun sesli ve ayakta zikir yapan Caferî mezhepli olduğu iddiaları nedeniyle halk arasında tepki çekmiş, 1757 yılında halkın galeyanı sonucu İskele Meydanı'nda feci şekilde öldürülmüştür (Kesik, 2014).

3.2 Kaynaklarda Adı Geçmeyen Şairler

Mecmuada yer almakla birlikte mevcut kaynaklarda adına rastlanmayan şairlerden söz edilecek ve kimlikleri tespit edilmeye çalışılacaktır.

3.2.1 Şeyh Selâmî

Mecmuada başlığında Şeyh Selâmî bulunan ancak mahlasında farklı bir isim yazan bir şiir yer almaktadır. Kaynaklarda Şeyh Selâmî isimli bir şairin varlığına rastlanmamıştır. Bu sebeple şairin kimliği tespit edilememiştir.

3.2.2 Lutfî Efendi

Mecmuada, başlığında *Muhayyer Lutfî Efendi* ibaresi bulunan bir şiir yer almaktadır. Ancak mahlasta başka bir isim bulunmaktadır. Kaynaklarda yer alan Lutfî mahlaslı şairlerin arasında da bu şair tespit edilememiştir.

3.2.3 Feyzî Edirnevî Tarihçizade

Mecmuada, *Feyzî Edirnevî Tarihçizâde* başlıklı bir şiir yer almaktadır. Şiir, Hasan Sezâyî Gülşenî'nin vefatına tarih düşülmüştür. Uğurtan Yapıcı, *Edirneli Mevlevî ve Gülşenî Şairler* (2009) isimli yüksek lisans tezinde Sezâyî Gülşenî'nin divanının nüshalarında *Feyzî*'nin adı geçen şiirinin varlığından bahsetmekte ve makta beytini örnek olarak göstermektedir. Ancak incelenen *Sezâyî Gülşenî Divanları*'nda söz konusu şiirin tamamına rastlanmamıştır. *Feyzî* mahlaslı şairin ise Gülşenî tarikatına mensup Edirneli bir şair olduğu anlaşılmakta ancak kaynaklarda yer almadığı için eserlerine ulaşılamamaktadır.

3.2.4 Şeyh Muhammed

Eserde, Şeyh Muhammed adıyla kayıtlı bir şiir yer almaktadır. Mecmuada tevhid formunda ve okunaklı hâlde bulunan bu şiire kaynaklarda rastlanmamıştır. Ayrıca, TEİS'te adı Şeyh Muhammed olabilecek dört şairin eserleri arasında da bu şiire rastlanmamıştır; şiirde hem başlıkta hem de mahlas kısmında Şeyh Muhammed'in kullanılmış olması, bilinen şairlerden farklı bir Şeyh Muhammed'in varlığını düşündürmektedir.

3.2.5 Ganî

Mecmuada, Ganî başlıklı okunaksız bir şiir yer almaktadır. Kaynaklarda adına hiç rastlanmayan bu şairin de ilk kez bu eserde yer aldığı düşünülmektedir.

3.2.6 Rehberî

Mecmuada, başlığında ve mahlasında Rehberî kaydı bulunan, ters ve küçük yazılmış, okunması zor ve imla kusurları içeren ahlakî temalı bir şiir yer almaktadır. Ancak, kaynaklarda 13–19. yüzyıllar arasında yaşayan Rehberî mahlaslı herhangi bir şaire rastlanmamıştır. İlk defa bu eserde yer aldığı düşünülen şairin ve şiirinin, mecmua aracılığıyla edebiyat tarihine kazandırıldığı düşünülmektedir.

3.2.7 Ahmed Beg

Mecmuada Ahmed Beg adına kayıtlı bir semâî bulunmaktadır. Ancak bu şair ve şiirine herhangi bir kaynakta rastlanmamıştır. Dolayısıyla mecmuanın, kaynaklarda adı geçmeyen bir şair barındırıyor olabileceği ihtimal dâhilindedir.

3.2.8 Arif Efendi

Mecmuada Arif Efendi adına kayıtlı bir semâî bulunmaktadır. Ancak bu semâî eksik görünmektedir ve şair ile şiirine herhangi bir kaynakta rastlanmamıştır. Dolayısıyla mecmuanın, kaynaklarda adı geçmeyen bir şair barındırıyor olabileceği ihtimal dâhilindedir.

Aşağıda, Tablo 5’te, mecmuada yer alan tüm şairler ile bu şairlerin mecmuada bulunan şiir sayısı, yaşadıkları yüzyıl ve bilinen şiirlerdeki farklılıklar gösterilecektir.

Tablo 3.2 Mecmuada Yer Alan Şairler ¹

Şair Adı	Yaşadığı Yüzyıl	Mecmuada Yer Alan Şiir Sayısı	Mecmuada Yer Alan Şiirler	Bilinen Şiirlerdeki Farklılıklar
Akkirmanlı Nakşî	17. yy	2	Merhâbâ ey şu'le-i âyine – i sırr-ı Hüdâ Merhâbâ ey mazhar-ı feyz- i Cenâb-ı Kibriyâ Dilâ her derde dermândır şeri'at Mariż kalbe Loqmân'dır şerî'at	-
Yûnus Efendi	-	1	'Alemler nûra ğarķ oldu Muħammed toĒduĒı gece	-

¹ Tabloda yer alan şairlerin şiirleri, yayımlanmış akademik neşirlerde aynen bulunuyorsa bu şiirlerin ilk beyti/ benti verilerek yetinilmiştir. Mecmuada yer alan şiirlerde farklılık varsa şiirlerin tamamına yer verilerek farklılıklar boldla gösterilmiştir.

			Mü'min münâfık fark [oldı] Muhammed toğduğı gece	
Nef'i	17. yy	2	Ŧüti-yi mu'cize güyem ne desem lâf degil Çarh ile söyleşemem âyinesi şaf degil 'Aşıkta ta'n etmek olmaz mübtelâdur neylesün Ademe mihr i muhabbet bir belâdur neylesün	-
Eşrefoğlu Rumî	15. yy	8	Düşeli 'aşkın bu cânım iline Beni düşürdi bu halkın diline N'ideyim şabr ider isem dil ü cân oda yanar Velî âh eyler isem kevn ü mekân oda yanar Razıyem derdine yârin ben şikâyet itmezem Kendi hâlim söyleyem gayrı hikâyet itmezem Şol zaman kim ben ol dosttan ayrı düştüm oldum ırak Hasret ü derd ü âh ile çok ağladım tıtdum fırak Benim şeyhim seni Hakk'a yetürür Nice müşkülleri onda bitürür Muhammed'in sancağına götürür 'Abdülkâdir Sultân dirler şeyhime Kararım yokdur ey dilber göreliden sen dilârâyı Cemâlin görmek için açarım canda yârâyı Gönül dostun cemâl 'âyinesidir Gönül kim pas ola dostuñ nesidir Göreliden yüzünü yâriñ belâ baña şikâr oldı İñildim artdı gün günden gözüm yaşı pınar oldı	Razıyem derdine yârin ben şikâyet itmezem/Kendi hâlim söylerem gayrı hikâyet itmezem/Derd ü miñnet yoldâşımıdır bu yola 'azm ideli/Dost belâsından başım bir dem selâmet itmezem/Dost yüzün göstermeyimle beñlikdir baña/Benlik evin yıkuban yaktım 'imâret itmezem/Söyle Eşrefoğlu Rûmî derdiñi 'aşıklara/Dime kim ben gizlerem 'aşkı melâmet itmezem Şol zaman kim ben ol dosttan ayrı düştüm oldum ırak/Hasret ü derd ü âh ile çok ağladım tıtdum fırak/İstediim yedi içlimi ne Şâm'ı kıdum ne Rûm'u/Gezdim yürüdüm tamamı başım açık yalın ayak/İsteyerek buldum eri togru ere şordum yâri/Didi yeter etdin zari dost sendedir sen bana bak/Dost dost deyü gider idim dost kıdedir sorar idim/Dost haberiñ virenlere iderdim yüzüm toprak/Eşrefoğlu Rumi gibi gir bu yola gerçek isen/ Tâ 'aşıklar arasında sana da dirler saddâk Benim şeyhim seni Hakk'a yetürür/Nice müşkülleri onda bitürür /Muhammed'in sancağına götürür/'Abdülkâdir Sultân dirler şeyhime/Anlardan kıalmışdur yol erkân-ı üşül/... tutanlar

				olmuşdur haşıl/Ceddini şorarsaň Hazreti Rasul/‘ Abdülkâdir sultân dirler şeyhime/Giderler gazaya çalarlar şatır/Dâima yaparlar hoş gönül hâtır/Bağdâd'ta türbesi nür olmuş yatır/‘ Abdülkâdir sultân dirler şeyhime/ Dâim Allah ile şeyhimiň işi/ Dost degince aķar gözün yaşı/ Eşrefoğlu Rûmî anın dervişi/ ‘ Abdülkâdir sultân dirler şeyhime Gönül dostun cemâl ‘âyinesidir/Gönül kim pas ola Haķķ'ın nesidir/Hayâtıdır hayâtı zıkr-i maḥbûb/ Hayâli dost gönüller münisidir/Gönüldedir gönülde pertev-i dost/Bu gönüller âniñ genc-i hânesidir/Gönüldedir gönülde pertev-i dost/O taşra isteyen biğânesidir/Bu kemter Eşrefoğlu Rûmî şuver/Şınıķ mecrûḥ u hem virânesidir
Bolulu Himmet Efendi	17. yy	7	İlâhi zûlmet cürmle doldum Nidâ eyledim estağfurullah Uyup şeytân nefsine kûl oldum Nedâmet eyledim estağfurullah Ne vār derde düşdüm ise Gönül senden dermân ister Merkezimden şaşdım ise Gönül senden dermân ister Genc-i ‘ışķı ister iseñ dil virânde ara Hızır-veş âb-ı hayâtı zûlmet-i tende ara Mürğ ü dil pervâz olup uçmak diler Aşiyân- ı lâ mekândır seyrimiz Seyr-i fillaha kânât açmak diler Aşiyân- ı lâ mekândır seyrimiz Vaķt-i scherde Açılır perde Düşmüşüm derde Dermân sendendir Düşdüm yine bir derde Gönüm niçün eglenmez Karârım yok bir yerde Gönüm niçün eglenmez	Ne vār derde düşdüm ise/Gönül senden dermân ister/Merkezimden şaşdım ise Gönül senden dermân ister/Fâni dünyâ keşretinden/Kurtuluş yok miḥnetinden/Cenâb-ı Haķķ ḥazretinden Gönül senden dermân ister/Muḥkem tutup şerī‘atı/Taḥşil idüb tarīķatı/ Âça râh-ı ḥaķīķatı/ Gönül senden dermân ister/Dervîş Himmet eydür yâri/Ben de bulaydım dildârı/Dil mülkine ‘aşķ-ı yâri /Gönül senden dermân ister Vaķt-i scherde Açılır perde Düşdügüm

			Hamdülillah bir maḳām-ı ‘ālīde kıldım karar Açılup mirāt-ı ḳalbim oldı çok şey aşıkār	yerde Dermān sendendir/ Düşmüşüm ḳaldır Şuçumu bildir Ağlarım güldür Dermān sendendir/Nefs- i zālīmī Gözler ḥālīmī Şundum elimi Dermān sendendir/ Benim āvāre Ḳaldım āvāre Yürek pür yāre [Dermān sendendir]/ Dervīş Himmete Çāre vuşlata Derd-i fırḳate Dermān sendendir
Niyāzī Mıṣrī	17.yy	14	Ḳandedir cehliyle nefis şu ‘bānıñdadır Ḳandedir ‘ilm ile ḥikmet bil ānı canıñdadır Yine dil na’ atını söyler Muḥammed Dil ü cān mülkünü ṭoylar Muḥammed Esmā-i ilāḥiyyede bī-ḥad hūnerim var Her demde semāvat-ı ḥurūfa seferim var İki ḳaşñ arasında çıḳdı ḥaṭt-ı istivā ‘Alleme’l esmā’yı ta’līm itdi o ḥaṭdan Ḥūdā Tende cānım cānda cānanımdır Allāh hū diyen Dilde sırrım sırda Sübhān’ımdır Allāh hū diyen Pādişāha ‘aşḳñıñ hem-ḥāne ḳıl Māsivā-yı ‘aşḳına bī-ḡāne ḳıl Ey gönül gel ağlama zārı zārı inleme Pirden aldım ḥaberi ol bī - nişān sendedir Baḥr içinde ḳatreyem baḥr oldı ḥayrān baña Ferş içinde zerreyem ‘arş oldı seyrān baña Bugün Ya’ḳüb-ı ḳalbe Yūsuf-ı cāndan ḥaber geldi Ḳāmīş-i pür nesīm ile o cānāndan ḥaber geldi Uyan ḡafletden ey nā’īm Ḥaḳḳ’a yalvar şehirlerde Döküp acı yaşı dā’īm Ḥaḳḳ’a yalvar şehirlerde Gir semāya zıkr ile gel yana yana Hū deyu İr şafā-yı ‘aşḳ-ı Ḥaḳḳ’a yana yana Hū deyu İbn-i vāḳtem ben ebu’l-vāḳt olmazam Abd-i maḥzam ben taşarruf bilmezem Dermān arardım derdime derdim baña dermān imiş Bürhān arardım aşlıma aşlım baña bürhān imiş Ey ḡarīb bülbül diyārñ ḳandedir Bir ḥaber vir gül-‘izārñ ḳandedir	Yine dil na’ atını söyler Muḥammed Dil ü cān mülkünü ṭoylar Muḥammed/Ne ḳādirem seni medḥ itmege ben Kemāhi medḥi Ḥaḳ eyler Muḥammed/ Ḳaşındır Ḳābe <i>Ḳavseyni ev edna</i> Deriñden açılır güller Muḥammed/ alup şems ü kamer nūru yüzünden Saḳñ <i>ve’l-leyl-i</i> yeldalar Muḥammed/Ḳamu ervāḥ-ı peygamber melāi’k Seni iclāle geldiler Muḥammed/ Boyun egmiş durup çeşmiñe ḥayrān Çemen şaḥninde sünbüller Muḥammed/Niçin olmayālar ümmet ki ḥaḳḳ’ın Rızasın sende buldılar Muḥammed/Ne nokşān ere cāhıña ḳılursan Mıṣrī’ye şefā’atler Muḥammed Pādişāha ‘aşḳñıñ ḡam ḥāne ḳıl Māsivā-yı ‘aşḳına sekānet ḳıl/Zıkr-i fıkrinle beni pür nūr ḳıl Mest-i medḥüş eyleyip divā[ne ḳıl]/Benligimdir senden ayıran beni Vārılığım şehirni yık virān ḳıl/Mürḡ-u rūḥuñ meylini kes ḡayrıdan Şol cemālın şem’ine pervāne ḳılGönülümü mirāt-ı vech-i zāt idüp O tecelliden mestāne ḳıl/ Cezbe-i feyzñ şarābñ doldurup

			Sen bu ilde kimseye yâr olmadın Var seniñ elbette yârîñ kandedir	Bünyân -ı bendeñi meyhâne kıl Gir semâya zıkr ile gel yana yana Hû deyu İr şafâ-yı 'aşk-ı Hakk'a yana yana Hû deyu/ Đarb-ı Hû ile yağarlar mäsivâ-yı kal'asın İr görürler cân-ı Hakk'a yana yana Hû deyu/ Hep irenler Hû ile kaldırdılar cân perdesin Açdılar gözlerin andan yana yana Hû deyu/ Zikri Hû'dur şu 'bet-i ervâh Hakk 'aşıklara Sırrı seyhâna irenler yana yana Hû deyu/Gördüler Hû kaplamış hep on sekiz biñ 'âlemi Feyz alırlar cümle Hû'dan yana yana Hû deyu' Ey Niyâzî göñlüne 'aşıkların hikmet tolar <i>Künt kenz'in</i> hazinesinden yana yana Hû deyu
Şeyh Cemâl	19. yy.	1	Tâ ezelden sen benimle 'ahd ü peymân eyledin Gösterip gül cemâliñi yine pinhân eylediñ	Tâ ezelden sen benimle 'ahd ü peymân eyledin Gizleyüp ol hûb cemâliñ bana pinhân eylediñ/Dimedin mi sev beni derdiñe dermân eylediñ Sevdiğimçün اوتدی derdim yâ ne dermân eylediñ/Bir kuluñu Kerbelâ'da eylediñ şusuz şehîd Bir kuluñu mührüni verdiñ Süleymân eylediñ/Bir kuluñ virmediñ dünyada bir gömlek giye Bir kuluña kül iken Mışra sultân eylediñ/ Hem kuluñdur hem Rasul'üñ şâh-ı kevneyn Muştafa On sekiz biñ 'alem içre añı sultân eylediñ/ Şeyh Cemâlî ağlamağdan gözlerinden kan açarYeri göğü 'arş-ı kürsi dosta seyrân eylediñ
'Abdü'l- eḥād Nürî	17.yy.	4	Bezm-i 'aşkıñ sâkiyâ meyhânesidir bu göñül Lî- ma 'allâh ḥamrınıñ ḥum-ḥanesidir bu göñül	Bulmaz bu derdiñ çâresi bi-çâre göñlüm neylesün Ulaşdı 'aşkıñ cânıma bu divâne göñlüm

			Bulmaz bu derdiñ çāresi bî-çāre gön̄lüm neyleyem İşletdi ‘aşkıñ yāresin pür-yāre gön̄lüm neyleyem Ey habīb-i Hakk kerimü’ş-şān Muhammed Muştafa Nāzenin-i Hāzret-i Yezdān Muhammed Muştafa Ṭarikat kurb-i Rahmāndur bu meydān özge meydāndur Hākikat sırr-ı Sübhāndur bu meydān özge meydāndur	neylesün/Pervāne eylerken heves cismüm aña olmuş kafesEglenmez oldu bir nefes divāne gön̄lüm neylesün/ Encüm gibi dā ‘im döner gāhi çıkar gāhi iner Ṭurmaz gice gündüz yanar bir pervāne gön̄lüm neylesün/Terķ itdi cümle pīşesin artırdı ‘aşk endīşesin Şındırdı Nūrī şīşesin şad-pāre gön̄lüm neyleyem
Nesimī	14. yy	1	Şüretiniñ şafhasında gör ne yazmış ol kâdim Okudum ol haṭṭı <i>Bi’smi’llāhi’r-raḥ mānī’r-raḥīm</i>	Ayetiniñ şafhasında gör ne yazmış ol kâdim Okudum ol haṭṭı <i>Bi’smi’llāhi’r-raḥ mānī’r-raḥīm/Alnına El-ḥamdü li’llāh</i> yazdı <i>Rabbū’l ‘alemīn</i> Dedi ‘aşkıñ yolu yolıdır hūna <i>şıraṭın müstaķim/</i> Kaşlarındır <i>ķābe kavseyn</i> ü şaṭın leyl ü taviḷ Resmidir <i>ve’s-şemsyüzün</i> şol mübārek haṭṭı cīm/Mü’mine cennāt-i ‘adn olmuş cemālin tā ebedKim görenler oldan cümle ehl-i cennātü’n na’im/Raḥm kılğıl sen Nesimī’ye ayā bedr-i münīr Ger haṭṭa kıldım ise estağfirullāhi’l-‘āzīm
Sezāyī	18.yy.	2	Sarāy-ı lī-me‘allahi gön̄ldür Tecellī-ḥāne vallahi gön̄ldür Zülfün içre vechiñi cāna çün pinhān eyledin Ehl-i imānı vechile perişān eyledin	Sarāy-ı lī-me‘allahi gön̄ldür Tecellī-ḥāne vallahi gön̄ldür/ Yüri gezme yābānda zār u giryān Hūda’ nıñ ulu tergāhı gön̄ldür/Ne isterseñ yüri vār andan iste Muḥakkak sırrıñ agāhı gön̄ldür/Zemīni tende feyzi tende oldı sārı Semā- ī şadrınıñ māhı gön̄ldür/ Ra’iyetdür kamu a’zā Sezāyī Vücut ikliminiñ şāhı gön̄ldür
Şeyḥ Muhammed	?	1	Bakmayup ‘isyāna kıldım çok ‘aṭā Ḳul seniñ gufrān seniñdir yā Ra’ūf Bāb-ı lütfuñdan beni itme cüdā Ḳul seniñ gufrān seniñdir yā Ra’ūf	-
Rehberī	?	1	Ey gön̄l bir‘acayīb seyrāne düşdi ortaķlık	-

			Na hulk hem bi- düşdi ortaklık Aşlı 'alemdə olmaz 'itibār Qadr-i kıymet bilmeyen keyvāna düşdi ortaklık	
Ġafūrī	17.yy	2	İden rāh-ı muhabbetde tekābū Bu gül-i gülzār-ı vuşlatda olur bū Gōñūl olsun o gülşende aqar şū Diyelim 'aşqla Allah hū yā hū Ey sa'adet mülkünün sultānı Faḥrū'l- mürselīn Pişvā-yı enbiyā-yı maḥbūb- ı Rabbū'l- 'ālemīn	-
Şeyḥ Selāmī	?	1	Kerem kani ulu şulṭān seniñdir 'āleme iḥsān Fazlīñla bulunmaz āsān olsun cümle 	-
Lütfī Efendi	?	1	Qaçan kim muqaddem 'āleme muḥterem oldı Ne şübhe serteser rüy-ı zemīn-i bağ- ı irem [oldı]	-
Gevherī	17.yy	8	Sen de bencileyin bu 'aşkın kulı Olursuñ sevdigim bir zemān olur Görürsün nicedir 'aşıklık yolu Bilür[sün] sevdigim bir zemān olur Tāşa geçer ğamzesiniñ okları 'Aşıkı çok bi yārānım vār benim Yanağında kırmızı güller qokuları Cevher midir şū 'aynıñ nevaqları Vār selām kıla şāhi cānım şabaḥ erkence gel Luṭf idüp cānım şabaḥ erkence gel Şohbet- i nāzın görüb meclisin şafā edelim Gel kerem kıl sultānım şabaḥ erkence gel Temāşā eyleyüp gördüm 'uşşākı Herkes bir āfet-i devrāna mā'il Kiminiñ nālesi tıtmuş āfākı Bülbül gibi verd-i ḥandāna mā'il Yine bir canānıñ bendesi oldum 'Ayn odur ona beñzer cemāli Yitirdim kendimi dīvāne oldum Her zemān gözümden gitmez ḥāyali İrişmiş ḥubluguñ kemālin bulmuş Servi kāmāt ince miyānsın 'Alī Cennet bağçesinde perverde olmuş Açılmış gönçe fidansın 'Alī	Sen de bencileyin bu 'aşkın kulı Olursuñ sevdigim bir zemān olurGörürsün nicedir 'aşıklık yoluBilür[sün] sevdigim bir zemān olur/İtmediñ bendeñe mihir ü vefāyı Birileriyle edüb zevk ü şefāyı Bendeñe itdigin cevr ü cefāyı Bulursun sevdigim bir zemān olur ... ağıyānla meşğul 'āyişā/ Kalmasun bizlerde ġam ve endişe Sevip sevilmeden ey cefāpīşe Qalursın sevdigim bir zemān olur/Hışmla bakma sen 'aşık yüzine Böyle cefāları itme özine Bu Gevherī kulunıñ her bir sözine Gelürsün sevdigim zemān bir olur Temāşā eyledim görüb 'uşşākı Herkes bir āfet- i devrāna mā'il Kiminiñ nālesi tıtmuş āfākı Bülbül gibi verd-i ḥandāna mā'il /Kimi

			Yeter nâz eylediñ dilber Ne bulduñ bu cefâlarla Beni öldürdüñ ey zâlim Mülükânî edâlarla Gönül düst köyüne varma Hâlin dildâra ‘arz olsun Her güzele meyl virme Sevdigin ehl-i ‘ırz olsun	dilber ile ‘ayş ü ‘işretde Kimi dīvâne- veş kûh-ı hasretde Kimi Ya ‘kû[b] gibi künc-i firkatde Zâre hemdem olmuş gîrâna mâ’ il/Kimi âşüftedir zülf-i Hümâ’ya Serinde ki şehîr ‘inâyet-i sâye Kimi kâ’ il gâhî bir merhabâyâ İltifâta hem... mâ’ il/Bir ‘acâyib hâlde ‘âlemde hâli Zevâle qaribdir cümle kemâli Kimi berdâr olub Manşûr mişâli Cânını cânâna kurbâna mâ’ il/Gevherîyi suâl iderse yâran Mısr-ı melâhatde sultân-ı hübân Ey şabâ diyesin olmuştur nâlân Hâliya bir mâh-ı Ken ‘ân’a mâ’ il Yine bir canânın bendesî oldum ‘Ayn odur ona beñzer mişâli Yitirdim bende dīvâne oldum Her zemân gözümden gitmez hâyali/Muhabbet ‘arz itme cân u gönül den Yanıma gelmekle ‘ar ede elden İsmi ni yâd itsem derûn-ı dilden Divâne gönlümün kalmaz melâli/ Misli yok hâli hüblar içinde Berdâr oldu ‘aqlım seyyâr içinde ‘Acebleme- sünler beni tû...r içinde Güzel sevenlerin böyledir hâli/ Gevherîye vaqâr ider meşgûl ci ‘ad Togru bendesiyim umarım vefâ Datlı dîli ile mâni çeşmim şifa Leblerinden âb u zülâli İrişmiş hübluguñ kemâlin bulmuş Servi kâmat ince miyânsın ‘Alî Cennet bağçesinde perverde olmuş Açılmış gonçe fidansın ‘Alî/ Bağş ider kâmetin servi dal ile Neden teşne olmuş lebiñ bal ile Bulunmaz
--	--	--	---	---

				bahâne kıl ü kâl ileBillâhî şartınca civânsın ‘Alî /Kelâmîñ güş ideñ demine çalur Ol zemân kendüsi cebrinde bulur Her güzeller seniñ meftûnuñ olur İrû siyâh hoķķa dehânsın ‘Alî Qaradır kaçlarıñ çeşm-i fenânıñ Bir görüşde ‘akluñ alur insanın Aradım cihanı bulmadım akranıñ Mümtâz-ı hûbân-ı cihânsın Ahmed/Gevherî ‘aşkıñla yazdı bir nâme İrsâl itmekçün señ kaşı lâme Ya nice vaşfını eylesün hâme Bulunmaz bir genc-i nihânsın ‘Alî Yeter nâz eylediñ dilber Ne bulduñ bu cefâlarla Beni öldürdüñ ey zâlim Mülûkânî edâlarla/ Cigercigim kebâb itdiñ Gözüñ yaşıñ şarâb itdiñ Beni ‘aşkıñ harâb itdiñ Sen âlemde şefâlarla/Düşer mi şânına şâhım Alırsın rûz-ı şeb âhım Niçün konuşmazsın şâhım Gedâ-ı mübtelâlarla/ Gel tabîbim toğrı söyle Dil-i maḥzûnı şâd eyle Neden düşdi lebiñ böyle Şarâb-ı âşinâlar ile/ Olalı Gevherî zâhir Güzeller sevmeye mâhir Beni uğradan- lar âhîr Belâ-ı iftirâlarla Göñül düst köyüne varma Hâliñ dildâra ‘arz olsun Her güzele meyl virmeSevdigin ehl-i ‘ırz olsun/Baḥâ kaldı yanub tûtmek Bî vefânîñ ‘ahdiñ güdmek Seni bir kerre sîne şarmaķBenim boynuma farz olsun/ Ayırma beni yanıñdan Dur itme gel kereminden Bir büse vir gerdânındañ Câbâ
--	--	--	--	---

				olmazsa farz olsun/ Şanma Gevheri anlatdın 'Aşk kaçar- ma katıldın Yokla kendini māt olduñ Sür piyâde farz olsun
'Aşk 'Ömer	17.yy	20	Da' vetimdir ey güzeller şâhı aḥşâm üstü gel Ey dīvâne ḳalbimiñ ma'mûri aḥşâm üstü gel Gözlerim yollarda ḳaldı söziñi ḳıldıñ ḥilâf Gelmedigin vakti şehere bâri âḥşâm üstü gel Seyre çıkdı bir gül-i rā'nā mübârek cum'a gün Başladı zâr itmege şeydâ mübârek cum'a gün Hânesinden 'azm idüp refṭâr ile ol nâzeniñ Niyeti ḥammâm imiş ḥaḳḳa mübârek cum'a gün Bizi yokdan vār iden Subḥân'ı ben bilmez miyim Hem Ebû Bekr ü 'Ömer 'Osmân ben bilmez miyim Evveli Âdem şaffıullah degil mi aşlımız Mezhebimdir Hazret-i Nu'mân'ı ben bilmez miyim Yine bād-ı şabâ estî Aḡam çıkmış otâḡından Aşıkına bâ' de şundu Lebi sükkâr tûdâḡından Bekledim ben efendim gelmedi aḥşâma dek Bu benim baḥt-ı siyâhım gülmedi aḥşâma dek 'Aşk ateşin yakdı beni aḡlarım beñ zârı zârı Kimseler çeşmim yaşını silmez aḥşâma dek Bir güzel gördim ammâ bugün ḥaḳîḳat hoşçesi Ehl-i merdim zârı bugün ḥaḳîḳat hoşçesi Hâlim'arz eylesem gül yüzlü yâre Lütf idüp selâmım alur mı bilmem Gün-be-gün artmada âh u eḡḡanım Mevlâ'm ana inşaf verir mi bilmem gezem dünyâyı bil de gel beru Yok yere eyleme señ da' vâyı bil de gel beru Çok tavâf idüp dolaşma māt iderim 'âḳıbet Hem okı ḳürsi-i mâ'nâyı bil de gel berü Bizden ammâ yüz çeviren efendiñ hoş âmedi hoş Eyledin sen kendini benden cüdâ hoş âmedi hoş Bir zemân sen didin idi sen benimsiñ ben seniñ Şimdi düşmânı buldın 'ışkıya hoş âmedi hoş	Seyre çıkdı bir gül-i rā'nā mübârek cum'a gün Başladı zâr itmege şeydâ mübârek cum'a gün Hânesinden 'azm idüp refṭâr ile ol nâzeniñ Niyeti ḥammâm imiş amma mübârek cum'a gün/ Seyredenler ḳâmet-i balâsın eḡḡân eyledi Ya nice aşıklar görüp sinesin tâlân eyledi soyunup esbâb – ı cismini anda cümle 'üryân eyledi Şâşdı dellâkler görüb ammâ mübârek cum'a gün/ Bindi na'lîn üzre gitti içerü edep ile Na'lîniñ 'aḳlı gidüp oldu mukavvî şād ile Destini būs idüp tās aḡladı feryâd ile Şâşdı halvetler görüp ammâ mübârek cum'a gün Ḳurnâlar ḥüsnüñ görüp dört köşeden hû çekdiler Cümle câmlar gözlerinden kanlı yaşlar döktiler Çini mermerlar daḡı 'aşḳla baḡrıñ sökdiler Ḳopdı ḥamâm icre vâveylâ mübârek cum'a gün/ Dir 'Ömer çün giyinüp cum'aya niyyet eyledi Hem sa'âdet ḥânesin nûr ile ziynet eyledi Ḥüsnüñi görüp ḥaṭîb minber feryâd eyledi Okudı Nûr âyetin Ḥaḳḳâ mübârek [cum'a gün] Bizi yokdan vār iden Subḥân'ı ben bilmez miyim Hem Ebû Bekr ü 'Ömer 'Osmân 'Ali'yi ben bilmez miyim Evveli Âdem şaffıullah degil mi aşlımız Mezhebim İmâm-ı azamü'l- imâmı bilmez miyim/ Cümle nâsı bir avuç ḥâkden yaratdı Hüdâ Ḥazret-i İbrâḥîm'e ḳor

		Va'degâhı beklerim ey gül-'izâr aḥşâma dek Bülbül-âsâ eyledim âh ile zâr aḥşâma dek Hey dirîğâ va'di-yi vaşlın meger ferdâ imiş Ḥasret ile oldı 'aşkıñ cüy-bâr aḥşâma dek Ben sana mübtelâ oldum Cemâlin görsem olmaz mı Yanağında gül açılmış Gülünü dersem olmaz mı Kıldıkça nazâr haṭ ile Kur'an okuruz biz Nâdân anı fehmi eylemez âsân okuruz biz Bir ḥüsn gibi halk güzel yâre kurbân olayım ben Bir dişleri dürr lebleri mercâna kurbân olayım ben Efendim ikrâm idelim bir señ bana bir ben sana Vaşlı içün nâm idelim bir señ bana bir ben sana Düşmânı şimdi görüp eğlenmez aşla hemân Şoḥbeti cām idelim bir señ bana bir ben sana Bize nisbet ol bir âdem gerdân emdirir Müstehakkı vār iken nâdâna gerdân emdirir Çok naşihât eyledim hiç sözimi güş eylemez Kâdr-i kıymet bilmeyen ḥayvâna gerdân emdirir Cânımı 'aşkıñ nüş idüp cânâna varmak niyyetim Yoluna cân virmeye giryâne varmak niyyetim Güzellik mülkine şâhi olmuş işitdim... var Ey nimet libâsı giyüp divâne varmak niyyetim Dil-i bülbül baña ki gül ey efendim tezce gel Çünkü gülmekdir murâdın ey efendim tezce gel Yalıñuz koyup beni benî onda şakın eğlenmezsin Yüregüm yağın eritme ey efendim tezce gel Fâ'ilin tenhâ bulmuşum efendim üç günde bir Ol melek simâ bakışlı efendim üç günde bir Reftâr olmak dilersin ey güzeller şâhi sen Şalunup karşıñ gel reftâr ile üç günde bir Efendim ikrâm idelim bir señ bana bir ben sana Vaşlı içün nâm idelim bir señ bana bir ben sana	ateşi gülzâr ideñ Ḥaḳ te 'âlâ cümlemizi ḥalk eyledi yaradı Cümleñiñ ma' bûdı ol sultânı ben bilmez miyim/ Faḥr-i 'âlem Ḥaḳ Resüldür dü cihânın serveri Ḥazret-i Ḥamza degil mi 'âlemin gerçek eri Ḥazret-i 'Ali'yi gör kim oldu şeyhleriñ biri Üç yedi kırkları olan aşlânı ben bilmez miyim/ İmâm Ḥasan İmâm Hüseyn Kerbelâ'da oldı şehid Ḥacı Bekdâş'ı ziyâret ideler her mâhi ' Ubeyd Âdem' e şeytân iğva vir virüp oldı nâ-ümîd Bunca nâsı azdıran şeytânı ben bilmez miyim/ Der 'Ömer büy-i Mâsivâya gelür Kelamallâh'a ḥiṭâb 'Âlemi nûrla müzeyyen kılordı âfitâb Ḥazret-i Resûl' e inân Kur'an'ı ben bilmez miyim Gine bād-ı şabâḥ oldı cânım çıkmış oṭâğındanAşıkına meze şunar Lebi sükkâr tudağından/ Gelür karşıñızda tırur Şâhi gibi yelce vârur Gülde yüziñe şeker âlur Sende güzel tûzâğından/ Şalıñdı baḥçeye girdi Çiçekler selâm tırdı Mor menevşe boynun eydi Gül kız-ardı hicâbından/ Baḥçelerde biten güldür Gülün dört yâni bülbüldür 'Aşık 'Ömer ednâ kıldır Bağışla geç günâhından Muḥabbet 'arz eylesem gül yüzlü yâre Lütf idüp selâmım alur mı bilmem Gün-be-gün artmada âh u efgânım Mevlâ'm inşafına alur mı bilmem/ Selâm olsun gül yüzlü dostuma Raşdık yagdırmış gözleriñiñ üstüne 'Azım edüp bir dânem
--	--	--	--

			Düşmânı şimdi görüp eglenmez aşla hemân Şoḥbeti cām idelim bir señ bana bir ben sana Ey dîlâ hüsnüñ görenler nûra teşbîh itdiler Gerdeni pakiñ seniñ billûra teşbîh itdiler Berî' meşkûnuñda seniñ mişliñ bulunmaz ey peri Hep görenler cennet içre hûra teşbîh itdiler	sinem üstüne Şalunup biñ nazla gelür mi bilmem/ Beni mest eyledi 'aşkıñ şakazı Misk ü 'amber henüz yâriñ kokusu Derdimiñ tabibi cennet hürisi Dertli olduğum görür mü bilmem/ 'Âşık 'Ömer eydür bilmezem n'oldum Ḥasret-inden cânım şararup şoldum baña merḥamet it bu ḥasret buldum Ḥasret kıyamete ḳalır mı bilmem Efendim mübtelâ oldum Ce m-âliñ görsem olmaz mı Yanağın-da gül açılmış Gülünü dersem olmaz mı/ Hem güzelsin bir dane Cümle 'alem virâne Senin nazlı valideñ 'Aceb söylesem olmaz mı/ Efendim görüncek seni Divâne eylediñ beni Billûr gibi nâzik teni Sineme şarşam olmaz mı/ Yok güzellik kasidine Güzel evretme dostu Beyaz gerdanın üstüne Aceb emsem olmaz mı/ 'Ömer'in hiç yâri yokdur 'Alemi vār iden Ḥaḳḳ'tır Seniñ meşkbânların çokdur Benim olsañ olmaz mı Dilberâ hüsnüñ görenler nûra teşbîh itdiler Gerdeni pakiñ seniñ gavura teşbîh itdiler Berî' meşkûnuñda seniñ mişliñ bulunmaz ey periHep görenler cennet içre hûra teşbîh itdiler/ Ol muḳavves ḳaşlarıñ câna bütün dünyâ değerMüntehâ ḳaddiñ görüp serv-i semenler baş eger Şerî-i emel-i lebiñle meşt olan üftâdeler Nergisî çeşmiñ seniñ maḥmûra teşbîh itdiler/Raḥlarıñ eline cânım feda olsuñ ey peri Ḳad mevzunuñ görenler
--	--	--	---	---

				yoluna virir geri 'İyd-ı vişālîñ gelmişem giryân kim şimden geriGül beden-i nazeniniñ billura teşbîh itdiler/Der ki 'Ömer bu vücūdum lezzeti 'aşktan mıdırPertevi nuruñ ziyâsı ol cemālinden midir Mü-be-mü 'aşkıñ şadâsı âh u zârımdan mıdır bağçe - i âhım benim tanbûra teşbîh itdiler
Zeyn'el- 'âbidin	?	1	'Aceb mekkârdır dünyâ bilürken aldanır âdem Haşâdır meyl aña maḥzâ der iken aldanır âdem	-
'Abdurrahîm Tırsî	15.yy	2	Noldı saña eyâ gönül 'aceb ne derde uğradıñ Durmaz aḡar gözün yâşı Tūfân - ı Nūḡ'a mı uğradıñ 'Aceb nola ḡalim derdime dermân bulunmaz Bir od düşdi bu cânıma yanar gice gündüz durmaz	-
Faḡrî	18.yy	1	Ez cân u dil peygâmbere 'âşık isen şallu 'âleyh Şâhib çıkar rûz-ı cezâ şekk itme gel şallu 'âleyh	Ez cân u dil peygâmbere 'âşık isen şallu 'âleyh Şâhib çıkar rûz-ı cezâ şekk itme gel şallu 'âleyh / Peygamberin sünnetini icrâ idersen eger sen Nâil olursın lūṭfuña şekk yok- durur şallu 'âleyh/ Ta'zimle tekrim ile leyl ü nehâr şevḡ ile Ey Faḡriya her ḡâl ile ez cân-ı dil şallu 'âleyh
Ḥâfız Post	17.yy	2	Ḳarin- i bezm erbâb-ı hevâyım yâ Resûlallâh Ḥarim-i küy-ı ḡurbuñdan cüdâyım yâ Resûlallâh Nefse uyup cürm idersem olmazam yâ Râb muḡîm Rûz-ı şeb virdim benim Estaḡfirullâhi'l 'âzîm	
Feyzî Edirnevî Târiḡci Câbizâde	?	1	Ḳuṭb-ı devrân Kâşi Şeyḡ-i 'azîzi muḡterem Buldı 'uḡbâda şefâ'at raḡmetu'l-lâhi 'âleyh	
Fennî Efendi	19.yy	1	Bâde nuş oldı gönül geḡdi riyyâdan ḡayrı	

			Zâhidâ aınma baña zevk u şefâdan gayrı	
‘Aziz Maḥmūd Hüdâî	17.yy	7	Elâ ey gevher-i kân-ı risâlet Saña biñ biñ şalât ile tahıyyet Sevdâ-yı sivâdan geç Gel Hû diyelim ya Hû Bir meşreb-i şâfi iç Gel Hû diyelim ya Hû Yalancı dünyâya aldanma yâ Hû Bu dernek dağılır divân eğlenmez İki kapulı bir virânedir bu Bunda konan mihmân eğlenmez جاهد وافى الله يا اهل الصلاح ان عمر المرعريم منك الرياح Ķapuñdan gayra muhtâç olmayalım Sen yaratdın yine sen kerem eyle Ħan-ı vaşla toyrur aç olmayalım [Sen yaratdın yine sen kerem eyle] Ķūdümün rahmet ü zevk ü şafâdır yâ Resûlallâh Zuhûrun derd-i ‘uşşâka devâdır yâ Resûlallâh Tecelli- i cemâl ister Göñül eğlenmez eğlenmez Teselli-i vişâl ister Göñül [eğlenmez eğlenmez]	Sevdâ-yı sivâdan geç Gel Hû diyelim ya Hû Bir meşreb-i şâfi iç Gel Hû diyelim ya Hû/ Ķo keşf ü keramâtı Aç cümle maḳâmâtı Ķaşd it bula gör zârı [Gel Hû diyelim yâ Hû]/ İşkât- ı ḳuyûd eyle İfnâ-yı vücûd eyle Ħaḳḳânî şühûd eyle Gel [Hû diyelim yâ Hû]/ Sâlik bula ümîdi Zerre bula ħurşîdi Bulmasa bu tevḥîdi Gel Hû diyelim yâ Hû/ Sırrıña Hüdâî yâr Esrârın ide izḥâr Ey derde iden tımâr [Gel Hû diyelim yâ Hû] Yalancı dünyâya aldanma yâ Hû Bunda gelen gider bir ân eğlenmez İki kapulı bir virânedir bu Bunda konan mihmân eğlenmez/ Baḳma bunuñ ḳarasına ağına Göñül virme bostânına bağına Beñzer hemân oğlân oyuncağına ... köçer gider her an eğlenmez/ Vârın nişâr eyle Ħaḳḳ'ın yolına Bunda ne itdügiseñ anda buluna Bir gün sefer düşer cânan iline Otağı kalkıcak sultân eğlenmez/ Hüdâî noldu bunca peygamber Ķanı ‘Ömer ‘Oşman Ebû Bekr ü Ħayder Ķanı Ħabîbullâh Şiddîḳ-i Ekber [Bunda gelen gider bir cân eğlenmez]
Ķuloğlu	?	3	Cümle hüccâc ile giydin yine ‘iḥrâm-ı ‘abâ Ķıbleye ḳarşu yöneldik giderüz mişl-i şabâ İrüşüp gördük bürünmüş bir siyâh âtlas kabâ Ķara tönlu Ka‘betu’l-lâh merḥabâ yâ merḥabâ Bugün ben bir güzel gördüm Gezer mestâne mestâne Eline almış ḳalemi Yazar mestâne mestâne ‘Alâ gözlüm böyle çıkma şalınma Gezdigiñ yerlerde yollar Hû çeker Dertli bağırm delik delik deldirme	

			Bilürsen hep üftâdeler Hû çeker	
Seyyid Nizâmoğlu	16. yy.	2	Mevlâm vir 'aşkıñ baña hayrânıñ olayım seniñ Bülbül gibi cemâline nälânıñ olayım seniñ Bu 'aşk bir bañr-i 'ummândır buña hadd ü kenâr olmaz Delîlim sırr-ı Qur'an'dır bunu bilende 'âr olmaz	Mevlâm vir 'aşkıñ baña hayrânıñ olayım seniñ Bülbül gibi didârıña nälânıñ olayım seniñ Yandır beni yandır beni' aşk meyine kandır beni Sarhoş idüp döndür beni mestânıñ olayım seniñ/ Al bende benlik olmasın her kim görürse bilmesin Nâm u nişânım kalmasın Pinhânıñ olayım seniñ/ Seyyid Nizâmoğlu hocam ayırma kendiñden yücem Eger gündüz eger gicem mihmânıñ olayım seniñ Bu 'aşk bir bañr-i 'ummândır buña hadd ü kenâr olmaz Delîlim sırr-ı Qur'an'dır bunu bilende 'âr olmaz/Eğer 'aşık iseñ yâre şâkıñ aldanma ağıyâreDüş İbrahîm gibi nâre gülşende yanar olmaz/ Kıyamazsın başı câna ırâğ ol girme meydâna Bu meydânda nice başlar kesilür hiç şorar olmaz/Bağ şu Manşûr'un işine halkı üşürmüş başına Ene'l-Hakk'ıñ firâşene düşenlerde tımar olmaz/ Seyfullah sözünde mesttir şeyhinden almiştir destür Divâne-râ aklamıştır ne söylerse kanar olmaz
Yûnus Emre	13.yy	5	Sen cânıñdan düşmeden cânân arzû kılarısn Belden zünnâr kesmeden imân arzû kılarısn Çalâb nûrdan yaratmış cânını Muḥammed'in 'Âleme rahmet saçmış yâ maḥbûbu'l-lâh adını Muḥammed'in Niçe bir besleyesin sen bu kıddile kâmeti Düşdün dünyâ zevkine unuttun kıyâmeti İdelim cevân Kılalım seyrân Mest olup hayrân Şeyḥ [eşiginde]	Çalâb nûrdan yaratmış cânını Muḥammed' Âleme rahmet saçmış yâ maḥbûbu'l-lâh izini Muḥammed/Dostum dimiş yaratmış hem anıñ kaydıñ yimiş Ümmetden yana dönmüş maḥbûbu'l-lâh yüzini Muḥammed/Dünyâ malın tutmamış hiç emânet artmamış Terzi niçün dikmemiş yâ maḥbûbu'l-lâh Muḥammed/

			Benem ol 'aşk bahrisi deñizler hayrân baña Deryâ benim kıtremdir zereler ummân baña	Teñri arslanı 'Ali şâğında Muḥammed'in Hasan ile Hüseyin yâ maḥbûbu'l-lâh solunda Muḥammed/Derviş Yûnus 'aşıklayın bî- çâredir miskindir Her kim yimez mahrûmdur yâ maḥbûbu'l-lâh Muḥammed Niçe bir besleyesin sen bu ḳadd u ḳâmeti Düşdün dünyâ zevkine unutdun ḳıyâmeti/ Toprakdan yaratıldın yine toprakdır yirin Toprak olan kişiler neyler bu 'alâmeti/ Uşlu degil delidir yüce eyler yaparı 'Âkıbet virân olur cümleñiñ 'imâreti/Dürîş ḳazân yeridür bu gönüle elem getir Biñ Ḳa'be'den yigrekdür bu gönül 'imâreti/Yûnus Emre'm sen daḥı gerçeklerden ola gör Gerçek erenler onlar olur cümleñiñ ziyâreti Benem ol 'aşk bahrisi deñizler hayrân bañaDeryâ benim ḳadar cānım 'arş oldı seyrân baña/Yoğiken ol bârigāhın vār idi pâdişāh Ah bu 'aşk elinden ah cānım derd oldı dermân baña/ Çün dosta gider yolum mülke irişdi elim Ḥaḳḳ'dan söyler bu dilim ne ḳul ne şulṭan baña/ Şeri'ât yolu ıraq ol iremez bu menzile Aşlım Ḥaḳḳ'tır şek degil mürşiddir Ḳur'an baña/ Yûnus bu ḥalk içre eksiklikdir Ḥaḳḳ bilür Divâne olmuş çağırır dervişlik bühtân baña
Şeyḥ Vahyî	17.yy?	1	Gönül olsun nevaliñe muṭayyeb Bizi lûṭfuñla mesrûr eyle yâ Rabb İki cihânda lûṭfuñdur çü muṭṭalib [Bizi lûṭfuñla mesrûr eyle yâ Rabb]	-

Ġanī ?	16.yy	1	Çok niyâz eyledim ol şuh civânım diyerek Nuṭṭa atar ey benim nâdire dânem diyerek Hele guş eyle âh u efgânım diyerek Bâri ümidim açar ey gonçe dehânım diyerek Bezme geldi gele ey rûḥ-ı revânım diyerek	-
Fazlî Efendi	17.yy	1	Vire mi derd-i şanem derdime dermân vire mi Vaḳtidir yüregimin dem-i-dem artar elemi	
Akşemse'd- dîn	15.yy	1	Zehî cân kim münevverdir bugün nûr-ı tecellâdan Zehî dîl kim mu'aṭṭardır hevâ-yı 'aşk-ı Mevlâ'dan	Zehî cân kim münevverdir bugün nûr-ı tecelliden Zehî dîl kim mu'aṭṭardır hevâ-yı 'aşk-ı Leylâ'dan/ Ḥarabât içre 'uşşâkı görüp t'an itme ey zâhid Ki ol rüsvâ-yı 'aşk olmuş yanıp dur dird-i dilâradan/Dü 'âlemden haber bilmez dahı ol 'ârş-ı 'alâdan Göñül dildâra virenler cihânda kılmadı ârâm Ki dâ'im 'âşık şevk ister uşanmaz ol bu sevdâdan/ Hüdâ'nın 'âşıkı çokdur velî Akşemse'd-dîn gibi Ḳanı bir gerçek 'âşık kim yanar durur dilâradan
Şemsî	16.yy	1	Çü genciñ meskeni virânelerdir Göñül niçün ḥarâb olmayasın sen	Şol genciñ meskeni virânelerdir Göñül niçün ḥarâb olmayasın sen/ Özüñ ḥâk etmeyen irmez 'âlâya Özüñ niçün türâb olmayasın sen/ Fenâ ğasli çü gözüm yaşsız olmaz olmaz Gözüm niçün pür-âb olmayasın sen/ Bu meclis ehli hep mestânelerdir Ciger niçün kebâb olmayasın sen/ Me'âni menzildir Şemsî kalbîñ Ne iştir bir kitâb olmayasın sen
'Azmi	?	1	Ḥayli demdir ḥüsnüñ meftûnuyam ey civân Ḥasretiñle didelerden dâ'îma ihvânım revân Mihribânım gel efendim dâ'im aḥvalim revân Bir kişi geldikde saña 'âşıkım bende dise Anı 'âşık zannederem saña sevdigim hemân Mihribânım gel efendim saña sevdigim hemân	-
Sultân Murâd	16.yy	1	Mebna' kani sa'âdet yâ Muḥammed Muşṭafa	-

			Matla' nūr-ı hidāyet yā Muḥammed Muṣṭafa	
Şalis Sultān Aḥmed	18.yy	1	Behā-i reşh-i la'lūñ cān degül mi Bu naḳde o metā' erzān degül mi	-
Enderunlu Vāşif	19.yy	1	Kim olur zor ile maḳşūdına rehyāb-ı zafer Gelür elbet zuhūra ne ise ḥükm -i ḳader Ḥaḳḳa tefviz-i umūr et ne elem çek ne keder Ḳıl sözüm 'ārif iseñ gūş-u ḳabüle güher	Kim olur zor ile maḳşūdına rehyāb-ı zafer Gelür elbet zuhūra ne ise ḥükm ü ḳader Ḥaḳḳa tefviz-i umūr et ne elem çek ne keder Ḳıl sözüm 'ārif iseñ gūş-u menkû güher/ Miḥneti kendüñe zevḳ itmedir 'ālemde hūner Ġam u şādī-i felek böyle gelir böyle gider / Rāh-ı 'irfān-ı ḥaḳıḳatde budur d'eb-i üşül Matlabı terk iledir menzil-i maḳşūda vuşül Ne iliş kāma ne ol ḳatı' ümīd ile melülYār ise başına 'aḳlıñ sözümi eyle ḳabül/[Miḥneti kendüñe zevḳ itmedir 'ālemde hūnerĠam u şādī -i felek böyle gelir böyle gider] /Tut rah-ı 'aşḳı iriş menzile bir rehber uy Yola gel rind-i ḳalender-i rüş ol pendimi duyCāme-i fīkr-i sevādan dil-i divāneyi soy Keft-i kūy- ı ğamım kim der ki saña kūşene koy/[Miḥneti kendüñe zevḳ itmedir 'ālemde hūner Ġam u şādī -i felek böyle gelir böyle gider] / Seni vāşıl idemez şehr-i murāda bu gidiş Meclis-i 'aşḳ- ı muḥabbetde āh u vāh gerek alış Ḳo bu bī- gāneligi mürşīd-i rāh ile biliş Yād olup ḥātır ehl-i ile şekvā degil iş/[Miḥneti kendüñe zevḳ itmedir 'ālemde hūner Ġam u şādī -i felek böyle gelir böyle gider] / Murādı olan şöḳbet-i ālāmı diline dolamaz Dil ehli dile ğām ekinçün yol bulamaz Tola dünyā ğām ile ḥātır 'arif tolamaz Elemi zevḳe

				bulaşdurma qadr zevk olamaz / [Miḥneti kendüñe zevk itmedir ‘âlemde hüner Ğam u şādī-i felek böyle gelir böyle gider] / Zāhiri hâle bakup itme daḥil ferdiÇekülür cümle degil çille-i serdi merdiKendi ḥālince olur her kimseniñ bir derdi Dokunur mu felegiñ miḥnet-i kerem-i serdi/ [Miḥneti kendüñe zevk itmedir ‘âlemde hüner Ğam u şādī-i felek böyle gelir böyle gider]/Bir zemān nāleni nāleme niyet neydi Tāmiş mihr ü muḥabbet ile pāgım artdı Zevk ü firāk eylemek ğamdan o demlerde idi Kime ğamdan buñalup derdimi yandımsa didi/ [Miḥneti kendüñe zevk itmedir ‘âlemde hüner Ğam u şādī-i felek böyle gelir böyle gider]/ Dinleme birbirini nasıñ ‘işledi faşlı Qalmasun jeng-i nedāmetle derunuñ yaşı Elemüñ aşlı bu ‘âlemde emeldir aşlı Sevdiğim zevkine bak yok ğamıñ aşlı faşlı/ [Miḥneti kendüñe zevk itmedir ‘âlemde hüner Ğam u şādī-i felek böyle gelir böyle gider]
Bağdatlı Rūhī	16.yy.	1	Kimi mestāne seher yār ile gülşende yatur Kimi derd u ğām-ı hicrānile külhānda yatur	-
Baba Tahir	10.- 11.yy	1	...seyyidina Muşafa Şāfi’ rüz-ı cezā seyyidina Muşafa	-
Şeyḥ Maḥvī	18.yy.	2	Bulmak dilerseñ dā’im sa’ādet Cān u gönülden Allāh’a yol var Ğafletde qalma eyle ‘ibādet [Cān u gönülden Allāh’a yol var] Sivā efkārımıñ cündi gönül mülkün ḥarāb itdi Elim al düşmüşem qaldır meded Mevlā- yı Raḥmān’ım Emel arzūsınıñ odı yaqup bağırim kebāb itdi [Elim al düşmüşem qaldır meded Mevlā- yı Raḥmān’ım]	-

‘Ārif Efendi	?	1	Hayli dem zencir-i ‘aşkîñ hüsününñ meftûnuyam Bir saçî leyli güneş rûhsârınıñ meftûnuyam	
Cemâl-i Hâlvetî	15.yy	1	Şafha-i şadrında dâ’im şofinîñ efkârî Hû Şakirîñ şükrü Hûv’allah zâkirîñ ezkârî Hû	Şafha-i şadrında dâ’im ‘aşkîñ efkârî Hû Şakirîñ şükrü Hûv’allah zâkirîñ ezkârî Hû/Sidre seyrine muḥakkak ırmeye Cibrîl Emîn Olmasa anıñ dilinde dembedem tekrâr-ı Hû/ Şufi mest olur bî-şefâdan devr ider yâ Hû deyu Münker inkârın bırakdı eyledi ikrâr Hû/ Ravza-i Hûda makâm it Cemâl-i Hâlvetî Tâ vücûdum şehrîne keşf ola bu esrâr Hû/
Nev‘î	16.yy	2	Meclisde öpüp la’lîñ rindâna tıyurma Ol hâleti ağzındaki dendâna tıyurma Senüñ maḥzûnuñ olmaḵ baña şādān olmadan yegdür Ġamuñla ağlamaḵ illerle ḥandān olmadan yegdür	Meclisde öpüp la’lîñ rindâna tıyurma Ol hâleti ağzındaki dendâna tıyurma/ Rûsvâ-yı cihâna olmaḵ ile yâr ele girmez Bilmezlik ile sırrını nādâna tıyurma/Ol Yûsuf ile vıslatı sen düşüne girmez Erbâb- ı ḥasedden şakın ihvâna tıyurma/ Beñ böyle ḥayâtı nideyim raḥat-ı cân yok Ey ḥab-ı ecel göñlümi cânâna tıyurma/ Mey içme güzel sevme dimezler saña ey Nev‘î Ol zevkî heman zümre- i nādâna tıyurma Senüñ maḥzûnuñ olmaḵ baña şādān olmadan yegdür Ġamuñla ağlamaḵ illerle ḥandān olmadan yegdür/ Cihânuñ ‘izz ü câhıñ şöyle iz‘ân eyledüm ben kim İşigünde kıl olmaḵ dehre sultân olmadan yegdür/ Düşüp gene-i ḥarâbât içre şufî kâse- keş olmaḵ Serîr-i devlete fağfûr u ḥakân olmadan yegdür/ ihân-ı bî-sebâtıñ rağmına devr itdürüp câmı İçüp lâ-ya‘kıl olmaḵ şâh-ı devrân olmadan yegdür/ Şarâb-ı ‘ışk ile Nev‘î gibi mest ü müdâm olmaḵ

				Bakup bu ni 'met-i dünyāya hayrān olmadan [yegdūr]
Fenāyī	17.yy	1	Āsitānuñ yā Īlāhī hasteye dāru's-şifā Şerbet-i vaşluñ içenler buldı her derde devā	Yā Īlāhī asitānuñ hastaya daru's-şifā Şerbet-i vaşluñ içenler buldı her derde devā/ Baħr-i rahmet katresi yanında cümle yoğ u var Her ne deñlü çok olursa bizde cürm ile haṭā/Ger ziyā-yı şems-i Zātuñ irmez ise sālīke Niçe kat' ider menāzil kanden irişür 'atā/ Maḥz-ı faḫluñla Īlāhī 'ālim it esrāruña İdelim her hāl ile sırr-ı Rasule iktidā
Yazıcıoğlu Mehmet	15.yy	2	Yine 'arz eyledi dilber yüzün kaşr-ı celāleden Yine nālende şeydāyım şarāb-ı lā-yezāliden Dün gice kırkları gördüm düşümde Şordum Hācī Bayrām Velī kandedir Didiler gel pirin bundadır bunda Şordum Hācī Bayrām Velī kandedir	
Reşīd	?	2	Zer ü mihriñle hāne-i dil rüşenā Elkerīm-i ey nūr-ı 'ālem padişāh-ı enbiyā Ay cemālīñ pertevinden zerre olmaz afitāb İktibās-ı nūr ider her an yüzünden māhitāb	
Ruşenī	15.yy.	2	Çün doğup dutdı cihān yüzünü hüsnuñ güneşi Kim ola sevmiye vechle sen mehveşi Dir idim gül yüzine olsa güliñ gözi kaşı Yā benefşe koḫulu ḥadd-i kadd-i serv-veş	Çün doğup dutdı cihān yüzünü hüsnuñ güneşi Kim ola sevmiye vechle sen mehveşi yā Resūlallah/ Türkī Kürdī 'Acem ü Hindī bilür bunu ki sen Sen Hāşimisin 'Arabīsin Kureyşisin yā Resūlallah şefā' at/ Parmağından aқıdup āb-ı revān baḫşı revān Niçe yüz biñ kişiden def ideler 'aṭaşı/ Sen emīre kul olan her ne kadar müdbir ise Bende-i muḫbīl olur mişl-i Bilāl-i Hābeşī /Ve'd-duḫa verdiñe ve'l-leyli okurum sünbülüne Ruşenī vird budur <i>külle ḡadātin ve 'aşı</i>

'Abdu'l-hay Efendi	17.yy.	1	Ey Hâbibullâh Muḥammed Muṣṭafa İde feyzîñ ni' mete iktidâ Zât-ı pâkiñ rahmete'l-il 'âlemîn Müznibîne şâfi' rûz-ı cezâ	
Zâkirî	17. yy.	1	Nedir sürürüñ yine mesrûrsun Neyler bu sende beyhûde ḥande Âḥiret zâdını kıldın mı ḥâzır Kuvvet ü kudret var iken sende Rabbenâ bizden yok bize dermân Ver bize senden şoñ demde imân	Nedir sürürüñ yine mesrûrsun Neyler bu sende beyhûde ḥande Âḥiret zâdını kıldın mı ḥâzır Kuvvet ü kudret var iken tende/ Rabbenâ bizden yok bize dermân Şon demde imân vir bize sen de/ Ḥadden aşırdım cürm ü 'işyânı şoriser bir bir Hâk benden anı Kapuña geldim suçumı bildim sen kabul eyle bu ebû bânı/ [Rabbenâ bizden yok bize dermânVer bize senden şoñ demde imân/ Gözlerim giryan ciğerim biryan Suçumı ańsam olurum ḥayrân Zâtıña lâyıķ yok bir 'âmelim Ben fakır kulum sen ğani sultân / [Rabbenâ bizden yok bize dermân Ver bize senden şoñ demde imân]
Fethî	?	1	صورثشه جارمينح غضب يارترنغه سنجاغ نور ديده طوفان بايه فتنه م	
'Ahdî	15.yy	1	Gâh açıldı gonçe geh dürdi yüzünü nâzdan 'Arz-ı dîdâr itdi ya'ni bûlbûle açmazdan	
Rumûzî	?	1	Kalçe göstermez belin 'uşşâka dilber nâzdan Câme üstünden kıcar ammâ kemer açmazdan	
Şeyḫ Yûnus	?	1	'Ömür bağçesiniñ güli şolmadan Uyan gel gözlerim ğafletden uyan [E]cel bir gün bize devrân dönmeden [Uyan gel gözlerim ğafletden uyan]	
'Atûfî	18.yy	1	Dergeh-i Hâķķ' a yüzün sür ber-devâm Ber-murâd olmaķ dilerseñ ey gönül Bâb-ı hızmekte muķîm ol şubḫ u şâm Ber-murâd olmaķ dilerseñ ey gönül	Dergeh-i Hâķķ' a yüzün sür ber-devâm Ber-murâd olmaķ dilerseñ ey gönül Bâb-ı hızmekte muķîm ol şubḫ u şâm Ber-murâd olmaķ dilerseñ ey gönül/ Her murâda dest açup 'arz-ı recâ Eyle Hâķķ'a itme ğayra ilticâ Tâlib-i Hâķķ ol yeter ḥubb-i sivâ [Bermurâd olmaķ dilerseñ ey

				gönül]/Zikr-i Hakk ile dem-â-dem sözüni ‘Âli lâhûta ir gör özüni Eyle ihyâ gece ve gündüz ki [Ber- murâd olmak dilerseñ ey gönül]/Dök nedâmet eşgin ol merd-i şabur İster isen ire lütf-i Rabb Ğafur Gel ‘Atûfî gibi ol merd-i şabur Bermurâd olmak dilerseñ ey gönül
Yahyâ Efendi	?	1	Döndi murâd üzre felek Devrân bizimdir bu gice	
Hayâlî	15.yy.?	1	Yeter hicr ile ağlatdın beni ey Yûsuf -ı şâni Bu mihnetden halâş eyle meded Ya ‘kûb-ı giryâni	
Râgıp	18.yy	1	Harâbâtı görenler her biri bir hâletin söyler Leţâfet nakl ider rindân-ı zâhid şıkletin söyler	Harâbâtı görenler her biri bir hâletin söyler Leţâfet nakl ider rindân-ı zâhid şıkletin söyler/ Ser-âgâz eyledikçe çeşm-i bûlbûl revnak-ı gülden Bezmede kulkul -ı mînâ mülûn keyfiyyetini söyler/ Tecelli neş’esin ehl-i şikem idrâk kabil miBehişt andıkça zâhid ekl ü şûrbûn lezzetini söyler/ Ne zabt-ı hâki-i ‘akli ne hükm-i zâbbıt- ı şer’i Cünûn iklimini geşt eyleyenler rahatın söyler/ Meyân-ı güft- güda bed-meniş îhâm ider kubhün Şecâ’at ‘arz iderken merd-i kıbtî sirkatin söyler/Muvâfıkdır olmadı elbet mizâca şîve-i hikmet Tabibûn olsa da kızbi marizûn şihhatiñ söyler/Perişân hâtırında nükte-‘i ser- beste-veş kaldı Ne kimse hikmetin aňlar ne Râgıb ‘illetin söyler
Nâbî	17.yy	1	Yâre açdım açıl ey gönçe dehânım diyerek Bezme geldi gele ey serv-i revânım diyerek	
Şeyh Naşühî	17.yy	2	Derdimiñ dermânı sensin yâ Muhammed Muştafa Gönümün sultânı yâ Muhammed Muştafa Benim derdim yamân oldu Derûnum pür-fiğân oldu Fiğânım el-amân oldu	

			Tecellî eyle yâ Rahmân	
Himmetzâde 'Abdullâh	17. yy	1	Cümbüş iden gerçi tendir rûh-ı insân gizlidir Bu kuvâ leşker gibi amma ki sulţân gizlidir	
Haţâyî	16. yy	1	Bendesiyem cân ü dilden pâdişâhımdır 'Alî Gözlerim nûr-ı ziyâsı bedr-i mâhımdır 'Alî Yoluna hâk olduğum püştü penâhımdır 'Alî Kıblegâhımdır Muhammed secdegâhımdır 'Alî	Bendeyem cân ü dilden pâdişâhımdır 'Alî Gözlerim nûr-ı ziyâsı bedr-i mâhımdır 'Alî Yoluna cân fedâdır toğru râhımdır 'Alî Kıblegâhımdır Muhammed secdegâhımdır 'Alî/ Men Hasen Hülk'ır-Rızâ'nın bir muhibb-i âliyim Hamdülillah kim hasedle kibr ü kinden hâliyimŞâh HüseyinKerbelâ'nın baş açık abdâliyim Kıblegâhımdır Muhammed secdegâhımdır 'Alî/ Şâh Zeyne'l-âbidin'dir Bakır hem Cā'ferî Biliñiz bunları sevmekdir imân ey din eri Dâ 'îma söyle bu nuţku olmayasın serserî [Kıblegâhımdır Muhammed secdegâhımdır 'Alî]/ Mûsi-i Kâzım'ı her kim bildi oldu ehl-i Hâkkel şehim şâhı 'Alî Mûsa Rızâ'dan al sebak Ten gözünü giderüp cân gözü ile ana bak[Kıblegâhımdır Muhammed secdegâhımdır 'Alî]/Şâh Takî vü bâ Nakî'nin kulu ol ey bahtiyâr Bunları sevene rahmet eyledi perverdigâr Aşık olanlar bu nuţkı zikr iderler âşikâr [Kıblegâhımdır Muhammed secdegâhımdır 'Alî]/ 'Askerî'ye 'asker olmak diler iseñ ey hümâmKıl tevellâ hânedâna Ahmed'i bulğıl tamamHatm oliserdir imâmet Mehdî'de beyn'el-emâm

				[Kıblegâhımdır Muhammed secdegâhımdır 'Alî]/ Ey Haṭāyî gâfîl olma işbû dünyâ fânidirHer ne kim geldi vücûde ol Hakḳ'ın mihmânıdır Bu kelâmı vird edinmek 'ârifin erkânıdırKıblegâhımdır Muhammed secdegâhımdır 'Alî
Şeyhî	?	1	Evvel ḥasedi söyleyem size Dinleyin nice olur ḥālî ḥasedin 'Osmân'da gücenir ammâ bize Şefâ'at olmaz imiş ḥased ümmete Şırâtta bağı olur yolu ḥasedin	
Nazmî	?	1	Ko yaḳsun külli cismim nâr-ı hicrân Gönül şabreyle şabreyle şabûr ol Olur elbette bir gün vâsl-ı cânân [Gönül şabreyle şabreyle şabûr ol]	
Şahidî	16. yy.?	1	Bir leb-i şirîne gönül tâ ebed dildir Düşdi tağlara bugün feryâdvêş	
Şems-i Tebrizî	13.yy	1	Bu 'aşka yoldâş olalı komışam nâmûsı 'ârı Devâsız derde düş oldum ḳaluram âh ile zârı	
Nazim	17.yy	1	Gönül 'aşkıñla zâr u mübtelâdır yâ Resûlallâh Yoluñda baş ile cânım fedâdır yâ Resûlallâh	
Yûnus	?	1	Şehidlerin ser-çeşmesi Enbiyânîñ bağı başı Evliyânîñ gözi yaşı Ḥasan ile Ḥüseyn'dir	
Kaygusız	?	1	Evliyâya egri bakma Kevn ü mekân elindedir Mülke hüküm süren oldur İki ciḥân elindedir	
Hâşim Baba	18.yy	1	Cân u dilden sırr-ı Hakḳ'a tâlib isen gel beru Terk-i terke maḥv-ı şarfa râğıb isen gel beru	
Sultân Muştafa/ İkbâlî	17. yy	2	El-meded ey faḥr-i 'âlem hem şafi'el müznibîn Nâzil oldu ḥakḳıñna hem rahmete'l-lil 'âlemîn İşidelden vaşfıñ budur lisânımda hemîn Eşşalâtü vesselâm yâ şadîḳü'l va' dül emîn Dil-i şeydâ-yı söylensin Resûlallâh'a 'âşîḳdır Firâḳ-ı hicr ile dâ'im derûn-ı bağı yanıḳdır Ḥilâf olmaz bu dua'da Ḥudâ'ya İlâhî'den ḳadr	

			Kuluñ İkbāl'e yazıkdır şefâ'at eyle sultânım	
Üftade	16.yy	1	İlâhî yâri kıl baña ki senden ğayrı yârim yok Ne yüzle varayum saña ki günâhdan ğayrı kârim yok	
'Abdü's- şekür	18.yy	7	Düşdü gönlüm burcuna tîr-i muhabbet yâ Resûl Kıl teraḥḥum ben zâ'ife it şefâ'at yâ Resûl Yâ Resûlallâh vücûdın 'âleme verdi ziyâ El-amân eyle şefâ'at ben ğarîb el-amân Rûh-ı pâkine teveccüh eylerim şubḥ-ı mesâ [El-amân eyle şefâ'at ben ğarîb el-amân] İ'tibâr eyle nazar kıl cândaki cânâna bak Çün taşarruf cümle reh Hâk'ındurur Hâkḳâne bak Sensin ol mazhar-ı zât-ı Kibriyâ Hem dü 'âlem maḳdemiñle pür ziyâ Kıl teraḥḥum baña ey kân-ı şehâ El-amân ey nûr-ı 'arş-ı Kibriyâ Tâ ezelden râh-ı 'aşk içinde ḥayrân olmuşam Nüş edip câm-ı ezelden ḥalka seyrân olmuşam Kudümün bâ'ış-ı 'ayn-ı hidâyet yâ Resûlallah Vücûduñ 'âlemine oldı raḥmet yâ Resûlallah Olmuşam ğarîḳ-i 'işyân el-amân Kıl şefâ'at baña ey ḥayrû'l-enâm Pertev-i 'aşkıñla dilim pür ziyâ Fikr-i vaşlın cilveger subḥ u mesâ Merḥamet kıl baña ey kân-ı şehâ Kıl şefâ'at baña ey ḥayrû'l-enâm	Düşdü gönlüm burcuna tîr-i muhabbet yâ Resûl Kıl teraḥḥum ben ġarîbe it şefâ'at yâ Resûl/ Dilerim kimravza-i pâkine varup derd ile İdeyim yüz biñ şalât ile muhabbet yâ Resûl/Dergeh-i pâkine yüz sürmege yokdur zâhirâ Bir sebep Hâkḳ'dan ola baña inâyet yâ Resûl/Zâhir u bâtında ancak maḳşadım saña vuşul Ravza-i pâkiñ görüb bulam sa'âdet yâ Resûl/İderim leyl-ü nehâr âh u efgân bulayım sükûn Bâb-ı ravzındır baña bâb-ı selâmet yâ Resûl/ Muntazırdır rûz-ı şeb luṭfuñı diler 'Abdü's- şekür İdesin ol mücrimi Hâkdan şefâ'at yâ Resûl Yâ Resûlallâh vücûdın 'âleme verdi ziyâ El- amân eyle şefâ'at ben ğarîb el-amân Rûh-ı pâkine teveccüh eylerim şubḥ-ı mesâ [El-amân eyle şefâ'at ben ğarîb el- amân]/İştîyâkımdır ğubâr-ı râḥına yüzler sürem Luṭf-ı Hâkḳ'a mazhar olup ravza-i pâkin görem Rûz-ı mahşerde şefâ'atiñ görüben luṭfa erem [El-amân eyle şefâ'at ben ğarîb el- amân]/ Virdi Hâkḳ saña şefâ'at Kevşer-i ḥavz-ı tahûr Çün şef'i etdi seni ol Hâliḳ u Hayy ü Ğafur Ümmetindendir seniñ miskin ğarîb 'Abdü's-şekür El-amân eyle şefâ'at ben ğarîb el-amân

Ahmed Beg	?	1	Böyle güzel sevilmez mi Gönçe güldür derilmez mi Reftârına mâ 'îl oldum Böyle civân sevilmez mi	
Nakşî	?	1	Bula tevhid ile esmâdan gönüller insibât Nûr zikriñle gele 'uşşâka yâ Rabb neşât Dostlarıñla ideler her demde zevk-i ihtilât [Nûr zikriñle gele 'uşşâka yâ Rabb neşât]	
Şekûrî	17.yy	1	Eyleriz her lahzada yüz biñ haţâ Rabbenâ yâ Rabbi fağfir lenâ Raḥmetinden ehl-i 'işyâna devâ Rabbenâ yâ Rabbi fağfir lenâ	Eyleriz her lahzada yüz biñ haţâ Rabbenâ yâ Rabbi fağfir lenâ Raḥmetinden ehl-i 'işyâna devâ Rabbenâ yâ Rabbi fağfir lenâ/Luţfi çok ihsânı çok perverdigâr Kullara eyler 'atâyı bî- şümâr Yoḥsa faẓl-ı cuduña mâ'ni mi var Rabbenâ yâ Rabbi fağfir lenâ/ Ey Şekûrî faẓl-ı Ḥaḳk'a dayan Tâ ki cennet ola rûḥa âşiyân Böyle söyle görmeyem dirseñ ziyân Rabbenâ yâ Rabbi fağfir lenâ
Şeyh Nakşî	18.yy	1	Nûr-ı faḫr-i 'âleme bir zerre olmaz âfîtab La'î-i nâbindan nümüne gevher-i yektâda tâb	
Mihrişâh Sultan		1	Muktedâ-yı ehl-i sünnet câmi' mecmû'-ı ḫayr Kıldı çün bu ma'bed-i zîbâyı inşâyı bî-riyâ	
Himmet Efendi	17.yy	1	Yine bir sevdâya düşdüm 'Âşkıñ elinden elinden Yine 'ummân olup taşdım 'Âşkıñ [elinden elinden]	

4 METİN

4.1 Metin Tesisinde Takip Edilen Yol

1. Metnin okunma güçlüğü ve bazı harflerin tespit edilememesi nedeniyle, şiirlerin transkripsiyonlu metne aktarımında öncelikle akademik çalışmalar esas alınmıştır. Mecmuada bulunan farklılıklar ise dipnotlarda belirtilmiştir.

3. Okunamayan veya tespit edilemeyen kelimeler/bölümler üç nokta (...) ile gösterilmiş/ orijinal metnin fotoğrafı verilmiştir.

4. Eksik ya da hatalı yazılan kelimeler dipnotlarda orijinal harfleri ile gösterilmiştir.

5. Mecmuada eksik veya hatalı olduğu kesin olup metin tamiri yapılan, eklenmesi zaruri olan ekler, kelime ve kelime grupları ya da yazar müdahalesi olan her kısım köşeli parantez [] ile metne eklenmiştir.

6. Arapça ve Farsça şiirler, metinde Arap harfleri ile gösterilmiştir.

7. Metinde bulunan özel isimler büyük harfle yazılmış ve bu isimlere getirilen ekler kesme işareti (') ile ayrılmıştır.

8. Metinde transkripsiyon işaretleri kullanılmıştır.

9. Metin içinde şiir dışında kalan hadis rivayeti, büyü, tılsım, dua, hat, mektup, arzuhal ve ayetler metin içinde verilmiştir.

10. Mecmuadaki varak numaraları sonradan Latin harfleriyle eklenmiştir. Çalışmada, sonradan eklenen numaralar esas alınmış ve varak numaraları köşeli parantez içinde verilmiştir.

11. Başlıkta şairin mahlası yer almıyorsa fakat şiirin hangi şaire ait olduğu tespit edilebildiyse, şairin adı veya mahlası başlıkta köşeli parantez içinde verilmiştir.

Tablo 4.1 Transkripsiyon Alfabeti

ا	Ā,ā
ث	S,s
ح	H,h
خ	H,h
ذ	Z,z
ص	S,s
ض	Ž,ž
ط	T,t
ظ	Z,z
ع	‘
غ	Ġ,ġ
ق	K,k
و	v,ū,ü,o,ö
ی	y,i,ī
ء	’
ه	h,a,e

4.2 Transkripsiyonlu Metin

[1b]²

İlāhī Nakṣī Merḥūm

fā ‘ilātün/fā ‘ilātün/fā ‘ilātün/fā ‘ilün

Merḥabā ey şu‘le-i āyīne- i sırr-ı Hudā

Merḥabā ey mazhar-ı feyż- i Cenāb-ı Kibriyā

Merḥabā ey nām-ı pākındir Muḥammed Muṣṭafā

Sidreden teşrīfini tebşīr idüp peyk-i Ḥalīl

Şanıña yüz dört kitāb oldı sarāḥatle delīl

Cedd-i pakiındir Ḥalīlullāh ey ḥūr-ı celīl

Merḥabā ey ḳurrete - ‘ayn nūr-ı aşfiyā

² Mecmuadaki varak numaraları sonradan Latin harfleriyle eklenmiştir. Bu çalışmada söz konusu numaralandırma esas alınmış ve varak numaraları köşeli parantez içinde gösterilmiştir.

Naķşī-i ğam-hāruñı idi ki ser-defter-i ‘uşşāk kıl

Müfred

8’li hece ölçüsü

Selām eyleyin ğonce fehme

Gidüp ‘azm-ı hıdār etsün

Varup ‘āşıkları şāhım

Görünce ‘arz- ı hāl etsün

mefā ‘ilün/ fe ‘ilātün/ mefā ‘ilün/ fe ‘ilün

Yolunda cān virem gibi derūnumda ‘alāmet var

Şehīd-i tığ-ı ‘aşk olmak bu göñlümde şehādet var

Beni gel öldürüp kırtar belālardan gel ey hūnī

Ne sende merhamet şefkat ne bende şabra tākāt var

temmet

İlāhī

Yūnus Efendi Merhūm³

mefā ‘ilün /fe ‘ilātün/ mefā ‘ilün/ fe ‘ilün

‘Ālemler nūra ğarķ oldu Muħammed toğduğı gice

Mü’min münāfık fark [oldı] Muħammed toğduğı gice

‘Arşın nūrı yire indi şuyun rengi nūra d[öndü]

Heb şuşuzlar şuya kıandı *eyzān*

[Muħammed toğduğı gice]

³ Mecmuada yer alan Yūnus Efendi’ye ait şiir, Nail Tan, *Derlemeler: Makaleler* (2007: 33) yayımı esas alınarak aktarılmıştır.

Yūnus eydir ey ardařlar aar gzden anlı yařlar

Secde itdi aqlar aşlar *eyzān*

[Muammed toğduğı gice]

fe 'ilātūn/ fe 'ilātūn/ fe 'ilātūn/ fe 'ilūn

Benim cānım gibi yā Rabb cefākār ol[masun]

Benim derdim gibi derde giriftār ol[masun]

[2a]

fā 'ilātūn/ fā 'ilātūn/ fā 'ilātūn/ fa 'lūn

Mūbtelāyım hātırımdaņ fıkır- i yār eksik degil

Māh cemālin görmeyeli āh u zār eksik degil

El ekūb kılsam ferāġāt ' ař beni rahat omaz

Başda sevād dilde rahmet albde nār eksik degil

Levh- i maḥfūza tā ezelden böyle alınmıř alem

Cānıma kār eyledi derd-i belā vū miḥnet-i elem

Bilmem yā benim yā benim kim

Keyfım giderūci bir nā-bekār eksik degil

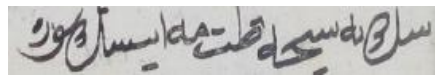
řu dūnyada ister iseņ devleti

Ehl-i dil kāmiler ile eyle dā'ım řoḥbeti

Cāhil-i nādān ile eyler iseņ řoḥbeti

Yā elinden yā dilinden bir zevāl eksik degil

Eger nasīḥatdıņ ne disen bu sana taḥkık ister

Nef'î⁴

fe 'ilātün/ fe 'ilātün/ fe 'ilātün/ fe 'ilün(fa 'lun)

Ṭūṭi-yi mu 'cize-gūyem ne disem lāf [degil]

Çarḥ ile söylešemem āyīnesi şāf d[egil]

Ehl-i dildir diyemem sīnesi şāf olma[yana]

Ehl-i dil birbirini bilmemek inşāf degil

Yine endīşe bilür ḳadri dūr-i güftārum

Rüzigār ise denī dehr ise sarrāf d[egil]

Girdi miftāḥ-ı [der] genc-i ma 'āni elime

'Āleme bezl-i güher eylesem itlāf degil

Levh-i maḥfūz-ı sūḥendir dīl -i pāk-i Nef'î

Tāb-ı yārān gibi dükkānçe -i şahḥāf degil

[2b]

İlāhî Eşrefzāde⁵ Vird Faşl- ı Şābā

mefā 'ilün /mefā 'ilün/ fe 'ulün

Düşeli 'aşkıñ bu⁶ cānım iline

Beni düşürdi bu ḥalkıñ diline

Zīra aḳdıḳça gözümden ḳanlı yaş

İllā yaşıım dilemezem siline⁷

Gözlerimden yaş ile ḳan aḳıdır

⁴ Mecmuada yer alan Nef'î'ye ait şiirler için, Metin Akkuş, *Nef'î Divanı* (2018: 265) esas alınmıştır.

⁵ Mecmuada yer alan Eşrefoğlu Rûmî'ye ait şiirler için, Mustafa Tatçı, *Eşrefoğlu Rumî Divan* (2023: 124) esas alınmıştır.

⁶ Metinde: bu 'aşkıñ

⁷ Metinde: Aḳıdıñ çeşmimden ḳanlı yaşları/ İllā yaşıım dilemezem siline

Hoş tesellîler gelir ben kûluna

Hoş yaraşır ‘âşıklara göz yaşı
Kim ki ⁸‘âşıktır gözünden biline

İsm ü resmi Eşrefoğlu Rûmî’ nin
Şavrulup kûl oldu ‘aşkıñ yeline

Kıt‘a

Cāna seni ben mihrî vefâsı vār şandım
Sevdüm seni bilmezlikle âteşe yandım

Cāna ise ğaraż yeter cev̄r ü cefâsınıñ olmasun
Ne mihnet cev̄rān ile cānımdan uşandım

Güfte Şeyh Himmet⁹ Beste Hâfız

meḡā ‘îlün/meḡā ‘îlün/ fe ‘ülün

İlāhî zulmet-i cürmle doldum
Nidā eyledim estağfirullāh
Uyup şeytān nefsime kûl oldum
Nedāmet eyledim [estağfirullāh]

Benüm ‘işyānumñ pāyānı yokdur
Bilürem rah̄metiñ deryāsı çokdur
‘Uşāta bāb-ı ğufrānuñ açukdur
Nedāmet eyledüm[estağfirullāh]

Eger kılmaz iseñ yā Rabb çāre

⁸ Metinde: Her kim

⁹ Mecmuada yer alan Bolulu Himmet’e ait şiirler, Yasemin Yetkin, *Bolulu Himmet ve Divançesi* (2016: 116) esas alınmıştır.

Yürekde oñulur mu böyle yāre
Kuluñ kapunı koyup kande vara
Nedāmet eyledim [estağfirullāh]

Günāhdan her ne kim ya Rabbi kıldı
Peşīmān oluben cürmini bildi
Diyerek Himmetī kapuña geldi
Nedāmet eyledim estağfurullāh

[3a]

Der maḳam-ı Şabā [Niyāzī Mıṣrī] ¹⁰

fā ‘ilātün/ fā ‘ilātün/ fā ‘ilātün/ fā ‘ilün

Ḳandedir cehliyle zülmet nefis şu ‘bānıñdadır
Ḳandedir ‘ilm ile hıkmət bil ānı canıñdadır

Zülmet- i cehli bıraḳ sen iste nūr- ı hıkmeti
Cennetiñ zevḳi dilerseñ cümle ‘irfānıñdadır

Şüretā aḥkām- ı eflākıñ veli maḥkūmesin
Baṭına ay gün felekler cümle fermanıñdadır

Zāhirā bu ḥarman-ı ‘alemde bir danesin
Mā ‘ni yüzünde ne kim var cümle ḥarmanıñdadır

Al ele cevḳān-ı zıkrı hem süvār ol nefsiñe
Ḳaba gör tevḥīd topunu çüñkü meydānıñdadır

Küntü kenzeñ¹¹ remzini kendinde iste Mıṣrī

¹⁰ Mecmuada yer alan Niyazî-i Mısrî’ye ait şiirler için, Mustafa Tatçı, *Niyazî-i Mısrî Halvetî Divan* (2022: 409) esas alınmıştır.

¹¹ “Bilinmeyen gizli bir hazine idim, bilinmek istedim, bilineyim diye halkı yarattım” (Aydın, 2022).

Külle yevmin hū¹² ‘yu aña kim señiñ şaınıdadır

[Şeyh Cemāl]¹³

fā ‘ilātün/ fā ‘ilātün/ fā ‘ilātün/ fā ‘ilün

Tā ezelden sen benimle ‘ahd ü peymān eyledin
Gösterip gül cemāliñi yine pinhān eylediñ¹⁴

Dimedin mi sev beni derdiñe dermān olayım¹⁵
Sevdiğimçün alāmıma şanki dermān eylediñ¹⁶

Bir kuluñu Kerbelā'da eylediñ şusuz şehīd
Bir kuluñu mührüni verdiñ Süleymān eylediñ

Bir kuluñ virmediñ dünyada bir gömlek giye
Bir kuluña kul iken Mısra sultān eylediñ

Hem kuluñdur hem Rasul’üñ şāh-ı kevneyn Muştafa
On sekiz biñ ‘ālem içre aña sultān eylediñ

Şeyh Cemālī ağlamakdan gözlerinden kan akar
Yeri göğü ‘arş-ı kürsi dosta seyrān eylediñ

[3b]

Himmet Şeyh Nūri¹⁷ rahmetu’l-lāhi ‘aleyh

Maķam-ı Hüseyñi

fā ‘ilātün/ fā ‘ilātün/ fā ‘ilātün/ fā ‘ilün

¹² Rahman: 55: 29: Göklerde ve yerde bulunanlar, O'ndan isterler (Elmalılı, 2020: 531).

¹³ Mecmuada yer alan Şeyh Cemal’e ait şiir için, Zeynep Safiye Baki, “Şeyh Cemal” *Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü* (2020) esas alınmıştır.

¹⁴ Metinde: Gizleyüp ol hūb cemālīñ bana pinhān eylediñ

¹⁵ Metinde: eylediñ

¹⁶ Metinde: وندى derdim yā ne dermān eylediñ

¹⁷ Mecmuada yer alan Abdülehad Nūri’nin şiirleri için, Nilüfer Çelik, *Abdulahad Nūri ve Divanının Tenkitli Metni* (1999: 120-121) esas alınmıştır.

Bezm-i ‘aşkıñ sâkiyâ meyhânesidir¹⁸ bu gönül
Li- ma ‘allâh hamrınıñ hum-ḥanesidir bu gönül

On sekiz biñ ‘âlemî ma ‘nîde olmuşken muḥit
Şuretâ görseñ şanur bir dânesidir bu gönül

Gerçi ey sâlik Cemâlullaha ‘âşık sîn velî
Bilmedin ol zât-i pakiñ ḥânesidir bu gönül

[Āsmān]-āsa kurulmuşdır vücūduñ mülkine
[Şāh]-ı ‘aşkıñ ḥayme-i ḥākānesidir bu gönül

Çanda baksa *semme vechullah*¹⁹ sırrın seyr ider
Anıñcün dâima divānesidir bu gönül

Nüş idüpdür dest-i kudretde şarāb-ı vahdeti
Ol şarābıñ tā ebed mestānesidir bu gönül

Nūr-ı zât-i zulmet-i ‘unşurda yakmış bir çerāğ
Ol çerāğıñ Nūriyâ pervānesidir bu gönül

Bâb eger dilerseñ bir kişi iti gibi ardınca ve öñünce yeldirsın bu du‘âyı kırt derisine
yazasın şāğ koluña bağlayasın yazacak du‘â budur:

Bis-millâh'ir-raḥman'ir-raḥîm Allahümme hût'ül-humût El-ḳayyûm Allah Allah yâ

yâ Ḥayy ü yâ Ḳayyûm biraḥmetike yâ erḥame'r-rāḥimîn yâ Allah yâ Allah yâ
Allah ve lâ ḥavle ve lâ kuvvete illâ billâhi ‘aliyy'ü-l ‘azîm.

Eşrefoğlu Rûmî²⁰

fâ ‘ilâtün/ fâ ‘ilâtün/ fâ ‘ilâtün/ fâ ‘ilün

¹⁸ Metinde altta “peymanesidür” kelimesi de bulunmaktadır.

¹⁹ Bakara: 2:115: Allah’ın varlığı oradadır (Elmalılı, 17).

²⁰ Eşrefoğlu Rumi’nin şiiri için bk. Tatçı, a.g.e., s.66.

N'ideyim şabr ider isem dil ü cān oda yanar
Velī āh eyler isem kevn ü mekân oda yanar

Boyadı yir yüzünü āh ile zārum düttüni
Bu inildüm zarına cümle cihān oda yanar

Beni vaslîndan ırağ eyleyüp cennetde koma
Bu inildim işidüp hūr-ı cinān oda yanar

Yanar gör Eşref oğlu kūh u kenārında Hakk'ın
Dimediler Rūmî'ye ibn ü filān oda yanar

[4a]²¹

[4b]

İlāhî Nesimî²² raḥmetu'l-lāhi 'aleyh
fe'ilātün/fe'ilātün/fe'ilātün/fe'ilün

Şüretiniñ şafḥasında gör ne yazmış ol qadim²³
Okudum ol ḥaṭṭı *Bi'smi'llāhi'r-raḥ mânî'r-raḥîm*

Alnına *El-ḥamdü li'llāh* yazdı *Rabbü'l 'alemin*²⁴
Dedi 'aşkıñ yolu çün haza²⁵ *şıraṭın müstaḳim*

Kaşlarındır *kābe kavseyn*²⁶ ü saçın leylen ṭavil²⁷

²¹ Arapça- Osmanlı Türkçesi karışık büyük puntolarla yazılmış bir levha bulunmaktadır: Rabb ḥüsn ḥaṭṭı virdi

معرفى هنأ لان باب لنعمر بعهم هنأ لارباب النعم نعيمهم

²² Mecmuada yer alan Nesimî'nin şiiri için Hüseyin Ayan, *Nesimî Divanı* (2014: 315) esas alınmıştır.

²³ Metinde: Ayetiniñ

²⁴ Fatiha: 1:1: Hamd, âlemlerin Rabb'i olan Allah'adır (Elmalılı, 2020: 1)

²⁵ Metinde: yolıdır hüna

²⁶ Necm: 53:9: Onunla arasındaki mesafe iki yay kadar yahut daha az kaldı (Elmalılı, 525).

²⁷ Metinde: leylü tavil

Resmidir ve 'ş-şems²⁸ yüzün şol mübârek hattı cîm²⁹

Mü'mine cennât-i 'adn olmuş cemâlin tâ ebed
Kim görenler oldan cümle ehl-i cennâtü'n na'im

Rahm kılğıl sen Nesimî'ye ayâ bedr-i münîr
Ger haşa kıldım ise estagfirullâhi'l- 'âzîm³⁰

[5a]

*Tebârekellezi biyedihi'l-mülk ve hüve 'ala küll
Tebârekellezi biyedihi'l-mülk ve hüve 'ala külli şey³¹*

Müfred

fâ 'ilâtün/ fâ 'ilâtün/ fâ 'ilâtün/ fâ 'ilün

Sevdüğüm beñ ağlayayım tek hemân sen gül yeter
Bu meşeldir 'ârif olan kişiye bir gül yeter

Kıt'a

Âh kim bir derde düşdüm
Derdimiñ dermânı yok

Bir güzel gönlümi aldı
Cefâsı çok vefâsı yok

Müfred

fâ 'ilâtün/fâ 'ilâtün/fâ 'ilâtün/fâ 'ilün

²⁸ Şems: 91:1: Güneşe ve onun parıltısına (Elmalılı, 595).

²⁹ Metinde: zülfünün halkasın cîm

³⁰ Metinde: Bu Nesimîye rahm kılsın ayâ bedrü'l münir/ Ger haşa kıldım ise estagfirullâhi'l- 'âzîm"

³¹ Mülk: 67: 1: Mutlak hükümrânlık elinde bulunan Allah, yüceler yücesidir ve onun her şeye gücü yeter (Elmalılı, 561).

Ey gönül sevme ‘ālemde her gördüğün tazeyi
Çün severseñ bari sev ‘ālemde merdüm-zādeyi

Müfred

‘Ār iderseñ saña ‘aşıq olduğumu ey melek
Ka’il oldum ölmege rencide-hâtır olma tak

Müfred³²

‘Āşıka ta‘n etmek olmaz mübtelâdır neylesiñ
Âdeme mihr-i muhabbet bir belâdır neylesiñ

[5b]

İlâhî Mısrî Merhûm³³

mef‘ûlû/ mef‘âilû/ mef‘âilû/ fe‘ûlûn

Esmâ-i ilâhîyyede bî-had hünerim var
Her demde semâvat-ı hürûfa seferim var

Gönlüm göğünüñ yıldızınıñ hiç ‘âdedi yok
Her burcda benim biñ güneş ü biñ kamerim var

‘Ālimlere ebced hocası olmak olur ‘ār
Alçağ görinen ebcede ‘ālî nazārım var

‘Arş vü semâvât-ı ‘ulūmuñ el-hağ³⁴
Hem dağı zemîninde dükenmez güherim var

Bunuñla bir oldı dem-i ‘İsâ ile Mısrî

³² Nefi’nin şiiri için bk. Akkuş, a.g.e, s. 275.

³³ Niyazi-i Mısrî’nin şiiri için bk. a.g.e, s. 415.

³⁴ Metinde: budur ancak

Gönlüme dağı ne gelirim ne giderim var

İlāhī Sezāyī Merhūm³⁵

mefā 'ilün/ mefā 'ilün/ fe 'ülün

Sarāy-ı lī-me' allahi göñüldür

Tecellī-ḥāne vallahi göñüldür

Yüri gezme yābānda zār u giryān

Ḥüda' nıñ ulu tergāhı göñüldür

Ne isterseñ yüri vār andan iste

Muḥaḳḳaḳ sırrıñ agāhı göñüldür³⁶

Ziya güster olur kevn – i vücuda³⁷

Semā- ī şadrınıñ māhı göñüldür

Ra'iyetdür ḳamu a'zā Sezāyī

Vücud ikliminiñ şāhı göñüldür

İlāhī Himmet Efendi³⁸

8'li hece ölçüsü

Ne vār derde düşdüm ise

Göñül senden dermān ister

Merkezimden şaşdım ise

Göñül senden dermān ister

Fāni dünyā keşretinden

³⁵ Mecmuada yer alan Hasan Sezāyī'nin şiirleri için, Ali Rıza Özuygun, *Hasan Sezāyī Divanı* (1999: 360) esas alınmıştır.

³⁶ Bu beyit metinde 4. beyittir.

³⁷ Metinde: Zemīni tende feyzī tende oldı sārı

³⁸ Bolulu Himmet'in şiirleri için, bk. Yetkin, a.g.e., s. 72.

Kurtuluş yok minetinden
Cenâb-ı Hakk  azretinden
[G    l senden derm n ister]

Mu kem t t p şer   at 
Ta şil id p tar kat 
Ge  p³⁹ r h-  ha  kat 
[G    l senden derm n ister]

Derv ş Himmet eyd r y ri
Ben de bulayd m dild r 
Dil m lkine şehr-i y r ⁴⁰
[G    l senden derm n ister]

[6a]

G fte şey  Mu ammed Beste Kuyumcuz de A med Efendi
f   il t n/ f   il t n/ f   il n

Ba mayup  iş na kıld n  ok  at 
 ul seni   ufr n seni dir y  Ra  f
B b-  l tfu ndan beni itme c d 
 ul seni   ufr n seni dir y  Ra  f

Varlı ın vaşfında   ciz k   in t
Birli i  i r r ider hep m mkin t
Sensin i s n eyleyen b    hay t
 ul seni   ufr n seni dir y  Ra  f

Sen yaratd n sen esirge ey Ker m
Emri  icr  itmede eyle mu  m

³⁹ Metinde:    a

⁴⁰ Metinde:  aş -  y r 

Saňa maşşuş oldur ihsân-ı ‘amīm
[Kul seniñ ğufrân seniñdir yâ Ra’ûf]

Ey keremle muttaşf olan Hudā
Kullara ihsân idersin bî-bahā
Müjdeler kıldı habîbiñ Muştafa
Kul seniñ ğufrân seniñdir yâ Ra’ûf

Şeyh Muhammed ‘acîz ü bî-çâredir
Cürm-ü ‘işyân ile yüzi karadır
Havf-u haşyetden dili pür yâredir
[Kul seniñ ğufrân seniñdir yâ Ra’ûf]

Türkmani

Ey gönül bir ‘acayîb seyrâne düşdi ortaklık

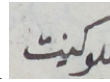

Nāhalef hem düşdi ortaklık

Aşlı ‘alemde olmaz ‘itibār

Qadr-i kıymet bilmeyen keyvāna düşdi ortaklık

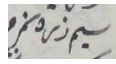

Çeşmim ziynet gösterir naqşı aşluñ

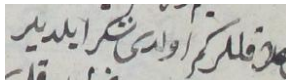

Etmem yakındurur hayātın menā’ et

Var ise elde kemālîñ yüri yâ bint

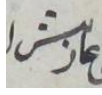
vir haber ayāna düşdi ortaklık

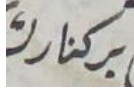

Zuhūr itdi

Zulmle bu cihānı tārūmār itdi ‘ar edeb qalmadı

Namus-ı ‘ar āyāk bellü degil meydāna düşdi ortaklık

Her huşuşda kalmadı şehveti

Nefs nefse düşdi dünyada hilkate cema‘āti

Rehberī düşmedi zemānıñ istemezler ‘avreti

Lūti kavminden beter oğlana düşdi ortaklık

Kıt‘a ⁴¹

Bir kıyāmet serv-ḳadd ra‘nā gözlüdür sevdiğim

Dilrubālar içre ḡayet bī-bedeldir sevdiğim

Çünkü mağrur olup cevri ile ‘aşıklara

Etdigün kişi bulur dirler meşeldir sevdiğim

[6b]

Der Maḳam-ı Muḥayyer İlāhī

Nūrī Efendi⁴²

müstef‘ilün/ müstef‘ilün/ müstef‘ilün/ müstef‘ilün

Bulmaz bu derdiñ çāresi bī-çāre göñlüm neyleyem⁴³

İşletdi ‘aşkıñ yāresin pür-yāre göñlüm neyleyem⁴⁴

Pervāne eylerken heves cismüm aña oldu⁴⁵ kafes

Eğlenmez oldu bir nefes āvāre⁴⁶ göñlüm neyleyem

⁴¹ Vezin bozuk.

⁴² Abdülahad Nuri’nin şiirleri için, bk. Çelik, a.g.e, s. 125.

⁴³ Metinde: Bulmaz bu derdiñ çāresi bī-çāre göñlüm neylesün/ Ulaşdı ‘aşkıñ cānıma bu divāne göñlüm neylesün” şeklindedir.

⁴⁴ Metinde redif; “neylesün” biçimindedir.

⁴⁵ Metinde: olmuş

⁴⁶ Metinde: divāne

Encüm gibi dā 'im döner gāhi çıkar gāhi iner⁴⁷
Türmaz gice gündüz yanar bir nāra⁴⁸ gönlüm neyleyem

Terķ itdi cümle pīşesīn artırdı 'aşķ endīşesin
Şındırdı Nūrī şīşesīn şad-pāre gönlüm neyleyem

İlāhī

Ġafūrī Efendi Merhūm

mefā 'ilün/mefā 'ilün/ fe 'ulün

İden rāh-ı muḥabbetde tekāpū
Bu gül-i gülzār-ı vuşlatda alur bū
Güli olsun o gülşende aķar şu
Diyelim 'aşķla Allah hū yā hū

Şolar bir gün geķer 'ömrün bahārı
Cihānı terk idersin ıztırārī
Silüp āyine-i dilden ğubārı
Diyelim 'aşķla Allah hū yā hū

İden cām-ı vişāl-i yāri kim nūş
O dem eyler sivāyı hep ferāmūş
Ġafūrī eylesün baħr-ı şafā cūş
Diyelim zevķle Allah hū yā hū

[7a]

Güfte Şeyḫ Niyāzī⁴⁹ raḥmetu'l-lāhi 'aleyh

fā 'ilātün/fā 'ilātün fā 'ilātün/fā 'ilün

İki kaşın arasında çıķdı ḥaṭṭ-ı istivā

⁴⁷ Metinde 2. beyittir.

⁴⁸ Metinde: pervāne

⁴⁹ Niyazi-i Mısırî'nin şiiri için bk. Tatçı, a.g.e, s. 369.

‘Alleme’l esmā’ı⁵⁰ ta ‘līm itdi o haṭdan Hüdā

Zāt-ı ‘ilme Muṣṭafa esmāya Ādem’dir emīn
İkisinden zāhir olmuştur ‘ulūm-ı enbiyā’

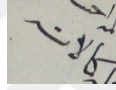
Şüretā gördiler Allah diyeni olmuş faḳır⁵¹
Şandılar Allah⁵² faḳirdir kendileridir aḡnaniyā’

Ḳande bulur⁵³ Hakkı inkār eyleyen bu Mıṣrīyā
Zāhir olmuştur yüzünde⁵⁴ nūr-ı zāt-ı Kibriyā

Şeyh Selāmī

Kerem kânı ulu şulṭān senden ‘āleme iḥsān

Faḫlīla bulunmaz āsān olsun cümle

Olup şerī’atde tāhir daḡı ṭarīḳatde māhir
Ḥaḳīḳat içinde zāhir olsun göñül münācāta

Al göñlüm ‘āşık oluben derdiñle her dem yane ben
Göre kim seni şana ben iriše cānım raḫata

Varlık hicābında geçüp ceñābından yana uçup
Kevşer-i vaşlıñdan içüp irelim bākī ḫayāta

Seniñdir evvel şulṭānum hem aḡir sulṭānım
Geçüp fenāyi vü beḳāyı kıl müstaḳım ‘ibādāta

⁵⁰ Bakara: 2: 31: İsimlerin hepsini öğretti (Elmalılı, 5).

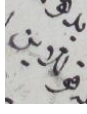
⁵¹ Divan’da 6. beyittir. Metinde ise 3. beyit.

⁵² Metinde: “anlar”.

⁵³ Metinde: Ḳandedirler

⁵⁴ Metinde: gün yüzünden

Yā Rab çok ‘ābid kulların hem ‘ārif [hem] şāhid kulların

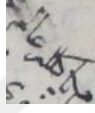
Fenāyī cümle olsun kavli her ḥalāta

temmet

[7b]

Muḥayyer

Lüṭfī Efendi

Kaçan kim muḥaddem ‘āleme muḥterem oldu

Ne şübhe serteser rûy-ı zemîn-i bağ- ı irem [oldı]

Varınca *Kābe kavseyn ev ednāya*⁵⁵ sa‘d-ile

Saňa peyk-i emir ey şāhibe mi‘rāc ḥadem oldu

‘Aceb mi terbiye ‘izz ü ‘alā bulsa dü ‘ālemde

O kim miḥver-i vucūd idüp saňa ḥāk-i ḳadem oldu

Kelāmıñ kevşer iden kimse dil ü cānıñ ḳadem oldu

Ki elfāz güher-bārıñ ‘ale’l-ḥükm oldu

Behiştıñ kıt‘asıdur ḥāb-gāh-ı raḥmete ümīdiñ

Şeref-baḥşā-yı ‘arş u kürs ü levḥ u ḳalem oldu

Kerem bābıñ güşād it Fāīzī nāçāra lüṭf eyle

taḳşīr ile ḡāyet pür elem oldu

⁵⁵ Necm: 53: 9: Onunla arasındaki mesafe iki yay kadar yahut daha az kaldı (Elmalılı, 525).

Güfte Himmet Efendi⁵⁶rahmetu'l-lāhi 'aleyh

mefā 'ilü/ fe 'ülün/ mefā 'ilü/ fe 'ülün

Genc-i 'ışkı⁵⁷ ister iseñ dil virānde ara

Hızr-veş āb-ı hayātı zulmet-i tende ara

Her hācerde gevher olmaz ma' den olmaz her türāb

Zāhida gir baħr-i 'ışka dūrri 'ummānda ara

'Allame'l esmā⁵⁸ rumuzun men 'aref⁵⁹ sırrın dahı

Añlamak şānından ise ehl-i 'irfānda ara

Tālib-i Mevlā olup her kişiden Himmet dile

Ġāfil olma maṭlebin⁶⁰ vār sırrı Qur'an'da ara

[8a]

Gevheri⁶¹

11'li hece ölçüsü

Sen de bencileyin bu 'aşkın kulu

Olursuñ sevdigim bir zemān olur

Görürsün nicedir 'aşıklık yolu

Bilürsün sevdigim bir zemān olur

İtmediñ bendeñe mihr ü vefāyı

Her kuşede⁶² edüp zevk ü şefāyı

⁵⁶ Mecmuada yer alan Bolulu Himmet'e ait şiir için, Meliha Tapsız, *Bolulu Himmet Divanı* (1995: 49) esas alınmıştır.

⁵⁷ Metinde: 'ışkıñ

⁵⁸ Bakara: 2: 31: İsimlerin hepsini öğretti (Elmalılı, 5).

⁵⁹ Men aref: "Kendini bilen Rabbini bilir" anlamına gelen, "Men arefe nefsehü fekad arefe Rabbehü" sözünün kısaltılmış şekli. (Kubbealtı)

⁶⁰ Metinde: maṭlebi

⁶¹ Mecmuada yer alan Gevheri'nin şiirleri, Şükrü Elçin, *Gevheri Divanı* (1998: 384) esas alınarak aktarılmıştır.

⁶² Metinde: birileriyle

Bendeñe etdiğin cevır ü cefâyı
Bulursun sevdigim bir zemân olur

Her dem ağyār ile meşğūl ol işe⁶³
Kalmasun gönūlde⁶⁴ ğam ve endīşe
Garib bir baykuş gibi⁶⁵ ey cefāpīşe
Kalarsın sevdigim bir zemân olur.

Hışm ile her zaman bakma yüzine⁶⁶
Böyle sitem taşı urma özine⁶⁷
Bu Gevherī kılunuñ her dem⁶⁸ sözine
Gelürsin sevdigim bir zemân olur

‘Āşık ‘Ömer

fā ‘ilātün/ fā ‘ilātün/ fā ‘ilātün/ fā ‘ilün

Da‘vetimdir ey güzeller şāhı aḥşām üstü gel
Ey dīvāne ḳalbimiñ ma‘mūrı aḥşām üstü gel
Gözlerim yollarda ḳaldı söziñi ḳıldıñ ḥilāf
Gelmedigin vaḳti seḫere bāri āḥşām üstü gel

Gül yüzüñ görmek ister cānım efendim gül yüzüñ

Ḳablayup itmiş nihān ol zūlfı yüzüñ

Ḥayli zemāndır efendim görmedim yüzüñ

 cefā itdiñ ‘azīzim bāri āḥşām üstü gel

⁶³ Metinde: ‘āyişa

⁶⁴ Metinde: bizlerde

⁶⁵ Metinde: sevüp sevilmeden

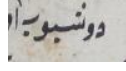
⁶⁶ Metinde: Hışmla bakma sen ‘āşık yüzine

⁶⁷ Metinde: Böyle cefaları itme özine

⁶⁸ Metinde: her bir

İtmesiñ bu asretiyle mürğ-ı cānı āh - fedā
Evvelā asen geürüp böyle kılam bir aṭā

Āh iderim cān-ı dilden ‘aşkla ey

ol cilve-i reftārim aḥṣām üstü [gel]

Ḥānemize gel efendim ‘uṣṣāḳa ğavġaları olur
Rūz-ı maḥşerde nişāndır ol temāṣā olur
Ey ‘Ömer hep gele cān ācuḳ cefālar olur
Gelmediñ ben ‘aşkıñ bāri aḥṣām üstü gel

[8b]

Der Faşl- ı Bayāti [Zeyn’e]l- ‘ābidin

Der Maḳām-ı Güfte

fe ‘ilātün/ fe ‘ilātün/ fe ‘ilātün/ fe ‘ilün

‘Aceb mekkārdır dünyā bilürken aldanır ādem
Ḥaṭādır meyl aña maḥzā der iken aldanır ādem

‘Aceb ğafletdedir insān eger dervīṣ eger sultān
Tūrāb içre amu yeksān olurken aldanır ādem

‘Aceb cihānıñ böyledir ḥāli ki zehr-alūdedir balı
Dosta yā düşmene malı alurken aldanır ādem

Gelüpdür emr-i Rabbāni *küllü men ‘aleyhā fani*⁶⁹
Ekince biçeler cānı virirken aldanır ādem

Ne şāh ne gedā bilür bilmez bir özge sırdır
Ecel ḫalka amu birbir gelürken aldanır ādem

⁶⁹ Rahman: 55: 26: Yer üzerinde bulunanların hepsi fanidir (Elmalılı, 531).

Bu Zeyn'el-‘ābidīn anı bilürken bu cihānı fānı
Önünce niçe sultānı alurken aldanır ādem

Güfte ‘Abdurrahīm Tırsī rahmetu’l-lāhi ‘aleyh⁷⁰

16’lı hece ölçüsü

Noldı saña eyā gönül ‘aceb ne derde uğradıñ⁷¹
Durmaz aķar gözüñ yāşı Tūfān- ı Nūh'a mı uğradıñ

Hüküm eyleyn kāfdan kāfa zencirler uran divlere
Süleymān Nebi gibi Belkıs Şāh'a mı uğradıñ⁷²

Qurıdıñ şol kavlar gibi key kızdıñ hāmmāmlar gibi
Tuţuşdın külhānlar gibi nār-ı cāhīme mi⁷³ uğradıñ

‘Arz eyleyin Hāķķ’a sözün maħv eyleyen anda özin⁷⁴
Tūr tağında Mūsa gibi nūr-ı Hūdā’ ya mı uğradıñ

‘Abdurrahīm Tırsī sen yürür iken sağ u esen
Cānlar alıp sözler kesen⁷⁵ heybet-i şāha mı uğraduñ

[9a]⁷⁶

İlāhī

Fahrī Merhūm⁷⁷

müstef‘ilün/ müstef‘ilün/ müstef‘ilün /müstef‘ilün

⁷⁰ Mecmuada yer alan Abdurrahim Tırsī’nin şiirleri, Emine Aydoğmuş Yüce, *Abdūrrahim Tırsī ve Divanı* (2010: 163-164) esas alınarak aktarılmıştır.

⁷¹ Metinde: n’aceb derde mi uğradıñ

⁷² Divan’da 8. beyittir. Metinde ise 2. beyit.

⁷³ Metinde: Āteş-i ‘aşķa mı

⁷⁴ Metinde: kendi özin

⁷⁵ Metinde: başlar kesen

⁷⁶ Sayfa ortasında, “ب ت ث ج” yazılmış.

⁷⁷ Mecmuada yer alan Fahrī’nin şiirleri için, Sevda Özen, *Şeyh Muhammed Fahrī Sünbülî Divançesi* (2009: 14) esas alınmıştır.

Ez cān u dil peygambere ‘āşık isen şallu ‘āleyh
Şāhib çıkar rûz-ı cezā şekk itme gel şallu ‘āleyh

Peygamberin sünnetini icrā idersen eger sen
Nāil olursın lütfuña şekk yok-durur şallu ‘āleyh

Ta’zîmle tekrîm ile leyl ü nehâr şevk ile
Ey Fahriya her hâl ile ez cān-ı dil şallu ‘āleyh

Ḳale Rasûlullāh şallallahü ‘āleyhi vesellem: Emîrû’l-mü‘minîn ve emāme’l- muḳîn
leysellahü tûbā liman rûziḳā‘āfiyet ü şıdḳ ve li’l-lāh. Ḳurtar sa‘ādetlü müzîd ü
megrametlü

Ġazel

fā ‘ilātün/ fā ‘ilātün/ fā ‘ilün

Ey gönül nice bir feryād idersin
Ḳande gülzār ḳande dildār ḳande yār

Yıḳup gönüm eviñ virān idersin
Ḳanı ğayret ḳanı nāmūs ḳanı yār

Sevdigim şimdi yollara bākarsın
Bu çeşmimden çıkar ḳanlı yaş aḳar

Rûz-ı şeb sîneni odlara yaḳar
Biri ḥasret biri fırḳat biri nār

Yārın gibi dilde virdim var
Mecnûn oldum yücelerde yurdum var

Yüregimde dürlü dürlü derdim var
Gözüm ağlar özüm iñler işim zār

Efendim hālîme rahm idüp söyle
İnşâf eyle dostum hālîmiz böyle

Ben seni bilürem neylerseñ eyle
İşte boynum işte kendim işte dār

Bu gönlüm şād olup bir dem gülmedi
Bana olan kâfirlere olmadı

Efendim vār elde olanı kılmadı
Gitdi malım gitdi mülküm kalmadı

[9b]

**Post Merhūm Güfte ve Beste Hāfız
Bayātī**

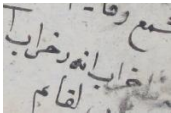
mefā 'ilün/mefā 'ilün/mefā 'ilün/mefā 'ilün

Ḳarin- i bezm-i erbāb-ı hevāyım yā Resūlallāh
Ḥarim-i kūy-ı ḳurbuñdan cüdāyım yā Resūlallāh

Ol dem yeter ğarḳā-yı girdāb mıyım hicriñ

‘Aceb ḥazretiñle āşināyım yā Resūlallāh

Şerār -ı ateş hicriñle bağrım kebāb oldu
Ki ben pervāne-i şem‘i vefāyım yā Resūlallāh

Ḥumār-ı ḥasretiñle oldu

Meded-i muḥtāc-ı şahbā-yı likāyım [yā Resūlallāh]

Vücūdum tıg-i ‘ışkınla ser-ā-pā çāk olsun

Yoluñda Hâfız'ım muhlis gedâyem [yâ Resûlallâh]

[10a]

Feyzî Edirnevî Târihçi Câbizâde

fâ 'ilâtün/ fâ 'ilâtün/ fâ 'ilâtün/ fâ 'lün

Kuṭb-ı devrân Gülşenî Şeyh-i 'azîzi muḥterem

Buldı 'uḳbâda şefâ'at raḥmetu'l-lâhi 'aleyh

Hâdi -i ehl-i ṭariḳât muḳtedâ-yı 'ârifîn

Gitdi ḥayif ol rehnümayı [raḥmetu'l-lâhi 'aleyh]

Lânenen şevḳle pervâz itdi bâğ-ı cennete

Bülbül-i gülşen-sarây [raḥmetu'l-lâhi 'aleyh]

Dehrî bî-encâmdan 'azm-i beḳâ billah idüb

Eyledi mesken için beḳâyı [raḥmetu'l-lâhi 'aleyh]

Düşdi yañına bu mısra-ı Feyzâ târiḥ

Göçdi kuṭb iken Sezâyi raḥmetu'l-lâhi 'aleyh

Raḥmetu'l-lâhi 'aleyh

[10b]⁷⁸

[11a]

Köçek İlâhî

Şeyh Nürî Efendi Merḥûm⁷⁹

fâ 'ilâtün/ fâ 'ilâtün/ fâ 'ilâtün/ fâ 'ilâtün

Ey ḥabîb-i Hakk kerimü'ş-şân Muḥammed Muṣṭafa

Nâzenîn-i Ḥazret-i Yezdân Muḥammed Muṣṭafâ

⁷⁸ Bu sayfa boştur.

⁷⁹ Abdülâhad Nuri'nin şiirleri için bk., Çelik, a.g.e., s. 60.

Ravza-i vaḥdet gülisin Li-ma‘allāh bülbüli
Cānlara cānān cihāna cān Muḥammed Muṣṭafā

Nūr-ı ālem-i faḥr-i ādem seyyidü’l-kevneysin
İki ‘ālemde şeh-i şāhān Muḥammed Muṣṭafā

Zātın meddāḥ olan ol Ḥazreti Ḥaḳḳ olıçak
Nice⁸⁰ bilsün ḳadrün insan Muḥammed Muṣṭafā

Nūrī miskini unutma Rabb ‘izzet Ḥaḳḳün
Ey Nebiler ḥizbine sultān Muḥammed Muṣṭafā

temmet

mefā‘ilün/ fe‘ilātün/ mefā‘ilün/ fe‘ilātün

Bugün bāzār-ı ‘aşḳ içre meṭa‘-yı vasl-ı cānānı
‘Ācāyib bir şikār aldım eger çıkmazsa hicrānı

Fennī Efendī⁸¹

fe‘ilātün/ fe‘ilātün/ fe‘ilātün/ fe‘ilün

Bāde nuş oldı göñül geçdi riyādan ğayrı
Zāhidā añma baña⁸² zevḳ u şefādan ğayrı

Gelse ol kākül şebbū ne olur gül-zāra
Teline kim tōḳınur bād3i-ı şabādan ğayrı

Ḳangı cānibde ḳarār itdügünü ol māhīn

⁸⁰ Metinde: nidebilsün

⁸¹ Mecmuada yer alan Fennī’ye ait şiirler için, Hacı İbrahim Demirkazık, *Mustafa Fennī Divan* (2009: 600) esas alınmıştır.

⁸² Metinde: “bana” bulunmamaktadır.

Bize kim bildirecek Kıble-nümādan ğayrı

Ƙoltuĝuna girüp ağırlaya aĝyārı meger
Aña ikram idemez kimse vebādan ğayrı

Beni⁸³ bir hāle ƙodı derd- i firāķıñ cāna
Bilmez aḥvālimi bir kimse Ḥudā’dan ğayrı

Mesned-i ḥüsne ƙadem başsa elinden yariñ
Ne gelür ‘aşık-ı mehcūrı fedādan ğayrı

Hĩç olur mı seni teşvĩke sebep eṣ‘āra
Fenniyyā Rāmī -i pākīze-edādan ğayrı

[11b]

İşfehān ‘Āşık ‘Ömer⁸⁴

fā ‘ilātün/ fā ‘ilātün/ fā ‘ilātün/ fā ‘ilün

Seyre çıķdı bir gül-i rā‘nā mübārek cum‘ā gün
Başladı zār itmege şeydā mübārek cum‘a gün
Ḥānesinden ‘azm idüp reftār ile ol nāzeniñ
Niyeti ḥammām imiş ḥaķķa⁸⁵ mübārek cum‘a gün

Seyredenler ƙāmet-i balāsın efĝān eyledi
Bunca ‘aşıklarının ‘aqlını⁸⁶ tālān eyledi
Şoyunup cismini ⁸⁷anda cümle ‘üryān eyledi
Şāşdı dellākler görüb ammā mübārek cum‘a gün

Bindi na‘līn üzre gitdi iĉerü edep ile

⁸³ Metinde: Bizi

⁸⁴ Mecmuada yer alan Aşık Ömer’in şiirleri için, Sadettin Nüzhet Ergun, *Āşık Ömer Divanı* (1936: 304) esas alınmıştır.

⁸⁵ Metinde: amma

⁸⁶ Metinde: Ya nice aşıklar görüp sinenin tālān eyledi

⁸⁷ Metinde: soyunup esbāb- ı cismini

‘Aklı gitti na‘lîniñ şakḳı oldı tasma şād ile⁸⁸
Destini būs eyleyüp⁸⁹ tās aḡladı feryād ile
Pāyine yüz sürdü su hala mübārek cum‘a gün⁹⁰

Cāme ol dem gözlerinden kanlı yaşlar dōktüler
Ḳaṭi mermerler daḡı ‘aşḳ ile baḡrıñ söḳtüler
Ḳurnalar dört köşesinden hüsnüne hū çektiler
Ḳopdı ḡammām icre vāveylā mübārek cum‘a gün⁹¹

Dir ‘Ömer çün giyinüp cum‘aya niyyet eyledi
Hem sa‘ādet ḡānesin nūr ile ziynet eyledi
Ḥüsnüñi görüp ḡaṭīb minber feryād eyledi
Oḡudı Nūr āyetin Ḥaḳḳā mübārek [cum‘a gün]

[12a]

‘Āşık ‘Ömer

Ġazel⁹²

fā‘ilātün/ fā‘ilātün/ fā‘ilātün/ fā‘ilün

Bizi yokdan vār iden Subḡān'ı ben bilmez miyim
Hem Ebū Bekr ü ‘Ömer ‘Oḡmān⁹³ben bilmez miyim
Evveli Ādem şafīyullah degil mi aşlımız
Mezhebimdir Hazret-i Nu‘mān'ı ben bilmez miyim⁹⁴

Cümle nāsı bir avuç ḡākden yaratdı yaradan⁹⁵
Ḥazret-i İbrāḡīm' e ḳor ateşi ḡülzār ideñ
Ḥaḳ te‘ālā cümlemizi ḡaḷḳ eyledi yaratdı

⁸⁸ Metinde: Na‘lîniñ ‘aḳlı gidüp oldı mukavvî şād ile

⁸⁹ Metinde: idüp

⁹⁰ Metinde: Şaşdı halvetler görüb ammā mübārek cum‘a gün

⁹¹ Metinde: Ḳurnalar ḡüsnüñ görüb dört köşeden hū çekdiler/ Cümle cāmlar gözlerinden kanlı yaşlar dōkdiler/ Çini mermerlar daḡı ‘aşḳla baḡrıñ söḳdiler/ Ḳopdı ḡammām icre vāveylā mübārek cum‘a gün

⁹² Aşık Ömer’in şiirleri i.in bk. Ergun, a.g.e, s. 241.

⁹³ Metinde: “‘Alî’yi” bulunmakta.

⁹⁴ Metinde: Mezhebim İmām-ı azamü’l-imāmı bilmez miyim

⁹⁵ Metinde: Hüdā

Cümleniñ ma‘lūmı⁹⁶ ol sulṭānı ben bilmez miyim

Faḥr-i ‘ālem Ḥaḳḳ Resūl⁹⁷ dü cihānıñ serveri

Ḥazret-i Ḥamza degil mi ‘ālemiñ gerçek eri

Ḥazret-i ‘Ali’yi gör kim erlerin şîr-i neri⁹⁸

Ol Şîr-i Yezdān⁹⁹ olan aşlānı ben bilmez miyim

İmām Ḥasan hem¹⁰⁰ Hüseyin Kerbelā'da oldı şehid

Ḥacı Bekdāş'ı ziyāret ideler her māhi ‘ıyd¹⁰¹

Ādem'e cennetten iğva¹⁰² virüp oldı nā-ümīd

Bunca nāsı azdıran şeyṭānı ben bilmez miyim

Der ‘Ömer bŷy-i Kelimullāh’a¹⁰³ gelirdi ḥitāb

‘Alemleri nŷrla mŷnevver kılurdu āfitāb

Biri İncil biri Tevrāt biri Zebŷr dŷrt kitāp¹⁰⁴

Ḥaḳ Muḥammed'e inen Furḳān'ı ben bilmez miyim¹⁰⁵

temmet

Mŷfred

Taḳrîr idemem ḥālimer derŷnum elemim var

İlāhî severseñ beni sŷyletme ğamım var

Mŷfred

⁹⁶ Metinde: ma‘bŷdı

⁹⁷ Metinde: Resŷldŷr

⁹⁸ Metinde: kim oldu şeyḥleriñ biri

⁹⁹ Metinde: Űç yedi kırḳları

¹⁰⁰ Metinde: İmām

¹⁰¹ Metinde: ‘Ubeyd

¹⁰² Metinde: Adem’e şeyṭān iğva vir

¹⁰³ Metinde: Masivaya gelŷr Kelamallaha hitap

¹⁰⁴ Metinde: Biri İncil biri Tevrāt biri Zebŷr dŷrt kitāp

¹⁰⁵ Metinde: ‘Alemleri nŷrla mŷzeyyen kılurdu āfitāb/ Ḥazret-i Resŷl'e inān Ḳur‘ān'ı ben bilmez

Hayālîñ kaldı gön'lümden çü gitmez
Gedāya bunca sulṭānlık ne yitmez

Ġazel

fe 'ilātün/ fe 'ilātün/ fe 'ilātün/ fe 'ilün

Şol iki dilberimiñ gövdede cāndır birisi
Biri cānise ne vār cān u cihāndır birisi

Biriniñ saçları sünbül gözi nergis biriniñ
Biriniñ kadd-ı çınār serv-i revāndır birisi

Biriniñ dişleri lü' lü biriniñ lāle dahı
Biri cennāt-ı na'īm bağ- ı cināndır birisi

Biriniñ alnı kâmer biriniñ yüzi güneş
Biri nār-ı güdāz iken şāh-ı zemāndır birisi

Birini çok severim birini andan daḥi çok
Biriniñ kirpigi üç ok kâşı kemāndır birisi

Biriniñ ḥulķı zārif biriniñ luṭf [ı] lāṭif
Biriniñ biñ kılıyam çeke mi revāndır birisi

Bu seniñ dürr-i cevāhir söziñ ey Ca'feriyyā
Biri yāķūt-ı güher genc-i nihāndır birisi

Farzını ķo anma ey dil sür şefāsın dilber[in]

Kim namāz ķalur ķazāya ķazāsı

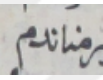
[12b]

fā 'ilātün/ fā 'ilātün/ fā 'ilātün/ fā 'ilün

Çok şükür elḥamdü-li'l-lāh yāri seyrānım bugün
'Aqlımı çāk eyleyen dildārı seyrānım bugün

Göñlümi def' itdi derdi virdi elem
Bendesine raḥm iden ḥünkārı seyrān[ım] bugüñ

Görmedim mişli cihānda ḥüb yaratmış Zül-Celāl
[Di]li bülbül sözi şirīn lebleri āb u zülāl
Şākıram şabāḥ olunca bülbül-i şeydā-i mest
Bağ-ı cennet rüḥları gülzārı seyrān[ım] bugüñ

Ğonce destime aldım ğayrıya yoḡdur meylim
...neyimdir şimdiki ḥāl yoḡdur
Ğayrıya göñül virmem ser-i yārda yoḡdur menendim
Gözi āḥū yüzi ḳamer dildārı seyrān[ım] bugüñ
temmet

fā 'ilātün/ fā 'ilātün

Beni ğamdan āzād eyle
Zīrā āhım var benim

Açılmadan yanan
Baḡt-ı siyāhım var benim

Neylerim mālī melāli
Şöyle yārim var benim

'Aşık 'Ömer¹⁰⁶
fe 'ilātün/ fe 'ilātün

¹⁰⁶ Aşık Ömer'in şiirleri için bk. Ergun, a.g.e., s. 39.

Yine bād-ı şabā esti¹⁰⁷
Ağam¹⁰⁸ çıkmış oṭāğından
Aşıkına bā‘de şundu¹⁰⁹
Lebi sükkār tūdāğından

Gelür qarşumuzda tūrur
Şāhı gibi yelce vārur
Gülde yüziñe şeker ālur
Sende güzel tūzāğından

Şalındı baḥçeye girdi¹¹⁰
Çiçekler titredi¹¹¹ tırdı
Mor menevşe boynun eydi
Gül kızardı hicābından¹¹²

Baḥçelerde biten güldür
Dalında öten bülbüldür
‘Ömer ednā kıldur¹¹³
Bağışla geç günāhından

Gevherī

11’li hece ölçüsü

Tāşa geçer ğamzesiniñ oqları
‘Aşıkı çok bir yārānım vār benim
Yanağında kırmızı güller koğuları

¹⁰⁷ Metinde: Gine bād-ı şabāh oldı

¹⁰⁸ Metinde: cānım

¹⁰⁹ Metinde: meze şunar

¹¹⁰ Metinde üçüncü dörtlüktür.

¹¹¹ Metinde: selām

¹¹² Metinde 2. dörtlüktür.

¹¹³ Metinde: ‘Aşık ‘Ömer

Cevher midir şu ‘aynıñ nevaqları¹¹⁴

Şarmadım yārimiñ ince belini
Ememedim lebleriniñ balını
Dirmedim bağçesiniñ gülünü
Bülbül gibi āh-ı zārım vār benim

‘Aqlım aldı gözleriniñ qarası
Efendimsin cānım yolunuñ pāresi
Cān- ı dilden çıkalarıñ yaresi
‘Aqıldāne bir güzelim vār benim

Gevherī dir ben yolundan çıkarım
Yārim gelir deyu yola baqarım
Yürecigim ‘aşk odına yaqarım
Gece gündüz intizārım vār benim

[13a]

[Akkirmanlı Nakşî]¹¹⁵

mefā ‘ilün/ mefā ‘ilün/ fe ‘ülün

Dilā her derde dermāndır şerī ‘āt
Mariż qalbe Loqmān’dır şerī ‘āt

‘Ubūdiyet içün cāna ‘ibādıñ
Bāşında tāc u haqāndır şerī ‘āt

Bi-ḥamdil’il-lāh ne kim vār ehl-i cürm

¹¹⁴ Meninski sözlüğünde “newaḳ” kelimesi “albedo leviter rubero mixta” şeklinde verilmiş olup “beyaz biraz kırmızıyla karışmış” anlamında kullanılmıştır (Meninski, 2000 :178).

¹¹⁵ Mecmuada yer alan Nakşî’nin şiirleri için, Hikmet Atik, *Akkirmanlı Nakşî Divanı* (2003: 188) esas alınmıştır.

Şifâ ve luţf-ı ihsândır şerî‘ât

Nihân iken bugün nûr-ı hifâdan

Açıldı gevher-i kıandır şerî‘ât

Ne bilsün kudreti inkâr edenler

Anı bilmez ki ‘âyândır şerî‘ât

Bu mer‘â-yı cihân içre koyunun

Yedirmez kûrda çobândır şerî‘ât

Sorup bir bir şeyâtin ‘askerin ol

Çomaz bu şehre der-bândır şerî‘ât

Gelipdür çün seni irşâd için ol

Çaçınma kûtlü mihândır şerî‘ât

[13b]

Der Faşl-ı ‘Acem İlâhî

Niyâzî¹¹⁶

fâ ‘ilâtün/ fâ ‘ilâtün/ fâ ‘ilâtün/ fâ ‘ilün

Tende cânım cânda cânanımdır Allâh hû diyen

Dilde sırrım sırda Sübhân’ımdır Allâh hû diyen

Dest-i kudretle yazılmış yüzüne âyat-ı Hâk

Gönlümün tahtında sultânımdır Allâh hû diyen

Cümle ‘âzâdan gelür zıkr-i Ene’l-Hâk na‘resi

Cism içinde zâr- ı efğânımdır¹¹⁷ Allâh hû diyen

¹¹⁶ Niyazi-î Mısrî’nin şiirleri için bk. Tatçı, a.g.e, s. 495-496.

¹¹⁷ Metinde: giryânımdır

Gece tā şubḥ olunca inledir bu derd beni
Derdimiñ içinde dermānımdır Allāh hū diyen

Her kişiye kendinden akreb olan dost zātıdır
Ey Niyāzī dilde mihmāndır Allāh hū diyen

Ma ‘būdum maqşūdum sulṭānım Allāh

İlāhī

Niyāzī¹¹⁸

müfte ‘ilün/ müfte ‘ilün/ fā ‘ilün

Pādişāha ‘aşkıñı hem-¹¹⁹hāne kıl
Māsivā-yı ‘aşkına bī-ğāne ¹²⁰kıl

Zıkr-i fikrinle beni pūr nūr edip¹²¹
Mest-i medhūş eyleyip divā[ne kıl]

Benligimdir senden ayıran beni
Vārlıgım şehrini yık virān kıl

Mürğ-u rūḥuñ meylini kes ğayrıdan¹²²
Şol cemālīñ şem ‘ine pervāne kıl

Gönlümü mirāt-ı vech-i zāt idüp
O tecelli ile beni¹²³ mestāne kıl

Cezbe-i feyziñ şarābıñ doldurup
Bünyān -ı bendeñi meyḥāne kıl

¹¹⁸ Niyazi-î Mısrî’nin şiirleri için bk. Tatçı, a.g.e, s. 469.

¹¹⁹ Metinde: ğam

¹²⁰ Metinde: sekānet

¹²¹ Metinde: Pür nur kıl

¹²² Metinde 2. beyittir.

¹²³ Metinde: O tecelliden

Ġafurî Efendi

fā 'ilātün/ fā 'ilātün/ fā 'ilātün/ fā 'ilün

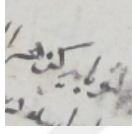
Ey sa'ādet mülkünüñ sultānı Fahrü'l-mürselīn

Piṣvā-yı enbiyā maḥbūb-ı Rabbü'l- 'ālemīn

Sensin ol serv-i hırām-ı bustān-ı feyz kim

Sā'ir lütfunda raḥāt buldı Aṣḥāb-ı Güzīn

Eylemezdi mīve

her iltifat

Sidre-i feyz-gede olsa dest

Ṭarfetül- 'ayn içre 'arş ü ferṣi seyretmez idi

Himmetiñ bāl ile pervāz itmese Cibrü'l-Emīn

Enbiyā-yı ıṣba' ḳadrinde ḥātem eyleyüp

Ḥaḳ Te'āla zāt- ı pākiñ eylemiş ana nigīn

Zāhir bāṭın umarsın dergāh- ı lüṭfuñı

Ḳıl Ġafurî'ye ṣefā'at ya Ṣefî'e-müznibīn

[14a]

Der Faṣl-ı Köçek

fā 'ilātün/ fā 'ilātün/ fā 'ilātün/ fā 'ilün

Bugün bir güzel gördüm tā benim göñlümcedir

İster 'ālem sevmesin ammā benim göñlümcedir

‘Abdurrahîm Tırsî¹²⁴

16’lı hece ölçüsü

‘Aceb nola hâlim derdime dermân bulunmaz
Bir od düşdi bu¹²⁵ cânıma yanar gice gündüz durmaz

Ol benim gönlümi alan bu cânıma odun şalan¹²⁶
Aklım alup deli kılan görünür gözüme durmaz

Bana deli oldu dirler şu ‘âlem içre söylerler
Nice deli olmayayım Efendim gibi bulunmaz

‘Abdurrahîm Tırsî’den hâlvat gelsün dostu soran¹²⁷
Varsın ol inkâr eyleyen derdine dermân bulunmaz

[14b]

**Güfte Hüdâyî Merhûm¹²⁸ Beste Hüseyn Ağâ Üsküdâr
İlahî**

mefâ ‘ilün/ mefâ ‘ilün/ fe ‘ülün

Elâ ey gevher-i kân-ı risâlet
Saña biñ biñ şalât ile tahıyyet

Hâkikat bağınıñ serv-i bülendi
Gül-i şad-berg-i gülzâr-ı sa‘âdet

Fe kâne Kâbe Kavseyi ev edna¹²⁹
‘Ulüvv-ı şanıña eyler şehâdet

¹²⁴ Abdurrahim Tırsî’nin şiirleri için bk. Yüce, a.g.e., s.141.

¹²⁵ Metinde: şu

¹²⁶ Metinde: Şu benim ‘aqlım alan bu cânım ‘odlara uran

¹²⁷ Metinde: seven

¹²⁸ Mecmuada yer alan Aziz Mahmud Hüdâyî şiirleri için, Mustafa Tatçı & Musa Yıldız, *Aziz Mahmud Hüdâyî Divanı* (2005, 325) esas alınmıştır.

¹²⁹ Necm: 53: 9: Onunla arasındaki mesafe iki yay kadar yahut daha az kaldı (Elmalılı, 525).

Habîba ger halîl olduysa ceddîñ
Sen olduñ kuṭb-ı eflak-ı muḥabbet

İki şakḳ oldu māh engüştüñ ile
Çün gördi sende nūr-ı şems-i vaḥdet

Meded eyle Hüdāî derd-mende
Şefâ' at yâ Resûlallāh şefâ' at

Güfte [Niyāzî Mıṣrî] rahmetu'l-lāhi 'aleyh¹³⁰
fe 'ilātün/ fe 'ilātün/ fe 'ilün

Yine dil na' atını söyler Muḥammed
Dil ü cān mülkünü toylar Muḥammed

Ne kâdirven¹³¹ seni medḥ itmege ben
Kemāhi medḥi Hâḳ eyler Muḥammed

Kaşındır Kābe Kavseyni ev edna
Deriñden açılır güller Muḥammed

Alır¹³² şems ü kamer nūru yüzünden
Saçıñ ve 'l-leyl-i¹³³ yeldalar Muḥammed

Ḳamu ervāḥ-ı peygamber emlāk¹³⁴
Seni iclāle geldiler Muḥammed

Boyun egmiş durur¹³⁵ çeşmiñe ḥayrān

¹³⁰ Niyazi-î Mısrî'nin şiirleri için bk. Tatçı, a.g.e, s. 395

¹³¹ Metinde: kâdirem

¹³² Metinde: alup

¹³³ Leyl: 92: 1: Karanlığı örttüğü zaman geceye yemin olsun (Elmalılı, 595).

¹³⁴ Metinde: melâik

¹³⁵ Metinde: durup

Çemen şahninde sünbüller Muḥammed

Niçin olmayālar ümmet ki ḥaḳḳ'ıñ

Rızasın sende buldılar Muḥammed

Ne noḳşān ere cāhıñā kılursan

Niyazi'ye ¹³⁶şefā'atler Muḥammed

[15a]¹³⁷

[15b]

‘ Āşık ‘ Ömer¹³⁸

fā ‘ilātün/fā ‘ilātün/fā ‘ilātün/fā ‘ilün

İl beni diller deyū egnim ‘abā pūş eyledim

Çarḥ-ı gerdūndan müzeyyen cām-ı mey nūş eyledim¹³⁹

Bulmadım bir medḥim eyler çok sedā gūş¹⁴⁰eyledim

Zemm ider ‘alem beni yā Rāb bu ḥalḳa neyledim

Cevr-i dilber bir yañadan ṭa‘n-ı ‘alem bir yaña¹⁴¹

Yalñız düşmen degil dostum bile düşmen baña¹⁴²

Hālime raḥm eyleyüp kimse dimez noldı saña

Zemm ider ‘alem beni yā Rāb bu ḥalḳa neyledim

Ağlamakdan rüz-ı şeb çeşmim yaşı döndi sele

Ben bu dertten¹⁴³ ağlamazdım etdigim olsa hele

Şöyle bir şay oldı ismim söylenür dilden dile¹⁴⁴

Zemm ider ‘alem beni yā Rāb bu ḥalḳa neyledim

¹³⁶ Metinde: Mısrı'ye şefaatler Muḥammed

¹³⁷ Varağın bu sayfası silinmiş.

¹³⁸ Aşık Ömer'in şiirleri için bk. Ergun, a.g.e., s. 220.

¹³⁹ Metinde: Çarḥ-ı gerdünñ menzilet cāmıñ nūş eyledim

¹⁴⁰ Metinde: şadā-i nūş

¹⁴¹ Metinde: Cevr-i dilber bir yaña hem ṭa‘n-ı ‘alem bir yaña

¹⁴² Metinde: Yalñız düşmān degil dostlar daḥı bir yaña

¹⁴³ Metinde: derde

¹⁴⁴ Metinde: Şöyle bir nām olmuş ismim söylenür dilden dile

Yā İlāhī sen bilürsin bu ‘Ömer’iñ hālını
Hürmetiñle¹⁴⁵ yarlıgağıl bu günehkār kulunı
Ol Hābibiñ hürmetiçün kes bu halkıñ dilini
Ta‘n ider ‘alem beni yā Rāb bu halka neyledim¹⁴⁶

‘Āşık ‘Ömer

Ġazel

fā ‘ilātün/fā ‘ilātün/fā ‘ilātün/fā ‘ilün

Ḳā’ılın tenhā buluşum efendim üç günde bir
Ol melek simā bağışlı efendim üç günde bir
Reftār olmak dilersiñ ey güzeller şāhı sen
Şalunub qarşum gel reftār ile üç günde bir

Āl ile ‘aqlım aldıñ eylediñ iğvā bize
Hiç dimezsiñ ey efendim ‘āşık-ı şeydā bize
Rağbet eylersen ‘adūya yetişir gavğa bize
Ḳıl temaşā cengimiz āgyār ile üç günde bir

Gel güzel seyyāh idelim dağlarıñ eyyāmıdır
Güzel ile dem sürelim çöllerin eyyāmıdır
Seyre çık sürürī-mendim bağlarıñ eyyāmıdır
Bülbülün feryādını gör güzel üç günde bir

Rūz-ı şeb Mecnūn misāli hātırım bir gamdadır
Yār ile sevişmek murādım şöylece bir demdedir
Dir imişsin bu ‘Ömer’i hiç bilmez miyim kimse[dir]
Efendim derdiñ nedir gel ānlad baña üç gü[nde bir]

[16a]

¹⁴⁵ Metinde: Himmetiñle

¹⁴⁶ Metinde: Zemm ider ‘alem beni yā Rāb bu halka neyledim

İlāhî

Mıṣrî¹⁴⁷

fā 'ilātün/fā 'ilātün/fā 'ilātün/fā 'ilün

Ey göñül gel ağılama zārı zārı iñleme
Pirden aldım haberi ol bî- nişân sendedir

Sendedir dostuñ ili sende açılur güli
Söyler bu cān bülbüli gül-i hāndān sendedir

Gezme gel baħr u berri kendiñde ara sırrı
Cism ü cāna hükmeden gizlü sultān sendedir¹⁴⁸

Añladınsa sen seni bildinse cānı ve teni
Gayrı ne vār ey göñül cān-ı cānān sendedir¹⁴⁹

Ten tahtıdır bu cānıñ cān tahtıdır cānānıñ
Ey Niyāzî şeyhsiz olmaz bî-mekān sendedir¹⁵⁰

İlāhî

Ḳuloğlu Merḥūm

fā 'ilātün/fā 'ilātün/fā 'ilātün/fā 'ilün

Cümle hüccāc ile giydin yine 'ihrām-ı 'abā
Ḳıbleye karşı yöneldik giderüz mişl-i şabā
İrüşüp gördük bürünmüş bir siyāh ātlas kabā
Ḳara tonlu Ka 'betu'l-lāh merḥabā yā merḥabā

Çağrışup lebbeyk virün yā Rabbenā fermān seniñ
İsteyüb geldük kapuñ[a] luṭfla ihsān seniñ

¹⁴⁷ Niyazi-î Mısrî'nin şiirleri için bk. Tatçı, a.g.e., s. 406.

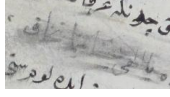
¹⁴⁸ Metinde: Gayrı ne vār ey göñül cān-ı cānān sendedir

¹⁴⁹ Metinde: Cism ü cāna hükmeden gizlü sultān sendedir

¹⁵⁰ Metinde: kandedir

Cānımız olsun vişālīñ ‘ıydına ҡurbān seniñ Eyzān
[Kara ʈonlu Ka ‘betu’l-lāh merħabā yā merħabā]

Bağladuğ ʈünkü ‘arafāt hücāccıyla şāf

Dilimüze yā İlāhī
Dökerüz göz yaşlārımı idelüm seni ʈavāf Eyzān
[Kara ʈonlu Ka ‘betu’l-lāh merħabā yā merħabā]

Şuşamışuz āb-ı zemzemden seğayet idesin
Merve haqqıçün Şāfā ile himāyet idesin
Umarız ki Ƙul ‘oğluña sen şefā ‘at idesin Eyzān
[Kara ʈonlu Ka ‘betu’l-lāh merħabā yā merħabā]

[16b]

Muḥeyyer Būselik

[‘Azīz Maḥmūd Hūdāyī]¹⁵¹ Beste ‘Izāz Ḥasen Çelebi

mefā ‘ilün/mefā ‘ilün

Tecelli- i cemāl ister
Göñül eglenmez eglenmez
Teselli-i vişāl ister
Göñül [eglenmez eglenmez]

Şu cān kim buldı cānānı
N’ider mülk-i Süleymān’ı
Ƙodı ḥayretde ‘aşq ānı
Göñül [eglenmez eglenmez]¹⁵²

Ne dünyāda ne ‘uḳbāda

¹⁵¹ Aziz Mahmud Hüdayî’nin şiirleri için bk. Tatçı & Yıldız, a.g.e., s. 243-244.

¹⁵² Divan’da 3. Dörtlüktür.

Göñül bir özge sevdāda
Dem-ā-dem fikr-i Mevlā'da
Göñül [eglenmez eglenmez]¹⁵³

Cihānı gezsem ser-te-ser
Görünmez¹⁵⁴ aña baħr u ber
Meger Ya Rabb seni ister
[Göñül eglenmez eglenmez]¹⁵⁵

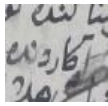
Eger dünyā eger 'uqbā
Vişālînsiz kuru sevdā
Hüdâyî n'itsin ey Mevlā
[Göñül eglenmez eglenmez]

Ḳuloğlu

8'li hece ölçüsü

Bugün ben bir güzel gördüm
Gezer mestāne mestāne
Eline almış ḳalemi
Yazar mestāne mestāne

Al yanagında gülleri
Şaḳ şaḳ öter bülbülleri

begleri

Dizer mestāne mestāne

Güllüdür şafların başı

¹⁵³ Divan'da 6. Dörtlüktür.

¹⁵⁴ Metinde: bulunmaz ana baħr ü ber

¹⁵⁵ Divan'da 3. Dörtlüktür.

Hilāle dönmişdir kaşı
Her dem akar gözün yaşı
Siler mestāne mestāne

Dir Kul‘oğlu birdir sözün
Açmaz kimseniñ rāzın
Karşumızda ela gözün
Süzer mestāne mestāne

[Seyyid Nizāmoğlu] ¹⁵⁶

müstef ilün/ müstef ilün/ müstef ilün/ müstef ilün

Mevlām vir ‘aşkıñ¹⁵⁷ baña hayrānıñ olayım seniñ
Bülbül gibi cemāline¹⁵⁸ nālānıñ olayım seniñ

Yandır beni yandır beni ‘aşk meyine kandır beni
Sarhoş idüp döndür beni mestānıñ olayım seniñ

Al bende benlik olmasın her kim görürse bilmesin
Nām u nişānum kalmasın vīrānıñ¹⁵⁹ olayım seniñ¹⁶⁰

Seyyid Nizāmoğlu hocam ayırma kendiñden yücem
Eger gündüz eger gicem mihmānıñ olayım seniñ

[17a]

Der Maḳām-ı Sünbülī

Himmet Efendi Güfte¹⁶¹

fā ‘ilātün/fā ‘ilātün/ fā ‘ilün

¹⁵⁶ Mecmuada yer alan Seyyid Nizamoğlu’nun şiirleri için, Canan Özdemir, *Seyyid Nizamoğlu Divanı* (1996: 141) esas alınmıştır.

¹⁵⁷ Metinde: ‘aşkıñı

¹⁵⁸ Metinde: didārıña

¹⁵⁹ Metinde: Pinhānıñ

¹⁶⁰ Divan’da 4. Beyit.

¹⁶¹ Bolulu Himmet’in şiirleri için bk. Yetkin, a.g.e., s. 84.

Mürğ ü dil pervāz olup¹⁶² uçmak diler

Āşiyān- ı lā mekândır seyrimiz

Seyr-i fi'l-lāha kanat açmak diler

Āşiyān- ı lā mekândır seyrimiz

‘Aşk-ı Hakk’ tan cūş idüp deryā gibi

Rütbe-yi ‘ālīde hem ‘anķā gibi

Gülistānda bülbül-gu yā gibi

[Āşiyān- ı lā mekândır seyrimiz]

‘Aşk-ı hakk ile o kim serden geçer

Hā ’il olmaz yer ü gök baħr ile berr

Himmetī merd- i Hüdā’dan al habār

[Āşiyān-ı lā mekândır seyrimiz]

Himmet Efendi Merhūm¹⁶³

5’li hece ölçüsü

Vakt-i seherde

Açılur perde

Düşmüşüm derde¹⁶⁴

Dermān sendendir¹⁶⁵

Düşmüşüm kaldır

Ağlarım güldür¹⁶⁶

Minnetim oldur¹⁶⁷

Dermān sendendir

¹⁶² Metinde: urup

¹⁶³ Bolulu Himmet’in şiirleri için bk. Yetkin, a.g.e., s. 79.

¹⁶⁴ Metinde: Düşdüğüm yirde

¹⁶⁵ Metinde redif, “dermān sendendir” biçimindedir.

¹⁶⁶ Metinde: Şuçumu bildir

¹⁶⁷ Metinde: ağlarım güldür

Nefs- i zālîmi ¹⁶⁸

Gözler hālîmi

Şundum elimi

Dermān sendendir

Benim bî-çāre¹⁶⁹

Ƙaldım āvāre

Yürek pür yāre

[Dermān sendendir]

Derviş Himmet'e

Çāre vuşlata

Derd-i firķate

Dermān sendendir

[17b]

Der Maķām-ı Būselik İlāhî

Fethî Hāfız Post Beste 'Aşîrān

fā 'ilātün/ fā 'ilātün/ fā 'ilātün/ fā 'ilün

Nefse uyup cürm idersem olmazam yā Rāb muķîm

Rûz-ı şeb virdim benim Estağfirullāhi'l 'āzîm

Mağfîret bābını feth it bize Tevvābü'r-raḥîm

Rûz-ı şeb virdim benim Estağfirullāhi'l 'āzîm

Faẓl-ı iḥsānîla zeyn olsun efendim baḥr u berr

Mağfîrete ğark eylesün 'aşîlerüñi ser-te-ser

Çün nesimi raḥmetiñ mücrimlere dā 'îm eser

[Rûz-ı şeb virdim benim Estağfirullāhi'l 'āzîm]

¹⁶⁸ Divan'da 4. dörtlük

¹⁶⁹ Metinde: Āvāre

Aldanursın bu cihānda malla yā cāhla
Beñzedin ol Hāzret-i Hakk'ı unutan cāhla

Fethiyā hem-rāh olursuñ bu fenāda şāhla
Rūz-ı şeb virdim benim Estağfirullāhi'l 'āzīm
temmet

İlāhī

Yūnus¹⁷⁰

fā 'ilātün/ fā 'ilātün/ fā 'ilātün/ fā 'ilün

Sen cānından düşmeden cānān arzū kılersin
Belden zünnār kesmeden imān arzū kılersin

Men 'arefe nefsüma¹⁷¹ dirsın illā degilsın
Melā'ikden yuğaru seyrān arzū kılersin

Tıfl ü nevreste gibi etegiñ at edinüp
Meydān ele girmeden cevelān arzū kılersin

Bilemediñ sen seni şadefde ne gevhersin
Mısr'a sultān olmadan Ken'ān arzū kılersin

'Āşık Yūnus her derde Eyyubleyn şabr eyle
Derde katlanmazsın dermān arzū kılersin

[18a]

İlāhī

Yūnus¹⁷²

¹⁷⁰ Mecmuada yer alan Yunus Emre'nin şiirleri için, Mustafa Tatçı, *Yunus Emre Divanı* (2021: 226) esas alınmıştır.

¹⁷¹ Men arefe nefsehü fekad arefe Rabbehu: Kendi nefsinin bilen Rabbi'ni tanı. (Kubbealtı)

¹⁷² Yunus Emre'nin şiirleri için bk. Tatçı, a.g.e., s.168.

Çalāb nūrdan yaratmış cānını Muḥammed'in¹⁷³
‘Āleme raḥmet saçmış yā maḥbūbu’l-lāh¹⁷⁴ adını¹⁷⁵ Muḥammed'iñ

Dostum dimiş yaratmış hem anıñ kaydıñ yimiş
Ümmetden yana kōmıñ¹⁷⁶ yā maḥbūbu’l-lāh yüzini Muḥammed'iñ

Dünyā malın tutmamış hiç emānet artmamış
Terzi biçüp¹⁷⁷ dikmemiş yā maḥbūbu’l-lāh Muḥammed'iñ

Teñri arslānı ‘Ali şāğında Muḥammed'iñ
Ḥasan ile Ḥüseyin yā maḥbūbu’l-lāh solunda Muḥammed'iñ

Derviş Yūnus ‘aşıklayın bī-çāredir miskindir
Her kim yimez maḥrūmdur yā maḥbūbu’l-lāh Muḥammed'iñ

İlāhī
Yūnus Emre¹⁷⁸

Niçe bir besleyesin bu kıdd ile kıāmeti¹⁷⁹
Düşdün dünyā zevkine unuttun kıyāmeti

Toprakdan yaratıldın yine toprakdır yirin
Toprak olan kişiler n’ider¹⁸⁰bu ‘alāmeti

Uşlu degil delidir yüce sarāylar¹⁸¹ yapanı
‘Ākıbet virān olur cümleñiñ ‘imāreti

¹⁷³ Metinde: “Muhammed” biçimindedir.

¹⁷⁴ Divan’da “yā maḥbūbu’l-lāh” bulunmamaktadır.

¹⁷⁵ Metinde: izini

¹⁷⁶ Metinde: dönmüş

¹⁷⁷ Metinde: niçün

¹⁷⁸ Yunus Emre’nin şiirleri için bk. Tatçı, a.g.e., s. 308-309.

¹⁷⁹ Metinde: kıdd u kıāmeti

¹⁸⁰ Metinde: neyler

¹⁸¹ Metinde: eyler

Düriş kazān yi-yidür bu gönüle ele getür¹⁸²
Yüz¹⁸³ Ka‘be’den yigrekdür bu gönül ‘imāreti

Yūnus imdi sen daḥı gerçeklerden olıgör¹⁸⁴
Gerçek erenler imiş¹⁸⁵cümleniñ ziyāreti

[18b]

Kürdī Der Faşl-ı

Güfte Şeyḥ Vahyī Būselik

mef‘āilün/ mef‘āilün / fe‘ilün

Gönül olsun nevāliñe muṭayyeb
Bizi lüṭfuñla mesrūr eyle yā Rabb
İki cihānda lüṭfuñdur çü maṭlab
[Bizi lüṭfuñla mesrūr eyle yā Rabb]

Ser-ā-ser cürm ü ‘isyānuz ḥaṭāyuz
Esīr-i nefis ü maḡlūb-ı hevāyuz
Velī senden ‘ināyet-i mültecāyuz
[Bizi lüṭfuñla mesrūr eyle yā Rab]

Velī Vahyī giriftār-ı hevādır
Velī senden ṭalebkār-ı rehādur
Ḳuluñ kārı temannā vü recādır
[Bizi lüṭfuñla mesrūr eyle yā Rab]

[‘Āşık ‘Ömer]

Ġazel Semā‘ī¹⁸⁶

¹⁸² Metinde: Düriş kazān yeridür bu gönüle elem getür

¹⁸³ Metinde: Biñ

¹⁸⁴ Metinde: Yūnus Emre'm sen daḥı gerçeklerden ola gör

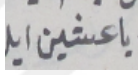
¹⁸⁵ Metinde: onlar olur

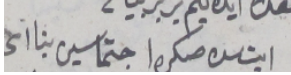
¹⁸⁶ Aşık Ömer'in şiirleri için bk. Ergun, a.g.e., s. 148.

Yār gel ¹⁸⁷ ikrām idelim bir señ bana bir ben sana
Vaşl için nām idelim bir señ bana bir ben sana
Terk edüp ağyār-ı dūnu ikimiz tenhā heman ¹⁸⁸
Şoḥbet-i cām idelim bir señ bana bir ben sana

Çekelim şevk ¹⁸⁹ u muḥabbet na‘rasın mestāne-veş
Dem bu demdir yanalım nār-ı ¹⁹⁰ ‘aşka pervāne-veş
Nūş edüp cām-ı şafāyı germ olup peymāne veş
Devr-i gülfām idelim bir sen bana bir ben sana ¹⁹¹

Bendeñe evvel bakışda eylediñ efsūnu sen
Fırkatiñle gözden akıttım niçe Ceyhūn'u sen
Diñler iseñ sergüzeşt-i Leyli vü Mecnūn'u sen
Naql-i encām idelim bir sen bana bir ben sana ¹⁹²

Cevr ü cefā itmede eyle ‘ayān
Bende kār ider ‘aşkıñ idelim birbiri beyān

 nev-civān

Biz ‘ilām idelim bir señ bana bir ben sana

Der ki ‘Ömer ‘aşık ola bir daḥı ma‘şūk elde cām
Yokdur tekmlī efendim şoḥbet tamām ve’s-selām
Erecek bizim nihāyet ey efendim ba‘de’s-selām
Bizler iḥşān idelim bir señ bana bir ben sana

¹⁸⁷ Metinde: Efendim

¹⁸⁸ Metinde: Düşmānı şimdi görüp eglenmez aşla hemān

¹⁸⁹ Metinde: ‘aşk-ı

¹⁹⁰ Metinde: şem‘i

¹⁹¹ Metinde : Kerem idüp nūş ide cānım şafāna bīmār-veş/ Efendim şafā idelim bir señ bana bir ben sana

¹⁹² Metinde: Bir bakışda eyledin bendine efsūnī-bes/ Efendim gördün nice deryānı sen/
Diñler isen ey efendim ḥālīmī ‘arz idirim/Naqlī encām idelim bir señ bana bir ben sana

[19a]

Şarkı
Gevherî¹⁹³

11'li hece ölçüsü

Temāşā eyleyüp¹⁹⁴ görüp 'uşşākı
Herkes bir āfet-i devrāna mā'ıl
Kiminiñ nālesi tutar āfākı
Bülbül gibi verd-i ḥandāna mā'ıl

Kimi dostu¹⁹⁵ ile 'ayş ü 'işretde
Kimi divāne-veş kūh-ı ḥasretde
Kimi Yak'ūb gibi künc-i fırkatde
Zāre hemdem olmuş gīrāna mā'ıl

Kimi āşüftedir zūlf-i Leylā'ya¹⁹⁶
Serindeki sipihr¹⁹⁷ -i 'ināyet-i sāye
Kimi kā'il gāhi bir merḥabāya
Kimi iltifāt-ı girāna mā'ıl¹⁹⁸

Bir 'acāyib ḥāldir 'ālemin ḥālī¹⁹⁹
Zevāle qarībdır cümle kemāli
Kimi berdār olup Maṣṣūr mişālī
Cānını cānāna kurbāna mā'ıl

Gevherî'yi suāl iderse yārān
Ey şaba diyesin olmuşdur nālān

¹⁹³ Gevherî'nin şiirleri için bk. Elçin, a.g.e., s. 159.

¹⁹⁴ Metinde: eyledüm

¹⁹⁵ Metinde: dilber

¹⁹⁶ Metinde: zūlf-i hümāya

¹⁹⁷ Metinde: şehir gibi

¹⁹⁸ Bu iki mısra metinde silik olmakla birlikte Divan ile tamamen aynı olmadığı görülmektedir.

¹⁹⁹ Metinde: Bir 'acāyib ḥālde 'ālemde ḥālī

Mısr-ı melâhatde sultân - ı hûbân

Hâliya bir mâh-ı Ken‘ân’a mâ‘îl

‘Āşık ‘Ömer
Ġazel

fā ‘ilātün/ fā ‘ilātün/ fā ‘ilātün/ fā ‘ilün

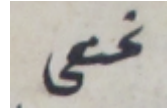
Bize nisbet ol bir âdem[e] gerdân emdirir
Müstehâkķı vār iken nādāna gerdân emdirir
Çok naşîhât eyledim hiç sözimi gūş eylemez
Kadr-i kıymet bilmeyen hayvāna gerdân emdirir

Dutmaz sözim aślā benim efgān ile
‘Aklı cem‘ eyleyüp gezme nādān ile
Beñ didim ki hoş olasın konuş iyi âdem ile
Sözimi hiç qabûl etmez hayvāna gerdân emdirir

Şu güzellik ‘aql u fikri devir ider simānda
Seniñ gibi²⁰⁰ er bulunmaz meclis-i ‘irfānede
Bir kadeh ziyāde içer yıkılır meyhānede
Ol maḥalde herkese mestāne gerdân emdirir

‘Āşık ‘Ömer irdiñiz mi ol periniñ evine
Hār ile nādān ile konuşur inādına
Kimini tenhā çağırur ırgırür murādına
Kimini teklif eder hayvāna gerdân emdirir

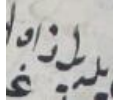
[19b]

fā ‘ilātün/ fā ‘ilātün/ fā ‘ilātün/ fā ‘ilün

²⁰⁰ Burada vezin bozuk.

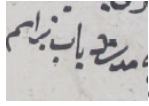
Çok niyâz eyledim ol şuh civânım diyerek
Nuṭṭa atar ey benim nâdire dânem diyerek

Hele guş eyle āh u efgânım diyerek
Bâri ümidim açar ey gönçe dehânım diyerek
Bezme geldi gele ey rûh-ı revânım diyerek

Rûzigâr olsa müsâ'id bu dil-i bî-hûşa
Ruḥşat el virse o dildâr ile 'ayş u nûşa
Gelse biñ ḥasretile baḥr-i muḥabbet cûşa
Ah bir kere meyânını egûb âgûşa
Sine çekem o simîn teni cânım diyerek

Câna kâr itmede derd-i ğamı dildârîñ
Bir maḥâllin düşürüp şimdi o gül ü ḥârîñ
Ḥâlini 'arz idebilsem bu dil-i ğam-ḥârîñ
Yanına bâri bir takrîb ile düşsem yârîñ

Qalmadı āh diyerek

Gevherî

Vâr selâm kıla şâhi cânım şabaḥ erkence gel
Luṭf idüp cânım şabaḥ erkence gel
Şohbet-i nâzın kurub meclisin şafâ [e]delim
Gel kerem kıl sulṭânım şabaḥ erkence gel

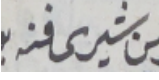
Ben tedârik gö[r]direyim

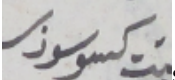
Sen siḥre degil gör

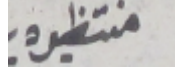
Sîne şafâ olalım cânım elemim gitsün kâmer

Ḳo bilmesun ḳalb-i virānım şabaḥ erkence gel

Şabāḥ olunca bakarın bu can saña

 ğam köşende ḳoma yazuḳdur baña

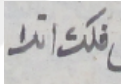
Eyā perī mihri muḥabbet senden cefā

 dime eygiryānım şabaḥ erkence gel

Pek derūn ile muḥabbet eylemiş bu Gevherī sana

Beñ yok iken söylemiş ol ‘adū ğammazın sana

Vār eyle ‘aşıklığım o geldi söyledi sana

Küsmeyüp haḳḳı cānım şabaḥ erkence gel

[20a]

‘Āşık ‘Ömer

Ġazel

fā ‘ilātün/ fā ‘ilātün/ fā ‘ilātün/ fā ‘ilün

Bekledim ben efendim gelmedi aḥşāma dek

Bu benim baḥt- ı siyāhım gülmedi aḥşāma dek

‘Aşḳ āteşin yakdı beni ağlarım beñ zār zār

Kimseler çeşmim yaşını silmedi aḥşāma dek

Ḥaḳıḳatsız eylemezdim ḳāmeti şimşādıma

Ḥalk ı ‘ālem ‘ācīz ḳaldı her zemān feryādıma

Yetişmezsin bu demde benim imdādıma

Ölürüm şabra ḳararım ḳalmadı aḥşā[ma] dek

Şadıkam ben seniñle ‘ahd ü peymān eyledim

Rāhı ‘aşḳınla bu deñlü āḥ ü fiğān eyledim

Sīnemi ‘uryān idüp beñ çeşm-i revān eylediñ
Hīç efendim āhvālīmī bilmediñ aḥşāma dek

Gül cemālīñ görmeyeli ağlarım gündüz gice
Raḥm idüp çeşmim yaşın silmez aşlā zerrece
Dimedi efendim baña ‘Āşık ‘Ömer ḥālīñ nice
Bir kerre ol tenhā bulup efendim aḥşāma dek

‘Āşık ‘Ömer

fā ‘ilātün/ fā ‘ilātün/ fā ‘ilātün/ fā ‘ilün

Bizden ammā yüz çeviren efendiñ hoş āmedi hoş
Eyledin sen kendini benden cüdā hoş āmedi hoş
Bir zemān sen didin idi sen benimsiñ ben seniñ
Şimdi düşmānı buldın ‘aşkıyā hoş āmedi hoş

Efendim ḥüsnüñe nice²⁰¹ aldanırsan dilberim
Kimse[de] bāķi degildir bu güzellik sevdiğim
Tıg-ı müjgānīñ okdur ḳalmadı hīç sağ yeriñ
Ḳalmaya bu yanına bī-vefā hoş āmedi hoş

Bu cihān kimseye ḳalmaz sen bilürsin efendim
Bu cefālar olmaz idi eger şonın şayarsıñ
Rūyīña ḥaṭ erişince ḳalmaya bir dem eser
Çökdi sineñle mübtelā hoş āmedi hoş

Merḥamet ḳılmadın aşlā bendeniñ ḥālīn görüp
Daḥı birbir vücūdum zahmına ḥançer urup
Ol raķīb-i bed-liķa aḡyār ile demler sürüp
‘Āşıkı emānet etdin cevri hoş āmedi hoş

²⁰¹ Metinde: “gonca”

Beñ ne cürmiñ şāhibiyim efendim terk etdin beni
Cānla dilden severdim ey efendim ben seni
Bu ‘Ömer kodı yolıña başla cānı seri
Merhamet kıldın efendim hoş āmedi hoş

[20b]

Der Faşl-ı İşfahān
Fazlī Efendi Merhūm
mefā ‘ilün/ fe ‘ilātün/ mefā ‘ilün/ fe ‘ilün

Vire mi derd-i şanem derdime dermān vire mi
Vaqtidir yüregimiñ dem-i-dem artar elemi

Görebilsem yüzüñi müdde ‘ilerden şanem āh
Ey kıızıl gül saña kim çekdi dikenden haremi

Yüzümi göklere tutup geceler yalvardım amān
Kāfire virdi murādıñ yā baña virmeye mi

Yazayım dirse kalem kirpigiñ şerhi men
Yarayım bıçak ile başdan ayağa kalem

Halil dem-be-dem ben anıñ gözleriniñ hastesiyem
Süre gelse yüzümüñ üstüne başar kademi

Fazlī sen mähı bilirsen yüzüni göklere tut
Yola mahrumı kıya çokdur o mähıñ keremi

Eşrefoğlu Merhūm²⁰²
Hicāz Maqamı

²⁰² Eşrefoğlu Rumî’nin şiirleri için bk. Tatçı, a.g.e., s. 98.

fā 'ilātün/fā 'ilātün/fā 'ilātün/fā 'ilün

Rāzıyem derdine yārin ben şikāyet itmezem
Kendi hālīm söylerem ğayrı hikāyet itmezem

Derd ü miḥnet yoldāşımdır bu yola 'azm ideli
Dost belāsından başım bir dem selāmet itmezem

Dost yüzün göstermeyen bildim ki²⁰³ beñlikmiş²⁰⁴ baña²⁰⁵
Benlik evin yıkdım²⁰⁶u yaqtım 'imāret itmezem

Söyle Eşrefoğlu Rūmī derdiñi 'āşıqlara
Dime kim ben gizlerem 'aşkı melāmet itmezem²⁰⁷

[21a]

[Akşemse'd-dīn]²⁰⁸

mefā 'ilün/mefā 'ilün/mefā 'ilün/mefā 'ilün

Zehī cān kim münevverdir bugün nūr-ı tecellādan
Zehī dīl kim mu 'aṭtardır hevā-yı 'aşk-ı Mevlā'dan²⁰⁹

Ḥarabāt içre 'uṣṣākı görüp ta 'n itme ey zāhid
Ki ol rüsvā-yı 'aşk olmuş yanıpdur derd-i Mevlā'dan²¹⁰
Bu²¹¹ 'ālemden haber bilmez daḥı hem 'arş-ı 'ālādan

²⁰³ Metinde: göstermeyenimle

²⁰⁴ Metinde: beñlikdir baña

²⁰⁵ Divanda 10. beyit

²⁰⁶ Metinde: yıkuban

²⁰⁷ Metinde son beyit farklı kelimelerle tekrar yazılmış:

Söyle Eşrefoğlu Rūmī derdiñi 'āşıqlara
Dime ben gizlerem 'aşkı merḥamet itmezem

²⁰⁸ Mecmuada yer alan Akşemseddin'in bu şiiri için, Vasfi Mahir Kocatürk, *Tekke Şiiri Antolojisi* (2024:108) esas alınmıştır.

²⁰⁹ Metinde: Leylā'dan

²¹⁰ Metinde: dilārādan

²¹¹ Metinde: Dü 'ālemden haber bilmez daḥı ol 'arş-ı 'ālādan

Göñül dildāra virenler cihānda kılmadı ārām
Ki dā'im 'āşık şevk ister uşanmaz ol bu sevdādan

Hüdā'nın 'āşıkı çokdur velī Akşemse'd-dīn gibi
Kanı bir gerçek 'āşık kim yana 'aşk-ı²¹² dīlārādan

'Āşık 'Ömer

fā'ilātün/fā'ilātün/fā'ilātün/fā'ilün

Dil-i bülbül baña ki gül ey efendim tezce gel
Çünkü gülmekdir murādın ey efendim tezce gel
Yalıñuz koyup beni beni onda şakın eğlenmezsin
Yüregüm yağın eritme ey efendim tezce gel

Ey efendim bu göñlümi ferdālara şalma şakın
Çok zemān geçmesün aman ha efendim tezce gel
Hasretiñ günden güne bağrımı kebāb etmede
Ey efendim rüz-ı şeb āh ile efgān etmede

Mürğ-ı cānım per açup çıkdı cevelān etmede
Zerre deñlü kalmadı şabra ey efendim tezce gel
Ey 'Ömer 'āşık olan ma'sukı elbet 'arzular
Merd-i çeşmim çāre imiş vaşlı muhabbet 'arzular

Beg seniñle efendim şöhet etmegi 'arzular
Geçer demler zemānı ey efendi[m] tezce gel
Geçer demler zemānı ey efendim tezce gel
Dil-i bülbül baña gül ey efendim tezce gel

[21b]

²¹² Metinde: yanar durur dīlārādan

Güfte Şemsî Merhûm²¹³

mefâ 'ilün/ mefâ 'ilün/ fe 'ulün

Çü ²¹⁴genciñ meskeni virānelerdir
Göñül niçün harāb olmayasın sen

Özün hāk etmeyen irmez 'ālāya
Özüm niçün türāb olmayasın sen

Fenā ğasli çü göz yaşsınız²¹⁵ olmaz
Gözüm niçün pür-āb olmayasın sen

Bu meclis ehli hep mestānelerdir
Ciger niçün kebāb olmayasın sen

Me'āni menzilidir Şemsî kalbiñ
Ne iştir bir kitāb olmayasın sen

Şarkı²¹⁶

10'lu hece ölçüsü

Seyrān oldum ey zülf-i kemendim
Yār kemendim amān amān amān
Seniñ üftādenim serv-i bülendim
Amān pā-māl çün etme efendim
Yār efendim yeter hevā eyledin...

[22a]

['Azmi]

fā 'ilātün/ fā 'ilātün/ fā 'ilātün/fā 'ilün

²¹³ Metinde: Şol

²¹⁴ Mecmuada yer alan Şemsî şiiri için, Recep Toparlı, *Şemseddin Sivasî Divanı* (2015: 111) esas alınmıştır.

²¹⁵ Metinde: gözüm yaşsız olmaz

²¹⁶ 21a/2 'de bulunan bu şiir çok siliktir. Okunabildiği kadarıyla burada yer verilmiştir.

Hayli demdir hüsniñ meftûnuyam ey civân
Hasretiñle didelerden dâ'îma ihvânım revân
Mihribânım gel efendim dâ'im aḥvalim revân
Bir kişi geldikde saña 'âşıkım bende dise
Anı 'âşık zannederem saña sevdigim hemân
Mihribânım gel efendim saña sevdigim hemân

Gel kerem kıl lütf idüp aḡyâr ile itme selâm
'Âşık ma'suk yanında bana lâzım tercümân
[Mihribânım gel efendim dâ'im aḥvalim revân]
'Azmi bî-çârene lütf ki şâd et sevdigim
Câna geçdin firkatîñ taḥkîk aḥvâlîm tamam
[Mihribânım gel efendim dâ'im aḥvalim revân]

Semâ 'î Şabâ

14'lü hece ölçüsü

Her kimi görse gönül kendüsine yâr şanur
Her vefâsız güzeli yâr-ı vefâdâr şanur
Gördüğü ḥûba olur cân-ı gönülden mâ'il
Bî-vefâlarda ḥaḳîkat eşeri var şanur

[22b]

Üç Gerdâniyye Der Faşl-ı Gerdâniyye

Sultân Murâd rahmetu'l-lâhi 'aleyh

fâ 'îlâtün/fâ 'îlâtün/fâ 'îlâtün/fâ 'îlün

Menba'-ı kanı sa'âdet yâ Muḥammed Muştafa
Maṭla'-ı nûr-ı hidâyet yâ Muḥammed Muştafa

İsm-i pâkiñ zikr idenler buldılar fevz-ü felâḥ
Şâfi'-i rûz-ı kıyâmet yâ Muḥammed Muştafa

Zāt-i pākiñ hürmetine halk olundı dü cihān
Maṭla‘ nūr-ı sa‘ādet yā Muḥammed Muṣṭafa

Ümmetiñ olmağa müştāk enbiyā vü mürselīn
Sensin ol ḥatm-i risālet yā Muḥammed [Muṣṭafa]

Ümmetiñden ‘āşi vü mücrim bu Murādī kemterin
Rūz-ı mahşerde şefa‘āt [yā Muḥammed Muṣṭafa]

Şalis Sultān Aḥmed²¹⁷

meḥā ‘ilün/ meḥā ‘ilün/ fe ‘ülün

Behā-i reşh-i la‘lūñ cān degül mi
Bu naḳde ol metā‘ erzān degül mi

N’ola biñ cānla īmān getürsek
Ecell-i mu‘cizeñ Qur’ān degül mi

Yüzüñ şuyına halk olundı cümle
Semāvāt ü zemīn burhān degül mi

Burāk u Refref ü Cibrīl ü Mi‘rāc
Müşerref olduñ cānān degül mi

Şefa‘at yā Resūlallāh senüñdür
Kuluñ Necib²¹⁸ saña şāyān degül mi

[23a]

[Enderunlu Vāşif]²¹⁹

²¹⁷ Metinde yer alan Sultan 3. Ahmed’in bu şiiri için, Emine Öte, *Sultan III. Ahmed’in Divançesinde Yer Almayan Yeni Bir Gazeli ve Şerhi*, esas alınmıştır.

²¹⁸ Metinde: Ahmed

²¹⁹ Mecmuada yer alan Enderunlu Vasıf’ın şiiri için, Mine Mengi, *Eski Türk Edebiyatı Tarihi* (2023: 429) esas alınmıştır.

Kim olur zor ile maḳṣūdına rehyāb-ı zafer
Gelür elbet zuhūra ne ise ḥükm -i²²⁰ kader
Ḥaḳḳa tefviz-i umūr et ne elem çek ne keder
Ḳıl sözüm 'ārif iseñ gūṣ-u ḳabūle²²¹ güher

Mihneti kendüñe zevḳ itmedir 'ālemde hüner
Ġam u ṣādī-i felek böyle gelir böyle gider

Rāh-ı 'irfān-ı ḥaḳīkatde budur d'eb-i üṣūl
Maṭlabı terk iledir menzil-i maḳṣūda vuṣūl
Ne iliş kāma ne ol ḳatī' ümīd ile melūl
Yār ise başına 'aḳlıñ sözümi eyle ḳabūl

[Mihneti kendüñe zevḳ itmedir 'ālemde hüner
Ġam u ṣādī -i felek böyle gelir böyle gider]

Tut rah-ı 'aşḳı iriş menzile bir rehbera uy
Yola gel rind-i ḳalender-i rūṣ ol pendimi duy
Cāme-i fikr-i sevādan dil-i divāneyi şoy
Keft-i kūy- ı ğamım kim der ki saña kūşene koy

[Mihneti kendüñe zevḳ itmedir 'ālemde hüner
Ġam u ṣādī -i felek böyle gelir böyle gider]

Seni vāṣıl idemez şehir-i murāda bu gidiş
Meclis-i 'aşḳ- ı muḥabbetde āh u vāh gerek alış
Ḳo bu bī-gāneligi mürşīd-i rāh ile biliş
Yād olup ḥatır ehl-i ile şekvā değil iş

²²⁰ Metinde: ḥükm ü kader

²²¹ Metinde: Menkū

[Miḥneti kendüñe zevk itmedir ‘âlemde hüner
Ġam u şādī -i felek böyle gelir böyle gider]

Murādı olan şoḥbet-i âlāmı diline dolamaz
Dil ehli dile ġām ekinçün yol bulamaz
Tola dünyā ġām ile ḥatır ‘arif tolamaz
Elemi zevke bulaşdurma kadr zevk olamaz

[Miḥneti kendüñe zevk itmedir ‘âlemde hüner
Ġam u şādī-i felek böyle gelir böyle gider]

Zāhiri hale bakup itme daḥil ferdi
Çekülür cümle degil çille-i serdi merdi
Kendi ḥālince olur her kimseniñ bir derdi
Dokunur mu felegiñ miḥnet-i kerem-i serdi

[Miḥneti kendüñe zevk itmedir ‘âlemde hüner
Ġam u şādī-i felek böyle gelir böyle gider] ²²²

[Miḥneti kendüñe zevk itmedir ‘âlemde hüner
Ġam u şādī-i felek böyle gelir böyle gider] ²²³

[Miḥneti kendüñe zevk itmedir ‘âlemde hüner
Ġam u şādī-i felek böyle gelir böyle gider]

[23b]

Eşrefzāde Güfte ²²⁴rahmetu’l-lāhi ‘aleyh

²²² Metinde yer alan bu dörtlük eserde bulunmamaktadır: “Bir zemān nāleni nāleme niyet neydi/ Tāmiş mihr ü muḥabbet ile pāġım artdı/ Zevk ü firāk eylemek ġamdan o demlerde idi/ Kime ġamdan buñalup derdimi yandımsa didi.

²²³ Metinde yer alan bu dörtlük eserde bulunmamaktadır: “Diñleme birbirini nasıñ ‘ışledi faşlı/ Kılmasun jeng-i nedāmetle derunuñ yaşlı/ Elemün aşlı bu ‘âlemde emeldir aşlı/ Sevdigim zevkine bak yok ġamıñ aşlı faşlı

²²⁴ Eşrefoğlu Rumi’nin şiirleri için bk. Tatçı, a.g.e., s. 80-81.

Şol zemān kim ben ol dosttan ayrı düştüm oldum ırāk
Hasret ü derd ü āh ile çok ağladım tutdum firāk

İstedim yedi iklimi ne Rūm'u kodum ne Şām'ı²²⁵
Gezdim yürüdüm temāmı başım açık yalın ayak

İsteyerek buldum eri gerçek²²⁶ ere sordum yāri
Didi yeter etdin zāri dost sendedir sen saña²²⁷ bak

Dost dost deyü gider idim dost kandedir şorar idim
Dost haberin virenlere iderdim yüzüm toprāk

Eşrefoğlu Rūmī gibi gir bu yola gerçek isen²²⁸
Tā 'aşıklar arasında saña da dirler saddāk

Mısrî Efendi Güfte²²⁹rahmetu'l-lāhi 'aleyh

14'lü hece ölçüsü

Bahr içinde kaçreyem bahr oldu hayrān baña
Ferş içinde zerreyem 'arş oldu seyrān baña

Dost göründü çün 'ıyān kalmadı bir şey nihān
Tufān olursa cihān bir kaçre tufān baña

Kāf-ı dil 'anķasıyam sırrın aşīnāsiyam
Endīşeler hāsiyam ad oldu insāb baña

Niyāzī'niñ dilinden Yūnus durur söyleyen
Herkes çün cān gerek Yūnus durur cān baña

²²⁵ Metinde: ne Şām'ı kodum ne Rūm'u

²²⁶ Metinde: togru

²²⁷ Metinde: baña

²²⁸ Metinde: gerçek isen gir bu yola

²²⁹ Niyazi-î Mısrî'nin şiirleri için bk. Tatçı, a.g.e., s. 375.

[24a]

‘Acemkürdî

fā ‘ilātün/ fā ‘ilātün/ fā ‘ilātün/ fā ‘ilün

Derūnumda olan hālet ne hāletdir anı bilmem
Ezel cāmından içilmiş ne şerbetdir anı bilmem

Bu gönlüm gāhi külhāndır vücūdum cümle pür-tābdır
Akar gözlerimiñ yaşı ne hikmettir anı bilmem

Ġaribim pes şu ‘ālemde mişālîmdir benim Mecnūn
Cüdā düşdüm o Leylā’dan ne firāktır anı [bilmem]

Ġariķım baķr-i hāzinde hāzinde fakiriñ maķvım yā Rabb
Ba‘īd oldum cemālîñden ne ğaribdir anı [bilmem]

[Bağdatlı Rūhî]²³⁰

fe ‘ilātün/ fe ‘ilātün/ fe ‘ilātün/ fe ‘ilātün

Kimi mestāne seķer yār ile gülşende yatur
Kimi derd u ğām-ı hicrānile külhānda yatur²³¹

Künc-i miķnetde raķībā beni tenhā şanma
Yār eger sende yatarsa elemi bende yatur

fa ‘ilātün/ fa ‘ilātün/ fa ‘ilātün/ fa ‘ilātün

Tūĝ-ı şāhi mi disem zūlfūñe şebbū mu disem

²³⁰ Metinde yer alan Bağdatlı Ruhi’nin şiiri için, Saniye Rukiye Erten, *Bağdatlı Ruhi Divanı ve Kayseri Nüshası* (2018) esas alınmıştır.

²³¹ Metinde: Kimi derd-i elem hicriyle külhānda yatur

Misk-i Rūmi[mi] disem sūnbūl gisū mu disem

Naķş içün vaşfiñ eyle vechile ķalmıř o mehiñ

Merhābā mı disem řevķine yā hū mu disem

[24b]

‘Āşık ‘Ömer Divānesi

fā ‘ilātün/ fā ‘ilātün/ fā ‘ilātün/ fā ‘ilün

Bir güzel gördim ammā bugün haķīķat hoşçesi

Ehl-i merdim zārı bugün haķīķat hoşçesi

Geçdi bugün nāzenīnim nāz ile reftār urup

Hep görenler didiler ki haķīķat hoşçesi

Efendim ben seni gördim şems eyledi bize nās

Gūyā māhi cemāl-i nūrdan ta‘accüb anı bāř

Vücūduñ gerek ħüsnūñ Yūsuf’dan kıyās

Mış anıñ sultānıdır ammā haķīķat hoşçesi

Görmedim aña bedel hiçbir güzel çeşmim feleķ

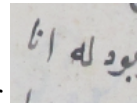
Gelmemiř devr-i ādemden beri bunuñ eři mürseliñ

Mışlı ins gösterir yā peridir yā melek

Mışlı sebķat itmemiş ammā haķīķat hoşçesi

El virüp yaz açar gülleri ‘aşķ-ı vücūdı bī-baha

Bendeni terk etme ki övmek diler

İdeyim ħizmet helāl olsun benden yana

‘Ömer’i kıl eyledi ammā hākīkat hoşçesi

Gevherī Divāne²³²

11’li hece ölçüsü

Yine bir cānānıñ bendesi oldum
‘Ayın on dördüne beñzer cemālī²³³
Yitirdim kendimi²³⁴ divāne oldum
Her zemān gözümdeñ gitmez hayālī

Muhabbet ‘arz itti cān u gönüldeñ
Yanıma gelmege²³⁵ ‘ar ider elden
İsmiñi yād itsem derūn-ı dilden
Divāne gönlümüñ kalmaz melālī

Miṣālī yok cümle güzel içinde²³⁶
Berdār oldu ‘aqlım siyah saçında
‘Aceblemesünler cennet içinde²³⁷
Hūri sevenlerin böyle hālī²³⁸

Gevherī’ ye vefā kıla Muṣṭafa²³⁹
Toğrı bendesiyim umarım vefā
Dertlere dermāndır cismime şifa
Leblerinden ağan ab-ı zülālī²⁴⁰

[25a]

²³² Gevherī’nin şiirleri için bk. Elçin, a.g.e., s. 104.

²³³ Metinde: miṣālī

²³⁴ Metinde: bende

²³⁵ Metinde: gelmekle

²³⁶ Metinde: Miṣālī yok hālī hūblar içinde

²³⁷ Metinde: beni tu...r

²³⁸ Metinde: Güzel sevenlerin böyledir hālī

²³⁹ Metinde: Gevherī’ ye vaḳār ider meşğül ci’ād

²⁴⁰ Metinde: Datlı dili ile māni çeşmim şif[ā] / Leblerinden āb u zülālī

[Gevherî]²⁴¹

11'li hece ölçüsü

İrişmiş hūbluguñ kemālin bulmuş
Servi kāmāt ince miyānsın 'Alī
Cennet bağçesinde perverde olmuş
Açılmış gönçe fidansın 'Alī

Baḥş ider kāmētın servi dal ile
Neden teşne olmuş lebiñ bal ile
Bulunmaz bahāne kıl ü kāl ile
Billāhi şartınca civānsın 'Alī²⁴²

Karadır kaşlarıñ çeşm-i fenānıñ
Bir görüşde 'aqluñ alur insanın
Aradım cihanı yoktur²⁴³ aḳranıñ
Mümtāz-ı hūbān-ı cihānsın 'Alī²⁴⁴

Gevherî 'aşkıñla yazdı bir nāme
İrsāl itmekçün señ kaşı lāme
Ya²⁴⁵ nice vaşfını eylemek²⁴⁶ ḥāme
Bulunmaz bir genc-i nihānsın 'Alī

'Aşık 'Ömer²⁴⁷

11'li hece ölçüsü

Hālim²⁴⁸ 'arz eylesem gül yüzlü yāre

²⁴¹ Gevherî'nin şiirleri için bk. Elçin, a.g.e., s. 103.

²⁴² Metinde yer alan bu dörtlük Divan'da bulunmamaktadır: Kelāmıñ gūş ideñ demine ḳalur/
Ol zemān kendüsi cebrinde bulur/ Her güzeller seniñ meftūnuñ olur/ İrü siyāh hoḳḳa dehānsın 'Alī

²⁴³ Metinde: bulmadım

²⁴⁴ Metinde: Aḥmed

²⁴⁵ Divan'da yoktur.

²⁴⁶ Metinde: eylesün

²⁴⁷ Aşık Ömer'in şiirleri için bk. Ergun, a.g.e., s. 51-52.

²⁴⁸ Metinde: Muḥabbet 'arz eylesem gül yüzlü yāre

Lütf idüp selāmım alur mı bilmem
Gün-be-gün artmada āh u efgānım
Mevlā'm ana inşaf verir mi bilmem²⁴⁹

Selām olsun gül yüzlü yārime²⁵⁰
Lebi sükker ol gözleri mestine²⁵¹
'Azm edüp bir dānem sinem üstüne
Şalunup biñ nazla gelür mi bilmem

Der ki 'Aşık 'Ömer bilmezem n'oldum²⁵²
Yarın hasretinden şararup şoldum
Merhamet kıl baña işte ben öldüm²⁵³
Hasret kıyāmete alur mı bilmem

[25b]

Baba Tahir Maām
'Acemkürdī [Yūnus Emre]
5'li hece ölçüsü

İdelim cevlān
ılalım seyrān
Mest olup hayrān
Şeyh [eşiginde]

Aldım hizmeti
Geçdim zulmeti
İçdim hayātı
Şeyh eşiginde

²⁴⁹ Metinde: Mevlā'm inşafına alur mı bilmem

²⁵⁰ Metinde: dostuma

²⁵¹ Metinde: Raşdı yagdırmış gözleriniñ üstüne

²⁵² Metinde: 'Aşık 'Ömer eydür bilmezem n'oldum/ Hasretinden cānım şararup şoldum

²⁵³ Metinde: "baña merhamet it bu hasret buldum"

Nice bir 'ülfet
İdelim 'uzlet
Çekelim halvet
Şeyh eşiginde

Bırakdım 'ārı
İstedim yārı
Kesdim zünnārı
Şeyh eşiginde

Yūnus'em elhāk
Dīdāre müştāk
'Aşıkam 'uşşāk
Şeyh eşiginde

temmet

Baba Tahir²⁵⁴

...seyyīdina Muştafa
Şāfi' rüz-ı cezā seyyīdina Muştafa

... rüz-ı 'arz tā ki şefā'at...
Ümmet merhābā reşīdina Muştafa

Men...medh...
... Alā nebiyyina seyyīdina Muştafa
...
... seyyīdina Muştafa

Güfte Şeyh Mahvî²⁵⁵

fa 'lün/ fe 'ülün/ fa 'lün/ fe 'ülün

²⁵⁴ Varakta şiirin yer alsığı kısım rutubet nedeniyle tahrip olduğundan okunamayan yerler üç nokta ile gösterilmiştir.

²⁵⁵ Mecmuada yer alan Mahvî şiirleri için, Vasfi Mahir Kocatürk, *Tekke Şiiri Antolojisi* (2024: 385)

Bulmak dilerseñ dā'ima sa'adet
Cān u gönülden Allāh'a yalvar
Ġafletde alma eyle 'ibādet
[Cān u gönülden Allāh'a yalvar]

aldır diliñden şöħret hicābın
Sırrıñda oı vaħdet kitābın
İçmek dilerseñ vuşlat şarabın
[Cān u gönülden Allāh'a yalvar]

Yoqluda yoqla ma'nāyı Maħvī
Maşūdı añla şarf eyle taħavvī
Merdūd āh ol gel iste Maħvī
Cān u [gönülden Allāh'a yalvar]

Müfred
11'li hece ölçüsü

'Acebdır yaz gününüñ rūzgārı
Muşāhib-i yār ile avż kenārı

Müfred
11'li hece ölçüsü

Cihānda ādem olan bī-am olmaz
Añınun bī-am olan ādem olmaz

[26a]

Şarkı Şabā
8'li hece ölçüsü

Perīşān oldu ahvālim
Gel ey rūh-ı revānım gel

Saṇadır ṭabī‘ meyyālim
Gel ey gönçe dehānım gel

Lebiñ ya‘ḳūt-ı aḥmerdir
Dehānıñ gönçe-i terdir
Ruḥuñ mihr-i münevverdir
Gel ey gönçe dehānım gel

Derūnım ḥūn ile doldı
Elif ḳaddım kemān oldı
Benim ḥālim yamān oldı
Gel ey şirīn zebānım gel

Semā‘ī

‘Ārif Efendi

fā‘ilātün/ fā‘ilātün/ fā‘ilātün/ fā‘ilün

Ḥayli dem zencir-i ‘aşḳıñ ḥüsnünün meftūnuyam
Bir saçı leyli güneş rûḥsārınıñ meftūnuyam

Çekdiğim hep derd-i dildendir benim ‘Arif daḥı
Bilmesün bilsün bilen bir afetiñ meftūnuyam

[26b]

İlāhī

Niyāzī²⁵⁶

mefā‘ilün/ mefā‘ilün/ fe‘ulün

Açıl ey gözlerim envār-ı vech-i zü‘l-celālden²⁵⁷
Dilā bedr ol kim mihr-i dırāḥşāndan ḥaber geldi

²⁵⁶ Niyazi-î Mısrî’nin şiirleri için bk. Tatçı, a.g.e., s. 545.

²⁵⁷ Metinde: Uyan ey gözlerim envār-ı vech-i zü‘l celālden

Yerinme nâkışım deyu kemāl ehlini gördükte
Kamu nokşanı tekml̄ eden insāndan haber geldi

Bu Mıṣrī' niñ vücūdu Mıṣrī'niñ oldur şeh-in-şāhı
Ezelden tā ebed hükm-i Süleymān'dan haber geldi

Der Faṣl-ı Ha

[Cemāl-i Ḥālvetī]²⁵⁸

Şafḥa-i şadrında dā'im şofiniñ²⁵⁹ efkārı Hū
Şākiriñ şükrü Hūv'allāh zākiriñ ezkārı Hū

Sidre seyrine muḥakkaḳ irmeye Cibrīl Emīn
Olmasa anıñ dilinde dembedem tekrār-ı Hū

Şufi mest olur bī-şefādan devr ider yā Hū deyu
Münker inkārın bıraḳdı eyledi ikrār Hū

Ravza-i Hūda maḳām it Cemāl-i Ḥālvetī
Tā vücūdum şehrine keşf ola bu esrār Hū

[27a]

[Yūnus Emre]²⁶⁰

fā'ilātün/ fā'ilātün/ fā'ilātün/ fā'ilün

Benem ol 'aşḳ baḫrisi deñizler ḫayrān baña
Deryā benim ḳatremdir zerreler ummān baña

²⁵⁸ Mecmuada yer alan Cemal-i Halveti'nin şiiri için, Sadettin Nüzhet Ergun, *Türk Şairleri* (1936) esas alınmıştır.

²⁵⁹ Metinde: 'aşıkın

²⁶⁰ Yunus Emre'nin şiiri için bk. Tatçı, a.g.e., s.112.

Ƙafdagı zerrem degil ay u güneş baña Ƙul
Hakk'tır aşlım şek degil mürşiddir Ƙur'an baña

Çün dosta gider yolum mülk-i ezeldir ilim
'Aşktañ söyler bu dilim 'aşğ oldı seyrāñ baña

Yogiken ol barigāh var idi ol pādīshāh
Ah bu 'aşğ elinden ah derd oldu dermāñ baña

Şeri'āt ehli irāk eremez bu menzile
Ben Ƙuş dilin bilirim söyler Süleymāñ baña

Yunus bu hālğ içinde eksiklidir Hakk bilir
Divāne olmuş çağırır dervişlik bühtāñ baña

İlāhī Mısrī²⁶¹

mefā'ilün/ mefā'ilün/ mefā'ilün/ mefā'ilün

Uyan ğafletden ey nā'im Hakk'a yalvar şehirlerde
Döküp acı yaşı dā'im Hakk'a yalvar şehirlerde

Şehirlerde açılur gül añunçün zār ider bülbül
Uyanup derd ile ey dil Hakk'a yalvar şehirlerde

Şehirde Ƙalkuban her gāh yüzün yire sürüp Ƙıl ah
İre lutfu saña nā-gāh Hakk'a yalvar şehirlerde

Açılur bāb-ı sübhāni çekilür hān-ı sulṭāni²⁶²
Dökülür feyz-i Rabbāni Hakk'a yalvar şehirlerde

Şehirde uyğudan uyan ey Niyāzī durma derde yan

²⁶¹ Niyazi-î Mısrî'nin şiirleri için bk. Tatçı, a.g.e., s. 521-522.

²⁶² Metinde 4. beyit

Ola kim iriſe dermān Hakk’a yalvar ſeherlerde

[27b]

Hazā Du‘ā’yı ğıybet:

Subhāneke'l-lā hümme ve bihamdik. Eſhedü enlā ilāhe illā ente eſtağfiruke ve etübu ileyk.

Her kim bu du‘āyı diline vird itse Hakk Te‘ālā lisānını hıfz ider.

Şarkı Semā‘ī

[Nev‘ī]²⁶³

mef‘ülü/ mefā‘ilü/ mefā‘ilü/ fe‘ülün

Meclisde öpüp la‘liñi rindāna tıyurma

Ol hāleti ağzındaki dendāna tıyurma

Rüsvā-yı cihāna olmağ ile cān²⁶⁴ ele girmez

Bilmezlik ile ‘ıſkuñı²⁶⁵ nādāna tıyurma

Ol Yūsuf ile vuſlatı sen düşde de görsen²⁶⁶

Erbāb-ı hasedden ſağın ihvāna tıyurma

Beñ böyle hayātı nideyim rahat-ı cān yok

Ey hab-ı ecel göñlümi cānāna tıyurma

Mey içme güzel sevme dimezler saña ey Nev‘ī

Ol zevki heman zümre-i nādāna tıyurma

[28a]

fā‘ilātün/ fā‘ilātün/ fā‘ilātün/ fā‘ilün

²⁶³ Mecmuada yer alan Nevî’nin şiirleri için, Mertol Tulum & Ali Tanyeri, *Nev’i Divanı* (1977: 465) esas alınmıştır.

²⁶⁴ Metinde: “yār”

²⁶⁵ Metinde: “sırrını”

²⁶⁶ Metinde: “düşüne girmez”

Pür cefâ dilber mi var ‘âlemde sultânım gibi
Pür sitem yâr olmaz ol serv-i hırâmanım gibi

Bî-vefâ yokdur güzeller içinde cânım gibi
Ben terahhüm görmedim ‘âlemde sultânım gibi

*Tebâreke'l-lezi biyedihi'l mülk ve hüve ‘âla külli şey'in kadir. Ellezi haleka'l-mevte ve'l-hayâte li-yeblüveķum eyyüķum aķsenü ‘amelâ ve hüve'l ‘azîzü'l-ķafûr. Ellezi haleķa seba*²⁶⁷

Bismi'l-lâhi'r-raķmani'r-aķîm
Mâşâallâh kâne

[28b]

Dügâh İlâhî
Fenâyî Merķûm²⁶⁸
fâ ‘ilâtün/ fâ ‘ilâtün/ fâ ‘ilâtün/ fâ ‘ilün

Âsitânuñ yâ İlâhî ģasteye dâru'ş-şifâ²⁶⁹
Şerbet-i vaşluñ içenler buldı her derde devâ

Baķr-i raķmet ķatresi ķurbunda²⁷⁰ cümle yoğ u var
Her ne deñlü çok olursa bizde cürm ile ģatâ

Ger ziyâ-yı şems-i Zatuñ irmez ise sâlike
Niçe ķat ‘ider menâzil ķanden irişür ‘atâ

Maķż-ı fażluñla İlâhî ‘âlim it esrâruña

²⁶⁷ Mülk: 67: 1: Mutlak hükümrânlık elinde bulunan Allah, yüceler yücesidir ve onun her şeye gücü yeter, her şeye hakkıyla gücü yetendir. O, hanginizin daha güzel amel yapacağını sınamak için ölümü ve hayatı yaratandır. O, mutlak güç sahibidir, çok bağışlayandır. O, yedi..(Elmalılı, 561).

²⁶⁸ Metinde yer alan Fenâyî'nin şiiri için, Alim Yıldız, *Fenâyî Divanı* (2002: 452) esas alınmıştır.

²⁶⁹ Metinde: Yâ İlâhi âsitânuñ ģastaya daru'ş-şifâ

²⁷⁰ Metinde: yanında

İdelim her hâl ile sırr-ı Rasule iktidâ

Zerre görünmez Fenâyî işbu ‘ârife

Bir demine vuşlatuñ iki cihân olmaz bahâ

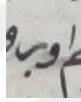
Dügâh

‘Aşık ‘Ömer-i Gedâ

fe ‘ilâtün/ fe ‘ilâtün/ fe ‘ilâtün/ fe ‘ilâtün

Cânımı ‘aşkıñ nüş idüp cānāna varmak niyetim

Yoluna cān virmege qurbāna varmak niyetim

Güzellik mülkine şāhi olmuş işitdim var

Ey nemed libāsı giyüp divāne varmak niyetim

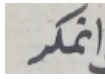
Her kaçan yolda görsem seni ‘aqlım şaşırın bilemem

Hālimi ‘arz eylesem pervāz urup hemān uçar

Dilberini gördigince saltanat idüp kaçar

Şimden gerüsin dağı yañına varmak niyetim

Der ki ‘Ömer tākātım yok nādāna doğru çekmeye

Kul olmam ben kimseniñ nāz-ı dilberi

Bī-vefā dilber elinde[ye]m hem şikāyet etmeyem

Haқиқat nişānūm saña var[m]ağ niyetim

[29a]

Türkmāni

‘Aşık ‘Ömer²⁷¹

fe ‘ilātün/ fe ‘ilātün/ fe ‘ilātün/ fe ‘ilātün

²⁷¹ Şiir, *Berlin Devlet Kütüphanesi Şark Yazmaları Arasında Saz Şairleri Mahsulleri* isimli tezde Âşık Ömer’e atfedilmiştir. Bk. (Anonim, 1937)

Ey dīlā hüsñüñ görenler nūra teşbīh itdiler²⁷²
Gerdeni pakiñ seniñ billūra²⁷³ teşbīh itdiler
Berī ‘ meşkūnuñda seniñ mişliñ bulunmaz ey peri
Hep görenler cennet içre hūra teşbīh itdiler

Ol muḳavves ḳaşlarıñ cāna bütün dünyā deger
Müntehā ḳaddiñ görüp serv-i semenler baş eger
Şerābī lāl-i lebiñden mest olup divāneler
Nergisī çeşmiñ seniñ maḥmūra teşbīh itdiler

Raḥlarıñ eline cānım feda olsuñ ey peri
Ḳad mevzūnuñ görenler yoluna virir geri
‘İyd-ı vişāliñ gelmişem giryān kim şimden geri
Gül beden-i nazeniniñ billura teşbīh itdiler

Der ki ‘Ömer bu vücūdum lezzeti ‘aşḳtan mıdır
Pertevi nuruñ ziyāsı ol cemāliñden midir
Mū-be-mū ‘aşḳıñ şadāsı āh u zārımdan mıdır
Nāme²⁷⁴- i āhım benim tanbūra teşbīh itdiler

Ġazel Semā ‘ī

11’li hece ölçüsü

Efendim yañından yüce hūbāniñ
Ayrılmaz bir zemān böyle gider bu
Mişli sebḳat itmez ol hevāniñ
Bulunmaz bir zemān böyle gider bu

Benim ḥālim bilmez ol melek peri

²⁷² Metinde: Dilberā

²⁷³ Metinde: gavura

²⁷⁴ Metinde: bağçe

Öldüre vurdu bizi ol zülfikârı
Sende merhamet yok bende ‘âkıl
Sıdk olmaz bir zemân böyle gider bu

Dilberde merhamet yok ‘âşıқта ‘âr olmaz
Güzel sevmekde elde ihtiyâr olmaz
Zülfî saçında ider kenâr olmaz
Fayda olmaz bir zemân böyle gider bu

‘Aşıklara şimdi yüce dağ oldu
Kadr-i kıymet bilmek bin yaşağ oldu
Refi‘îye belâdur gül-beden cânî oldu
Şarılmaz bir zemân böyle gider bu

[29b]

Der Faşl-ı Mahûr

Beste Dede Güfte Niyâzî²⁷⁵

fâ ‘ilâtün/ fâ ‘ilâtün/ fâ ‘ilâtün/ fâ ‘ilün

Gir semāya zıkr ile gel yana yana Hû deyu
İr şafā-yı ‘aşk-ı Hakk’a yana yana Hû deyu²⁷⁶

Heb irenler Hû ile kaldırdılar cân perdesin
Açdılar gözlerin andan yana yana Hû deyu

Gördüler Hû kaplamış hep on sekiz biñ ‘âlemi
Feyz alırlar cümle Hû’dan yana yana Hû deyu

Ey Niyâzî gönlüne ‘âşıkların hikmet tolar

²⁷⁵ Niyazi-î Mısri’nin şiirleri için bk. Tatçı, a.g.e., s. 515.

²⁷⁶ Metinde yer alıp Divan’da bulunmayan beyitler şunlardır: Darb-ı Hû ile yaqarlar mäsivä-yi kal’asın/ İr görürler cân-ı Hakk’a yana yana/ Hû deyu Zikri Hû’dur şu ‘bet-i erväh Hakk’ aşıklara /Sırrı seyhâna irenler yana yana Hû deyu

*Künt kenz'in*²⁷⁷ haznesinden yana yana Hū deyu

Hazret-i Hüdāyī²⁷⁸

mef'ülü/ mefā'îlün

Sevdā-yı sivādan geç
Gel Hū diyelim ya Hū
Bir meşreb-i şāfī iç
Gel Hū diyelim ya Hū

Ko keş ü keramātı
Geç²⁷⁹ cümle maḳāmātı
Kaşd it bula gör zārı
[Gel Hū diyelim yā Hū]

İşkāt- ı vücūd²⁸⁰ eyle
İfnā-yı vücūd eyle
Haḳḳānī şühūd eyle
Gel [Hū diyelim yā Hū]

Sālik bula ümīdi
Zerre bula ḥurşīdi
Bulmağa²⁸¹ bu tevhīdi
Gel Hū diyelim yā Hū

Sırrıña Hüdāyī yār
Esrārın ide ızhār
Ey derde iden tımār
[Gel Hū diyelim yā Hū]

²⁷⁷ Men arefe nefsehu: Ben bir gizli hazine idim. (Kubbealtı).

²⁷⁸ Aziz Mahmud Hüdāyī'nin şiirleri için bk. Tatçı & Yıldız, a.g.e, s. 85-86.

²⁷⁹ Metinde: "aç"

²⁸⁰ Metinde: "ḳuyūd"

²⁸¹ Metinde: bulmasa

[30a]

Ġazel

fā 'ilātün/fā 'ilātün/fā 'ilātün/fā 'ilün

Ey güzeller şāh-levendim serv-i dālim Muştafa
Sen ol a 'lādan a 'lāsın māh-ı t̄ābānım Muştafa

Rūyındaki haţţına bend eyledi Mecnūn gibi
Her seherde 'āşıkına görünür Leylā gibi
Ben saña 'āşık olalı bülbül-i şeydā gibi
Bendene kıyma efendim şehir-i yārim Muştafa

Ben gibi ey kaşı kemān bunda bir yārin mi var
Ey gözüm nūrı bugün dükkānda divānın mı var
Ben ġaribe merġamet itmezsin imānın mı var
Ey gönüller aġrısı cānımda cānım Muştafa

Sen gibi bir dāneyi dillerde methi her zemān
Kaşları kurmuş kemānıñ verdi sīnemi nişān
Hem saġāvet hem şecā'at hem leţāfet sende hatm oldu
Gün gibi geldi efendim gülşenimdir [Muştafa]

Ol peri peyker hemān ħüsnünden bī-yektā gibi
Aġlarım ħüsnüñ görünce 'āşık -ı şeydā gibi
Aġladup zār etdiren Yūsuf Züleyhā gibi
Elvedā olsun efendim ahū gözüm Muştafa

Ey Güvāhi saña dirim sırrını fāş eyleme
Her olan işleri cānım kelb raķībe söyleme
Kāmın aldın sen şākın hiç bu cihānda ...
Kaşları yay dişleri dürr-i nūrdır..

İlāhî Niyāzî Efendi²⁸²
fā 'ilātün/ fā 'ilātün/ fā 'ilün

İbn-i vāktem ben ebu'l-vaqt olmazam
Abd-i maḥẓam ben taşarruf bilmezem

Ān-ı dā'imdir ḥaḳıḳat güneşi
Āneyem ben gitmezem ben gelmezem

Meryem içre ben doğurdum bir gūlām
Hem bikir hem bir gūlüm kim şolmazam

Ben doğurdum atasız 'İsā'yı hem
İtṭisālīm var ana ayrılmazam

Şanma kim Mehdī benim Mehdī odur
Adı Yaḥyā'dır anın yanılmazam

[Sırr]²⁸³ ile baña içimden söylenir
Mısrî'yā ben doğmazam ben ölmezem

[30b]

Güfte Yazıcıoğlu rahmetu'l-lāhi 'aleyh²⁸⁴
fe 'ilātün/ fe 'ilātün/ fe 'ilātün/ fe 'ilātün

Yine 'arz eyledi dilber yüzün ẓaṣr-ı celāliden
Yine nālende şeydāyım şarāb-ı lā-yezāliden

Çü düşdi 'aşka gönlüm ezelden tā ebed mestim

²⁸² Niyazi-î Mısrî'nin şiirleri için bk. Tatçı, a.g.e., s. 488.

²⁸³ Metinde: heman var

²⁸⁴ Mecmuada yer alan Yazıcıoğlu Mehmet'in bu şiiri için, Vasfî Mahir Kocatürk, *Tekke Şiiri Antolojisi* (2024: 98-99) esas alınmıştır.

‘İmāret mi gelir²⁸⁵ hergiz ḥarāb - ı lā u bāliden

Seniñ ‘aşkıñ kitābını gözü kanlı yazmışlar

Dönerse derler mi cān nola baḥr-ı māliden

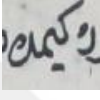
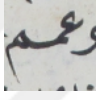
Aḥd ondan naḳs ola kemāl-i salṭānatdan kim

Eger bu Yazıcıoğlu göre nūr-ı cemāliden

Türki ‘Acem

11’li hece ölçüsü

‘Aşkıñ deryāsında benim gemim var

Bu dürlü dürlü var

Ey efendim senden ğayrı kimim var

Seniñ içün taşā tutar el meni

Ey efendim al sīne şar meni

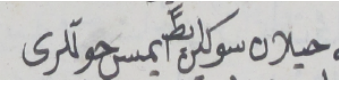
Bir ok atdım qarlı tağıñ ardına

Vardı düşdi efendimiñ yurdına

Ben de düşdüm bir ḥānımıñ derdine

Seniñ içün taşā tutar el meni

[Ey efendim al sīne şar meni]

Aḳce

Avcı iseñ izmeli sürmeli

Ḳudretten ala gözler sürmeli

Seniñ içün taşā tutar el meni

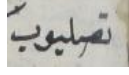
Gel efendim al sine şar meni

²⁸⁵ Metinde: gelüp

[31a]

‘Āşık ‘Ömer Ğazel

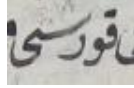
fā ‘ilātün/ fā ‘ilātün/ fā ‘ilātün/ fā ‘ilün

gezem yeter dünyâyı bil de gel beru

Yok yere eyleme seň da‘vâyı bil de gel beru

Çok tavâf idüp dolaşma mât iderim ‘ākıbet

Hem okı mā‘nâyı bil de gel berü

‘Arabîsini Türkîsini okımışım Fûrsîni

Bir su‘al eyle aç gözün mât iderim ben seni

Şure- i Meryem‘den okı ibtidâ hem dersini

Kaç ħurûfdan [h]er bir âyet *kef ha ya*²⁸⁶ bil de gel berü

Haqq Te‘âlâ bize ihsân eyledi bu ‘ilmin

Ķubbe-i çarkın yüzünden oldu mı aĥşâm bugün

Tūr- ı Sinâ‘ya çıkup pek bir kelâm söyleşdigiñ

Ķangı gündür Ħazret- i Musâ‘ yı bil de gel berü

Olayım dirse de dillerde her dem destân

Gel görüş benimle olayım dirseñ imtiĥân

İmtiĥân oldu benimle seň gibi çok şâ‘irân

Aç gözün sevdiğim şeydâyı bil de gel berü

Benim muĥabbetim sende seniñ göñlün kimdedir

Eger añ[lar] iseñ sen ‘arz u ĥâlim aldadır

Öldürürsün derdiñle yine dermân sendedir

Merĥem idüp kılmadın çâreler dünden berü

fā ‘ilātün/ fā ‘ilātün/ fā ‘ilātün/ fā ‘ilün

²⁸⁶ Meryem: 19: 1: Kef ha ya (Elmalılı, 304).

Günde yüz bin cefâ kıldın kadrımı bilsün deyu
Merhâmet itseñ nolur çeşm- i siyâhım deyu
İster misiñ bu kuluñu derdle ölsün deyu
Çekerim sözlerin seniñ efendim dünden berü ²⁸⁷

Güfte Reşid Merhûm

Zer ü mihriñle hâne-i dil rüşenâ
Elkerîm-i ey nûr-ı ‘âlem padişâh-ı enbiyâ

Âfitâb – ı ihsânıñla bulun nev ziyâ
Elkerîm-i ey nûr-ı ‘âlem padişâh-ı enbiyâ

Yâ Resûlallâh şefâ‘at kıl Reşid’e ol mu‘ayyen
Şefkat eyle hâliñe yâ rahmeten-li’l-‘âlemîn

Feyz-i ihsânıñla olsun kâm-yâb kâm-bîn
Elkerîm-i ey nûr-ı ‘âlem padişâh-ı enbiyâ

[31b]

Mağam Çaylak Şeyh On İki Beste Eylemiştir

[Ruşenî]²⁸⁸

fâ ‘ilâtün/ fâ ‘ilâtün/ fâ ‘ilâtün/ fâ ‘ilün

Çün doğup dutdı cihân yüzünü hüsniñ güneşi
Kim ola sevmiye vechle sen meh²⁸⁹veşi

²⁸⁷ Varağın altında aşağıdan yukarıya doğru yazılan ve kime ait olduğu belli olmayan bir dörtlük bulunmaktadır.

²⁸⁸ Mecmuada yer alan Rüşenî’nin şiiri için, Vasfî Mahir Kocatürk, *Tekke Şiiri Antolojisi* (2024: 121) esas alınmıştır.

²⁸⁹ Metinde: mäh

yā Resūlallāh

Türkî Kürdî ‘Acem ü Hindî bilür bunı ki sen
Sen Hāşimîsin ‘Arabîsin Kureyşîsin
yā Resūlallah şefā‘at

Parmağından ağıdıp āb-ı revān bahşı revān
Niçe yüz biñ kişiden def edipsin²⁹⁰ ‘aşaşı

Sen emîre kûl olan her ne kadar müdbir ise
Bende-i muḳbîl olur mişl-i Bilāl-i Hābeşî

*Ve'd-duḥa*²⁹¹ verdiñe *ve'l-leyli*²⁹² oḡurum sünbülüne
Rūşenî vird budur *külle gadātin* ve ‘aşı

‘Abdu’lḥay Efendi
fā ‘ilātün/ fā ‘ilātün/ fā ‘ilün

Ey Ḥabīballāh Muḥammed Muştafa
İde feyziñ ni‘metine iḳtidā

Zāt-ı pākiñ raḥmete’l-‘ālemîn
Müznibîne şāfi‘ rûz-ı cezā

Tā ki cānım tendedir olmam
Bāb-ı lütfunda bize ḥayrū’s-şubḥ u mesā

İstinādım intisābım sañadır
Dāmeniñ altından biraḡma dā’imā

²⁹⁰ Metinde: ideler

²⁹¹ Duha: 93: 1: Andolsun kuşluk vaktine (Elmalılı, 595).

²⁹² Leyl: 92: 1: Örttüğü zaman geceye andolsun (Elmalılı, 595).

    

    

[32a]²⁹³

[32b]²⁹⁴

[33a]



Z Mer²⁹⁵

mef/ m /fe 

Nedir s yine mesr

Neyler bu sende beyh 

   m 

   var iken sende²⁹⁶

Rabben bizden yok bize derm

Ver bize senden  demde im²⁹⁷

    

 benden bir bir  ²⁹⁸

 bildim  geldim²⁹⁹

Sen  eyle bu g³⁰⁰

[Rabben bizden yok bize derm

Ver bize senden  demde im

²⁹³ Vara bu y muhtemelen bir tarikat mensubunun tasavvufla ilgili olduu d i g yer verilen mensur bir metin yer almaktadır.

²⁹⁴ Vara bu y kalın puntolarla levha yer almaktadır: “Ve m tevi ill billh” Hud: 11: 88: Ba ancak Allah’ın yardımı iledir (Elmalılı, 230).

²⁹⁵ Mecmuada yer alan Zakir’nin i i, Vas Mahir Kocatrk, *Tekke i Antolojisi* (2024: 274) esas alınmıtır.

²⁹⁶ Metinde: tende

²⁹⁷ Metinde:  demde im vir bize sen de

²⁹⁸ Metinde:  bir bir  benden 

²⁹⁹ Metinde:  geldim  bildim

³⁰⁰ Metinde: sen  eyle bu eb b

Gözlerim giryān ciğerim biryān
Şuçumı ańsam olurum ĥayrān
Zātıña lāyık yok bir ‘āmelim
Ben fakır kulum sen ģani sultān

[Rabbenā bizden yok bize dermān
Ver bize senden şoń demde imān]

Ġazel³⁰¹

[33b]

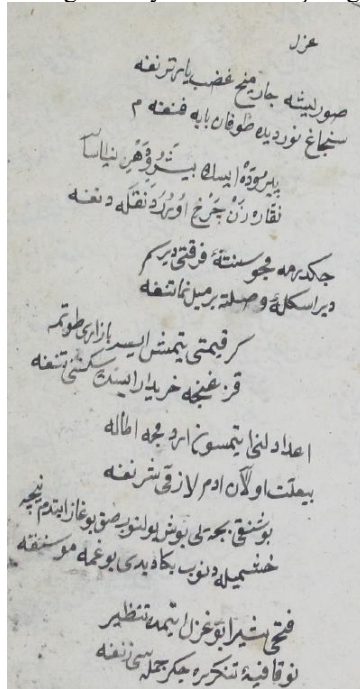
İlāhī

Mıṣrī³⁰²

fā ‘ilātün/ fā ‘ilātün/ fā ‘ilātün/ fā ‘ilün

Āşinā-yı ‘aşk³⁰³ olandan āh u zār eksik degil
Keşti-i baħre dem-ā-dem rüzgār eksik degil
Ol cemāl-i mutlakıñ ‘aşkıñda artdıķca niyāz

³⁰¹ Varağın bu yüzünde Farsça ağırlıklı olmak üzere, Farsça- Türkçe karışık bir şiir yer

almaktadır:

³⁰² Niyazi-î Mısrî'nin şiirleri için bk. Tatçı, a.g.e., s. 466.

³⁰³ Metinde: Haķķ

Ol kadar nāz artırır bir³⁰⁴ gül-‘izār eksik degil

Yeri cennet baḳdıḡı dīdār olursa ‘āşıkın
Vech-i nūrundan anı yakmaḡa nār eksik degil

Bu nişānı ‘āşıkıñ rāḡat ölür ḡam dirilir
Ḥayret ender ḡayreti leyl ü nehār eksik degil

Şem ‘-i ‘aşḡa Mışrīyā yandır özün yok ol müdām
‘Āşḡa her yokluḡun üstünde vār eksik degil

Semā ‘i

Gevheri³⁰⁵

8’li hece ölçüsü

Yeter nāz eylediñ dilber
Ne bulduñ bu cefālarla
Beni öldürdüñ ey zālīm
Mülūkāni edālarla

Cigercigim kebāb itdiñ
Gözüm yaşıñ şarāb itdiñ
‘Aşḡıñ ile³⁰⁶ ḡarāb itdiñ
Sen ‘ālemde şefālarla³⁰⁷

Gel ṭabibim ṭoḡru söyle
Dil-i maḡzūnı şād eyle
Neden düşmüş lebiñ böyle

³⁰⁴ Metinde: kem

³⁰⁵ Gevheri’nin şiirleri için bk. Elçin, a.g.e., s. 755.

³⁰⁶ Metinde: Beni ‘aşḡıñ

³⁰⁷ Divan’da yer almayıp mecmuada bulunan dörtlük şudur: Düşer mi şânına şahım/ Alırsın rûz-ı şeb āhım/Niçün konuşmazsın şahım/Gedā-yı mübtelâlarla

Şarāb-ı āşinālarla

Olalı Gevherī zāhir

Güzeller sevmeye māhir

Sen uğrattın beni alur

Belāya iftirālarla³⁰⁸

[34a]

Bir gün hāzret-i Resūlullāh şallallāhu te‘ālā ‘aleyhi ve sellem şāhabeye buyurdılar ki: “Sizler dünyāda niçe muķim olursunuz ki İsrāfil şūrı ağzına almış, gözleri ‘arşı tutmuş ki ne zemān emr olur şūra üfüreyim deyu.” Aşhāb ittifākla Resūl-i Ekrem'e didiler ki: “Yā Resūlallāh şūr didikleri ne şekildir? Bize beyān buyurun didiler.” Kāle Resūlallāhi şallallāhu te‘ālā ‘aleyhi ve sellem Ol sā’ıl olan aşhāba buyurdular ki: “Ol şūrun bir boynuzu yukarusı ‘arş fevķinde; aşāğısı yedi kāt yer altındadır. Dünyāda ne kadar ins ü cin ve hayvānāt var ise cümlesiniñ rūhı sağışınca şūriñ içinde delük vardır. Her bir rūh bir delikdedir. Allah te‘ālā şūra İsrāfil'i mü’ekkīl koymışdır ve İsrāfil'in dört kanādı vardır. Bir kanādı şarkda ve bir kanādı mağribde ‘arşin etrāfın tutmuşdur ve bir kanādı ile kendi başın örtmüşdür. Allah te‘ālā şūra üfürmegi emr ider kaçan üfürse cümle hālāyık feryād iderler, ‘aķılları başlarından gide; lāyaķıl olurlar. Ama evvel şūra üfürdükde mevtālar tuymaz. İkinci üfürüşde cümle gökde olan melekler ve yerde olan cānlılar? helāk olur. Ancak Cebrā’ıl ü Mikā’ıl ü İsrāfil ü ‘Azrā’ıl andan soñra hāzret-i Allah celle celālüh hāzretleri emr ider ya ‘Azrā’ıl hālķ itdigimden kim ķaldı? ‘Azrā’ıl didi: Yā Rabbe'l -‘alemīn seniñ hālķ etdüğinden dünyāda kimse ķalmamışdır. İllā Cebrā’ıl ü Mikā’ıl ü İsrāfil ü ‘Azrā’ıl ve ‘arş götüenler ķuluñ ķalmadı.”

[34b]

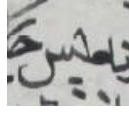
Κίττα

fe ‘ilātün/fe ‘ilātün/fe ‘ilātün/fe ‘ilün

Çāre yok çāre ide yār bī-çāresine

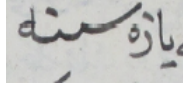
³⁰⁸ Metinde: Beni uğradanlar āhir
Belā-yı iftirālarla”

Çāresiz şabr idelim cevrine

çāresine

Beni sendeñ şanma cānım şaķına şanma şaķın

O da bir nesne midir minnete

Müfred

müstef‘ilün/fe ‘ülün/müstef‘ilün/fe ‘ülün

Yok bir tabīb ki derd-i dile yāradañ bilür

Derd-i dil-i derūnumı ol yāradañ bilür

‘Ahdī

müfte ‘ilün/fā ‘ilün/müfte ‘ilün/fā ‘ilün

Gāh açıldı gönçe geh dürdi yüzünü nāzdan

‘Arz-ı dīdār itdi ya ‘ni bülbüle açmazdan

Rumūzī

fā ‘ilātün/fā ‘ilātün/...

Ķalçe göstermez belin ‘uşşāķa dilber nāzdan

Cāme üstünden kıcar ammā kemer açmazdan

[35a]

Der Maķām-ı ‘Arđubān

İlhām ile dün gice seyr itdim Muḥammed’i

Āyine-i kılbimde seyr itdim Muḥammed’i

‘İmāmesi başında yeşil ḥulle eyniñde

Dört yār ile yanında seyr itdim Muḥammed’i

Melekler şâf oldılar yeşil hayme kurdılar
Yâ Muhammed didiler seyr itdim Muhammed'i

Cur'a şundı Muhammed mest itdi beni gâyet
Hakk'dan oldı 'ināyet seyr itdim Muhammed'i

Yûnus murāda irdi zevk ü şafâlar şürdi
'Āşık maşûkuñ buldu seyr itdim Muhammed'i
Amān fahr-i 'ālem Aḥmed'i

Ḳuloğlu

11'li hece ölçüsü

'Alā gözlüm böyle çıkma şalınma
Gezdigiñ yerlerde yollar Hû çeker
Dertli bağrım delik delik deldirme
Bilürsen hep üftâdeler Hû çeker

Melek misün her ne giyseñ
Yaşıl ne giysen efendime yara[şır]
Raḳīb çok efendim saña tolışur
Cümle tenler saña Hû çeker

İçüp 'aşkıñ şarābından mā'ilem
şanma ki her dem sâ'îl degilem
Şalt kuzum ben saña mā'îl degilem
'Aşıklar saña bütün Hû çeker

[35b]

Güfte Şeyh Yûnus rahmetu'l-lāhi 'aleyh

11'li hece ölçüsü

'Ömür bağçesiniñ güli şolmadan

Uyan gel gözlerim ğafletden uyan
[E]cel bir gün bize devrân dönmeden
[Uyan gel gözlerim ğafletden uyan]

[N]içe bir ğafletle mağrūr olursuñ
Kervân göçer gider yolda kalursuñ
... Vallahi soñra pişmân olursuñ
[Uyan gel gözlerim ğafletden uyan]

Döşekte yatma döne döne
Mağrūr olup uyuma kana kana
[İ]letirler seni karanlık sîne
[Uyan gel gözlerim ğafletden uyan]

Derviş Yūnus söyler sözün tutulmaz
Seniñ kumaşuñ bu ilde şatılmaz
Böyle yatmak ile derviş olmaz
[Uyan gel gözlerim ğafletden uyan]

Eşrefoğlu³⁰⁹

11 'li hece ölçüsü

Benim şeyhim seni Hakk'a yetürür
Nice müşkülli³¹⁰ anda bitirür
Muhammed'in şancâğına götürür
'Abdülkâdir Sultân dirler şeyhime³¹¹

Giderler ğazaya çalarlar şatır
Dā'imā yaparlar hoş gönül hâtır

³⁰⁹ Eşrefoğlu'nun şiirleri için bk. Tatçı, a.g.e., s. 139-140.

³¹⁰ Metinde: müşkülliñ

³¹¹ Bu dörtlük sadece metinde bulunmaktadır: "Anlardan kalmışdur yol erkân-ı üşül /... tutanlar olmuşdur hâşıl/ Ceddiñi şorarsañ Hâzreti Rasûl/ 'Abdülkâdir sultân dirler şeyhime"

Bağdād'da türbesi nūr olmuş yatır
'Abdülkādîr sulţān dirler şeyhime

Dā'îm Allāh ile şeyhimiñ işi
Dost degince aķar gözün yaşı
Eşrefoğlu Rūmî anın dervişi
'Abdülkādîr sulţān dirler şeyhime

[36a]

Şarkı Bayātî

fā 'ilātün/ fā 'ilātün/ fā 'ilātün/ fā 'ilün

Gözlerimden yaş yerine kıan aķarken bir zaman
Nāzlanup yārim gibi olmaz o da şimdi revān
Virdiler peymān-ı şikenler nāzlı yārimden nişān
Ne nişānım var ne cānım ne zemān kıağı zemān

Suz-ı hicriñ dembedem itmeķdedir bağırmı kebāb
Haţıra gelmez mi ey hūnî 'aceb rüz-ı hesāb
Gerçi virdiler dil-i bî-çāreye şāfî cevāb

māh-tāb-ı müsteţāb

Tıflı pür-ħandeyle bî-çāre gelüp pek nāz ider
Hem döner zālim dil-i bî-çāreye sabr eyle der
Bir taraftan ğamzeler düzmez ider bir cāna eşer
Ne eşer hem bir keder hem vuşlāta dā'îr ħaber

'İzzet-i ikrām taşır teşrifiñle cānım var ider
Şu tende bir cān-ı 'azîzim var meger anı virem
Dediler sabr eyle elbet olacaķdır ol kerem

Ne kerem ammā o dem cānlar deger kıadem

8'li hece ölçüsü

Yine ben bir güzel sevdim
Kamu cânlarda cân olmuş
Yüzi güldür saç sünbül
Yanağı erguvân olmuş
açılmışdır

[36b]

Der Faşl-ı Nişābūr

Güfte ‘Atūfī Merḥūm³¹²

fā ‘ilātün/ fā ‘ilātün/ fā ‘ilün

Dergeh-i Ḥaḳḳ’ a yüzün sür ber-devām
Ber-murād olmak dilerseñ ey gönül
Bāb-ı hıẓmetde muḳīm ol şubḥ u şām
Ber-murād olmak dilerseñ ey gönül

Her murāda dest açup ‘arz-ı recā
Eyle Ḥaḳḳ’a itme gayra ilticā
Tālib-i Ḥaḳḳ ol yeter ḥubb-i sivā
[Bermurād olmak dilerseñ ey gönül]

Zıkr-i Ḥaḳḳ ile dem-ā-dem sözüñi
‘Āli lāḥūta ir gör özüñi
Eyle iḥyā gece ve gündüz ki
[Ber-murād olmak dilerseñ ey gönül]

İster isen ‘afv ide lūtf-i Rabb Ğafūr
Dök nedāmet eşgin ol merd-i şabur
Gel ‘Atūfī gibi ol ‘abd-i şekur

³¹² Mecmuada yer alan Atūfī şiiri için, Gözde Tekin, “Atūfī” *Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü* (2014) esas alınmıştır.

Ber-murād olmak dilerseñ ey göñül³¹³

temmet

[37a]

Muķābil oldu imdi bu iki nüṣhayı gördüğü
Velī haķ-bīn naẓār kılmak gerek olmaz ‘ale’l-‘amya
Ki bu insanın vücūdı kim egerçe şüretā soñdur

Velī ma‘nīde öñdendir bunuñdur mülk lā

Gezeriz şüreti zuhūrunuñ yaratdı Haķķ

*Nefahtü fīhi min rūhi*³¹⁴ diyüp kıldı anı insi

Bismi'l-lāhi'r-raḥmani'r-raḥīm

Elmülk

*Tebāreke'l-lezi*³¹⁵

[37b]³¹⁶

[38a]³¹⁷

[38b]

Bi-menihi Te‘alā

Şāhib-i devlet ü keşīr’ül-mürüvvet devletlü, ‘ināyetlü, merḥametlü, ‘ātūfetlü veliyyün-
ni‘ām keşīr’ül-kerem efendim, sulṭānım ḥazretleriniñ ḥāk-i pāy-ı ḳademlerine
‘ubūdiyyet-nāmemizdir.

³¹³ Metinde:“Döķ nedāmet eşgin ol merd-i şabur/ İster isen ire lūtf-i Rabb Ğafūr/ Gel ‘Atūfī
gibi ol merd-i şabur/ Bermurād olmak dilerseñ ey göñül”

³¹⁴ Hicr: 15: 29: ...Ruhumdan üflediğim zaman ... (Elmalılı, 262).

³¹⁵ Mülk: 67: 1: Mutlak hükümrânlık elinde bulunan Allah, yüceler yücesidir ve onun her şeye
gücü yeter (Elmalılı, 561).

³¹⁶ Büyük puntolarla Allāh 1231 Allāhü Muhammed Ebū Bekir ‘Ömer ‘Osmān ‘Alī Ḥasan
Ḥüseyn 1231 yazmaktadır.

³¹⁷ Rabbi yesir ve lā tü‘asir Rabbi temmim bi’l-ḥayr.

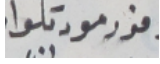
ا ب ت ج ح ders-i şen dır’ ص ط ع ف

Ḳāle Radiya'l-lāhü ‘anha

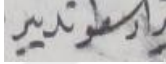
Hāşim el-Bedi Müftī Efendi Üsküdarī

Şeyhü'l-İslām sellemehü's-selām devletlü, 'ināyetlü, rāfetlü, semāhatlü efendim sultānım Һazret-leriniñ nādī fedā'il iştimāllerine

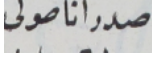
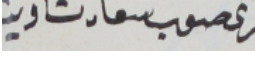
Һālā Ҙандиye муһафızı vezīr-i mükерrem sa'ādetlü, mekrumetlü, mürüvvetlü Һарındaş u 'izzet ü ekremim sultānım destūr celīl-i āşān Һazretleriniñ nādī sa'ādetlü refi' āşānlarına

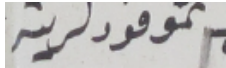
Һālā Bağdād Periştābād ve Başra vālisi vezīr-i 'ālī şān sa'ādetlü, mekrumetlü, merһametlü, Һарındaş u 'izzet ü ekremim sultānım destūr celīl-i āşān Һazretleriniñ ғибтағāh-ı behişt-i birrīn olan nādī refi' āşānlarının

Һālā Ҙapu Kethüdāmız olan sa'ādetlü, mürüvvetlü, mekrumetlü Һарındaşım āғānın celīl-i āşān Һazretleriniñ 'ömr ü aһżar u mekkārım mümerizlerinin

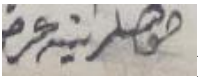
Һālā Bosnā vālisi olan vezīr-i devletlü, sa'ādetlü, mekrumetlü, mürüvvetlü, 'ātūfetlü, efendim, sultānım destūr celīl-i āşān Һazretleriniñ biz

Kethüdā-yı Һazret Һazret-i şadr-ı 'ālī sa'ādetlü, mekrumetlü, mürüvvetlü Һарındaşım 'azam ü ekremim itmāmı celīl-i āşān Һazretleriniñ nādī

Һālā sa'ādetlü, fażīletlü, mekrumetlü Һарındaşım efendi Himmet Һaşılı Һazretleriniñ nādī

Һālā Mısr Ҙāhire'de vekīl āғāyı sa'ādetü's-şerīf sa'ādetlü, mekrumetlü, mürüvvetlü āғā-yı mükерrem Һazretleriniñ nādī sa'ādetlü

Һālā Mekke-i Mükерreme şerīfi olan sa'ādetlü, necāyetlü, mekrumetlü bahtlu, Һарındaşım 'izzet ü feһmim ve ekremim sultānım şerīf ü 'aliy'ü-s-şān Һazretleriniñ nādī eşrefterlerine

Һālā eyālet-i Һандиyei sāye endāz iclāl olan vezīr-i Һurşid-i nazir ғayetlü, mürüvvetlü, merһametlü, velī en-na'im celīl el-kerīm efendim sultānım Һazretleriniñ larına 'arż-ı Һāl Һullarıdır.

[39a]

Şarkı şabā

[‘Āşık ‘Ömer]³¹⁸

fā ‘ilātün/ fā ‘ilātün/ fā ‘ilātün/ fā ‘ilün

Va‘degāhı beklerim ey gül-‘izār aḥşāma dek
Bülbül-āsā eyledim āh ile zār aḥşāma dek
Hey dirīgā va‘di-yi vaşlın meger ferdā imiş
Ḥasret ile oldı ‘aşkıḡm cūy-bār aḥşāma dek

Tā ezelden muntazırdır cān u dil fermānıña
Böyle zılm etmek olur mu kılına kurbānına³¹⁹
Ḥasb-i ḥālim şerḥine vardım der-i dīvānıña
Kılmadılar ‘arz u ḥālim der-kenār aḥşāma dek

‘Āşık ‘Ömer³²⁰

8’li Hece Ölçüsü

Ben sana mübtelā oldum³²¹
Cemālın görsem olmaz mı
Yanağında gül açılmış
Gülünü dersem olmaz mı

Şükür bizi yaradana
Cümlemizi var edene
Senin nâzik vâlidene
Acep yalvarsam olmaz mı³²²

Efendim görüncek seni
Divāne eylediñ beni

³¹⁸ Mecmuada, Aşık Ömer’in bu şiiri için, Ahmet Kara, *Âşık Ömer’e Ait Olduğu Düşünülen Yeni Şiirler* (2020) esas alınmıştır.

³¹⁹ Metinde: böyle zılm etmek düşer mi

³²⁰ Mecmuada yer alan Âşık Ömer’in bu şiiri için Yıldırım Çavdar, *Âşık Ömer’in Divanında Olmayan Şiirleri* (2023: 45) esas alınmıştır.

³²¹ Metinde: Efendim mübtela oldum

³²² Metinde: Hem güzelsin bir dane/ Cümle ‘alem virâne/ Senin nazlı valideñe/ ‘Aceb söylesem olmaz mı

Billür gibi nâzik teni
Sineme şarşam olmaz mı

Bu güzellik kaşidine
Güzel cevretme dostuna
Beyaz gerdânın üstüne
Yüzümü sürsem olmaz mı³²³

Bu ‘Ömer’in yâri yoktur
Cümlemiz vār eden Hakk’tır
Seniñ ‘aşıkların çokdur
Bir de ben olsam olmaz mı³²⁴

[39b]

İlāhī

Hüdāyī³²⁵ Maḳām Nevā

11’li hece ölçüsü

Yalancı dünyāya aldanma yā Hū
Bu dernek dağılır divān eğlenmez³²⁶
İki kapulu bir virānedir bu
Bunda konan mihmān eğlenmez

Bakma bununı karasına ağına
Göñül virme bostānına bağına
Beñzer hemān oğlān oyunağına
Bunda aklı olan insān eğlenmez³²⁷

³²³ Metinde: Yok güzellik kasidine/ Güzel cevretme dostuna/ Beyaz gerdanın üstüne/Aceb emsem olmaz mı

³²⁴ Metinde: ‘Ömer’in hiç yâri yokdur/‘Alemler vār iden Hakk’tır/ Seniñ meşķbānların çokdur/ Benim olsañ olmaz mı

³²⁵ Aziz Mahmud Hüdāyī’nin şiirleri için bk. Tatçı & Yıldız, a.g.e., s. 99-102.

³²⁶ Metinde: Bunda gelen gider bir ân eğlenmez

³²⁷ Metinde: ... köçer gider her an eğlenmez

Vārın nişār eyle Mevlā³²⁸ yolına
Bunda ne eylersen³²⁹ anda buluna
Bir gün sefer düşer berzāh³³⁰ iline
Otağı kalkıcağ sultān eğlenmez

Hüdāyī noldu bunca peygamber
Ḳanı ‘Ömer ‘Osman Ebū Bekr ü Ḥayder
Ḳanı Ḥabībullah Şiddīḳ-i Ekber
[Bunda gelen gider bir cān eğlenmez]

İlāhī Hüdāyī

Maḳām Şabā

fā ‘ilātün/ fā ‘ilātün/ fā ‘ilün

جاهد وافى الله يا اهل الصلاح
إنَّ عمرَ المرءِ يمضي كالرياح

يا عبادَ الله قوموا واعبدوه

واذكروه بالغُدُوِّ وَالصَّلَاةِ

Cennet ehline gerek ‘ilmü ‘ömrüñ
Lā cerem lāzımdır uçmağa cenāh

‘Aḳla baḳma ey tecellī nūrına
Şem‘e ḥācet olmaz olduğda şabāh

Ey Hüdāyī'den naşīḥat isteyen
Ḥaḳḳ'a ḳul ol bulmaḳ istersen felāh

³²⁸ Metinde: Ḥaḳḳ'ın

³²⁹ Metinde: itdügiseñ

³³⁰ Metinde: cānan

İlāhī
Yahyā Efendi Merhūm
8'li hece ölçüsü

Döndi murād üzre felek
Devrān bizimdir bu gice

[40a]

Gevheri³³¹
8'li hece ölçüsü

Göñül dost köyüne varma
Hāliñ dildāra ‘arz olsun
Her güzele meyl virme
Sevdigin ehl-i ‘ırz olsun

Ayırma beni yārimden
Kerem eyle iḥṣānıñdan
Bir buse vir gerdānıñdan
... farz olsun³³²

Baṇa kaldı yanup tütme
Duz ekmek ğayretin gütmek³³³
Alıp koynuña hıfz etmek³³⁴
İnan³³⁵ boynuma farz olsun

Gevheri’ m der doğru söyle
Hāliñ bilene ‘arz eyle
Adūyu sen de māt eyle

³³¹ Gevheri’nin şiirleri için bk. Elçin, a.g.e., s. 517.

³³² Metinde: “Cābā olmazsa”

³³³ Metinde: Bī-vefānıñ ‘ahdiñ gütmek

³³⁴ Metinde: Seni bir kerre sīne şarmağ

³³⁵ Metinde: Benim

Sevdiğin pek beyāz olsun³³⁶

Ḥayālī Merḥūm

mefā 'ilün/mefā 'ilün/mefā 'ilün/mefā 'ilün

Yeter hicr ile ağlatdın beni ey Yūsuf -ı şāni
Bu miḥnetden ḥalāş eyle meded Ya 'kūb-ı giryāni

Varıp ağyār-ı bed-ḥāh ile gitme seyr-i gülzāre
Efendi neylemişdir Yūsuf[u] gör kendü iḥvānı

Seni Yūsuf'la birdir dirlerse vechi vardır zirā
Leṭāfet Mıṣrı'nın sensiñ 'azīzim şimdi sulṭānı

Firākınla ḳoma beytü'l- aḥzende nitekim Ya 'kūb[a]
Yetiş 'arż-ı cemāl ile demidir ey kerem-kānı

Esirge ğaribiñden Ḥayālī künc-i miḥnetde
Helāk etme firākıñla şehā bu 'ıyd-ı fermānı

[40b]

Der Faşl-ı Köçek

Güfte Şeyḥ Sezāyī Gülşenī³³⁷

Beste Mü 'ezzīn raḥmetu'l-lāhi 'aleyh

fā 'ilātün/fā 'ilātün/fā 'ilātün/fā 'ilün

Zülfün içre vechiñi cāna çün pinhān eyledün
Ehl-i imānı vechile perişān eyledün

Eylediñ envār-ı ḥüsnün tār-ı zülfün den 'ayān

³³⁶ Metinde: Şanma Gevherī anlatdın/ 'Aşk ḳaṭarına ḳatıldın/ Yokla kendini māt olduñ/ Sür piyāde farż olsun

³³⁷ Hasan Sezayī'nin şiirleri için bk. Özuygun, a.g.e., s.422.

Beste-i zünnāra ya‘ni ‘arz-ı imān eyledüñ

Pertev-i ‘aşkıñ hıdāyet oldı inkār ehline
Kāfır-i hüsñüñ olanları müselmān eyledüñ

Çekdiñ erbāb-ı dili zencir-i zülfüñ kaydına
Pādişehsin milket-i hüsñünde divān eyledüñ

Muşhāf-ı ruyuñda hüsñ-i hattıñı kim okıdı
Vākıf itdüñ anı esrārıña hayrān eyledüñ

Hattıñ ile gösterüp cāna Sezāyī’ye ruḥuñ
Hızr-ı cāna zulmet içre āb-ı hayvān eyledüñ

14’lü hece ölçüsü

Ey dil beni ol āfete hayrān niçün itdiñ
Dağ- ı ğam ile sīnemi pıryān niçün itdiñ

Meyl eylediñ ol Yūsuf-ı Ken‘ān’a felekde
Çeşmim yaşını seyl-i Firāvun niçün itdiñ

[41a]

Ġazel

Rāġıp³³⁸

mefā ‘ilün/mefā ‘ilün/mefā ‘ilün/mefā ‘ilün

Harābātı görenler her biri bir hāletın söyler
Leṭāfet naḳl ider rindān-ı zāhid şıkletın söyler

³³⁸ Mecmuada yer alan Ragıp’ın şiiri için, Ömer Demirbağ, *Koca Ragıp Paşa ve Divanı* (1999: 231) esas alınmıştır.

Ser-āgāz eyledikçe bahşē³³⁹ bülbul revnağ-ı gülden
Bezmdē kılkul -ı mīnā mülūñ keyfiyyetiñ söyler

Tecelli neş'esin ehl-i şikem idrāk kıabil mi
Behişt andıkça zāhid ekl ü şürbūñ lezzetiñ söyler

Ne zabt-ı hāki-i 'ākli ne hük-m-i zābbı-ı şer'ī
Cünūn iklimini geşt eyleyenler rahatın söyler

Meyān-ı güft-güda bed-meniş ihām ider kubhun
Şecā'at 'arz iderken merd-i kıbtī sirkatın söyler

Muvāfıkdır yine³⁴⁰ elbet mizāca şīve-i hikmet
Tabibūñ olsa da kızbi marizūñ şihhatiñ söyler

Perişān hātırımda nükte-'i ser-beste-veş kaldı
Ne kimse hikmetin añlar ne Rāğıb 'illetin söyler

Nev'ī

Gazel³⁴¹

mefā 'ilün/mefā 'ilün/mefā 'ilün/mefā 'ilün

Senūñ maḥzūnuñ olmak baña şādān olmadan yegdür
Gamuñla ağlamak illerle ḥandān olmadan yegdür

Cihānuñ 'izz ü cāhıñ böyle³⁴² iz'ān eyledüm ben kim
İşigünde kul olmak dehre sultān olmadan yegdür

Düşüp kūy-ı³⁴³ ḥārābāt içre şūfī kāse-līs³⁴⁴ olmak

³³⁹ Metinde: çeşm-i

³⁴⁰ Metinde: olmadı

³⁴¹ Nevi'nin şiirleri için bk. Tulum & Tanyeri, a.g.e., s. 309.

³⁴² Metinde: şöyle

³⁴³ Metinde: genc-i

³⁴⁴ Metinde: kâse-keş

Serî-i devlete fağfûr u haķān olmadan yegdûr

Cihān-ı bî-şebātuñ rağmına devr itdürüp cāmı
İçüb lâ-ya ‘kıl olmak şāh-ı devrān olmadan yegdûr

Şarāb-ı ‘ışk ile Nev‘î gibi mest ü müdām olmak
Baķup bu ni‘met-i dünyāya hayrān olmadan [yegdûr]

8’li hece ölçüsü

Muhabbet-i cāmıñ içelden
Dilā bin derde ser çekdim

Yanından āteş-i ‘aşķa
Neler çekdim ne çekdim

[41b]

Nabî³⁴⁵

fe ‘ilātün/ fe ‘ilātün/ fe ‘ilātün/ fe ‘ilün

Yāre açdım açıl ey gönçe deķānım diyerek
Bezme geldi gele ey serv-i revānım diyerek

Pāyine bāri bu takrīb ile düşsem yāriñ
Kalmadı āh meded-i tāb-ı tūvānım diyerek

Āh bir kerre miyānını alıp āğūşa
Sineye çeksem o simīn teni cānım diyerek

Haķ berāverde olan tāze dem-i vuşletde
Başķa bir zevķ verir geķti zamānım diyerek

³⁴⁵ Mecmuada yer alan Nabî’nin şiiri için, Mehmet Kurtoglu, *Urfalı Nâbî Divanı* (2009: 93) esas alınmıştır.

Yār söyletdi baña bu ğazeli ey Nābī
Söyleye söyleye ey tāze zebānım diyerek

[42a]

7'li hece ölçüsü

Beñ lālim yüz yāre
Elli fitil yüz yāre
Şaķi bütün dönse
Virem miyāl yüz yāre

Semā'ī

‘Āşık ‘Ömer³⁴⁶

mef‘ülü/ mefā‘ilü/ mefā‘ilü/ fe‘ülun

Ķıldıkça nazār hāt ile Ķur'an okuruz biz
Nādān anı fehm eylemez āsān okuruz biz³⁴⁷

Bir nokta yazılmış velidet yayıla tafzīl
Her kande açarsak anı āsān okuruz biz³⁴⁸

Keşf oldu bize Fūrs ile çok şāhid-i mā‘na
Hem mekteb-i ‘irfānda gūlistān okuruz biz

Meddāh okusun geçmiş için devri bu devlet
‘Āşıklar içün kışsa-i cānān okuruz biz³⁴⁹

Aldık ezeli destimize hāt-ı hümāyūn

³⁴⁶ Mecmuada yer alan Āşık Ömer'in bu şiiri için, Metin Özarslan & Hüseyin Aldemir, *Āşık Ömer Divanı'na Yeni Katkılar-III* (2020) esas alınmıştır.

³⁴⁷ Metinde: Ķıldıkça güzel hāt nazār okuruz biz/ Nādān anı fehm eylemez ‘ayān okuruz biz

³⁴⁸ Metinde yer alıp makalede yer almayan bir beyit vardır: “Ma'nida ‘ayān fehm ideriz ‘alem-i lezzeti/ Şanma teni uzaķı perişān okuruz biz

³⁴⁹ Metinde 4. beyittir.

Böyle sitemkârlara meydân okuruz biz

Dir ‘Āşık ‘Ömer maḥlaşına ‘Adlî demişler

Her şām u seḥer āyet-i Qur‘ān okuruz biz

[42b]

[‘Āşık ‘Ömer]

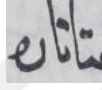
Bir ḥüsn[iñ] gibi ḥulḳ-ı güzel yāre ḳurbān olayım ben

Bir dişleri dürr lebleri mercāna ḳurbān olayım ben

Kākül dökülür gül-rūsina şırma mişālî

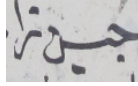
Setdinin beyaz al simî gerdāna ḳurbān olayım ben

Bir yerde gelip oturur ‘aşık ile ma‘şūk

Anda olan lezzet-i gülîfî nāre ḳurbān olayım ben

Çekicen çerini dükkānını eyle merkeb

‘Aḳlım tutan parmağa ḳurbān olayım ben

Der ‘Āşık ‘Ömer çekdi elemeler

Bir dişleri dürr lebleri mercāna ḳurbān olayım ben

[43a]

Güfte Şeyḥ Naşūḫî rahmetu’l-lāhi ‘aleyh³⁵⁰

fā ‘ilātün/ fā ‘ilātün/ fā ‘ilātün/ fā ‘ilün

Derdimiñ dermānı sensin yā Muḥammed Muşṭafa

Gönlümün sulṭānı yā Muḥammed Muşṭafa

³⁵⁰ Mecmuada yer alan Nasuḫî’nin şiirleri için, Mustafa Tatçı, *Mehmed Nasūḫî Halvetî Hayatı ve İlahiler* (2019: 183) esas alınmıştır.

Men kim olam medhîñe cür'et edem ey şāh-ı dil
Nūr-i *Ya-Sin* māhı sensin yā Muḥammed Muştafa

Sırr-ı *ev ednāya* mālîk sensin ey mir'āt-ı Hakk
Taht-ı *levlāk* şāhı sensin yā Muḥammed Muştafa

Eyledi bār-ı günah kadd-i Naşūhî'yi dü tā
El meded ey çāre sensin sensin yā Muḥammed Muştafa

fā 'ilātün/ fā 'ilātün/ fā 'ilātün/ fā 'ilün

Dā'īmā kārım benim feryād u zāri olmak neden
Gül gibi ey gonce leb sen ḥāre yār olmak neden

Fırkatle öldürür 'āşıkların görmez misin
Yine ey dil-i tālîb vaşl-ı nigār olmak neden

Baş açık yalın ayak gezsem beni 'ayb eylemeñ
'Āşık-ı dil ḥüsnüne nāmus u 'ār olmak neden

Göz göre dil mülkini deryā-yı 'aşka ğark idüp
Ey dürr-i pākize aġyāra yār olmak neden

Luţf-ı iḥsānıñ rakıbe dā 'īmā mebzûl olmak
Cevr u zulmüñ dānişi bî-şümār olmak neden

[43b]³⁵¹

8'li hece ölçüsü

³⁵¹ Varağın bu sayfasında büyük puntıyla “Levlāke levlāke ve mā ḥalaqtü'l- eflāk ve Men 'ilmeni ḥarfen feḳad şayrāni 'abden” yazmaktadır.

Bugün meclis-i ‘uṣṣāka vardım
Yine serv-i revān geldi
Hele adın demek olmaz
Felān ibn[i] felān geldi

Ağlamağdan fāriğ oldum
Akañ çeşmim yaşın sildim
Ölmüşken hayāt buldum
Mürğ ı cismine cān geldi

Yüzünü gördüm şāhımıñ
Düşer ol yüzi māhımıñ
‘Aqlın aldı bendesiniñ
Geşt-i mecnūn falān geldi

Gitdi ‘ömrüm mihnet ile
Helāk oldım firḳatle
Gice gündüz ḥasretle
Beni derde şalan geldi

[44a]

Müfred

11’li hece ölçüsü

‘Acebdır yaz gününün rüzgārı
Muşāhib-i yār ile ḥavz kenarı

Müfred Kıta’

Bī-vefāsın dostum saña söz olmaz
Āğyārıñ olanlar hep şāfadadır baña yār olmaz

Saña dil virenler şād olup gülmez
Derdi cefāları hep mübtelādadır

Müfred

11'li hece ölçüsü

Nîş ü cevri eylediñ cānımıza
Bir gün olur girersin koynumuza

Müfred

Felek yārin diyārından bizi kıldı cüdā istemedi
Selāmlar cümle yārāne uzaqdan merhabā itmedi

[44b]³⁵²

[45a]³⁵³

[45b]

‘İzzetlü, sa‘ādetlü, mürüvvetlü efendim sultānım ḥazretleriniñ hemāre Cenāb-ı Rabb'ül
‘izzet şallallāhü ‘aleyhi ve sellem efendimiz mübārek rūḥ-ı şerīflerine zıkr ü
cemilesiyle Cenāb-ı perverdigār rūḥ-ı tayyiblerine şalāvāt ü selāmımız tebliğ buyurup
ḥod görmek naşīb-i müyesser eyle amīn ḥüsn-i kabūl buyuran ve's-selām bākī du‘ā

Devletlü, ‘ināyetlü efendim sultānım ḥazretleri selām olunur ki eger aḥvāl-i
aḥvālimizden sūāl olunur ise elḥamdülillāhi te‘alā tāriḥ-i mektūba degin vücūdımız
şıḥḥat ve ‘āfiyetde olup sizlerden dua‘ niyāz iderim evkāt-ı ḥamsede kuşurumuz
olmayup efendimize du‘ācıyız bākī emr ü fermān efendimizindir.

Der Faşl-ı Māhūr İlahī

Niyāzī Efendi³⁵⁴

³⁵² Varağın bu sayfasında birtakım hesaplar bulunmaktadır.

³⁵³ Varağın bu sayfası boştur.

³⁵⁴ Niyazi-î Mısri'nin şiirleri için bk. Tatçı, a.g.e., s. 444.

müstef'ilün/ müstef'ilün/ müstef'ilün/ müstef'ilün

Dermān arardım derdime derdim baña dermān imiş

Bürhān arardım aşlıma aşlım baña bürhān imiş

Mürşid gerekdir bildire Hakk'ı saña haqqa'l-yaķın

Mürşidi olmayanların bildikleri gümān imiş

Añla hemān bir söz durur yoķuş degil dümdüz durur

'Ālem kamu bir yüz durur gören anı hayrān imiş

İşit Niyāzī'nin sözün bir nesne örtmez Hakk yüzün

Hakk'dan 'ayān bir nesne yoķ görgüsüzlere pinhān imiş

[46a]

Güfte Himmetzāde 'Abdullāh Efendi merhūm

fā 'ilātün/ fā 'ilātün/ fā 'ilātün/ fā 'ilün

Cünbiş iden gerçi tendir rūh-ı insān gizlidir

Bu ku[l] āşikār gibi amma ki sultān gizlidir

'Ārife peydādır amma bilmedi nādān olan

Hep hüveydādır şanurlar ki imān gizlidir

'Āşık ağırsa gözünün yaşına daħl eyleme

Göz yaşının katresinde baħr-ı 'ummān gizlidir

Ben dimez 'āşık olanlar benliği maħveyledi

Cümle varlık ma'şūkuñdur niçe bu şāñ gizlidir

Dūdī olmuşdur nefis añlar bunı 'ārif olan

Derviş 'Abdullah gönülde nār -ı sūzān gizlidir

[46b]

Der Faşl-ı ‘Uzzāl
Güfte Naşūhī raḥmetu’l-lāhi ‘aleyh ³⁵⁵
mefā ‘ilün/ mefā ‘ilün

Benim derdim yamān oldu
Derūnum pür-fiğān oldu
Fiğānım el-amān oldu
Tecellī eyle yā Raḥmān

Eder ‘aşkıñ dili yağma
Ne itsün ‘aşık-ı şeydā
Hemān vechiñ görem Mevlā
[Tecellī eyle yā Raḥmān]

Seni sende bulan erdir
Bī-küllī varlığın birdir
Serā-perde cemāliñdir
[Tecellī eyle yā Raḥmān]

Naşūhī derd ile yanık
Cemāliñ ḥüsmüne vamık
Anı kıl vaşlına lāyık³⁵⁶
[Tecellī eyle yā Raḥmān]

Güfte Şeyḥ Niyāzi

قدا شرفت الدنيا بأشمس وصولانا
فا الشمس لها بدرو البدر سوابانا

العلم بلاد سر كالعرش و بلا كرس
فالصدر لها لوح واللوحتيانا

³⁵⁵ Nasuhî'nin şiirleri için bk. Tatçı, a.g.e., s. 229.

³⁵⁶ Metinde: “va‘dine şādık”

والبحر لها قطر والقطر لها بحر
والدر لها نجم الخيم لها يانا

من كان له عشق اد اعطش نار
فالنات علي شوق يترجع ربانا

قد اشرف محي الدين ذو القلب بذاالدين
اذ اجاءك يا مصري كالشمس لمولانا

[47a]

Hüdāyī Merḥūm ḡuddise rūhī³⁵⁷

11'li hece ölçüsü

Ḳapuñdan ġayra muḥtāḡ olmayalım
Sen yaratdın yine sen kerem eyle³⁵⁸
Ḥan-ı vaşla toyr aç olmayalım
[Sen yaratdın yine sen kerem eyle]

Gülşende bülbulü zār iden sensin
Düşmeni dost idüp yār iden sensin
‘Alemleri yokdan vār iden sensin
[Sen yaratdın yine sen kerem eyle]

Cānıma cānānı kimden umayın
Derdime dermānı kimden umayın
Luṭf ile iḥsānı kimden umayın
[Sen yaratdın yine sen kerem eyle]

Bilmeyenler ġayrıñ nef'ī var şandı

³⁵⁷ Aziz Mahmud Hüdayi'nin şiirleri için bk. Tatçı & Yıldız, a.g.e., s. 105-107.

³⁵⁸ Metinde: sen yaratdın sen yardım eyle

Bilicek ğayra bakmaqdan uşandı
Sen esirge Hüdāyī-i derd-mendi
[Sen yaratdın yine sen kerem eyle]

Güfte Mısrî merhûm³⁵⁹

fā 'ilātün/ fā 'ilātün/fā 'ilün

Ey ğarīb bülbul diyārñ kandedir
Bir haber vir gül- 'izārñ kandedir
Sen bu ilde kimseye yār olmadın
Var seniñ elbette yārñ kandedir

Artdı günden güne feryādın seniñ
Āh u efgān oldı mu' tādñ seniñ
'Aşq içinde kimdir üstādñ seniñ
Bu seniñ şabr u qararñ kandedir

Bir enīsiñ yok 'aceb hasretdesin
Raḫatı terk eyledin³⁶⁰ mihnetdesin
Gice gündüz bilmeyüp ḫayretdesin
Ya seniñ leyl ü nehārñ kandedir

Gökde uçarken seni indirdiler
Çār-ı 'unsur bendlerine urdular
Nūr iken adın Niyāzî ḫodılar³⁶¹
Şol ezelki i 'tibārñ kandedir

[47b]

[Yazıcıoğlu Meḫmed]

11 'li hece ölçüsü

³⁵⁹ Niyazi-î Mısrî'nin şiirleri için bk. Tatçı, a.g.e., s. 407

³⁶⁰ Metinde: eyleyüp

³⁶¹ Metinde: didiler/ virdiler

Dün gice kırkları gördüm düşümde
Şordum Hâcî Bayrâm Velî kandedir
Didiler gel pirin bundadır bunda
Şordum Hâcî Bayrâm Velî kandedir

Kâhî siyah dülbende şarık şarunur
Üç gül altı derkli kisve urunur
Muhammed'in deyu anında bulunur
[Şordum Hâcî Bayrâm Velî kandedir]

Velî dersen velîlerden biridir
Yazıcıoğlu Meḥmed'in piridir
Şeyḥ Hâmid Sulṭân'ın özge yâridir
[Şordum Hâcî Bayrâm Velî kandedir]

[48a]

Ġazel

Ḥatâyî³⁶²

fâ 'ilātün/ fâ 'ilātün/ fâ 'ilātün /fâ 'ilün

Bendesiyem³⁶³ cān ü dilden pâdişāhımdır 'Alî
Gözlerim nūr-ı ziyâsı bedr-i māhımdır 'Alî
Yoluna ḥâḳ olduğum püştü penāhımdır 'Alî³⁶⁴
Ḳıblegāhımdır Muḥammed secdegāhımdır 'Alî

Men Ḥasen Ḥulḳ'ır- Rızā'nın bir muḥibb-i āliyim
Ḥamdülillah kim ḥasedle kibr ü kinden ḥāliyim
Şāh Hüseyin-i Kerbelā'nın baş açık abdāliyim
Ḳıblegāhımdır Muḥammed secdegāhımdır 'Alî

³⁶² Mecmuada yer alan Hatâyî'nin şiiri için, Saadettin Nüzhet Ergun, *Hatâyî Divanı* (1956:182) esas alınmıştır.

³⁶³ Metinde: Bendeyem

³⁶⁴ Metinde: Yoluna cān fedâdır toḡru rāhımdır 'Alî

Şāh Zeyne'l-ābidin hem Bākır Cā'ferī³⁶⁵
Biliñiz bunları sevmekdir imān ey dīn eri
Dā 'īma söyle bu nuṭku olmayasñ serserī
[Kıblegāhımdır Muḥammed secdegāhımdır 'Alī]

Mūsi-i Kāzım'ı her kim bildi oldu ehl-i Hakk
Gel şehim şāhı 'Alī Mūsa Rızā'dan al sebaḳ
Ten gözünü giderüp cān gözü ile ana baḳ
[Kıblegāhımdır Muḥammed secdegāhımdır 'Alī]

Şāh Takī vü bā Naḳī'niñ kulu ol ey baḥtiyār
Bunları sevene raḥmet eyledi perverdigār
Mū'min³⁶⁶ olanlar bu nuṭkı zikr iderler āşikār
[Kıblegāhımdır Muḥammed secdegāhımdır 'Alī]

'Askerī'ye 'asker olmak diler iseñ ey hümām
Kıl tevellā ḥānedāna Aḥmed'i bulḡıl tamam
Ḥatm oliserdir imāmet Meḥdi'de beyn'el-emām
[Kıblegāhımdır Muḥammed secdegāhımdır 'Alī]

Ey Ḥaṭāyī ḡāfil olma işbū dünyā fānidir
Her ne kim geldi vücūde 'alemin³⁶⁷ mihmānıdır
Bu kelāmı vird edinmek 'ārifin erkānıdır
Kıblegāhımdır Muḥammed secdegāhımdır 'Alī

[48b/ 49a]³⁶⁸

[49b]

³⁶⁵ Metinde: Şāh Zeyne'l-ābidin'dir Bākır hem Cā'ferī

³⁶⁶ Metinde: 'Āşik

³⁶⁷ Metinde: ol Hakk'ıñ

³⁶⁸ Bu varakta Hz. Muhammed'e ve onun isimlerine "Haza Salavat -ı Kebir" başlığıyla her iki sayfa boyunca salavat tekrarlanmıştır. Yine Hz. Ebu Bekir ile ilgili Arapça bir kıska yer almaktadır.

Şeyhî

Evvel Һasedi söyleyem size
Dinleyin nice olur Һālî Һasedin
‘Osmān da gücenir ammā bize
Şefā‘at olmaz imiş Һased ümmete
Şırātta bağılı olur yolu Һasedin

Gel ‘Osmānım ‘ālemin Һasedin çeker

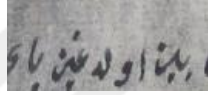
bende çokdur deyu

çeker

Düşüp mal sevdāsına diker
Anın ne olur malı Һasedin

Sende ister

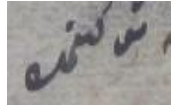
Dilemezsın ğanī olur zevālî Һasedin

Dir ki Şeyhî yanmağdan kalmadı özüm

Һasedi yād rūz -1 günde olmadı gözüm

Vallāhi billāhi Һelāk olmadı sözüm

Bu mālî Һasedin

[50a]

Mānî

7'li hece ölçüsü

Ṭull-ı femm-i dāl şeddi
Düşdüği yer tutuşdı
Ömrümde bir yār sevdim

Ceddimde dile düşdi

Māni

7'li hece ölçüsü

Edyādır gögüne
Güldür bülbülüne
Sevdim ise ben sevdim
Buna hālka ele ne

Māni

7'li hece ölçüsü

Çam ağacı özüyle
Kim girmiş gözüyle
Hiç yārdañ ayrılır mı
Münafık söz ile

Māni

7'li hece ölçüsü

Yağar yağmur üstüme
Yāremi bana küsdüme
Vārıñ söyleyiñ ol zalime
Yār severim üsdüne

[50b]

Der Faşl - ı Segāh Güfte

Şeyh Seyfullāh rahmetu'l-lāhi 'aleyh ³⁶⁹

mefā 'ilün/ mefā 'ilün/ mefā 'ilün/ mefā 'ilün

³⁶⁹ Seyyid Nizamoğlu'nun şiirleri için bk. Özdemir, a.g.e., s. 114.

Bu ‘aşk bir baħr-i ‘ummāndır buña ḥadd ü kenār olmaz
Delīlim sırr-ı Kūr’ān’dır bunı bilende ‘ār olmaz

Eğer ‘āşık iseñ yāre şākın aldanma aġyāre
Düş İbrahīm gibi nāre gülşende yanar olmaz

Kıyamazsıñ başı cāna ırāġdır³⁷⁰ girme meydāna
Bu meydānda nice başlar kesilür hiç şorar olmaz

Bak şu³⁷¹ Manşūr’un işine ḥalkı üşürmüş başına
Ene’l-Ḥakk’ıñ firāşene düşenlerde tımar olmaz

Seyfullāh sözünde mesttir şeyhinden aldığı derstir
Divāne-rā kalem nisttir ne söylerse kanar olmaz³⁷²

Şeyh Maḥvî Merḥûm³⁷³

mefā ‘ilün/ mefā ‘ilün/ mefā ‘ilün/ mefā ‘ilün

Sivā efkārınıñ cüñdi göñül mülkün ḥarāb itdi
Elim al düşmüşem kaldır meded Mevlā- yı Raḥmān’ım
Emel arzūsınıñ odı yakup baġrım kebāb itdi
[Elim al düşmüşem kaldır meded Mevlā- yı Raḥmān’ım]

Elestde rūḥ-ı āsitānı çün aldı ‘ahd ü peymānı
Ne zevāl itdükde dünyayı düşer ol emr ü fermānı
Geline ‘alem-i mülke unuttı Ḥakem-i Yezdānı
[Elim al düşmüşem kaldır meded Mevlā- yı Raḥmān’ım]

³⁷⁰ Metinde: ırāġ ol

³⁷¹ Divānda : “ba-u” şeklindedir. Ancak metindeki şekli uygun olduğundan burada tercih edildi.

³⁷² Metinde: Seyfullah sözünde mesttir şeyhinden almıştır destür/ Divāne-rā aklamıştır ne söylerse kanar olmaz

³⁷³ Mecmuada yer alan Maḥvî’nin şiiri için, Birgören, “İsa Maḥvî Efendi” *Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü* esas alınmıştır.

İlāhī cemālīniñ kaçdı rızāña olalar nā'ıl
‘İnāyet olmadı senden yā kimdir maṭlūba vāşıl
Ger meyānında duranda biridir Maḥvi-i sā'ıl
[Elim al düşmüşem kaldır meded Mevlā- yı Raḥmān'ım]

[51a]

Güfte Eşrefzāde³⁷⁴

Ḳararım yokdur ey dilber göreliden sen dilārāyı
Cemālīñ görmek içün açarım cānda yārāyı

Şerāb-ı lāyezāliden şunup sāķi mey-i bāķī
Şafāsından oldum esrūk niderem cām-ı ḥamrāyı

Yecüz-i lā yecüziden geçürdi ‘ilm ü Rabbāni
Ḥayālī-i ḥüsnüne düşdüm niderim aķ u ḳarayı

Şabā yeli ki zülfünden ḳoķular götürür cāna
Verürem yoluna yārīñ Şemerķand ü Buḥarā'yı

Ḥabibin ḥaķķün yā Rabb bu şāni Eşref'e raḥm et
Şühūdun ‘aynına dā'im göre ol bedr olan ayı

Ḳıṭ'a

müfte 'ilün/ mefā 'ilün/ mefā 'ilün

Ḳadd-i vişālīñ 'ıyd-i sa'ādet
Şām-ı firāķīñ rüz-ı ḳıyāmet

Zevķ āḥir oldu ğam zāhir oldu

³⁷⁴ Mecmuada yer alan Eşref-i Sani'nin şiiri için, Saadettin Nüzhet Ergun, *Türk Şairleri* (1936) esas alınmıştır.

Gelmek irâdet gitmek icâzet

Güfte ve Beste Reşîd Çelebi Merhûm

fâ 'ilâtün/ fâ 'ilâtün/ fâ 'ilâtün /fâ 'ilün

Ay cemâliñ pertevinden zerre olmaz afitâb

İktibâs-ı nûr ider her an yüzünden mâhitâb

Kehkeşân cedvel aña ser-levha mihr encüm nuķât

Nüh felek evşâfına toķuz varaķlı bir kitab

Tâ-be-kay hoşyare-i zühd ile olam telhkâm

Bañâ 'aşķıñla olsun bu göñül mest ü ĥarâb

Bab-ı lütfuñdan Hüdâvend meded dūr eyleme

Eyle sulţânım şefâ'atle Reşîdî behre-yâb

Müfred

fâ 'ilâtün/ fâ 'ilâtün/ fâ 'ilâtün /fâ 'ilün

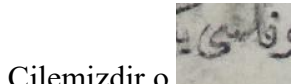
mı 'aşķ olalı 'izzete mâ'il degiliz

Ṭatlı dil 'âşıkıyız ni'mete mâ'il degiliz

Müfred

Beterdir yine itmez rağbet

Çilemizdir o yây ile kimse olmaz ülfet

[51b]

Güfte ‘Atûfî Merhûm³⁷⁵

müstef‘ilün/ fe ‘ülün/müstef‘ilün/ fe ‘ülün

Mazhar-ı sırr-ı Hudâdur Şeyh ‘Abdülkâdir

Menba‘-ı feyz-i Hudâdur³⁷⁶ Şeyh ‘Abdülkâdir

Ey ‘Atûfî bende ol biñ cân ile ol hâzrete

Rûy-ı maşşûd-ı nümâdur Şeyh ‘Abdülkâdir

İlâhî

Nazmî Merhûm

mefâ ‘ilün/mefâ ‘ilün/ fe ‘ülün

Ko yaqsun külli cismim nâr-ı hicrân

Göñül şabreyle şabreyle şabûr ol

Olur elbette bir gün vâsl-ı cânân

[Göñül şabreyle şabreyle şabûr ol]

Ne kanlar nûş olunmuşdur bu yolda

Ne gurbetler çekilmişdir bu ilde

Ne ateşler saçılmışdır bu serde

[Göñül şabreyle şabreyle şabûr ol]

Aña ‘âşık diyen var mı inşâf

Ki nâr-ı ‘aşka yanup olmuşdur şâf

Bu Nazmî-veş idüp tebdîl inşâf

[Göñül şabreyle şabreyle şabûr ol]

³⁷⁵ Mecmuada yer alan Atufî’nin şiiri için, Ramazan Ekinci, *Vefeyât-ı Ayvansârâyî* (2017:163) esas alınmıştır.

Eserde sadece ilk ve son beyitler bulunmakla birlikte metinde beş beyit vardır: “Kutb-ı âlem-i ğavs-ı â zâm mazhar hulk-ı a’zim/ Şahib-i şadr-ı şafâdur Şeyh [‘Abdülkâdir]/ Âsitânın bekleyen maşşûda olur âşina/ Fâi’-i luţf u kâdir Şeyh [‘Abdülkâdir]/ Rûtbe-i vâlâsını idrâk idemez hiç ‘uķûl/ Zât-ı Hakk’la âşinadur Şeyh ‘Abdülkâdir”

³⁷⁶ Metinde: ‘atâdur

[Şahidî]

fā 'ilātün/ fā 'ilātün/ fā 'ilātün /fā 'ilün

Bir leb-i şirîne gönül tā ebed dil³⁷⁷

Düşdi tağlara bugün feryādveş

Gerçi kim ednādan ednāyuz 'adūnuñ gözüne

Ehl-i 'irfān arasında qadrimiz ā'lādadır

Bir qurı tendir görinen şüretā ancak hemān

Cān u gönülüm akl-ı fikrim ol bedī simādadır

Yār nāzıñdır muşāhibdir deyu yād itdiler

Anıñ içün hātrım ol dilber-i ra'nādadır

Ağladan beñ 'aşık-ı Ya'küb-veş ey Şahidî

Mısr-ı hüsnüñ Yūsuf-ı ra'nāsı bir dır

[52a]

[Hüdāyî]³⁷⁸

mefā 'ilün/ mefā 'ilün/ mefā 'ilün /mefā 'ilün

Kūdümüñ rahmet ü zevk ü şafādır yā Resūlallāh

Zuhūrun derd-i 'uşşāka devādır yā Resūlallāh

Senile erdiler zāte dahı envā-i lezzāta

İşin erbāb-ı hācāta 'atādır yā Resūlallāh

Hüdāyî'ye şefā'at kıl eger zāhir eger bātin

Kapuña intişād itmiş gedādır yā Resūlallāh

³⁷⁷ Cilt arasına gelmiştir.

³⁷⁸ Aziz Mahmud Hüdāyî'nin şiirleri için bk. Tatçı & Yıldız, a.g.e., s.73-75.

*Bismi'l-lahi'r-raḥmāni'r-raḥīm*³⁷⁹

Şefā‘ati lil ehlil kebāiri min ümmeti.³⁸⁰

[52b]

Der Faşl-ı Beste Nigār

Güfte Şems-i Tebrizī

mefā‘ilün/ mefā‘ilün/ mefā‘ilün /mefā‘ilün

Bu ‘aşka yoldāş olalı kōmışam nāmūsı ‘ārı
Devāsız derde dūş oldum qaluram āh ile zārı

Yürürken kendi ḥālimde ‘aceb sevāda dūş oldum
Gözime zerrece gelmez bu fāni ‘alemiñ vārı

Seher bülbüllerin gördüm ‘aceb efgāna başlamış

Meger kim bu olmuş öñine düşdi gülizārı

Gel imdi Şems-i Tebrizī fedā kı l cānıñnı Ḥaqq’a
Cihānda baş u cān virmek budur ‘aşıkların kārı

Güfte Nazım Efendi³⁸¹

Beste Yad-kārzāde

mefā‘ilün/ mefā‘ilün/ mefā‘ilün /mefā‘ilün

Göñül ‘aşkıñla zār u mübtelādır yā Resūlallāh
Yoluñda baş ile cānım fedādır yā Resūlallāh

Eger redd eylemezsen dergeh-i ‘arş³⁸²-āsitanıñda

³⁷⁹ Sayfaya yan şekilde büyük puntolarla yazılmış.

³⁸⁰ Hadis: “Şefaati, ümmetimin büyük günah işleyenleri içindir” (Ebu Davud, Sünnet 23; Tirmizi, Kıyamet 11; İbn Mace, Zühd 37)

³⁸¹ Mecmuada yer alan Nazım’ın şiiri için Mustafa Sefa Çakır, *Yahya Nazım Divanı* (2018: 451) esas alınmıştır.

³⁸² Metinde: ‘aşk

Ḳul olmak rütbe-i ʿizz ü ʿalâdır [yâ Resûlallâh]

Ṭaḥiyyât u dürüd olsun revân-ı pâkiñe tâ kim
Ṭavâf-ı Ḳaʿbe-i kuyuñ şalâdur [yâ Resûlallâh]

Şeh-i her dü-cihânsın eyle mirʿât-ı dilin manzûr
Naẓim-i derd-mendiñ bir gedâdır yâ Resûlallâh

[53a]

Efendim cânımı ḳurbân ideyiñ nolsa gerek
Ezelden başıma yazılan ʿâkıbet gelse gerek
Aḫiret istersen cânım dünyâda şabr idegör
Dünyâda ağlayanlar [a]ḫirette gülse gerek

[Yûnus]

8'li hece ölçüsü

Şehidlerin ser-çeşmesi
Enbiyânıñ bağı başı
Evliyânıñ gözi yaşı
Ḥasan ile Ḥüseyin'dir

Ḥazret-i ʿAli babaları
Muḥammed'dir dedeleri
ʿArş-ı ʿâlâ küpeleri
[Ḥasan ile Ḥüseyin'dir]

Dedesiyle bile vara
Kevşer ırmağında dura
Susuz ümmete şu kıya
[Ḥasan ile Ḥüseyin'dir]

Kerbelâ'nıñ tâ içinde

Nūr balķır sāhi řaçında
Yatar al ķanlar içinde
[Ĥasan ile Ĥüseyin'dir]

Kerbelā'da ufaķ şaşlar
Ĥurān oķur kesik başlar
Faťma Ana yasa bařlar
[Ĥasan ile Ĥüseyin'dir]

Kerbelā'nıñ yazıları
şehid oldu ġāzileri
Faťma Ana ķuzuları
[Ĥasan ile Ĥüseyin'dir]

Dedim Yūnus cihān fāni
Bizden evvel gelen ķānı
İki cihānıñ sultānı
[Ĥasan ile Ĥüseyin'dir]

[53b]

Güfte Kayġusız raķmetu'l-lāhi 'aleyh

8'li hece ölçüsü

Evliyāya egri baķma
Kevn ü mekān elindedir
Mülke ĥüküm süren oldur
İki cihān elindedir

Sen anı şöyle şanursın
Sencileyin bir ademdir
Evliyānın sırrı vardır
Gizli 'ayān elindedir

Ĥaķķ anı bunda gönderdi

Ḳulların arşād için
İstedigin irşād ider
Fahr u insān elindedir

Ḥaḳḳ zāt ile şıfātıyla
Tecelli eylemiş aña
Varlığı Ḥaḳḳ varlığıdır
Emr-i Sübhān elindedir

Ḳaygusiz ider bu ‘ilmi
Okudım aňladım bildim
Şimdi bu ‘alemiñ ḥükmü
Kāmil insān elindedir

İlāhī

Eşrefoğlu ‘Uşşāk³⁸³

mefā ‘ilün/mefā ‘ilün/ fe ‘ülün

Göñül dostun cemāl ‘āyīnesidir
Göñül kim pas ola dostuñ³⁸⁴ nesidir

Ḥayātıdır ḳulūbun³⁸⁵ zıkr-i maḥbūb
Ḥayālî dost göñüller mūnisidir³⁸⁶

Göñüldedir göñülde pertev-i dost
Bu göñüller ānıñ genc-i ḥānesidir

Göñülde buldı dostu āşinālar
O taşra isteyen bīḡānesidir³⁸⁷

³⁸³ Eşrefoğlu Rumi’nin şiirleri için bk. Tatçı, a.g.e., s. 61.

³⁸⁴ Metinde: Ḥaḳḳ’ıñ

³⁸⁵ Metinde: ḥayātı

³⁸⁶ Metinde dördüncü beyittir.

³⁸⁷ Metinde: “Göñüldedir göñülde pertev-i dost/O taşra isteyen bīḡānesidir/Göñülde buldı dostu āşinālar/ Bu göñüller ānıñ genc-i ḥānesidir”

Bu kemter Eşrefoğlu Rūmī göñlü³⁸⁸

Şınık mecrūh u hem virānesidir

Müfred

mefā 'ilün/mefā 'ilün

‘Aceb hāldir ‘aceb hikmet

Nazar eyleñ şu dünyaya

Fakīre i ‘tibār yokdur

İderler ‘izzeti baya

[54a]

Der Maḳam-ı Şarkı Bayāti

[Hāşim Baba]³⁸⁹

fā 'ilātün/ fā 'ilātün/ fā 'ilātün /fā 'ilün

Cān u dilden sırr-ı Hāḳḳ’a tālīb isen gel beru

Terk-i terke maḥv-ı şarfa rāğīb isen gel beru

Maṭlabıñ Mevlā ise al mekteb-i dilden sebaḳ

‘İlm-i zāhirle biliñmez eylesen biñ cüst u cū

Ehl-i zāhir şübhesinden kıl u ḳālın artar

Şanmañ taḥḳīk irmiş ittügi heb güft u gū

Hāşimā Ḳur‘ān’la müsbet degil midir bu kim

Ādem-i ma‘nāya münḳād olmaya iblīsdir ol

³⁸⁸ Metinde: şuver

³⁸⁹ Mecmuada yer alan Hāşim Baba’nın şiiri için, Mehmet Akif Yalçınkaya, *Hāşim Baba Divanı* (2008: 275) esas alınmıştır.

[54b]

Güfte Sulţān Muşţafa rahmetu'l-lāhi 'aleyh³⁹⁰

fā 'ilātün/fā 'ilātün/fā 'ilātün /fā 'ilün

El-meded ey fahr-i 'ālem hem şafi'el müznibîn
Nāzil oldı haqqıña hem rahmete'l-lil 'ālemîn
İşidelden vaşfıñı budur lisānımda hemîn
Eşşalātü vesselām yā şādıķü'l va'dül emîn

Çağlayup her dem çıkar bu çeşm-i giryānım benim
Fıkr idüp nār-ı ceḥīmim ḥavf ider cānım benim
Umarım rüz-ı cezāda ola hem-rāhım benim
Eşşalātü vesselām yā şādıķü'l va'dül emîn

Ümmetiñden āl-i ḥakīr bī-gāneyim ben yā Rasūl
Ḥaşretiñe itdigim şalātı kıl kabūl
'Āciz meftūnı cennāt-ı 'adna kıl vuşul
Eşşalātü vesselām yā şādıķü'l va'dül emîn

Büselik 'Aşirān Beste Dede

mefā 'ilün/mefā 'ilün/ mefā 'ilün/mefā 'ilün

Dil-i şeydāyı söylensiñ Resūlallāh'a 'āşıķdır
Fırāk-ı hicr ile dā'im derūn-ı bağrı yanıķdır
Ḥilāf olmaz bu da'vāda Ḥudāyā illā tanıķtır³⁹¹
Kuluñ İķbāl'e yazıķdır şefā'at eyle sulţānım

Ḳudüm-i pākle eşigim dem-ā-dem rū-māl olsun
Vücūdum cümle-i cānım fedādır pāy-māl olsun
Yoluñda ağlasun her dem bu çeşmim bī- mecāl olsun

³⁹⁰ Mecmuada yer alan Sultan Mustafa'nın şiiri için, Bilal Güzel “ Sultan II. Mustafa” *Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü* esas alınmıştır.

³⁹¹ Metinde: “danıķtır”

Şefâ‘at eyle sultânım kuluñ İkbâl’e yazıkdır

Günâhım bî-nihâyetdir nevâyım derece yokdur
Cibâle irse ger cürmüm Hüdâ’nın rahmeti çokdur
İşim müşküldurur gâyet ümidim gayrıdan yokdur
[Kuluñ İkbâl'e yazıkdır şefâ‘at kıl sultânım]

[55a]

Der Mağam-ı ‘Irak İlahî

Üftâde Efendi rahmetu’l-lâhi ‘aleyh³⁹²

mefâ ‘ilün/ mefâ ‘ilün/ mefâ ‘ilün/ mefâ ‘ilün

İlahî yâri kıl baña ki senden gayrı yârum yok
Ne yüzle varayum saña ki günâhdan gayrı kârum yok

Gönül yâd itdi sübhânı gözüm yaşı ciger kanı
Komuşam baş ile cânı bu yolda ihtiyârum yok

Yine³⁹³ bir menzile irdüm nedâmet bahrine taldum
Hayâl-i ‘ışka düş oldum şabâ gibi kararum yok

Ne dervişem ferâgatde ne tâc ü taht ü devletde
Bu dâr-ı dehr-i³⁹⁴ gurbetde garîb oldum añarum yok

Menem ‘aşî yüzi kara garîb Üftâde bî-çâre
Tuţuşmuşam ki bir nâra yanmaca bir yanarum yok

Güfte ‘Abdü’s-şekür

Beste Ahmed Efendi³⁹⁵

³⁹² Mecmuada yer alan Üftade şiiri için, Derda İlhan, *Üftâde Divanı* (2020: 129-130) esas alınmıştır.

³⁹³ Metinde: girü

³⁹⁴ Metinde: bu dehr-i dar-ı

³⁹⁵ Mecmuada yer alan Abdüşşekür Efendi’nin şiirleri için, Menekşe Gültekin *Divan-ı Şekûrî* (2009: 178) esas alınmıştır.

fā 'ilātün/ fā 'ilātün/ fā 'ilātün /fā 'ilün

Düşdü göñlüm burcuna tîr-i muḥabbet yâ Resûl

Ḳıl teraḥḥum ben zâ 'îfe³⁹⁶ it şefâ 'at yâ Resûl

Dilerim kimravza-i pâkine varup derd ile

İdeyim yüz biñ şalât ile selâmet³⁹⁷ yâ Resûl

Dergeh-i pâkine yüz sürmeğe yokdur zâhirâ

Bir sebep Ḥaḳḳ'dan ola baña inâyet yâ Resûl

Zâhir u bâtında ancak maḳşadım saña vuşul

Ravza-i pâkiñ görüb bulam sa 'âdet yâ Resûl

İderim leyl-ü nehâr âh u efğân kılmam³⁹⁸ sükûn

Bâb-ı ravzındır baña bâb-ı selâmet yâ Resûl

Muntazırdır rûz-ı şeb luṭfuñı diler 'Abdü'-ş-şekûr

İdesin ol mücrimi Ḥaḳdan şefâ 'at yâ Resûl

[55b]

Na 't-ı şerîf

Rüşenî Güfte Efendi

fā 'ilātün/ fā 'ilātün/ fā 'ilātün /fā 'ilün

Dir idim gül yüzine olsa güliñ gözi kaşı

Yâ benefşe koḥulu ḥaddi ḳadd-i serv-veşi

Düy-ı Rûmî gelesi mi özi medeni

³⁹⁶ Metinde: ġarîbe

³⁹⁷ Metinde: muḥabbet

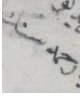
³⁹⁸ Metinde: bulayım

‘Arabî sözi gözi Hâşimî kaşı Kureşî

Hâşâlilâh ki diyem bende seniñ gül yüzine

De niçe beñzedeyim yādına hārkeşi

N‘aceb kâfir-i bed gevher sengin dil imiş

Gelmeyüp gevherine attı taşı

Bu saçın hāline yüz sürdügi miskinlik ile

Hacerü’l-esved ider tavāf Bilāl-i Habeşî

Rūşenî zülf-i ruḥuñ yādına tañ mı okusa

Sûre-i Nûr Duḥān külli ğaden ve ‘aşā

Güfte Eşrefoğlu Merḥûm³⁹⁹

mefā ‘ilün/ mefā ‘ilün/ mefā ‘ilün/ mefā ‘ilün

Görelde yüzünü yāriñ belā baña şikār oldı

İñildim artdı gün günden gözüm yaşı pıñār [oldı]

Gözüm deyyārı⁴⁰⁰ hiç görmez aķar kanlı yaşım diñmez

Bu derd-i firāk ile içim tışım biḥār oldı

‘Aceb yā Rabb ne dertdir bu getürmez gözüme uyḥu

İçimdeki yanan od ḥū yārenlerim yaķar oldı

Göñül fikrindedir ḥayrān bu cān āvāre ser-gerdān

Bu sevdāya düşeliden dü ‘ālem baña dār oldı

³⁹⁹ Eşrefoğlu Rumi’nin şiirleri için bk. Tatçı, a.g.e., s. 151.

⁴⁰⁰ Metinde: Gözümden yarı

İñildim ‘āleme doldı gören eydür buña n'oldı
Esirgeyüp bu halk derdim yine baña şorar oldı

Var Eşrefoğlu Rūmī var bu derdi kılma āşikār
Saña çün derd ü zehri yār dolı dolı şunar oldı

[56a]

Semā‘ī

Aḥmed Beg

8’li hece ölçüsü

Böyle güzel sevilmez mi
Gönçe güldür derilmez mi
Reftārına mā ‘īl oldum
Böyle civān sevilmez mi

Çalpāresin alır ele
Raḫşa girer güle güle
Dilber adın pek güzeldir
Meclis olur pür velvele

Baḫ şu ḫüsn ile edāya
Değişmem seni dünyāya
Ṭanbūri’ye naziredir
Yeni düşdüm bu sevdāya

Sözüm yok ḫüsnüne
Bende oldum zūlfine
Merḫamet kıl baña vāy

temmet

[56b]

Raḫatü’l-ervāḫ [Naḫşī] Beste ‘İtrī merḫūm

fe ‘ilātün/fe ‘ilātün/fe ‘ilātün/fe ‘ilün?

Bula tevḥīd ile esmādan gönüller inbisāt
Nūr-ı zikriñle gele ‘uṣṣāka yā Rabb neṣāt
Dostlar gele ideler her demde zevk-i ihtilāt
[Nūr-ı zikriñle gele ‘uṣṣāka yā Rabb neṣāt]

Keşf olup ‘āşıklara himmet irüp rāz-ı nihān
Tol[a] envār-ı tecelli ile hep kevn ü mekān
Ol şefādan mest olup girsün semā‘a āşıqān
[Nūr-ı zikriñle gele ‘uṣṣāka yā Rabb neṣāt]

Naḳṣī-i bi-çā[re]ye ki feyziñle eyle ber-murād
Yā İlāhī dilerim ki eyle iḥsānıñ ziyād
Ola merdümde iki ‘ālemde ol lütfuñla şād
[Nūr-ı zikriñle gele ‘uṣṣāka yā Rabb neṣāt]

Der Maḳām-ı Zirefgend

[‘Abdü’l-eḫād Nūrī Sivāsī]⁴⁰¹

mefā ‘ilün/ mefā ‘ilün/mefā ‘ilün/mefā ‘ilün

Ṭariḳat ḳurb-i Raḥmāndur bu meydān özge meydāndur
Ḥaḳīḳat sırr-ı Sübhāndur bu meydān özge meydāndur

Bu yol⁴⁰² cāndan ferāğ ister cigerde niçe dağ ister
Buña bir ḳalbi sāğ ister [bu meydān özge meydāndur]

Bu meydānda şatılır cān bu meydānda şorulmaz ḳan
Olur bir demde biñ ḳurbān [bu meydān özge meydāndur]

Gelür meydāna ‘āşıklar vüçüdı ‘aşḳa yanıklar
‘Aceb münkir ne şayıklar [bu meydān özge meydāndur]

⁴⁰¹ Abdūlahad Nuri’nin şiirleri için bk. Çelik, a.g.e., s. 90-91.

⁴⁰² Metinde: bu ki

Bu yolda Nūrī serden geç bu erkān içre sırlar aç
Bu meydān içre anlar a [bu meydān zge meydāndur]⁴⁰³

[57a]

mefā 'il n/ mefā 'il n/mefā 'il n/mefā 'il n

Dayanup cenge āhım aın alatma 'uāı
alur anma benim āhım g zellik kimseye bāı

fā 'il t n/ f  'il t n/ f  'il t n /f  'il n

Lezzet-i d d r ile ister olursı n k m-y b
 b-ve ey dil eger sende iderse n terk-i h b

M fred

f  'il t n/ f  'il t n/ f  'il t n /f  'il n

T ze dilber sevse ' ı eski derdin t zeler
T zeler keyfiyeti n erb b-ı ' ıı n t zeler

M fred

mef  'il n/ mef  'il n/mef  'il n/mef  'il n

ev b itdim deyu dilber ra be b seler virmiş
ev b itmek ise adı maalline ni n virmez

M fred

⁴⁰³ Metinde: Bu yolda N r  serden ge bu meyd n ire anlar a/ Bu erk n ire sırlar a [bu meyd n zge meyd ndur]

Cānān n'aceb böyle bu ğamhārı unuttı

Vār ise meger itdigin ikrārı unuttı

[57b]⁴⁰⁴

Ḥesāb-ı Ebced

bir sırā	Pāy edilemez	kim elif'den	ey pesrā	ce'den ḥesābın	Degil he kilāb
ğayn'a dek	şayılur	kāf'dan yüz yüz	ekle biñ	fe'deñ on on	şayıdan ka
ey hümā	iḥini bil	taḥfiñ tār	diñ temām	ebcedi bil	çün ḥesāb-ı
yādigār	şāhidi nev	qaldı senden	dan şümāz	kıl bu mışra'	bu ḥesāb-
Muṣṭafa	şefā'at	ide maḥşerde	se du'ā	her kim eyle	şāhide

ف ض ق ۱ ۰ ۸ ۰ ۹ ۰ ۰	ر س ع ۷ ۰ ۵ ۰ ۶ ۰	ك م ۴ ۰ ۲ ۰ ۳ ۰	ح ط ی ۹ ۰ ۱ ۸	د و ن ۶ ۷ ۴ ۵	ا ب ه ح ۲ ۳ ۱
			ص ظ غ ۰ ۰ ۱ ۰ ۸ ۰ ۰ ۹ ۰ ۰	ث خ ن ۰ ۷ ۰ ۵ ۰ ۰ ۶ ۰ ۰	ز ش ت ۰ ۴ ۰ ۲ ۰ ۰ ۳ ۰ ۰

Nūrbānū uzat pūr 'işmet

Ṭaraf-ı ḥayra eyleyüp niyyet

İtdi bu ma'bed-i laṭīfı binā'

Ḥabbezā rāy ü aḥsen-i zibā

Eşer-i ḥāşdır bu ḥayr-ı güzīn

Oldı tāriḥi zi behişt-i berīn

986

temmet

⁴⁰⁴ Sayfada yer alan ebced hesabı kolay görülmesi açısından metinde tablo ile verilmiştir.

fā 'ilātün/ fā 'ilātün/ fā 'ilātün /fā 'ilün

1173

[illegible]

[58a]

mefā 'ilün/ mefā 'ilün/mefā 'ilün/mefā 'ilün

mefā 'ilün/ mefā 'ilün/mefā 'ilün/mefā 'ilün

191

Vücūdun bā'is-i izhar-ı 'afv ü mağfiretdir hep
Sen olduñ menba'-ı lütf-ı 'aṭānıñ [yā Resūlallāh]

Cemi'-i enbiyādan hem mükerrerrem hem mufaşşalsın
Ḥabībisiñ Cenāb-ı Kibriyā'nıñ [yā Resūlallāh]

Ġarīḳ-i baḥr-i 'iṣyānım meded lütf ile lütf eyle
Elim al ben Ġarib-i bī-gedāyım yā Resūlallāh

[58b]

Beyt

fā' ilātün/ fā' ilātün/ fā' ilātün /fā' ilün

Bir mükellef ḥāne gördüm ḥānedān-ı sulṭānı yok
Ḥazret-i Bāri-i Ḥüdā çün 'ālī itmiş öte yok

Biñ yüz elli sekiz senesi evḳāf-ı şerif fā'izī mālindendir virilmek şartıyla biḥasebi'l- iḳtiṣā' ḥālā ' izzetlü Muḥammed Ağā tarafından istidāne olunan yalnız biñ yedi yüz elli ġurūş ḥālā kaymaḳam mütevellī olduġın ḥasebiyle tarafından mümaileyh ana teslim olunmaḳ üzere işbu taḥvīl virilmiştir. İnşā' allāh teā' la tāriḫi tahririn doksan bir ġün va'desi ḥululunda meblagı mezkūrı tamamen mümaileyhe eda vü teslīm ve ḥaber muḥāsebede hesābıñıza maḥsūb oluna

[59a]

Ba'de'd-du'ā' An ibn ü 'Abbās radiyallāhü 'anhā rivāyet ıder. Faḥri Muḥammed'ül- Muṣṭafa şallallahü 'aleyhi ve sellem عن [enām] vaktinde bu du'āyı okurdu: Lā ilahe illallāhü'l-'aẓīm Lā ilahe illallāhü'r-Rabbü'l-'arşü'l-'aẓīm Lā ilahe illallāhü'r-Rabbü's-semavāt ve'l-arz ü Rabbü'l-'arşü'l-kerīm.

نفث من ايلمشارق من حديث مشفق عليه والمصابيح

İbn ü Süleymān rad. 'anhā rivāyet kıılır her kim cum'a gicesi yatsı namāzından soñra kırk kez bu du'āyı okıya ba'de başını secdeye koyup ḥācet dil... Du'ā budur: Subḥāne'l-Ḳadīm'l-lezī lem yezul Subḥāne'l-'Alīm'il-lezī lā yechul Subḥāne'l-Cevādi'l-lezī lā y...Subḥāne'l-'Aẓīm'l-lezī lā yebḥal

Şeyh Sivāsī Efendi'den naql olunur: Ma‘dūr olan kimse yedi günde dek aḥṣām ile ... arasında yāḥūd şabāḥ namāzı mesi ile farz arasına bu esmā-i ... meşgūl olsa İnşā allahū te‘alā ... vāsıl olur: üç yüz on üç kerre okuyalar esmā budur: Yā Ġanī yā Ma‘nī.

İlāhī

Şekūrī Maḳam-ı Ḥaşān⁴⁰⁵

fā ‘ilātün/ fā ‘ilātün /fā ‘ilün

Eyleriz her laḫzada yüz biñ ḫaṭā
Rabbenā yā Rabbenā fağfir lenā⁴⁰⁶

Luṭfi çok iḥsānı çok perverdigār
Ḳullara eyler ‘atāyı bī-şümār
Yoḫsa faẓl-ı cuduña mā‘ni mi var
Rabbenā yā Rabbi fağfir lenā

Ey Şekūrī faẓl-ı Ḥaḳḳ’a dayan
Tā ki cennet ola rūḫa āşiyān
Böyle söyle görmeyem dirseñ ziyān
Rabbenā yā Rabbenā fağfir lenā

temmet

[59b]

Ḥişār Himmet Efendi⁴⁰⁷

7’li Hece ölçüsü

Düşdüm yine bir derde
Gönlüm niçün eglenmez
Ḳarārım yok bir yerde

⁴⁰⁵ Mecmuada yer alan Şekuri’nin şiiri için, Beyhan Kesik, “Şeyh Abdüşşekur Musa Efendi” *Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü* esas alınmıştır.

⁴⁰⁶ Metinde: “Raḫmetinden ehl-i ‘iṣyāna deva/ Rabbenā yā Rabbi fağfir lenā” bulunmakta TEİS’te yer almamaktadır.

⁴⁰⁷ Bolulu Himmet’in şiirleri için bk. Yetkin, a.g.e, s. 81.

Gönlüm niçün eglenmez

Yā Rabb sen kıl yārī
Görsem cemālīñ bārī
Dün ü gün kılup zārı
Gönlüm niçün eglenmez

Mü'minim şükr iderim
Dā'imā zıkr iderim
Her zāman fıkr iderim
Gönlüm niçün eglenmez

Şehvet gavgāsı degil
Ziynet sevdāsı degil
'İzzet da'vāsı degil
Gönlüm niçün eglenmez⁴⁰⁸

Himmet bir 'āşık kuldur
Bu yol bir 'aceb yoldur
Hālimi bilen oldur
Gönlüm niçün eglenmez

Güfte Şeyh Nakşî⁴⁰⁹ rahmetu'l-lāhi 'aleyh

fā 'ilātün/ fā 'ilātün/ fā 'ilātün /fā 'ilün

Nūr-ı faḥr-i 'āleme bir zerre olmaz āfitāb
La'l-i nābından nümüne gevher-i yektāda tāb

Pāyine yüz sürmege müştāk ola 'arż-ı berīn
Vār kıyās it kimdir ol peygamber-i 'ālī- cenāb

⁴⁰⁸ Metinde 2. dördlüktür.

⁴⁰⁹ Mecmuada yer alan Nakşî'nin şiiri için, Beyhan Kesik, "Nakşî Çıkrıkçı Şeyh Mustafa Efendi" *Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü* esas alınmıştır.

Nürdan bir taze sünbüldür siyeh kākülleri
Ġamze-i şemşirine virmiş dilā ateşden āb

Mazhar-ı nūr-ı tecelli-i Ĥudāvend-i ‘azīm
Şāhid-i didār-ı Ĥaqq şāhib-i ĥitāb-ı müsteṭāb

Ĥamdülillah ravza-i pākin ziyāret edeli
Oldı ey Naḡşī derūnum mülküne çok feth-i bāb

[60a]⁴¹⁰

Kerremallāhu Vecheh

قل علي رضي الله تعالى عنه Ĥazret-i ‘Alī buyurmuşdur:

طوبى لمن كان عيشه كعيش الكلاب Ne mutlu şol kimseye kim gencinesi kelb ki

قانه للكلاب عشره حصل Taḥkik kelbler için on ḥaşlet var:

كلهن تحيب علي مومنين On ḥaşletin cümlesi mü’minler üzerine vāhiydir

اولا ليسه موقدار بين يخلق Evvel odur kelbler için ḥalk yanında muḳadder yoḳdur.

والثاني فقر ليس له مال İkinci oldur ki kelbler faḳirdir onlar için māl [yoḳdur].

والثالث كل ارض له بساط Üçüncü oldur ki bütün yer yüzü kalblere dūş.

والرابع في الاكثر اوقات جابع Dördüncü oldur ki çok vaḳitlerde açılır damar

والخماس ينضرب صاحبه وحرقت جلده لا يترك صاحبه Beşinci oldur ki eger şāhibi dögse

ve derisin yırtsa yine şāhibi terk itme

والسادس يحفظ ياب صاحبه و يترك صديقه و يا عدوه Altıncı oldur ki şāhibiñ ḳapusın ḥıfz

ider dostunu tanımaz düşmānın kıyar.

واسابع لا ينام في الليل Yedinci oldur ki gice uyḥusu uyumaz

والثامن اكثر العمل سكوت Sekizinci oldur ki işiñ çoğı sükūt eylemekdir.

والتاسع راص نما يدفع صاحبه Tokuzuncı oldur ki şāhibi her ne virse ḳanā‘at ider.

والعشر اذ امات لا يبقی ميراث Onuncı oldur ki vefatda mirās ḳalmaz.

⁴¹⁰ Hadis rivayeti olduğu sanılan önce Arapça – Türkçe tercüme şeklinde bir yazı bulunmaktadır.

Nâb eger dilerseñ her kim birisi muṭi etmek dilerse bu ṭılsımı yaza pare kağıda oda bırağa ol ana muti ola. Ol dua‘ budur: filān ibn ü filān

طءم ان م ام ا ا م
ه ١٢ سر اه ا ا م
٩ء و ا ا كر عم ا ا م
ه ح ا ا ٣ ٥ ٢ ٢ ا ا م و و عم بو دو

[60b]⁴¹¹

Segāh İlāhī

Himmet Efendi⁴¹²

fâ ‘ilātün/ fâ ‘ilātün/ fâ ‘ilātün/ fâ ‘ilün

Ḥamdüli’l-lāh bir maḳām-ı ‘ālīde kıldım ḳarar
Açılup mirāt-ı ḳalbim oldu çok şey āşıkār

Baş açup zār eyler idim bir seḫerde nāgehān
Eyledi Hādi Hidāyet gitdi elden ihtiyār

Sem‘i cāna irişüp hātifden aldum bir nidā
Ey ḳulum benden baña gel niçe idersin firār

Himmet’e himmet irüşsün evliyādan yā Allāh
Bağ-ı ‘ışḳuñ bülbüli olup ḳılalum āh u zār

Yā Ḥannān ente’l-lezī vesa‘et külli şey merḥametü ‘al..Bismi’l-lāhi’r-raḥmāni’r-raḥīm subḫāneke lā ilāhe illā ente yā Rabbi külli şey ve vāreṣe pazar gün pāk ‘amel ile şabāḥ namāzından şoñra yigirmi dört kerre okıya vü muḳaddem murādı ne ise vucūda gelmesiçün niyet eyle ba‘de her gün şabāḥ:

Muḥarremü’l- Ḥarām yenzuru ‘ale’l-mā’	Şaferü’l- Ḥayr yenzuru ‘ale’l-kef	Rebi’u’l-Evvel yenzuru ‘ale’z-zeheb ve’l-fidda
Rebi’u’l-Āḫīr	Cemāziye’l-Evvel	Cemāziye’l-Āḫīr

⁴¹¹ Dualar ve Arabi aylar yazılmıştır. Anlaşılabilir olması açısından tabloyla verilmiştir.

⁴¹² Bolulu Himmet’in şiirleri için bk. Tapsız, a.g.e., s. 63.

yenżuru ‘ale’l- vech	yenżuru ‘ale’ṭ-ṭa‘āmü’ş-şerîf	yenżuru ‘ale’s-semā’ ve baķara sūretü’l-fātiħa
Recebü’l-Mücerreb yenżuru ‘ale’ş-şadrihi ve yeķrau min el-Ḳur‘ān	Şa‘bān’ül-Mu‘azzām yenżuru vechi ‘ālemi’l-[islām]	Şehr-i Ramazān el-mübārek yenżuru ‘ale’l-vecdü’l-müşevvec
Şevvālü’l-Mükerrem yenżuru ‘ale’ş-şadra ve yeķrau sūretü elem neşrah leke	Zü’l-ka‘de yenżuru ‘ale’l-lu’lu’ ve ‘ala vechi’l-veleh	Zü’l-hicce yenżuru ‘ale’l-fidda

ve sa‘de rızķ açmak enbiyādan menķüldür: Lā ħavle ve lā kuvvete illā billāhi’l-‘aliyyü’l-‘azīm. İnnel-lāhe hüve’l- rezzāk... el-metīn biraħmetike yā Rāħmanü’r-raħīm.

[61a]⁴¹³

[61b]

İlāhî ‘Abdü’ş-Şekür Beste Aħmed Efendi⁴¹⁴ Mahūr

fe‘ilātün/ fe‘ilātün/ fe‘ilātün/ fe‘ilün

Yā Resūlallāh vücūdın ‘āleme verdi ziyā

El-amān eyle şefā‘at ben ğarīb el-amān

Rūh-ı pākine teveccüh eylerim şubḥ-ı mesā

[El-amān eyle şefā‘at ben ğarīb el-amān]

İştıyākımdır ğubār-ı rāḥına yüzler sürem

Luṭf-ı Hāķķ’a mazhar olup ravza-i pākin görem

Rūz-ı mahşerde cemālīn⁴¹⁵ görüben luṭfa erem

[El-amān eyle şefā‘at ben ğarīb el-amān]

Virdi Hāķķ saña şefā‘at Kevşer-i ħavz-ı ṭahūr

⁴¹³ Dua benzeri birtakım yazılar ve Arap alfabesi yazılmıştır: Min külli ... durur yüz şehīd ... Allāhümme mağfırli ve’l mü’mīnīn ve’l mü’mīnāt. Maḥbūb olsa

ا ب ث ج
ح خ د ذ ر
ز س ش ص ض 1231
ط ظ ع غ ف
ق ك ل م ن
و ه لا ي

⁴¹⁴ Abdüşşekur’un şiirleri için bk. Gültekin, a.g.e., s. 206.

⁴¹⁵ Metinde: şefā‘atīn

Çün şef'i etdi seni ol Hālik u Rabb⁴¹⁶ ü Ğafur
Ümmetindendir seniñ miskin ğarīb ' Abdü's-şekūr
El-amān eyle şefā' at ben ğarīb el-amān

[62a]

Güfte ' Abdü's-Şekūr Efendi⁴¹⁷

fā 'ilātün/ fā 'ilātün/ fā 'ilün

Olmuşam ğarīķ-i ' işyān el-amān
Kıl şefā' at baña ey hayrū'l-enām

Pertev-i ' aşkıñla dilim pür ziyā
Fıkr-i vaşlñ cilveger subh u mesā
Merhamet kıl baña ey kân-ı sehā
Kıl şefā' at baña ey hayrū'l-enām

Bizde dā'im cürm ü ' işyān kuşūr
Hürmetine halk olundı cümle hūr
Maħrūm-ı bī-çāredir ' Abdü's-şekūr
Kıl şefā' at baña ey hayrū'l-enām

[62b]

[' Abdü's-Şekūr Efendi] ⁴¹⁸

İşfehān Beste Kuyumcuzāde Aħmed Efendi

fā 'ilātün/ fā 'ilātün/fā 'ilātün/fā 'ilün

İ'tibār eyle nazar kıl cāndaki cānāna baķ
Çün taşarruf cümle reh Hāk'ındurur Hākķāne baķ

Āb ü bād ü hāk ü ateşden yaradıldı vücūd
Dil serāyında olan esrār ile ' irfāna baķ

⁴¹⁶ Metinde: Hayy

⁴¹⁷ Abdüşşekur'un şiirleri için bk. Gültekin, a.g.e., s. 208-209.

⁴¹⁸ Abdüşşekur'un şiirleri için bk. Gültekin, a.g.e., s. 167.

[El-amān ey nūr-ı ‘arş-ı Kibriyā]

Zāhîr ü bâtında olmuşam hâzîn
Cürm ile ‘ısyāna oluban qarîn
Mağdemiñle fahr ider ‘arş u yerin
[El-amān ey nūr-ı ‘arş-ı Kibriyā]

Mümkinātüñ Hālîk’ı Rabb ü Ğafūr
Saña verdi Kevşer-i havz-ı tahūr
Rûz-ı şeb luṭfuñ diler ‘Abdü’ş-şekūr
El-amān ey nūr-ı ‘arş-ı Kibriyā

[63a]

[‘Abdü’ş-Şekūr Efendi] ⁴²¹ ‘Acem
fā ‘ilātün/ fā ‘ilātün/ fā ‘ilātün/ fā ‘ilün

Tā ezelden rāh-ı ⁴²² ‘aşk içinde hayrān olmuşam
Nüş edip cām-ı ezelden halka seyrān olmuşam

Cānıma cānān olan cānımda mihmāndır benim
Cān verip cānān yolunda aña qurbān olmuşam ⁴²³

Bülbül ‘aşıktır gül-i handāna feryād etmede
Ben haḳîkat verdinin bûyıla mestān olmuşam ⁴²⁴

‘Āşıḳ-ı müştāk olup geldim cihāna ben bugün
Ey Şekūrî ‘aşk ile ‘ālemde destān olmuşam
temmet

⁴²¹ Abdüşşekur’un şiirleri için bk. Gültekin, a.g.e., s. 197.

⁴²² Metinde: bu

⁴²³ Metinde 3. Beyittir.

⁴²⁴ Metinde 2. Beyittir.

Elmutehallaş Şekûrî⁴²⁵ Buselik Beste Muştafa Dede

mefā 'ilün/mefā 'ilün/mefā 'ilün/mefā 'ilün

Ḳudūmūñ bā'is-i 'ayn-ı hidāyet yā Resūlallah

Vücūduñ 'ālemine oldı raḥmet yā Resūlallah

Cenāb-ı Ḥazret-i Ḥaḳḳ'ıñ Ḥabīb-i Ekrem-i⁴²⁶ sensin

Ki dedi şanıña *Levlāk*⁴²⁷ Ḥazret yā Resūl[allah]

Ümīd-i şefḳatiñ eyler 'uşāt-i ümmetiñ her dem

Çü sensin ma'den-i luṭf-ı 'ināyet yā Resūl[allah]

Eger ümmetine eylemez iseñ şefḳat ü ref'et

Olur encāmı añların nedāmet yā Resūlallah

Şekûrī 'āciz ü nāçār⁴²⁸ u bī-kes bir ġarīb-iñdir

Aña raḥm idüb eyle şefā'at yā Resūlallah

temmet

Bāb-ı muḥabbet için bu tılsımı bir tırağa yaza vü kâfir kabirine kıoya üç gün endade? vere ba'de çıkara zīrā dīvāne olur:

|| ع ||||| خ ||

۹۱۱۱۹۱۱

۱۱۱ ۱۱۱ ۱۱۱ ۱۱۹۹۶۱۱۹۱۱۶

Bāb-ı muḥabbet için her 'av[r]at gör[s]ün saña 'aşık olur bu tılsımı yazgıl şāğ kulāğın şa..r:

ءوا ۱۱۱۱۱۱ ۹ء۱۱۱

صع ۱۱۵۱۵۱۵۱۵۱۵۱۵

⁴²⁵ Abdüşşekur'un şiirleri için bk. Gültekin, a.g.e., s. 228.

⁴²⁶ Metinde: Ḥabīb-i Ekrem-i yarı

⁴²⁷ "Sen olmasaydın kâinatı yaratmazdım" anlamındaki ibarenin ilk kelimesi. (Levlāk, Anonim, b.t.)

⁴²⁸ Metinde: bi-çāre

[63b]

İlāhī Yūnus Hāzretleri

fā 'ilātūn/ fā 'ilātūn/ fā 'ilātūn/ fā 'ilātūn

Milk-i beḳādan gelmişem fānī cihānı neylerem
Ben dost cemālin görmüşem ḥūr ü cinānı neylerem

Vaḥdet meyiniñ cur'asın ben dost elinden içmişem
Ben dost ḳoḳusun almışam misk-i Ḥotān'ı neylerem

İsā gibi dünyā ḳoyup gökleri seyrān eylerem
Mūsā-yı dīdār olmuşam ben *len terāni*⁴²⁹ neylerem

İbrahim'em Cebrāil'[e] hīç iḥtiyācım ḳalmadı
Muḥammed[em] dosta giderem ben tercümānı neylerem

İsm'aīl'em Ḥaḳḳ yoluna cānım ḳurbān eyleyem
Çünki bu cān ḳurbān saña ḳoç ḳurbānı neylerem

Āşık Yūnus budur ma'şūḳuna vuşlaṭ bulunca mest olur
Ben şīşeyi çaldım taşa nāmūsı 'ārı neylerem

Ādād Kāğıd Yüz On

Ādād İlāhī 4100

ذنوبي كموج البحار، بل هي أكثر.

أصغرُها مثل الحبال، وهو أكبر.

ولكن نأمل الكرم إذا أغفى، مثل نضح اللباب. بل هو أصغر

كمال پاشا⁴³⁰

[Himmet Efendi]⁴³¹

⁴²⁹A' rāf: 7: 143: ...Beni katiyen göremezsın... (Elmalılı, 166).

⁴³⁰ Sayfada rutubet ve mürekkep dağılması nedeniyle üç tane dörtlük okunamamıştır.

⁴³¹ Bolulu Himmet'in şiirleri için bk. Yetkin, a.g.e. s.30

Büselik Âşirân
fe 'ilātün/fe 'ilātün

Yine bir sevdāya düşdüm
'Âřkıñ elinden elinden
Yine 'ummān olup taşdım
'Âřkıñ [elinden elinden]

Âteş-i 'aşk ile yandım⁴³²
Fānı⁴³³ cihāndan uşandım
Gūyiyā Mecnūn'a döndüm
'Âřkıñ [elinden elinden]

Seherlerde ağlayayım
Cigercigim tağlayayım
şular gibi çağlayayım
['Âřkıñ elinden elinden]

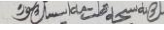
temmet

Tablo 4.2 Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi 36518 Numara İle Kayıtlı Mecmua-i Eş 'âr'ın
MESTAP'a Göre Tablosu

Yp .nu.	Mahlas	Matla' beyti / bendi	Makta' beyti / bendi	Nazım şekli	Nazım Türü	Vezin	Açıklamalar
2a	Nakşı	Merhābā ey řu'le-i āyine - i sırr-ı Hūdā Merhābā ey mařhar-ı feyz- i Cenāb-ı Kibriyā	Merhābā ey kurretü'l - 'ayn nūr-ı aşfiyā Nakşı ğamhevā idi ki ser-defter-i 'uşşak kıl	Gazel/5 beyit	İlahi	..--/..--/..-- /..--	"İlāhī Nakşı Merhūm Akkirmanlı Nakşı'ye ait olduğu tespit edilmekle birlikte Divanı'nda bulunmamaktadır ."
2a	?	Selām eyleyin ğonce fehme	Varup 'aşık larımı řāhım	Müfret/2 beyit		8'li hece ölçüsü	Müfred

⁴³² Metinde 3. dörtlüktür.

⁴³³ Metinde: iki

		Gidüp 'azm-ı huḍār etsün	Görünce 'arz- u ḥāl etsün				
2a	?	Yolunda cān virem ki derūnumda 'alāmet var Şehīd-i tığ-ı 'aşk olmak bu gönümde şehādet var	Beni gel öldürüp kırtar belālardan gel ey hevānī Ne sende merḥamet şefkat ne bende şabra taḫat var	Gazel/2 beyit		.-./.-./.-. /..-	
2a	Yūnus	'Alemler nūra garḫ oldı Muḥammed toğduğı gece Mü'min münāfiḫ farḫ [oldı] Muḥammed toğduğı gece	Yūnūs ider ey kardaşlar akar gözden ḫanlı yaşlar Secde itdi tağlar taşlar [Muḥammed toğduğı gece]	Gazel/3	Naat	.-./.-./.-. /..--	"İlāhī Yūnūs Efendi Merḫūm"
2a	?	Benim cānım gibi yā Rabb cefākār ol[masun] Benim derdim gibi derde giriftar ol[masun]			İlahi	..-/..-/..-- /..-	
2b	?	Mübtelāyım hatırımdaḥ fıkr- i yār eksik degil Māh cemālin görmeyeli ah u zār eksik degil El çeküb kılısam ferāğāt 'aşk beni rahat komaz Başda sevad dilde rahmet ḫalbde nār eksik degil	Eger nasihatdın ne disen bu sana taḫḫik ister 	Murabba?		.-./.-./.-. /..-	
2b	Nef'î	Tūti-yi mu'cize güyem ne desem lāf [degil] Çarḫ ile söyleşemem āyinesi ş[af degil]	Levh-i mahfuz- ı sühendir dīl -i pāk-i Nef'î Tāb-ı yāran gibi dükkance - i sahhaf degil	Gazel/5 beyit		..-/..-/..-- /..-	Nef'î
3a	Eşrefoğlu Rūmî	Düşeli 'aşkıñ bu cānım iline Beni düşürdi bu ḫalkıñ diline	İsm ü resmi Eşrefoğlu Rūmî' nin Şavrulup kül oldu 'aşkıñ yeline	Gazel/4 beyit		.-./.-./.-.	"İlāhī Eşrefzāde Vird Faşl - ı Şābā"

3a	?	Cāna seni ben mihri vefāşı şandım Sevdüm seni bilmezlikle âteşe yandım	Cāna itse ğaraż yeter cevri ü cefāsının olmasun Ne mihnet cevrān ile cānımdan uşandım	Kıt'a/2 beyit		?	Kıt'a
3a	Himmeti	İlahi zulmet cürmle doldum Nidā eyledim estağfurullah Uyup şeytān nefsine kul oldum Nedāmet eyledim [estağfurulla h]	Günahdan her ne kim ya Rabbi kıldı Peşimān oluben cürmini bildi Diyerek Himmeti kapuña geldi Nedāmet eyledim estağfurullah	Murabba/4 beyit	İlahi	-/-.../-..	Güfte Şeyh Himmet Beste Hafız
3b	Niyāzi Mısrı	Kandedir cehliyle zulmet nefsi şu'bānındadır Kandedir'ilm ile hikmet bil ānı canındadır	Küntü kenzeñ remzini kendinde iste Mısrı Külle yevmin hū'yu aña kim señin şanımdadır	Gazel/6 Beyit	İlahi	..-/-.../-... /-..	Der makam-ı Şabā
3b	Şeyh Cemālī	Tā ezelden sen benümle 'ahd ü peymān eyledin Gösterib gül cemālīni yine pinhān eylediñ	Şeyh Cemālī ağlamakdan gözlerinden kan akar Yeri göğü 'ars -ı kürsi dosta seyrān eylediñ	Gazel/6		..-/-.../-... /-..	
4a	Nürī	Bezm-i 'aşkuñ sākiyā meyhānesidü r bu gönül "Li- maallah" hamrının hum- hanesidür bu gönül	Nür-ı zāt-i zulmet-i 'unşurda yakmuş bir çerāğ Ol çerāğın Nūriyā pervānesidür bu gönül	Gazel/7	İlahi	..-/-.../-... /-..	Himmet Şeyh Nurī Raḥmetullahu 'aleyh Maḳam-ı Hüseyni
4a	Eşrefoğlu Rūmī	N'ideyim şabr ider isem dil ü cān oda yanar Velī āh eyler isem kevn ü mekān oda yanar	Yanar gör Eşrefoğlu kūh u kenārında Ḥaḳḳ'ın Dimediler Rūmī'ye ibn ü filān oda yanar	Gazel/4		..-/-.../-... /-..	Eşrefoğlu Rumī
5a	Nesîmî	Şüretinin safhasında gör ne yazmış ol qadim Okudum ol hattı	Raḥm kılğıl sen Nesîmiye ayā bedr-i münir Ger ḥatā kıldım ise	Gazel/5 beyit	İlahi	..-/-.../-... /-..	"İlāhī Nesîmî Raḥmetu'l-lahi 'aleyh"

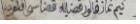
		<i>Bi'smi'llâhi'r-rah mâni'r-rahîm</i>	estağfiru'llâhi'l-âzîm				
5b	?	Sevdüğüm beñ ağlayayım tek hemân sen gül yeter Bu meseldir 'ârif olan kişiye bir gül yeter		Müfret/1		-.--/-.-/-.- /-.-	"Müfred"
5b	?	Âh kim bir derde düşdüm Derdimiñ dermânı yok	Bir güzel gönlümi aldı Cefâsı çok vefâsı yok	Kıt'a/2 Beyit		7'li hece ölçüsü	"Kıt'a"
5b	?	Ey gönlüm 'âlemde her gördüğün tazeyi Çün severseñ bari sev 'âlemde merdüm- zadeyi		Müfret		?	"Müfred"
5b	?	'Ar iderseñ saña aşık old.. Katil oldum ölmege zencide hâtır olm...nıñ		Müfret		..--/..--/..-- /..-- ?	"Müfred"
5b	Nef'î	'Âşıka ta'n etmek olmaz mübtelâdur neylesün Âdeme mihr i muhabbet bir belâdur neylesün		Müfret [Gazel]		-.--/-.-/-.- /-.-	"Nef'î'nin bir gazeli ilk beyti alınarak ve başlıkta "müfred" yazılarak mecmuada yer edinmiştir."
6a	Niyâzî Mısrî	Esmâ-i ilahiyede bî-ḥad hünerim vār Her demde semâvat-ı ḥurûfa seferim vār	Bunuñla bir oldı dem-i 'İsâ ile Mısrî Gönlüme daḥı ne gelirüm ne giderüm vār	Gazel/5 Beyit	İlahi	--./--./-- ./--	"İlâhî Mısrî Merḥûm"
6a	Sezâyî	Sarây-i lî- me'allahi göñüldür Tecellîḥâne vallahi göñüldür	Ra'iyetdür kamu a'zâ Sezâyî Vücud iḳlîminiñ şâhı göñüldür	Gazel/5 beyit	İlahi	.---/.---/.--	"İlâhî Sezâi Merḥûm"
6a	Himmetî	Ne vār derde düşdüm ise	Dervîş Himmet eydür yâri	Murabba	İlahi	8'li hece ölçüsü	"İlâhî Himmet Efendî"

		Gönlül senden dermân ister Merkezimde n şaşdım ise Gönlül senden dermân ister	Ben de bulaydım dildârı Dil mülkine şehr-i yârı [Gönlül senden dermân ister]				
6b	Şeyh Muhammed	Bakmayup 'isyâna kıldın çok 'atâ Kul seniñ gufrân seniñdir ya Rauf Bâb-ı lütfuldan beni itme cüdâ Kul seniñ gufrân seniñdir ya Rauf	Şeyh Muhammed 'acîz ü bîçâredir Cürm-ü 'isyân ile yüzi karadır Havf-u haşyetden dili pür yâredir [Kul seniñ gufrân seniñdir ya Râuf]	Murabba/5 Bent	İlahi	-.--/-.-./-.-	Başlıkta “Güfte Şeyh Muhammed Beste Kuyumcu- zâde Aḥmed Efendi” yazmakla birlikte kim olduğu tespit edilememiştir. Şiir de kaynaklarda yer almamaktadır. İlk kez bu mecmuada bulunuyor olabilir.
6b	Rehberî	Ey gönlül bir' acayib seyrâne düşdi ortaklık Nâhalef hem bî düşdi ortaklık Aşlı 'alemden olmaz 'itibâr Kadr-i kıymet bilmeyen keyvâna düşdi ortaklık	Her hûşuşda kalmadı şehveti nefs nefse düşdi dünyada cema'ati Rehberi düşmedi zamanın istemezler 'avreti Lûti kavminden beter oğlana düşdi ortaklık	Murabba/4 Bent		?	Başlıkta ve mahlasta “Rehberî” kaydı yer almasına rağmen şairin kimliği tespit edilememiş; şiir ise kaynaklarda bulunamamıştır. İlk kez bu mecmuada bulunuyor olabilir.
6b	?	Bir kıyâmet-i serv-kadd r'anâ gözlüdür sevdiğim Dilrubâlar içre gayet bî- bedeldir sevdiğim	Çünkü mağrur olup cevri ile âşıklara Etdigün kişi bulur dirler meşeldür sevdiğim	Kıt'a/2 beyit		?	Kıt'a
7a	Nûrî	Bulmaz bu derdiñ çâresi bî-çâre gönlüm neyleyem İşletdi 'aşkıñ yâresin pür- yâre gönlüm neyleyem	Terk itdi cümle pişesin artırdı 'aşk endişesin Şındırdı Nûrî şışesin şad- pâre gönlüm neyleyem	Gazel/4 beyit	İlahi	---/--.-/--.- /--.-	“Der Maḳam-ı Muḥayyer İlâhî Nûrî Efendi”

7a	Ġafūrī	İden rāh-ı muhabbetde tekābū Bu gül-i gülzār-ı vuşlatda olur bū Gönül olsun o gülşende akar şu Diyelüm 'aşkla Allah hū yā hū	İden cām-ı vişālīñ yāri kim nūş O dem eyler seveni heb feramūş Ġafūrī bilsün baħar şafā cūş Diyelüm zevkle Allah hū yā hū	Murabba/3 bent	İlahi	---/---/---	"İlāhī Ġafūrī Efendi Merhūm"
7b	Niyāzī Mısrī	İki kaşın arasında çıkdı ھاṭd-ı istiva Alleme'l esmā'yı ta'lim itdi ol ھاṭdan Hūdā	Kande bulur Hakkı inkār eyleyen bu Mısrī'yi Zahir olmuşken yüzünde nūr-ı zāt-ı Kibriyā	Gazel/4 beyit	İlahi	---/---/--- /---	"Güfte Şeyh Niyāzī Raḥmetullahi 'ale yh"
7b	?	Kerem kânı ulu şulṭan senden 'aleme ihsân Fazlıñla bulunmaz asân olsun cümle 	Yā Rab çok 'abid kulların hem 'arif [hem] şahid kulların Fenāyī cümle olsun kavli her ḥalāta	Gazel/6 beyit	İlahi	?	Başlıkta "Şeyh Selāmi" yazıyor olmakla birlikte mahlasta "Fenāyī" geçmektedir. Ancak şiire ulaşılammış-tır.
8a	Lütfī Efendi	Kaçan kim muḳaddem 'alem muḥterem oldı Ne şübhe serteser rū - yı zemīn-i bağ- ı irem [oldı]	Küherim bābıñ gūşād it Fāizī naçāra lütf ile Ki der-i ecrim taḳşīr ile gāyet pūr elem oldı	Gazel/6 beyit		?	Başlıkta "Lütfī Efendi" yazıyor olmakla birlikte mahlasta "Fāizī" geçmektedir. Ancak bu şiire ulaşılama-mıştır.
8a	Himmetī	Genc-i 'ışkı ister iseñ dil virānde ara Hızr-veş āb-ı ḥayātı zülmet-i tende ara	Tālib-i Mevlā olup her kişiden Himmet dile Gāfil olma maṭlebin vār sırrı Qur'an'da ara	Gazel/4 beyit	İlahi	---/---/--- /---	"Güfte Himmet Efendi Raḥmetullahi 'aleyh"
8b	Gevherī	Sende bencileyin bu 'aşkın kulu Olursuñ sevdiğim bir zaman olur Görürsün nicedir 'aşıklık yolu Bulursun sevdiğim bir zaman olur	Hışm ile her zaman bakma yüzine Böyle sitem taşı urma özüne Bu Gevherī kulunuñ her dem sözine Gelürsün sevdiğim bir zaman olur	Koşma/4 bent		11'li hece ölçüsü	"Gevherī"

8b	‘Aşık ‘Ömer	Da‘vetimdir ey güzeller şāhı aḥşām üstü gel Ey dīvāne kalbimin ma‘murı aḥşām üstü gel Gözlerim yollarda kaldı sözini kaldın hılāf Gelmedigin vaḳti sehere bāri aḥşām üstü gel	Hānemize gel efendim ‘uşşāka ḡavḡaları olur Rūz-ı maḥşerde nişāndır ol temāşā olur Ey ‘Ömer heb gele cān ācuḡ cefālar olur Gelmediñ ben ‘aşkıñ bāri aḥşām üstü gel	Murabba/4 Bent		---/---/--- /..-	“‘Aşık ‘Ömer”
9a	Zeyn‘el- ‘ābidin	‘Aceb mekkârdır dünyā bilürken aldanır ādem Ḥaṭâdır meyl aḥa maḥzā dir iken aldanır ādem	Bu Zeyn‘el‘ābidin anı bilürken bu cihām fāni Önünce niçe sulṭanı alurken aldanır ādem	Gazel/6 beyit	İlahi	---/---/--- /..-	“Der Faşl- 1 Bayāti Zeyn‘el-‘ābidin Der Maḡām-ı Güfte” Zeyn‘el-‘ābidin mahlaslı şairlere ulaşılmaqla birlikte şiirlerine ulaşıla-mamış ve hangi şair olduğu tespit edilememiştir.
9a	‘Abdurrahî m Tırsî	Noldı saña eyā gönül ‘aceb ne derde uḡradıñ Durmaz aḡar gözün yāşı Tūfān - ı Nūh'a mı uḡradıñ	‘Abdurrahîm Tırsî sen yürür iken sağ u esen Cānlar alup sözler kesen heybet-i şāha mı uḡradıñ	Gazel/4 beyit	İlahi	4+4+4+4= 16	“Güfte ‘Abdurrahim Tırsî raḡmetullahi ‘aleyh”
9b	Faḡrî	Ez cān u dil peygāmbere ‘aşık isen şallu ‘āleyh Şāhib çıkar rūz-ı cezā şekk itme gel şallu ‘āleyh	Ta‘zimle tekrim ile leyl ü nehār şevḡ ile Ey Faḡriya her ḡāl ile ez cān-ı dil şallu ‘āleyh	Gazel/3 beyit	Naat	---/---/--- /---	“ İlahî Faḡrî merḡūm”
9b	?	Ey gönül nice bir feryād idersin Ḳande gülzār ḡande dildār ḡande yār	Efendim vāralda olan kalmadı Gitdi malım gitdi mülküm kalmadı	Gazel/10 beyit		---/---/--- /---	“Ḡazel”
10 a	Hāfız Post	Ḳarın- i bezm erbāb hevāyım yā Resūlallah Ḥarim-i kūy- ı kurbuñdan cudāyım yā Resūlallah	Vücūdum tıḡ-i ‘aşkınlı ser-â- pā çāk olsun Yoluñda Hāfız‘ım maḡlaş-ı gedāyım[yā Resūlallah]	Gazel/ 5 beyit	Naat	?	“Post Merhum Güfte ve Beste Hāfız Bayāti” Hafız Post şiirleri arasında rastlanıl- mamıştır.

10 b	Feyzî	Kuṭb-ı devrân Kâşî Şeyh-i ‘azizî muhterem Buldı ‘ukbâda şefâ‘at rahmetullahü ‘aleyh	Düşdi yañına bu mısra-ı Feyza târih Göçdi kuṭb iken Sezâyi rahmetullahü ‘aleyh	Kaside/5 beyit		-.--/-.--/-.-- /..- ?	“Feyzî Edirnevî Târihçi Câbizâde”
10 b	?	Gül açıl ey gül-i r‘anâ cemâliñ gül-sitân olsun Hezârân bûlbûl-i şeyda dilinde dastân olsun	Degilken bezmine lâyıķ beni bil kendine şadık Eger vār ise bir ‘aşık benimle imtiḥân olsun	Kıta/2beyit		-.--/-.--/-.-- /..-	
11 b	Nûrî	Ey ḥabib-i Ḥakk kerimü’ş-şân Muḥammed Muştafa Nâzenîn-i Ḥazret-i Yezdân Muḥammed Muştafâ	Nûri miskini unutma Rabb ‘izzet Ḥakkçün Ey Nebiler hizbine sultân Muḥammed Muştafa	Gazel/ 5 beyit	İlahi	-.--/-.--/-.-- /..-	“İlahî Şeyh Nûrî Efendi Merḥum”
11 b	?	Bugün bazar ‘aşk içre meṭa‘yâ vasıl cânânı ‘Acâyib bir şikâr aldım eger cıgmazsa hicrânı		Müfret /1		-.--/-.--/-.-- /..-	
11 b	Fennî	Bâde nuş oldı gönül geçdi riyâdan ğayrı Zahida añma baña zevķ u şefâdan ğayrı	Hîç olur mı seni teşvîķâ sebeb eş‘âra Fenniyâ Râmî-i pâkîze-edâdan ğayrı	Gazel/7 beyit		..--/..--/..-- /..-	“Fennî Efendi”
12 a	‘Âşık ‘Ömer	Seyre çıķdı bir gül -i râ‘nâ mübârek cum‘â gün Başladı zâr itmege şeydâ mübârek cum‘â gün Ḥânesinden ‘azm idüb reftâr ile ol nâzenin Niyeti ḥammâm imiş ḥakķa mübârek cum‘â gün	Dir ‘Ömer cün giyinüb cum‘aya niyyet eyledi Hem sa‘âdet ḥânesin nûr ile ziynet eyledi Ḥüsnüñi görüb ḥatîb minber feryâd eyledi Okudı Nûr âyetin Ḥakkâ mübârek [cum‘a gün]	Murabba/5 bent		-.--/-.--/-.-- /..-	“İşfehân Âşık ‘Ömer”

12 b	‘Aşık ‘Ömer	Bizi yokdan vâr iden Subhân'ı ben bilmez miyim Hem Ebû Bekr ü ‘Ömer ‘Osmân ben bilmez miyim Evveli Âdem şafîyullah degil mi aşlımız Mezhebimdir Hazret-i Nu‘mân'ı ben bilmez miyim	Der ‘Ömer büy-i Kelîmullah’a gelürdü hîtâb ‘Alemlî nûrla münevver kılurdı âfîtâb Biri İncîl biri Tevrât biri Zebûr dört kitâb Hâk Muhammed'e inen Furkân'ı ben bilmez miyim	Murabba/5be nt	İlahi	-.--/-.-/-.- /-.-	“‘Aşık ‘Ömer Gazel”
12 b	?	Takdîr idemem hâlimi derûnum elemim vâ İlahi severseñ beni söyletme ğamım vâ		Müfred		?	“Müfred”
12 b	?	Hayâlîñ kaldı gönlümden çü gitmez Gedaya bu nice sultân nelik ne yitmez		Müfred		?	“Müfred”
12 b	?	Şol iki dilberimiñ gövdede cândır birisi Biri cânımsa ne vâ cân u cihândır birisi	Farzını ko anma ey dil sür şefâsın dilberin 	Gazel/8 beyit		..--/..--/..-- /..-	“Gazel” Mahlasta Ca‘ferî bulunmakla birlikte kime ait olduğu tespit edilememiştir.
13 a	?	Çok şükür elhamdû-li’l- lah yâri seyrânım bugün ‘Aklımı çâk eyleyen dildârı seyranım bugün Gönlümü ref’ itdi derdi cânım virdi elem Bendesine rahm iden hünkârı seyrân[ım] bugün	Gonca destime aldım gayrıya yokdur meylim ...neyimdir şimdiki hâl yokdur menendim Gayrıya gönül virmem ser- yârda yokdur menendim Gözi âhû yüzi kamer dildârı seyrân[ım] bugün	Murabba/3 Bent		-.--/-.-/-.- /-.-	

13 a	?	Beni ğamdan âzâd eyle Zîrâ âhim vār benim	Neylerim mâlî melâlî Şöyle yârim vār benim	Kıta-i Kebîre/3		-.--/-.--	
13 a	‘Âşık ‘Ömer	Yine bād-ı şabâ esti Agam çıkmış oṭâğından Aşıkına bade şundu Lebi sükkâr tudağından	Bahçelerde biten güldür Dalında öten bülbüldür ‘Ömer ednâ kuldur Bağışla geç günâhından	Şarkı/4		..--/..--	“‘Âşık ‘Ömer”
13 a	Gevherî	Tâşa geçer ġamzesiniñ oḡları ‘Aşıkı çok bi yârânım vār benim Yanağında kırmızı güller koḡuları Cevher midir şu ‘aynıñ nevaḡları	Gevherî dir ben yolundan çıkarım Yârim gelir deyu yola bakarım Yürecigim ‘aşk odına yakarım Gece gündüz intizârım vār benim	Koşma bent /4		11’li hece ölçüsü	“Gevherî”
13 b	Nakşî	Dilâ her derde dermândır şerî‘ât Mariz kalbe Loḡmân’dır şerî‘ât	Gelipdür çün seni irşâd için ol Kaçınma kutlu mihândır şerî‘ât	Gazel/8 beyit	İlahi	..---/..---/..--	“Akkirmanlı Nakşî”
14 a	Niyâzî Mısrî	Tende cânım cânda cânanımdır Allah hû diyen Dilde sırrım sırda Sübḡân’ımdır Allah hû diyen	Her kişiye kendinden aḡreb olan dost zâtıdır Ey Niyâzî dilde mihmândır Allah hû diyen	Gazel/5 beyit	İlahi	-.--/-.--/- .-./-.-	“İlâhî Niyâzî”
14 a	Niyâzî Mısrî	Pâdişâha ‘aşkıñı hem- ḡâne kıl Mâsivâ-yı ‘aşkına bigane kıl	Cezbe-i feyzîñ şarâbıñ doldurup Bünyân -ı bendeñi meyhane kıl	Gazel /6 beyit	İlahi	-.--/-.--/-.-	“İlâhî Niyâzî”
14 a	Ġafûrî	Ey sa‘âdet mülkünün sultânı Fahrü’l- mürselin Pişvâ-yı enbiyâ-yı maḡbûb- ı Rabbü’l- ‘alemîn	Zâhir bâtın umarsın derġâh- ı lütḡunı Kıl Ġafurî şefâa’t ya Şefî’ül- müznibin	Gazel / 6 beyit	İlahi	-.--/-.--/-.- -/.-.-	“Ġafûrî Efendî”

		Reftâr olmak dilersiñ ey güzeller şahı sen Şalunup karşum gel reftâr ile üç günde bir	Dir imişsin bu ‘Ömer’i hiç bilmez miyim kimse... Efendim derdiñ nedir gel ânlad baña üç gü[nde bir]				
16 b	Niyâzî Mısrî	Ey gönül gel ağlama zârı zârı inleme Pirden aldım haberi ol bî - nişân sendedir	Ten tahtıdır bu cânıñ cân tahtıdır cânânıñ Ey Niyâzî şeyhsiz olmaz bi-mekân sendedir	Gazel/ beyit	5	İlahi -.-/-.-/-.- /-.-	“İlâhî Mısrî”
16 b	Ḳul’oğlu	Cümle hüccâc ile giydin yine ‘ihrâm-ı ‘abâ Kıbleye karşu yöneldik giderüz mişl- i şabâ İrüşüp gördük bürünmüş bir siyâh âtlas kabâ Kara tonlu Ka‘betu’l-lâh merhabâ yâ merhabâ	Şuşamışuz âb-ı zenzemden seğâyet idesin Merve hakıçün Sâfâ ile himâyet idesin Umarız ki Ḳul’oğlu ki sen şefâ‘at idesin [Kara tonlu Ka‘betu’l-lâh merhabâ yâ merhabâ]	Murabba/4		-.-/-.-/-.- /-.-	“İlâhî Ḳuloğlu Merhum”
17 a	‘Azîz Maḥmûd Ḥüdâyî	Tecelli- i cemâl ister Gönül eglenmez eglenmez Teselli-i vişâl ister Gönül [eglenmez eglenmez]	Eger dünyâ eger ‘uqbâ Vişâlînsiz kuru sevdâ Ḥüdâyî n’itsin ey Mevlâ [Gönül eglenmez eglenmez]	Murabba/5		.---/---	“[‘Azîz Maḥmûd Ḥüdâyî] Beste ‘Izâz Ḥasen Çelebi”
17 a	Ḳul’oğlu	Bugün ben bir güzel gördüm Gezer mestâne mestâne Eline almış kalemi Yazar mestâne mestâne	Dir Ḳul’oğlu birdir sözün Açmaz kimseniñ râzın Karşumızda ‘alâ gözün Süzer mestâne mestâne	Semai /4		8’li hece ölçüsü	“Ḳuloğlu”
17 a	Seyyid Nizâmoğlu	Mevlâm vir ‘aşkıñ baña ḥayrânıñ olayım seniñ Bûlbûl gibi cemâline nâlânıñ olayım seniñ	Seyyid Nizâmoğlu ḥocam ayırma kendiñden yücem Eger gündüz eger gicem	Gazel /4		--./--./--.- /--.-	

			mihmānıñ olayım seniñ				
17 b	Bolulu Himmet	Mürğ ü dil pervāz olup uçmak diler Aşiyān- ı lā mekāndır seyrimiz Seyr-i fillāha kanāt açmak diler Aşiyān- ı lā mekāndır seyrimiz	'Aşk-ı hākk ile o kim serden geçer Hā 'il olmaz yer ü gök baħr ile berr Himmeti merd- i Hüdā'dan al habār [Aşiyān-ı lā mekāndır seyrimiz]	Murabba/3	İlahi	-.--/-.-/-.-	"Der Makām-ı Sünbülī Himmet Efendi Güfte"
17 b	Bolulu Himmet	Vaqt-i seherde Açılır perde Düşmüşüm derde Dermān sendendir	Derviş Himmet'e Çäre vuşlata Derd-i firKate Dermān sendendir	Murabba	İlahi	5'li hece ölçüsü	"Himmet Efendi Merhūm"
18 a	Fethī Hāfız Post	Nefse uyup cürm idersem olmazam yā Rāb muķīm Rüz-ı şeb virdim benim Estağfirullāhi 'l 'āzīm	Fethiyā hem rāh olursuñ bu fenāda şāhla Rüz-ı şeb virdim benim Estağfirullāhi'l 'āzīm	Gazel/6 beyit	İlahi	-.--/-.-/-.- /-.-	"Der Makām-ı Büselik İlahī Fethī Hāfız Post Beste 'Aşīrān"
18 a	Yūnus Emre	Sen cānıñdan düşmeden cānān arzū kılarıñ Belden zūnnār kesmeden imān arzū kılarıñ	'Aşık Yūnus her derde Eyyubleyin şabr eyle Derde katlanmazsın dermān arzū kılarıñ	Gazel/5 beyit	İlahi	-.--/-.-/-.- /-.-	"İlāhī Yūnus"
18 b	Yūnus Emre	Çalāb nūrdan yaratmış cānını Muhammed'i n 'Āleme rahmet saçmış yā maħbūbu'l- lāh adını Muhammed'i ñ	Derviş Yūnus 'aşıklayın bī- çāredir miskindir Her kim yimez mahrūmdur yā maħbūbu'l-lāh Muhammed'iñ	Gazel/5 beyit		Vezin bozuk	"İlāhī Yūnus"
18 b	İlahī Yūnus Emre	Niçe bir besleyesin sen bu kaddile kāmety Düşdün dünyā zevkine unutdun kıyāmeti	Yūnus imdi sen daħı gerçeklerden olıgör Gerçek erenler imiş cümleñiñ ziyāreti	Gazel/5 beyit	İlahi	Vezin bozuk	"İlāhī Yūnus Emre"

19 a	Şeyh Vahyî	Gönül olsun nevaliñe muṭayyeb Bizi lüṭfuñla mesrūr eyle yā Rabb İki cihānda lüṭfuñdur çü muṭṭalib [Bizi lüṭfuñla mesrūr eyle yā Rabb]	Veli Vahyî giriṭfār-ı hevādır Veli senden ṭalebkār rehādır Ḳuluñ kārı temanna vü recādır [Bizi lüṭfuñla mesrūr eyle yā Rab]	Murabba/3 bent	İlahi	...--/--/--	“Kürdî Der Faşl-ı Güfte Şeyh Vahyî Büselik”
19 a	‘Âşık ‘Ömer	Efendim ikrām idelim bir señ bana bir ben sana Vaşlı için nām idelim bir señ bana bir ben sana Düşmānı şimdi görüp eglenmez aşla hemān Şoḥbeti cām idelim bir señ bana bir ben sana	Der ki ‘Ömer ‘Âşık ola bir daḥı ma’şūk elde cām Yokdur tekmiṭī efendim şoḥbet nümām ol selām Erecek bizim nihāyet ey efendim ba‘de’s-selām Bizler iḥşān idelim bir señ bana bir ben sana	Murabba/5 bent		Vezin bozuk	“Ġazel Semāi”
19 b	Gevherî	Temāşā eyleyüp görüp ‘uşşakı Herkes bir âfet-i devrāna mā’îl Kiminiñ nālesi tutar hāfākı Bülbül gibi verd-i ḥandāna mā’îl	Gevherî’yi suāl iderse yārān Ey şaba diyesin olmuştur nālān Mısr-ı melāḥatde sultān - ı ḥübān Ḥāliya bir mäh- ı Ken‘ān’a mā’îl	Şarkı/5 bent		11’li hece ölçüsü	“Şarkı Gevherî”
19 b	‘Âşık ‘Ömer	Bize nisbet ol bir âdem gerdān emdirir Müsteḥākķı vār iken nādāna gerdān emdirir Çok naşihāt eyledim hiç sözimi güş eylemez Ḳadr-i kıymet bilmeyen ḥayvāna gerdān emdirir	‘Âşık ‘Ömer irdiñiz mi ol periniñ evine Ḥār ile nādān ile konuşur inādına Kimini tenhā çağırur ir-girūr murādına Kimini teklif eder ḥayvāna gerdān emdirir	Murabba/4 bent		...--/--/-- /-.-	“‘Âşık ‘Ömer Ġazel”

20 a	Ġanî?	Çok niyâz eyledim ol şuñ civânım diyerek Nuṭṭa atar ey benim nâdire dânem diyerek Hele guş eyle bize âh u efġânım diyerek Bâri ümidim açar ey gonçe dehânım diyerek Bezme geldi gele ey rûḥ-ı revânım diyerek	Câna kâr itmede derd-i Ġamî dildârın Bir maḥâllin düşürüp şimdi o gül ü ḥârın Ḥâlîni ‘arz idebilsem bir dil-i ġam-ḥârın Yanına bâri bir takrib ile düşsem yârın Kalmadı âh meded-yâb niyâzım diyerek	Muhammes/ 3		-.--/-.--/-.--	“Ġamî”
20 a	Gevherî	Vâr selâm kıla şâhi cânım şabaḥ erkence gel Luṭf idüp cânım şabaḥ erkence gel Şohbet-i nâzın görüp meclisin şafâ edelim Gel kerem kıl sultânım şabaḥ erkence gel	Pek derûn ile muḥabbet eylemiş bu Gevherî sana Beñ yok iken söylemiş ol ‘adû ġammazın sana Vâr eyle ‘aşıklığım ögledi söyledi sana Küsmeyüp hakḳı felek atın cânım şabaḥ erkence gel	Murabba/4		?	“Gevherî”
20 b	‘Āşık ‘Ömer	Bekledim ben efendim gelmedi aḥşâma dek Bu benim baḥt-ı siyâhım gülmedi aḥşâma dek ‘Āşık ateşin yakdı beni ağlarım beñ zârı zârı Kimseler çeşmim yaşını silmez aḥşâma dek	Gül cemâlin görmeyeli ağlarım gündüz gice Raḥm idüp çeşmim yaşın silmez aşlâ zerrece Dimedi efendim baña ‘Āşık ‘Ömer ḥâlîñ nice Bir kerre ol tenhâ bulup efendim aḥşâma dek	Murabba/4		-.--/-.--/-.-- /-.--	“‘Āşık ‘Ömer Ġazel”
20 b	‘Āşık ‘Ömer	Bizden ammâ yüz çeviren efendiñ hoş âmedi hoş Eyledin sen kendini benden cüdâ hoş âmedi hoş	Beñ ne cürmiñ şâhibiyim efendim terk etdin beni Cânla dilden severdim ey efendim ben seni Bu ‘Ömer qodı yoliña başla cânı seri	Murabba/5		-.--/-.--/-.-- /-.-- ?	“‘Āşık ‘Ömer”

		Bir zemân sen didin idi sen benimsiñ ben seniñ Şimdi düşmânı buldın 'ışkıya hoş âmedi hoş	Merhamet kıldın efendim hoş âmedi hoş				
21 a	Fazlî Efendi	Vire mi derd- i şanem derdime dermân vire mi Vahtidir yüregimiñ dem-i-dem artar elemi	Fazlî sen mâhı bilirsen yüzüni göklere tut Yola mahrumı koya çokdur o mâhıñ keremi	Gazel/6		.-./.-./.-. ./..-	“Fazlî Efendi Merhûm” Mecmuada kırmızı mürekkep ile yazılmış tek şiiir.
21 a	Eşrefoğlu Merhûm	Râziyem derdine yârin ben şikâyet itmezem Kendi hâlim söylerem gayrı hikâyet itmezem	Söyle Eşrefoğlu Rûmî derdiñi 'âşıklara Dime kim ben gizlerem 'aşkı melâmet itmezem	Gazel/4		.-./.-./.-. /-.-	“Eşrefoğlu Merhûm Hicâz Maqamı”
21 b	Akşemse'd -dîn	Zehî cân kim münevverdir bugün nûr-ı tecellâdan Zehî dîl kim mu'atbardır hevâ-yı 'aşk- ı Mevlâ'dan	Hüdâ'nın 'âşıkı çokdur velî Akşemse'd-dîn gibi Kanı bir gerçek 'âşık kim yana 'aşk-ı dîlârâdan	Gazel/ 4	İlahi	.-./.-./.-. /-.-	
21 b	'Âşık 'Ömer	Dil-i bülbül baña ki gül ey efendim tezce gel Çünkü gülmekdir murâdın ey efendim tezce gel Yalnız koyup beni beni onda şakın eğlenmezsin Yüregim yağın eritme ey efendim tezce gel	Beg seniñle efendim şöhet etmegi 'arzular Geçer demler zemânı ey efendi[m] tezce gel Geçer demler zemânı ey efendim tezce gel Dil-i bülbül baña gül ey efendim tezce gel	Murabba/4		.-./.-./.-. /-.-	“‘Âşık ‘Ömer”
22 a	Şemsî	Çü genciñ meskeni virânelerdir Gönül niçün harâb olmayasın sen	Me'âni menzildir Şemsî kalbiñ Ne iştir bir kitâb olmayasın sen	Gazel/5		.-./.-./.-.	“Güfte Şemsî Merhûm”
22 a	?	Seyrân oldum ey		Şarkı		10'lu hece ölçüsü	“Şarkı”

		zūlf-i kemendim Yār kemendim amān amān amān Seniñ üftādenim serv-i bülendim Amān pā-māl çün etme efendim Yār efendim yeter hevā eyledin...					
22 b	‘Azmī	Hayli demdir hüşnūñ meftūnuyam ey civān Hasretiñle didelerden dā’ima iḥvānım revān Mihribānım gel efendim dā’im aḥvalım revān Bir kişi geldikde saña ‘aşıkım bende dise Anı ‘aşık zannederem saña sevdigim hemān Mihribānım gel efendim saña sevdigim hemān	‘Azmī bī- çārene luṭf ki şād et sevdigim Cāna geçdin fırkatıñ taḥkik aḥvālım tamam [Mihribānım gel efendim dā’im aḥvalım revān] ‘Azmī bī- çārene luṭf ki şād et sevdigim Cāna geçdin fırkatıñ taḥkik aḥvālım tamam [Mihribānım gel efendim dā’im aḥvalım revān]	Müseddes/2		-.--/-.-/-.- /-.-	
22 b		Her kimi görse gönül kendüsine yār şanur Her vefāsız güzeli yār u vefādār şanur Gördügi ḥuba olur cān-ı gönülden mā’il Bī-vefālarda ḥaқиkat eşeri var şanur		Semai		14’lü hece ölçüsü	“Semā’i Şabā”
23 a	Sultān Murād	Mebna’ kani sa’adet yā Muḥammed Muştafa	Ümmetiñden ‘aşı vü mücrim bu Murādı kemterin	Gazel/5	İlahi	-.--/-.-/-.- /-.-	“Der Faşl-ı Gerdāniyye Sultān Murād raḥmetu’l-lāhi ‘aleyh”

		Maṭla' nūr-ı hidāyet yā Muḥammed Muṣṭafa	Rüz-ı maḥşerde şefa'ât [yā Muḥammed Muṣṭafa]				
23 a	Salis Sultân Aḥmed	Behā-i reşh-i la'lûñ cān degül mi Bu naḳde o metā' erzān degül mi	Şefā'at yā Resûlallāh senüñdür Kuluñ Necib saña şâyân degül mi	Gazel/5	İlahi	.---/---/--- /---	“Salis Sultân Aḥmed”
23 b	Enderunlu Vāşıf	Kim olur zor ile maḳşûdına rehyāb-ı zafer Gelür elbet zuhûra ne ise hükme -i kader Haḳka tefviż- i umûr et ne elem çek ne keder Kıl sözüüm ‘arîf iseñ güş-u ḳabûle güher Miḥneti kendüñe zevk itmedir ‘âlemde hüner Gam u şādî-i felek böyle gelir böyle gider	Diñleme birbirini nasîñ ‘işledi faşlı Ḳalmasun jeng-i nedâmetle derunuñ yaşlı Elemüñ aşlı bu ‘âlemde emeldir aşlı Sevdiğim zevkine bak yok ğamıñ aşlı faşlı [Miḥneti kendüñe zevk itmedir ‘âlemde hüner Gam u şādî-i felek böyle gelir böyle gider]	Terci-i bend/8		---/---/--- /---	
24 a	Eşrefoğlu Rûmî	Şol zemân kim ben ol dosttan ayrı düştüm oldum ırâḳ Hasret ü derd ü âh ile çok ağladım tutdum firâḳ	Eşrefoğlu Rûmî gibi gir bu yola gerçek isen Tâ ‘aşıklar arasında saña da dirler saddâḳ	Gazel/5		?	“Eşrefzâde Güfte raḥmetu’l-lâhi ‘aleyh”
24 a	Niyâzî Mısrî	Baḥr içinde ḳatreyem baḥr oldı hayrân baña Ferş içinde zerreyem ‘arş oldı seyrân baña	Niyâzî’niñ dilinden Yûnus durur söyleyen Herkesi çün cān gerek Yûnus durur cān baña	Gazel /4			“Mısrî Efendi Güfte raḥmetu’l-lâhi ‘aleyh”
24 b	?	Derûnumda olan hâlet ne hâletdir anı bilmem Ezel cāmından	Ġariḳem baḥr-i hazinde hazinde fakiriñ maḥvım yā Rabb	Gazel/4		---/---/--- /---	“‘Acemkürdî”

		içilmiş ne şerbetdir anı bilmem	Ba'îd oldum cemâlin den ne garibdir anı [bilmem]				
24 b	Bağdatlı Rûhî	Kimi mestâne seher yâr ile gülşende yatur Kimi derd u gâm-ı hicrânile külhânda yatur	Künc-i miñnetde rakîbâ beni tenhâ şanma Yâr eger sende yatarsa eleme bende yatur	Gazel/2		...-/...-/...- /...-	
24 b	?	Tûğ-ı şâhi mi disem zûlfûñe şebbû mu disem Misk-i Rûmi[mi] disem sünbül gisû mu disem	Nağş için vaşfın eyle vechile kalmış o mehiñ Merhâbâ mı disem şevkine ya hû mu disem	Kıta /2		...-/...-/...- /...-	
25 a	'Âşık 'Ömer	Bir güzel gördim ammâ bugün haqîkat hoşçesi Ehl-i merdim zârı bugün haqîkat hoşçesi	İdeyim hizmet helâl olsun benden yana 'Ömer'i kıl eyledi ammâ haqîkat hoşçesi	Gazel/8		...-/...-/...- /...-	“'Âşık 'Ömer Divânesi”
25 a	Gevherî	Yine bir cânânın bendesi oldum 'Ayn on dördüne beñzer cemâli Yitirdim kendimi divâne oldum Her zemân gözüm den gıtmez hayâli	Gevherî' ye vefâ kıla Muştafa Toğrı bendesiyim umarım vefâ Dertlere dermândır cismime şifa Leblerinden akan ab-ı zülâli	Koşma /4		11'li hece ölçüsü	“Gevherî Divâne”
25 b	Gevherî	İrişmiş hûbluğun kemâlin bulmuş Servi kâmat ince miyânsın 'Alî Cennet bağçesinde perverde olmuş Açılmış gonçe fidansın 'Alî	Gevherî 'aşkıñla yazdı bir nâme İrsâl itmekçün señ kaşı lâme Ya nice vaşfını eylemek hâme Bulunmaz bir genc-i nihânsın 'Alî	Koşma/5		11'li hece ölçüsü	“Gevherî”

25 b	‘Aşık ‘Ömer	Hâlim ‘arz eyleşem gül yüzlü yâre Lütf idüp selâmım alur mı bilmem Gün-be-gün artmada âh u efgânım Mevlâ’m ana inşaf verir mi bilmem	Der ki ‘Aşık ‘Ömer bilmezem n'oldum Yârin hasretinden şararup soldum Merhamet kıl baña işte ben öldüm Hasret kıyâmete kalur mı bilmem	Koşma /4		11’li hece ölçüsü	“‘Aşık ‘Ömer”
26 a	[Yûnus Emre]	İdelim cevân Kılalım seyrân Mest olup hayrân Şeyh [eşiginde]	Yûnus’em elhak Dîdâre müştâk ‘Aşıkam ‘uşşâk Şeyh eşiginde	Murabba	İlahi	5’li hece ölçüsü	“‘Acemkürdî”
26 a	Baba Tahir ⁴³⁴	...seyyîdina Muştafa Şâfi’ rûz-ı cezâ seyyîdina Muştafa	 seyyîdina Muştafa	Kıta/ Gazel/4		?	“Baba Tahir”
26 a	Şeyh Maḥvî	Bulmak dilerseñ dâ’im sa’âdet Cân u gönülden Allâh’a yol var Gâfletde kalma eyle ‘ibâdet [Cân u gönülden Allâh’a yol var]	Yoklukda yokla ma’nâyı Maḥvî Maḥşûdî aña şarf eyle taḥavvî Merdûd âh ol gel iste Maḥvî Cân u [gönülden Allâh’a yol var]	Murabba/3		--/.--/.--	“Güfte Şeyh Maḥvî”
26 a	?	‘Acebdır yaz günüñ rûzgârı Muşâhib-i yâr ile ḥavz kenârı		Müfret			“Müfred”
26 a	?	Cihânda âdem olan bî- ğam olmaz Añınçün bî- ğam olan âdem olmaz		Müfret			“Müfred”

⁴³⁴ Baba Tahir Uryani ismli şaire ait olduğunu düşünölmekle birlikte şiirin Farsça ya da Kürtçe olması ve silik olması nedeniyle okunamamıştır. Şairin şiirlerine ulaşılammaktadır. Çok fazla silik olduğundan sağlıklı okunamayan yerler üç nokta ile gösterilmiştir.

26 b	?	Periřān oldu ahvālim Gel ey rüh-ı revānım gel Sañadır ıabı meyyālim Gel ey gonçe dehānım gel	Derūnım hūn ile doldı Elif kıaddım kemān oldu Benim hālim yamān oldu Gel ey řirīn zebānım gel	şarkı/ 3		8'li hece ölçüsü	“şarkı řabā”
26 b	‘Ārif Efendi	Hayli dem zencir-i ‘aşkıñ hūsnünün meftūnuyam Bir řacı leyli güneř rūhsārının meftūnuyam	Çekdiğim hep derd-i dildendir benim ‘Arif dağı Bilmesün bilsün bilen bir afetiñ meftūnuyam	Semai/1		-.--/-.-/-.- /-.-	“Semā’ī ‘Ārif Efendi”
27 a	Niyāzī Mıřrī	Bugün Ya’küb-ı kalbe Yūsuf-ı cāndan haber geldi Kāmīř-i pür neřim ile o cānāndan haber geldi	Bu Mıřrī’ niñ vücūdu Mıřrī’niñ oldur řeh-in-řāhı Ezelden tā ebed hük-m-i Süleymān’dan haber geldi	Gazel/4	İlahi	.---/.---/.--- /.---	“İlāhī Niyāzī”
27 a	Cemāl-i Hālvetī	řafha-i řadrında dā’im řofiniñ efkārı Hū řākiriñ řükürü Hüv’allah zākiriñ ezkārı Hū	Ravza-i Hūda makām it Cemāl-i Hālvetī Tā vücūdum řehrine keřf ola bu esrār Hū	Gazel/4	İlahi	?	“Der Faşl-ı Ha..”
27 b	[Yūnus Emre]	Benem ol ‘aşk başrısı deñizler hayrān baña Deryā benim kadar cānım ‘arş oldu seyrān baña	Yūnus bu halk içre eksiklikdir Hakķ bilür Divāne olmuş çağırır derviřlik bühtān baña	Gazel/ 6	İlahi	-.--/-.-/-.- /-.-	
27 b	Niyāzī Mıřrī	Uyan gaşletden ey nā’im Hakķ’a yalvar şehirlerde Döküp acı yaşı dā’im Hakķ’a yalvar şehirlerde	Seğerde uykudan uyan ey Niyāzī durma derde yan Ola kim irişe dermān Hakķ’a yalvar şehirlerde	Gazel/5	İlahi	.---/.---/.--- /.---	“İlāhī Mıřrī”
28 a	Nev’ī	Meclisde öpüp la’liñi rindāna tıyurma Ol hāleti ağzındaki dendāna tıyurma	Mey içme güzel sevme dimezler saña ey Nev’ī Ol zevki heman zümre-i nādāna tıyurma	Gazel/5		--./--./-- ./--	“şarkı Semā’ī”

28 b	?	Pür cefâ dilber mi var 'âlemde sulţânım gibi Pür sitem yâr olmaz ol serv-i hırâmanım gibi	Bî-vefâ yokdur güzeller içinde cânım gibi Ben terahhüm görmedim 'âlemde sulţânım gibi	Kıta/2		-.--/-.-/-.- /-.-	
29 a	Fenâyî	Âsitânun yâ İlahî hasteye dâru's-şifâ Şerbet-i vaşluñ içenler buldı her derde devâ	Zerre görünmez Fenâyî işbu 'ârife Bir demine vuşlatuñ iki cihân olmaz bahâ	Gazel/5	İlahi	-.--/-.-/-.- /-.-	"İlahî Fenâyî Merhûm"
29 a	'Âşık 'Ömer	Cânımı 'aşkıñ nüş idüp cânâna varmak niyetim Yoluna cân virmeye giryâne varmak niyetim Güzellik mülkine şâhi olmuş işitdim... var Ey nimet libâsı giyüp divâne varmak niyetim	Der ki 'Ömer tâkatim yok nâdâna doğru çekmeye Kul olmam ben kimseniñ nâzı dilberi Bî-vefâ dilber elinde[ye]m hem şikâyet etmeyem Hâkikat nişânım saña var[m]ak niyetim	Murabba/3		..--/..--/..-- /..-	"'Âşık 'Ömer-i Gedâ"
29 b	'Âşık 'Ömer	Ey dîlâ hüsnuñ görenler nûra teşbîh itdiler Gerdeni pakiñ seniñ billûra teşbîh itdiler Beri' meşkününda seniñ mişliñ bulunmaz ey peri Hep görenler cennet içre hûra teşbîh itdiler	Der ki 'Ömer bu vücûdum lezzeti 'aşktan mıdır Pertevi nuruñ ziyâsı ol cemâliñden midir Mû-be-mû 'aşkıñ şadâsı âh u zârımdan mıdır Nâme- i âhım benim tanbûra teşbîh itdiler	Murabba/4		..--/..--/..-- /..-	"Türkmâni 'Âşık 'Ömer"
29 b	?	Efendim yañından bir yüce hûbânıñ Ayırmaz bir zemân böyle gider bu Mişli sebkat itmez ol hevânıñ	'Aşıklara şimdi yüce dağ oldu Kadr-i kıymet bilmege bin yaşag oldu Raķib ne belâdır kelbden 	Semai/ 4		11'li hece ölçüsü ?	"Gazel Semâ'î"

		Bulunmaz bir zemân böyle gider bu	Şarılmaz bir zemân böyle gider bu				
30 a	Niyâzî Mısrî	Gir semâya zıkr ile gel yana yana Hû deyu Îr şafâ-yı 'aşk-ı Hakk'a yana yana Hû deyu	Ey Niyâzî gönlüne 'âşıkların hikmet tolar <i>Künt kenz'in</i> hazinesinden yana yana Hû deyu	Gazel/6	İlahi	-.--/-.-/-.- /-.-	“Der Faşl-ı Mahûr Beste Dede Güfte Niyâzî”
30 a	Hażret-i Hüdâyî	Sevdâ-yı sivâdan geç Gel Hû diyelim ya Hû Bir meşreb-i şâfi iç Gel Hû diyelim ya Hû	Sırrıña Hüdâyî yâr Esrârın ide izhâr Ey derde iden tımâr [Gel Hû diyelim yâ Hû]	Murabba/5		--./.-	“Hażret-i Hüdâyî”
30 b	?	Ey güzeller şâh-levendim serv-i dâlim Muştafa Sen ol 'alâdan 'alâsın mäh-i tâbânım Muştafa Rüyındaki hatâtına bend eyledi Mecnûn gibi Her seherde 'âşıkına görünür Leylâ gibi Ben saña 'âşık olalı bûlbûl-i şeydâ gibi Bendene kıyma efendim şehr-i yârim Muştafa	Ey Giyâhi saña dirim sırrını fâş eyleme Her olan işleri cânım gel rakibe söyleme Kamn oldun sen şâkın hiç bu cihânda ey Kaşları yay dişleri dürr-i [Ey güzeller şâh-levendim serv-i dâlim Muştafa Sen ol 'alâdan 'alâsın mäh-i tâbânım Muştafa]	Tercii-i bend		-.--/-.-/-.- /-.-	“Gazel”
30 b	Niyâzî Mısrî	İbn-i vaktem ben ebu'l- vaqt olmazam Abd-i maḥẓam ben taşarruf bilmezem	[Sırr] ile baña içimden söylenir Mısrî'yâ ben doğmazam ben ölmezem	Gazel/6	İlahi	-.--/-.-/-.-	“İlahî Niyâzî Efendi”
31 a	Yazıcıoğlu	Yine 'arz eyledi dilber yüzün kaşr-ı celâleden	Aḥd ondan naḳs ola kemâl-i saltânatdan kim	Gazel/4	İlahi	..--/..--/..-- /..--	“Güfte Yazıcıoğlu raḥmetu'l-lâhi 'aleyh”

		Yine nälende şeydâyım şarâb-ı lâ- yezâlidenden	Eger bu Yazıcıoğlu göre nür-ı cemâlidenden				
31 a	?	‘Aşkîñ deryâsında benim gemim var Bu rakimde dürlü dürlü ‘ammim var Ey efendim senden ğayrı kimim var Seniñ için taşa tutar el meni Ey efendim al sine şar meni	ن سون ايسر چولاري Avcı iseñ izmeli sürmeli Kudretten ala gözler sürmeli Seniñ için taşa tutar el meni Gel efendim al sine şar meni	/3		11’li hece ölçüsü	“Türki ‘Acem”
31 b	‘Aşık ‘Ömer	دنيوي سزم تيار dünyâyı bil de gel berü Yok yere eyleme señ da’vâyı bil de gel berü Çok tavâf idüp dolaşma mât iderim ‘akıbet Hem okı kürsi-i mâ’nâyı bil de gel berü	Günde yüz bin cefa kıldın kadrımı bilsün deyu Merhâmet itseñ nolur çeşm- i siyâhım deyu İster misin bu kuluñu derdle ölsün deyu Çekerim sözlerin seniñ efendim dünden berü	Murabba/6		-.--/-.-/-.-. /-.-	“‘Aşık ‘Ömer Ġazel”
31 b	Reşîd	Zer ü mihriñle hâne-i dil rüşenâ Elkerim-ı ey nür-ı ‘âlem padişâh-ı enbiyâ	Feyz-i ihsânîñla olsun kâm-yâb kâm- bîn Elkerim ey nür-ı ‘âlem padişâh-ı enbiyâ	Gazel/4		?	“Güfte Reşîd Merhûm”
32 a	Ruşenî	Çün doğup dutdı cihân yüzünü hüsnüñ güneşi Kim ola sevmiye vechle sen meh’veşi yâ Resûlallâh	Ve’ d-duha virdiñe ve’- leyli okurum sünbülüne Ruşenî vird budur külle ğadâtin ve ‘aşı	Gazel/5		-.--/-.-/-.-. /-.-	“Maķam Çaylâk Şeyh On İki Beste Eylemişdir [Ruşenî]”
32 a	‘Abdu’l- hayy Efendi	Ey Ĥabîbullâh Muḥammed Muştafa İde feyziñ ni‘mete iķtidâ	Kıl şefâ‘at rahm idüp ‘Abdu’l-hayy Çünkü sensin şafi‘-i rüz-ı çerâ	Gazel/5		-.--/-.-/-.-	“‘Abdu’l-hayy Efendi”

33 b	Zākirī	Nedir sürürüñ yine mesrürsun Neyler bu sende beyhüde hānde Âhîret zādını kıldın mı hāzır Kuvvet ü kudret var iken sende Rabbenā bizden yok bize dermān Ver bize senden şöñ demde imān	Gözlerim giryān ciğerim biryān Şuçumı aḡsam olurum ḡayrān Zātınā lāyık yok bir ‘āmelim Ben fakir kulum sen ḡani sulṭān [Rabbenā bizden yok bize dermān Ver bize senden şöñ demde imān]	Terci-i bend/3		--./--./--	“İlahī Zākirī Merḡum”
33 b	Fethī	صورتشه جارمینح غضب یارترنغه سنجاغ نور دیده طوفان بایه فتنه م زنغه	ابو مثیر Fethī itmede ḡazel tanzīr نوقا فیہ تنکر یرہ جکر جملہ سی زنغه	Gazel/7		?	“Ḡazel”
34 a	Niyāzī Mıṣrī	Āṣinā-yı ‘aşk olandan āh u zār eksik degil Keṣti-i bahre dem-ā-dem rūzgār eksik degil	Şem’-i ‘aşka Mıṣrīyā yandır özūñ yok ol mūdām ‘Āṣika her yokluḡun üstünde vār eksik degil	Gazel/5		--./--./-- /-.-	“İlahī Mıṣrī”
34 a	Gevherī	Yeter nāz eylediñ dilber Ne bulduñ bu cefālarla Beni öldürdüñ ey zālīm Mülūkāni edālarla	Olalı Gevherī zāhir Güzeller sevmede māhir Sen uğratdın beni alur Belāya iftirālarla	Semai /5		8’li hece ölçüsü	“Semā’ī Gevherī”
35 a	?	Çāre yok çāre ide yār bī-çāresine Çāresiz sabr idelim cevrine çāresine	Beni sendeñ şanma cānım şakına şanma şakın O da bir nesne midir minnete 	Kıta/2		..--/..--/..-- /..-	“Kıta”
35 a	?	Yok bir ṭabīb ki derd-i dile yāradañ bilür Derd-i dil-i derūnumı ol yāradañ bilür		Müfred/1		--./--/..- /..-	“Müfred”

35 a	‘Ahdī	Gāh açıldı gönçe geh dürdi yüzünü nāzdan ‘Arz-ı dīdār itdi ya‘ni būlbüle açmazdan		Müfret/1		-. -/-.-/-.-/- .-	“‘Ahdī”
35 a	Rumūzī	Kalçe göstermez belin ‘uşşāka dilber nāzdan Cāme üstünden kucar ammā kemer açmazdan		Müfret/1		-. -/-.-.-?	“Rumūzī”
35 b	?	İlhām ile dün gice seyr itdim Muhammed’i Ayine-i kalbimde seyr itdim Muhammed’i	Yūnus murāda irdi zevk ü şafalar şürdü ‘Aşık maşūkuñ buldu seyr itdim Muhammed’i Amān fahr-i ‘ālem Aḥmed’i	Gazel/5	Naat	?	“Der Makām-ı ‘Arḍubān”
35 b	Ḳuloğlu	‘Alā gözlüm böyle çıkma şalınma Gezdigiñ yerlerde yollar Hū çeker Dertli bağrım delik delik deldirme Bilürsen hep üftādeler Hū çeker	İçüp ‘aşkıñ şarābından mā‘ilem şanma ki her dem sā‘il degilem Şalt kuzum ben saña mā‘il degilem ‘Aşıklar saña bütün Hū çeker		İlahi	11’li hece ölçüsü	“Ḳuloğlu”
36 a	Şeyḫ Yūnus	‘Ömür bağçesiniñ gülü şolmadan Uyan gel gözlerim ğafletten uyan [E]cel bir gün bize devrān dönmeden [Uyan gel gözlerim ğafletten uyan]	Derviş Yūnus söyler sözün tutulmaz Seniñ kumaşın bu ilde satılmaz Böyle yatmak ile derviş olmaz [Uyan gel gözlerim ğafletten uyan]		İlahi	11’li hece ölçüsü	“Güfte Şeyḫ Yūnus raḥmetu’l-lāhi ‘aleyh”
36 a	Eşrefoğlu Rūmī	Benim şeyhim seni Ḥaḳḳ’a yetürür Nice müşkülleri anda bitirür	Dā‘im Allāh ile şeyhimin işi Dost degince açar gözün yaşı		İlahi	11’li hece ölçüsü	“Eşrefoğlu”

		Muhammed'i ñ şancâğına götürür 'Abdülkâdir Sultân dirler şeyhime	Eşrefoğlu Rûmî anın dervişi 'Abdülkâdir sultân dirler şeyhime				
36 b	?	Gözlerimden yaş yerine kan akarken bir zaman Nâzlanup yârim gibi olmaz o da şimdi revân Virdiler peymân- şikenler nâzlı yârimden nişân Ne nişânım var ne cânım ne zemân kanğı zemân	'İzzet-i ikrâm taşır teşrifîle cânım var ider Şu tende bir cân-ı 'azîzim var meger anı virem Dediler şabr eyle elbet olacaktır ol kerem Ne kerem ammâ o dem cânlar değer کرمزدی kâdem	Şarkı/4		-.--/-.-/-.- /-.-	“Şarkı Bayâtî”
36 b	?	Yine ben bir güzel sevdim Kamu cânlarda cân olmuş Yüzi güldür saç sünbül Yanağı ergüvân olmuş açılmışdır		Mani		8'li hece ölçüsü	
37 a	'Atüfî	Dergeh-i Hakk' yüzüñ sür ber- devâm Ber-murâd olmak dilerseñ ey gönül Bâb-ı hızmetde muķīm ol şubh u şâm Ber-murâd olmak dilerseñ ey gönül	İster isen 'afv ide lûtf-i Rabb Ġafûr Dök nedâmet eşgin ol merd-i şabur Gel 'Atüfî gibi ol 'abd-i şekur Ber-murâd olmak dilerseñ ey gönül	Murabba/4		-.--/-.-/-.-	“Der Faşl-ı Nişâbüñ Güfte 'Atüfî Merhûm”
39 b	'Âşık 'Ömer	Va'degâhı beklerim ey gül-'izâr aḡşâma dek Bülbül-âsâ eyledim âh ile zâr aḡşâma dek Hey dirîgâ va'di-yi vaşlın meger ferdâ imiş	Tâ ezelden muntazırdır cân u dil fermânıña Böyle zulm etmek olur mu kulına kurbânına Hasb-i hâlim şerhine vardım der-i dîvânıña Kılmadılar 'arz u hâlim der-	Şarkı/2		-.--/-.-/-.- /-.-	“Şarkı şabâ”

		Hasret ile oldı ‘aşkım cüy-bār aḥṣāma dek	kenār aḥṣāma dek				
39 b	‘Āşık ‘Ömer	Ben sana mübtelā oldum Cemālīn görsem olmaz mı Yanağında gül açılmış Gülünü dersem olmaz mı	Bu ‘Ömer’in yāri yoktur Cümlemiz vār eden Ḥaḳḳ’tır Seniñ ‘aşıkların çokdur Bir de ben olsam olmaz mı	Semai/ 5		8’li hece ölçüsü	“‘Āşık ‘Ömer”
40 a	Hüdāyī	Yalancı dünyāya aldanma yā Hū Bu dernek dağılır divān eğlenmez İki kapulu bir virānedir bu Bunda konan mihmān eğlenmez	Hüdāyī noldu bunca peygamber Kanı ‘Ömer ‘Osman Ebū Bekr ü Ḥayder Kanı Ḥabībullāh Şiddīk-i Ekber [Bunda gelen gider bir cān eğlenmez]	/4		11’li hece ölçüsü	“İlahī Hüdāyī Maḳām Nevā”
40 a	Hüdāyī	جاهد و افى الله يا الصلاح ان عمر المرعوم منك الرياح	Ey Hüdāyī’den naşihāt isteyen Ḥaḳḳ’a kul ol bulmak istersen felāḥ	Gazel/5		---/-.-/-.-	“İlahī Hüdāyī Maḳām Şabā”
40 a	Yahyā Efendi	Döndi murād üzre felek Devrān bizimdir bu gice		1		8’li hece ölçüsü	“İlahī Yahyā Efendi Merḥūm”
40 b	Gevherī	Göñül dost köyüne varma Ḥālīn dildāra ‘arz olsun Her güzele meyl virme Sevdiğin ehl- i ‘ırz olsun	Gevherī’m der doğru söyle Ḥālīn bilene ‘arz eyle Adūyu sen de māt eyle Sevdiğin pek beyāz olsun ⁴³⁵	Koşma /4		8’li hece ölçüsü	“Gevherī”
40 b	Ḥayālī	Yeter hier ile ağlatdın beni ey Yūsuf -ı sāni Bu miḥnetden halāş eyle meded	Esirge ğaribiñden Ḥayālī künc-ü miḥnetde Helāk etme firāḳıñla ... bu ‘ıyd-ı fermānı	Kaside/5		---/-.-/-.- /.-.-	“Ḥayālī Merḥūm”

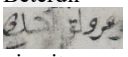
		Ya'küb-ı giryâni					
41 a	Şeyh Sezâyî Gülşenî	Zülfün içre vechiñi cāna çün pinhān eyledin Ehl-i imānı vechile perişān eyledin	Ĥattuñ ile gösterüp cāna Sezâyî'ye ruĥuñ Ĥızr-ı cāna zulmet içre āb- ı ĥayvān eyledin	Gazel/6		-.--/-.-/-.- /-.-	“Der Faşl-ı Köçek Güfte Şeyh Sezâyî Gülşenî Beste Mü'ezzîn rahmetu'l-lāhi 'aleyh”
41 a	?	Ey dil beni ol āfete ĥayrān niçün itdiñ Dağ- ı ġam ile sīnemi piryān niçün itdiñ	Meyl eylediñ ol Yūsuf-ı Ken 'ān'a felekde Çeşmim yaşını seyl-i Firāvun niçün itdiñ	Gazel/2		?	
41 b	Rāğıp	Harābatı görenler her biri bir ĥāletin söyler Leţāfet naql ider rindān-ı zāhid şıķletın söyler	Perişān ĥātırında nükte- 'i ser- beste-veş kaldı Ne kimse ĥikmetin añlar ne Rāğıp 'illetin söyler	Gazel/7		.---/---/--- /---	Ġazel Rāğıp
41 b	Nev'î	Senüñ maĥzūnuñ olmak baña şādān olmadan yegdür Ġamuñla ağlamak illerle ĥandān olmadan yegdür	Şarāb-ı 'ışk ile Nev'î gibi mest ü müdām olmak Baķup bu ni' met-i dünyāya ĥayrān olmadan [yegdür]	Gazel/5		.---/---/--- /---	Ġazel Nev'î
41 b	?	Muĥabbet-i cāmıñ içelden Dilā bin derd-i ser çekdim	Yanından ateş- i 'aşķa Neler çekdim ne çekdim	Mani		8'li hece ölçüsü	
42 a	Nābî	Yāre açdım açıl ey ġonçe deĥānım diyerek Bezme geldi gele ey serv-i revānım diyerek	Yār söyletdi baña bu ġazeli ey Nābî Söyleye söyleye ey tāze zebānım diyerek	Gazel/5		..--/..--/..-- /..-	“Nābî”
42 b	?	Beñ lālim yüz yāre Elli fitil yüz yāre Şaķi bütün dönse Virem miyāl yüz yāre		Mani/1		7'li hece ölçüsü	

42 b	‘Aşık ‘Ömer	Kıldıkça nazār haṭ ile Kur’an okuruz biz Nādān anı fehm eylemez āsān okuruz biz	Dir ‘Āşık ‘Ömer maḥlaşına ‘Adlī demişler Her şām u seher āyet-i Kur’an okuruz biz	Gazel/7		--./--./-- ./--	“Semā’ī ‘Aşık ‘Ömer”
43 a	‘Aşık ‘Ömer	Bir ḥüsn gibi ḥalk güzel yāre kurbān olayım ben Bir dişleri dürr lebleri mercāna kurbān olayım ben	Der ‘Āşık ‘Ömer çekdi çileler elemeler Bir dişleri dürr lebleri mercāna kurbān olayım ben	Gazel/5		?	
43 b	Şeyh Naşūhī	Derdimin dermānı sensin yā Muḥammed Muştafa Gönlümün sulṭānı yā Muḥammed Muştafa	Eyledi bār-ı günah kıdd-i Naşūhī’yi dü tā El meded ey çāre sensin sensin yā Muḥammed Muştafa	Gazel/4	İlahi	--./--./-- /-.-	“Güfte Şeyh Naşūhī rahmetu’l-lāhi ‘aleyh”
43 b	?	Dā’imā kārım benim feryād u zāri olmak neden Gül gibi ğonce leb sen ḥāre yār olmak neden	Luṭf-ı iḥsānıñ rakıbe dā’imā mebzūl olmak [neden] Cevr u zulmün dānişi bī-şümār olmak neden	Gazel/5		--./--./-- /-.-	
44 a	?	Bugün meclis-i ‘uşşāka vardım Yine serv-i revān geldi Hele adın dimek olmaz Felān ibn[i] felān geldi	Gitdi ‘ömrüm mihnet ile Helāk oldım firḳatle Gice gündüz ḥasretle Beni derde şalan geldi	Semai/4		8’li hece ölçüsü	
44 b	?	‘Acebdır yaz gününün rüzgārı Muşāhib-i yār ile ḥavuz kenārı		Mani		11’li hece ölçüsü	“Müfred”
44 b	?	Bī-vefāsın dostum saña söz olmaz Āğyārın olanlar hep şāfadadır baña yār olmaz	Saña dil virenler şād olup gülmez Derdı cefāları hep mübtelādadır	Kıta/2		?	“Müfred Kıta’”

44 b	?	Neşve vü cevr eylediñ cânımıza Bir gün olur girersin koynumuza		Müfret/1			“Müfred”
44 b	?	Felek yârin diyârından bizi kıldı cüdâ istemedi Selâmlar cümle yârâne uzakdan ... istemedi		Müfret/1			“Müfred”
46 a	Niyâzî Mısrî	Dermân arardım derdime derdim baña dermân imiş Bürhân arardım aşlıma aşlım baña bürhân emiş	İşit Niyâzî’niñ sözün bir nesne örtmez Hâk yüzün Hâk’k’dan ‘ayân bir nesne yok görgüsüzlere pinhân imiş	Gazel/4		--/--/-- /---	“Der Faşl-ı Mâhûr İlahî Niyâzî Efendî”
46 b	Himmetzâd e ‘Abdullah	Cünbüş iden gerçi tendir rûh-ı insân gizlidir Bu kuvâ leşker gibi amma ki sultân gizlidir	Düdî olmuşdur nefs anlar bunu ‘arîf olan Derviş ‘Abdullah gönülde nâr -ı suzân gizlidir	Gazel/5		--/--/-- /-.-	“Güfte Himmetzâde ‘Abdullah Efendî merhûm”
47 a	Naşühî	Benim derdim yamân oldı Derûnum pür-fiğân oldı Fiğânım el- amân oldı Tecellî eyle yâ Raḥmân	Naşühî derd ile yanık Cemâliñ hüsmüne vamık Anı kıl vaşlına lâyık [Tecellî eyle yâ Raḥmân]	Murabba/4		.-.-/-.-	“Der Faşl-ı ‘Uzzâl Güfte Naşühî rahmetu’l-lâhi ‘aleyh”
47 a	Niyâzî Mısrî	قدا شرفت الدنيا باشمس وصولانا فا الشمس لها بدر البدر سوابانا	قد اشرف محي الدين ذوالقلب بذالدين اذ اجاءك يا مصري كالشمس لمولانا	Gazel/5			“Güfte Şeyh Niyâzî”
47 b	Hüdâyî	Kapuñdan gayra muhtâç olmayalım Sen yaratdın yine sen kerem eyle Han-ı vaşla toyr aç olmayalım [Sen yaratdın yine sen kerem eyle]	Bilmeyenler gayrıñ nef’î var şandı Bilicek gayra bakmağdan uşandı Sen esirge Hüdâyî-i derd- mendi [Sen yaratdın yine sen kerem eyle]		İlahi	11’li hece ölçüsü	“Hüdâyî Merhûm kuddise rûhî”

47 b	Niyāzī Mısrī	Ey ġarīb būlbūl diyārīñ ķandedir Bir ħaber vir gül-‘izārīñ ķandedir Sen bu ilde kimseye yār olmadın Var seniñ elbette yārīñ ķandedir	Gökde uçarken seni indirdiler Çār-ı ‘unsur bendlerine urdular Nūr iken adın Niyāzī ķodılar Şol ezelki i ‘tibārīñ ķandedir	Murabba/4	İlahi	-.--/-.-/-.-	“Güfte Mısrī merħūm”
48 a	Yazıcıoğlu Meħmed	Dün gice kırkları gördüm düşümde Şordum Ĥācı Bayrām Velī ķandedir Didiler gel pirin bundadır bunda Şordum Ĥācı Bayrām Velī ķandedir	Velī dirsən velīlerden biridir Yazıcıoğlu Meħmed’in piridir Şeyħ Ĥāmid Sultān’ın özge yāridir [Şordum Ĥācı Bayrām Velī ķandedir]		İlahi	11’li hece ölçüsü	
48 b	Ĥatāyī	Bendesiyemc ān ü dilden pādişāhımdır ‘Alī Gözlerim nūr-ı zıyāsı bedr-i māhımdır ‘Alī Yoluna ĥāķ oldugum püştü penāhımdır ‘Alī Kıblegāhımdı r Muħammed secdegāhımdı r ‘Alī	Ey Ĥatāyī ġāfil olma işbū dünyā fānidir Her ne kim geldi vücūde ‘alemiñ mihmānıdır Bu kelāmı vird edinmek ‘ārifin erkānıdır Kıblegāhımdır Muħammed secdegāhımdır ‘Alī	Murabba/7		-.--/-.-/-.- /-.-	“Gazel Ĥatāyī”
50 a	Şeyhī	Evvel ĥasedi söyleyem size Dinleyin nice olur ĥālī ĥasedin ‘Osmān’da gücenir ammā bize Şefā‘at olmaz imiş ĥased ümmete Şırātta baġlı olur yolu ĥasedin	Dir ki Şeyhī yanmaķdan ķalmadı özüm Ş... ĥasedi yād rüz -ı günde olmadı gözüm Vallāhi billāhi ĥelāk olmadı sözüm Bu m... gitmedi mālī ĥasedin	Murabba/4		?	“Şeyhī”

50 b	?	Ṭull-ı femm-i dāl şeddi Düşdüği yer tutuşdı Ömrümde bir yâr sevdim Ceddimde dile düşdi		Mani		7'li hece ölçüsü	“Māni”
50 b	?	Edyâdır gögüne Güldür bülbulüne Sevdim ise ben sevdim Buna hâlka ele ne		Mani		7'li hece ölçüsü	“Māni”
50 b	?	Çam ağacı özüyle Kim girmiş gözüyle Hiç yârdañ ayrılır mı Münafık söz ile		Mani		7'li hece ölçüsü	“Māni”
50 b	?	Yağar yağmur üstüme Yâremi bana küsdüme Vârın söyleyiñ ol zalime Yâr severim üsdüne		Mani		7'li hece ölçüsü	“Māni”
51 a	Şeyh Seyfullâh	Bu ‘aşk bir bañr-i ‘ummândır buña hadd ü kenâr olmaz Delîlim sırr-ı Kur’ân’dır bunu bilende ‘âr olmaz	Seyfullâh sözünde mesttir şeyhinden aldığı derstir Divâne-râ kalem nisttir ne söylerse kanar olmaz	Gazel/5		.---/.---/.--- /.---	“Der Faşl - 1 Segâh Güfte Şeyh Seyfullâh rahmetu’l-lâhi ‘aleyh”
51 a	Şeyh Maḥvî	Sivâ efkârının cündi gönül mülkün harâb itdi Elim al düşmüşem kaldır meded Mevlâ- yı Raḥmân’ım Emel arzüsünün odı yakup bağrım kebâb itdi [Elim al düşmüşem kaldır meded Mevlâ- yı Raḥmân’ım]	İlahî cemâliniñ kaşdı rızaña olalar nâ’îl ‘Înâyet olmadı senden yâ kimdir maṭlûba vâşıl Ger meyânında duranda biridir Maḥvi-i sâ’îl [Elim al düşmüşem kaldır meded Mevlâ- yı Raḥmân’ım]	Murabba/3	İlahi	.---/.---/.--- /.---	

51 b	Eşref-i Sâni	Kararım yokdur ey dilber göreliden sen dılarayı Cemâliñ görmek için açarım cânda yârâyı	Ĥabibin ĥakkçün yâ Rabb bu sâni Eşref'e raĥm et Şühûdun 'aynına dâ'im göre ol bedr olan ayı	Gazel/5		?	"Güfte Eşrefzâde"
51 b	?	Kadd-i vişâliñ 'ıyd-i sa'âdet Şâm-ı firâkıñ rûz-ı kıyâmet	Zevk âhîr oldı ġam zâhir oldı Gelmek irâdet gitmek icâzet	Kıta/2		-.--/-.--/-.-- ?	
51 b	Reşîd Çelebi	Ay cemâliñ pertevinden zerre olmaz afitâb İktibâs-ı nûr ider her an yüzünden mâhitâb	Bab-ı lûtfuñdan Ĥüdâvend imdâd-ı devr eyleme Eyle sultânım şefâ'atle Reşidi behre- yâb	Gazel/4		-.--/-.--/-.-- /-.--	
51 b	?	... mı 'aşk olalı 'izzete mâ'îl değiliz Tatlı dîl 'âşıkı biz ni'mete mâ'îl değiliz		Müfret/1		-.--/-.--/-.-- /-.--?	"Müfred"
51 b	?	Beterdir yine itmez râġbet		Müfret/1		?	"Müfred"
52 a	'Aţûfî	Mazhar-ı sırr-ı Ĥudâdur Şeyĥ 'Abdülkâdir Menba'-ı feyz-i Ĥudâdur Şeyĥ 'Abdülkâdir	Ey 'Atûfî bende ol biñ cân ile ol ĥazrete Rûy-ı maĥşûd-ı nümâdur Şeyĥ 'Abdülkâdir	Gazel/5	İlahi	---/---/--- /---	"Güfte 'Aţûfî Merĥûm"
52 a	Nazmî	Ko yaksun külli cismim nâr-ı hicrân Göñül şabreyle şabreyle şabûr ol Olur elbette bir gün vâşl-ı cânân [Göñül şabreyle şabreyle şabûr ol]	Aña 'âşık diyen var mı inşâf Ki nâr-ı 'aşka yanup olmuşdur şâf Bu Nazmî-veş idüp tebdîl inşâf [Göñül şabreyle şabreyle şabûr ol]	Murabba/3		---/---/--- /---	"İlahî Nazmî Merĥûm"

52 a	Şahidî	Bir leb-i şirîne gönül tâ ebed dildir Düşdi tağlara bugün feryâdveş ol...	Ağladan beñ 'aşık-ı Ya' kûb- veş ey Şahidî Mısr-ı hüsnüñ Yüsuf-ı ra'nâsı bir revâdır	Gazel/5		-.---/-.-/-.- /.-.-	
52 b	Hüdâyî	Küdümün rahmet ü zevk ü şafâdır yâ Resûlallâh Zuhûrun derd-i 'uşşâka devâdır yâ Resûlallâh	Hüdâyî'ye şefâ'at kıl eger zâhir eger bâtin Kapuña intişâd itmiş gedâdır yâ Resûlallâh	Gazel/3		.---/.---/.--- /.----	
53 a	Şems-i Tebrizî	Bu 'aşka yoldâş olalı komışam nâmûsı 'ârı Devâsız derde düş oldum çaluram âh ile zârı	Gel imdi Şems-i Tebrizî fedâ kıl cânıñı Hak'k'a Cihânda baş u cân virmek budur 'aşıkların kârı	Gazel/4		.---/.---/.--- /.----	“Der Faşl-ı Beste Nigâr” Güfte Şems-i Tebrizî
53 a	Nazım Efendi	Gönül 'aşkıñla zâr u mübtelâdır yâ Resûlallâh Yoluñda baş ile cânım fedâdır yâ Resûlallah	Şeh-i her dü- cihânsın eyle mir'ât-ı dilin manzûr Nazım-i derd- mendiñ bir gedâdır yâ Resûlallâh	Gazel/4		.---/.---/.--- /.----	“Güfte Nazım Efendi Beste Yad- kârzâde”
53 b	?	Efendim cânım kurbân ideyiñ nolsa gerek Ezelden başıma yazılan 'âkıbet gelse gerek Ahiret istersen cânım dünyâda şabr idegör Dünyâda ağlayanlar [a]hirette gülse gerek		Murabba/1		?	
53 b	Yünus	Şehidlerin ser-çeşmesi Enbiyânın bağrı başı Evliyânın gözi yaşı Hasan ile Hüseyin'dir	Dedim Yünus cihân fâni Bizden evvel gelen kânı İki cihânın sultânı [Hasan ile Hüseyin'dir]		İlahi	8'li hece ölçüsü	

54 a	Kaygusız	Evliyāya egri bakma Kevn ü mekân elindedir Mülke hüküm süren oldur İki cihân elindedir	Kaygusız ider bu 'ilmi Okudım aıldım bildim Şimdi bu 'alemiñ hükmi Kâmil insân elindedir	Murabba/5	İlahi	---/./--	“Güfte Kaygusız rahmetu'l-lâhi 'aleyh”
54 a	Eşrefoğlu Rûmî	Göñül dostun cemâl 'âyinesidir Göñül kim pas ola dostuñ nesidir	Bu kemter Eşrefoğlu Rûmî göñlü Şınık mecrûh u hem virânesidir	Gazel/5	İlahi	---/---/./--	“İlahî Eşrefoğlu 'Uşşâk”
54 a	?	'Aceb hâldir 'aceb hikmet Nazar eyleñ şu dünyaya		Müfret/1		---/---	“Müfred”
54 b	Hâşim Baba	Cân u dilden sırr-ı Hakk'a tâlib isen gel beru Terk-i terke mağv-ı şarfa râğib isen gel beru	Hâşimâ Kur'an'la müsbet değil midir bu kim Âdem-i ma'nâya münkâd olmaya iblîsdir ol	Gazel/5	İlahi	---/---/--- /.-	“Der Makam-ı Şarkı Bayâtı”
55 a	Sultân Muştafa	El-meded ey fâhr-i 'âlem hem şafî'el müznibîn Nâzil oldu hakkiñna hem rahmete'l-lil 'âlemîn İşidelden vaşfiñ budur lisânımda hemîn Eşşalâtü vesselâm yâ şâdıkü'l va'dül emîn	Ümmetiñden âl-i hakîr bî- gâneyim ben yâ Rasûl Haşretiñe itdigim şalâtı kıl kabûl 'Âciz meftûnı cennât-ı 'adna kıl vuşûl Eşşalâtü vesselâm yâ şâdıkü'l va'dül emîn	Murabba/3	İlahi	---/---/--- /.-	“Güfte Sultân Muştafa rahmetu'l-lâhi 'aleyh”
55 a	İkbal	Dil-i şeydâ- yı söylensiñ Resûlallâh'a 'âşıkdır Fırâk-ı hicr ile dâ'im derün-ı bağı yanıkdır Hilâf olmaz bu dua'da Hudâ'ya İlahî'den kadr Kuluñ İkbâl'e yazıkdır	Günâhım bî- nihâyetdir nevâyım derece yokdur Cibâle irse ger cürmüm Hüdâ'nıñ rahmeti çokdur İşim müşkıldurur gâyet ümidim gayrıdan yokdur [Kuluñ İkbâl'e yazıkdır şefâ'at kıl sultânım]	Murabba/3		---/---/--- /---	“Büselik 'Aşirân Beste Dede”

		şefâ'at eyle sultânım					
55 b	Üftâde Efendi	İlahî yâri kıl baña ki senden gayrı yârim yok Ne yüzle varayum saña ki günâhdan gayrı kârım yok	Menem 'aşî yüzi kara ğarîb Üftâde bî-çâre Tuşuşmuşam ki bir nâra yanmaca bir yanarım yok	Gazel/5		.---/---/--- /---	“Der Makam-ı 'İrağ İlahî Üftâde Efendi rahmetu'l- lâhi 'aleyh”
55 b	'Abdû's- şekûr	Düşdü gönlüm burcuna tîr-i muhabbet yâ Resûl Kıl terahhüm ben zâ'îfe it şefâ'at yâ Resûl	Muntazırdır rûz-ı şeb luţfuñı diler 'Abdû's-şekûr İdesin ol mücrimi Hakdan şefâ'at yâ Resûl	Gazel/5		---/---/--- /---	“Güfte 'Abdû's- şekûr Beste Aḥmed Efendi”
56 a	Rüşenî	Dir idim gül yüzine olsa gülin gözi kaşı Yâ benefşe koḥulu ḥadd- i ḳadd-i serv- veş	Rüşenî zülf-i ruḥuñ yâdına tañ mı okusa Sûre-i Nûr Duḥân külli <i>ḡadâtin ve ḡaşı</i>	Gazel/6		---/---/--- /---	“Na't-ı şerîf Rüşenî Güfte Efendi”
56 a	Eşrefoğlu Rûmî	Göreliden yüzünü yâriñ belâ baña şikâr oldı İñildim artı gün günden gözüm yaşı pınâr [oldı]	Var Eşrefoğlu Rûmî var bu derdi ḳılma âşikâr Saña çün derd ü zehri yâr dolı dolı şunar oldı	Gazel/6		.---/---/--- /---	“Güfte Eşrefoğlu Merḥûm”
56 b	Aḥmed Beg	Böyle güzel sevilmez mi Gönçe güldür derilmez mi Reftârına mâ 'îl oldum Böyle civân sevilmez mi	Sözüm yok ḥüsnüne Bende oldum zülfine Merḥamet ḳıl baña vây	Semai/ 4		8'li hece ölçüsü	“Semâ'î Aḥmed Beg”
57 a	Nakşî	Bula tevḥîd ile esmâdan gönüller insibât Nûr zikriñle gele 'uşşâka yâ Rabb neşât Dostlarıñla ideler her demde zevḳ-i iḥtilâṭ [Nûr zikriñle gele 'uşşâka yâ Rabb neşât]	Nakşî bî-çâre ki feyzinle eyle bir murâd Yâ İlahî dilerim ki eyle iḥsânın ziyâd Ola murâdımın iki 'âlemde ol lütfuñla şâd [Nûr zikriñle gele 'uşşâka yâ Rabb neşât]	Murabba/3		.../.../... /..-	“Raḥatü'l-ervâḥ Beste 'İtrî merḥûm”

57 a	‘Abdü’l- eḥād Nūrī Sivāsī	Ṭarīkat kurb- i Rāḥmāndur bu meydān özge meydāndur Ḥaḳīkat sırr-ı Sübḥāndur bu meydān özge meydāndur	Bu yolda Nūrī serden geç bu erḳān içre sırlar aç Bu meydān içre ḳanlar saç [bu meydān özge meydāndur]	Gazel/5		.---/.---/.--- /.---	“Der Maḳām-ı Zırefgend”
57 b	?	Dayanup şanki şāhım şakın ağlatma ‘uşşākı Ḳalur şanma benim şāhım güzellik kimseye bākī		Müfret/1		.---/.---/.--- /.---	
57 b	?	Lezzet-i dīdār ister olursıñ kāmiyāb Āb u ser ey dil eger seniñ idersen terk-i ḥevāb		Müfret/1		?	
57 b	?	Tāze dilber sevse ‘āşık eski derdin tāzeler Tāzeler keyfiyetiñ erbāb-ı ‘āşıkñ tāzeler		Müfret/1		-.---/.---/.--- /-.-	“Müfred”
57 b	?	Şevāb itdim deyu dilber rakībe būseler virmiş Şevāb itmek ise ḳaşdı maḥalline niçün virmez		Müfret/1		.---/.---/.--- /.---	“Müfred”
57 b	?	Cānān ‘aceb böyle... ārı unutdı Vār ise meger ... iḳrārı unutdı		Müfret/1			“Müfred”
58 b	?	Ḳudümün başdugi ḥāki görem mi [yā Resūlallāh] Aña rüy-ı siyāhımı sürem mi yā Resūlallah İdem mi ol yolı seyrān ḳalam mı bu		Murabba/1		.---/.---/.--- /.---	“Taḳsīm”

		yola sergerdān Cemālīn ‘ıydına kurbān olam mı yā Resūlallāh					
58 a	Mihrişah Sultan	Muktedā-yı ehl-i sūnnet cāmi‘ mecmū ‘-ı hayr Kıldı çün bu ma‘bed-i zībāyı inşāyı bī-riyā	Şadr-ı ‘aşrı bendesı Rāğıb didi tarihini Cāmi‘-i ra‘nā binā-yı Şāh sulţān Muşţafa	Müfret		-.---/-.---/-. -/-.-	
58 b	?	Şifadır dediler rāşānıñ yā Resūlallāh Anıñçün Muşţafa’dır tāşānıñ yā Resūlallāh	Ġarīk baħr-i ‘işıyānım meded lutf ile lutfeyle Elim al ben ġarib-i bī- gedāyım yā Resūlallāh	Gazel/4	İlahi	-.---/-.---/-. /-.---	
59 a	?	Bir mükellef hāne gördüm hānedān sulţānı yok Hāzret-i yāri Hūdā çün ‘ālī itmiş o yok		Müfret		-.---/-.---/-. -/-.-	“Beyt”
59 b	Şekūrī	Eyleriz her laħzada yüz biñ haṭā Rabbenā yā Rabbi faġfir lenā Raħmetinden ehl-i ‘işıyāna devā Rabbenā yā Rabbi faġfir lenā	Ey Şekūrī faẓl- ı Haḫḫ’a dayan Tā ki cennet ola rūḫa āşiyān Böyle söyle görmeyem dirseñ ziyān Rabbenā yā Rabbi faġfir lenā	Murabba/3		-.---/-.---/-. -/-.-	“İlahī Şekūrī Maḫam-ı Hāşān”
60 a	Himmet Efendi	Düşdüm yine bir derde Gönlüm niçün eglenmez Karārım yok bir yerde Gönlüm niçün eglenmez	Himmet bir ‘aşık kıldur Bu yol bir ‘aceb yoldur Hālīmı bilen oldur Gönlüm niçün eglenmez			7’li hece ölçüsü	“Hişār Himmet Efendi”
60 a	Şeyḫ Nakşī	Nūr-ı faħr-i ‘āleme bir zerre olmaz āfitāb	Ḥamdülillah ravza-i pākin ziyāret edeli	Gazel/5		-.---/-.---/-. -/-.-	“Güfte Şeyḫ Nakşī raħmetu’l-lāhi ‘aleyh”

		La'l-i nâbindan nümüne gevher-i yektâda tâb	Oldı ey Nakşî derûnum mülküne çok feth-i bâb				
61 a	Himmet Efendi	Hamdûli'l-lâh bir maķâm-ı 'âlîde kıldım karar Açılup mirât-ı kalbim oldu çok şey âşikâr	Himmet'e himmet irüşsün evliyâdan yâ Allâh Bağ-ı 'ışkuñ bûlbûli olup kılalum âh u zâr	Gazel/4		---/---/--- /---	"İlâhî Himmet Efendi"
62 a	'Abdû's-şekûr	Yâ Resûlallâh vücûdın 'âleme verdi ziyâ El-amân eyle şefâ'at ben ğarîb el-amân Rûh-ı pâkine teveccüh eylerim şubh-ı mesâ [El-amân eyle şefâ'at ben ğarîb el-amân]	Virdi Haķķ saña şefâ'at Kevşer-i havz-ı tahûr Çün şef'î etdi seni ol Hâlik u Rabb ü Ğafur Ümmetindendi r seniñ miskin ğarîb 'Abdû's-şekûr El-amân eyle şefâ'at ben ğarîb el-amân	Murabba/3		---/---/--- /---	"İlâhî 'Abdû's-Şekûr Beste Ahmed Efendi Mahûr"
62 b	'Abdû's-Şekûr	Olmuşam ğarîķ-i 'ișyân el-amân Kıl şefâ'at baña ey hayrû'l-enâm	Bizde dâ'im cürm ü 'ișyân kuşûr Hürmetine halk olundu cümle hür Maħrûm-ı bî-çâredir 'Abdû's-şekûr Kıl şefâ'at baña ey hayrû'l-enâm	Murabba/3		---/---/---	"Güfte 'Abdû's-Şekûr Efendi" Bu ilahi murabba biçimindedir. Ancak mecmuada ilk dörtlük eksik yazılmıştır.
63 a	'Abdû's-Şekûr	İ'tibâr eyle nazar kıl cândaki cânâna bak Çün taşarruf cümle reh Haķ'ıñdurur Haķķâne bak	Ey Şekûrî çâre olmaz derd-i zaħm-ı 'aşķa hîç Taht-ı dilde sen hemân hüküm eyleyen sultâna bak	Gazel/5		---/---/--- /---	"İşfehân Beste Kuyumcuzâde Ahmed Efendi"
63 a	'Abdû's-Şekûr	Sensin ol mażhar-ı zât-ı Kibriyâ Hem dü 'âlem maķdemiñle pür ziyâ Kıl teraħħum baña ey kân-ı seħâ	Mümkinâtüñ Hâlik'ı Rabb ü Ğafûr Saña verdi Kevşer-i havz-ı tahûr Rûz-ı şeb luţfuñ diler 'Abdû's-şekûr	Murabba/5		---/---/---	"Arzûbân Beste Kuyumcuzâde"

		El-amān ey nūr-ı 'arş-ı Kibriyā	El-amān ey nūr-ı 'arş-ı Kibriyā				
63 b	'Abdü's- Şekür	Tā ezelden rāh-ı 'aşk içinde hayrān olmuşam Nüş edip cām-ı ezelden halka seyrān olmuşam	'Âşık-ı müştāk olup geldim cihāna ben bugün Ey Şekürî 'aşk ile 'ālemde destān olmuşam	Gazel/4		-.--/-.--/-.-- /-.--	“Acem”
63 b	'Abdü's- Şekür	Qudümün bā'is-i 'ayn-ı hidāyet yā Resūlallah Vücūdün 'ālemine oldı rahmet yā Resūlallah	Şekürî 'āciz ü nāçāru bī-kes bir ġarībindir Aña rahm idüb eyle şefā'at yā Resūlallah	Gazel/5		.---/.---/.--- /---	“Elmutehallaş Şekürî “Buselik Beste Muştafa Dede”
64 a	Yünus	Milk-i bekādan gelmişem fānī cihānı neylerem Ben dost cemālin görmüşem hür ü cinānı neylerem	'Âşık Yünus budur ma 'şükuna vuşlať bulunca mest olur Ben şīşeyi çaldım taşa nāmūsı 'arı neylerem	Gazel/6		-.--/-.--/-.-- /-.--	“İlāhī Yünus Hāzretleri”
64 a	Himmet Efendi	Yine bir sevdāya düşdüm 'Âşkını elinden elinden Yine 'ummān olup taşdım 'Âşkını [elinden elinden]	Şehirlerde ağlayayım Cigercigim tağlayayım Şular gibi çağlayayım ['Âşkını elinden elinden]	Murabba/3		..--/..--	“Büselik Âşırān”

5 SONUÇ

Çalışmanın konusu olan Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Kütüphanesi'nde 36518 numarayla kayıtlı olan mecmua 1815-1816 (H.1231) yılında kaleme alınmış olup müstensihî belli değildir. Eser, 64 varaktan oluşmaktadır.

Eserde toplam 217 şiir yer almakta olup en çok kullanılan nazım şeklinin gazel olduğu tespit edilmiştir. Bunun yanında murabba, kaside, kıta, terci'-i bend ve müfred nazım şekilleri de mecmuada bulunmaktadır. Buna göre eserde; 99 gazel, 18 müfret, 42 murabba, 9 kıta, 8 koşma, 8 şarkı, 7 semaî, 2 kaside, 5 mâni, 2 terci-i bend, 1 muhammes ve 1 müseddes olmak üzere farklı nazım şekilleri tespit edilmiştir. Şiirlerin dördü farklı dillerde yazılmıştır: İki şiir Arapça, biri Arapça-Türkçe karışık, biri Farsça-Türkçe karışık olup, diğer tüm şiirler Türkçedir. Eserde 61 şiirin şairi tespit edilememiştir. Bu şiirlerden 25'i müfret, 10'u kıta, 8'i gazel, 4'ü murabba, 1'i terci-i bend, 3'ü şarkı, 1'i semaî, 8'i mani olup 1 şiirin nazım şekli tespit edilememiştir.

Mecmuada 150 şiir aruz vezniyle kaleme alınmıştır. Eserde en çok kullanılan aruz kalıbının *Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün* olduğu tespit edilmiştir. Bunun dışında; *Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün*, *Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilün* en çok kullanılan diğer iki aruz kalıbıdır. Ayrıca mecmuada hece ölçüsüyle kaleme alınmış 38 şiir yer almakta olup, bu şiirlerde 11'li, 8'li, 7'li, 14'lü, 5'li ve 10'lu hece kalıpları kullanılmıştır.

Mecmuada toplam 73 şair tespit edilmiştir. Bunların 1'i 10-11. yy, , 2'si 13. yüzyılda, 1'i 14. yüzyılda 9'u 15. yüzyılda 8'i 16. yüzyılda yer almaktadır. 17. yüzyılda ise 21 şair bulunmaktadır. 18. yüzyılda 9 şair, 19. yüzyılda ise 3 şair bulunmaktadır. Bunun dışında 19 şairin hangi yüzyıla ait olduğu tespit edilememiştir. Eserde en çok 17 ve 18. yüzyıllardan şairler yer almaktadır. Eserde en çok şiiri bulunan 3 şair: Âşık Ömer, Niyazî-i Mısri ve Eşrefoğlu Rumî'dir.

Eserde, adı daha önce kaynaklarda yer almayan 8 şair bulunmaktadır. Bunun yanı sıra, Âşık Ömer, Gevherî ve Ruşenî gibi şairlerin, daha önce akademik çalışmalarda yayımlanmamış şiirleri de mecmuada yer almaktadır.

Sonuç olarak, Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Kütüphanesi’nde bulunan bu mecmua, farklı yüzyıllardan şairleri bir araya getirmesi, daha önce adı bilinmeyen şairleri ve bilinen şairlerin divanlarında yer almayan şiirlerini içermesi bakımından önemli bir eserdir. Nazım şekilleri ve tür çeşitliliği, özellikle de ilahilerin yoğunluğu, dönemin şiir anlayışını yansıtması açısından dikkate değerdir. Bu alışma, hem edebiyat tarihine yeni bilgiler kazandırmakta hem de benzeri mecmualar üzerinde yapılacak araştırmalara katkı sağlamaktadır.

6 KAYNAKLAR

- Ayan, H.(2020). *Nesîmî Divanı*. Ankara: TDK Yayınları.
- Akkuş, M. (2018). *Nefî Divanı*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı.
- Bakırcıoğlu, Z. (2022). *Yunus Emre Divanı*. İstanbul: Ötüken Yayınları.
- Çavdar, Y. (2023). *Aşık Ömer'in Divanında Olmayan Şiirleri*. İstanbul: Çizgi Kitabevi.
- Ergun, S. N. (1935). *Âşık Ömer: Hayatı ve Şiirleri*. İstanbul: Devlet Matbaası.
- Ergun, S. N. (1936). *Türk Şairleri*. İstanbul: Bozkurt Basımevi.
- Ergun, S. N. (1956). *Hatâyî Divanı Şah İsmail Safevî Edebî Hayatı ve Eserleri*. İstanbul: Maarif Matbaası.
- Kocatürk, V. M. (2024). *Tekke Şiiri Antolojisi*. İstanbul: Bilge Kültür Sanat Yayınları.
- Kurtoğlu, M. (2009). *Urfalı Nabi*. Şanlıurfa: Kültür ve Turizm Müdürlüğü Yayınları.
- Mengi, M. (2023). *Eski Türk Edebiyatı Tarihi*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Meninski M. (2000). *Thesaurus Lexicon Turcico-Arabico-Persicum*. İstanbul: Simurg Yayınları.
- Tan, N. (2007). *Derlemeler Makaleler*. Ankara: BRC Basım.
- Tatçı, M. (2023). *Eşrefoğlu Rumi Divanı*. Ankara: DİB Yayınları.
- Tatçı, M. (2022). *Niyazi-i Mısırî Halvetî Divan*. Ankara: DİB Yayınları.
- Tatçı, M. (2023). *Yunus Emre Hayatı ve Dîvanı*. İstanbul: H Yayınları.
- Tatçı, M. (2019). *Üsküdarlı Mehmet Nasûhî Halvetî Hayatı ve İlahileri*. İstanbul: H Yayınları.
- Tatçı, M., & Yıldız, M. (2005). *Aziz Mahmud Hüdayî Divân-ı İlâhiyat*. İstanbul: Üsküdar Belediye Başkanlığı.
- Toparlı, R. (2015). *Şemseddin Sivasî Divanı*. Sivas: Sivas Belediyesi.
- Tek, A. (2023). *Ankara'nın Gönül Sultanı Hacı Bayram-ı Veli*. Ankara: DİB Yayınları.
- Yağmur, S. (2024). *Yunus Emre Divanı*. İstanbul: Dergâh Yayınları.
- Yazır, M.H.E. (2022) *Kur'an-ı Kerim ve Yüce Meali*. Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları.

Kara, A. (2020). Âşık Ömer'e ait olduğu düşünülen yeni şiirler. *Mecmua Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi*. 5(9), 45-83. <https://doi.org/10.32579/mecmua.698410>

Görgüluer, G., & Yağcıoğlu, S. (2025). Gevherî'nin bilinmeyen iki şiiri ve bilinen altı şiirindeki farklılıklar. *Nesir: Edebiyat Araştırmaları Dergisi*. 8, 201-218. <https://doi.org/10.5281/zenodo.15261136>

Öte, E. (2024). Sultan III. Ahmed'in neşredilen divançesinde yer almayan yeni bir gazeli ve şerhi. *Turkish Studies - Language*, 19(1), 311-320. <https://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.75240>

Özarslan, M., & Aldemir, H. (2020). Aşık Ömer divanı'na yeni katkılar-III. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*. 9(1), 225- 259.

Anonim, (1937). *Berlin Devlet Kütüphanesi Şark Yazmaları Arasında Saz Şairleri Mahsulleri*. Yayınlanmamış Lisans Tezi. İstanbul: İstanbul Üniversitesi.

Atik, H. (2003). *Nakşî Ali Akkırmanî Divanı*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Ankara: Ankara Üniversitesi SBE.

Çakır, M. S., (2018). *Yahyâ Nazîm Divanı*.Yayınlanmamış Doktora Tezi. Sivas: Sivas Cumhuriyet Üniversitesi SBE.

Çelik, N. (1999). *Abdülahad Nuri Sivasî Divanı*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Elazığ: Fırat Üniversitesi SBE.

Demirbağ, Ö. (1999). *Koca Râgıb Paşa ve Divânı*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Van: Yüzüncü Yıl Üniversitesi SBE.

Demirkazık, H.İ. (2009). *Mustafa Fennî Dîvan*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. İstanbul: Marmara Üniversitesi TAE.

Doğrusöz, N. (1993). *Hafız Post Mecmûasında Türkçe Güfteler*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: İstanbul Teknik Üniversitesi.

Ekinci, R. (2011). *Vefeyât-ı Ayyansârâyî*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Manisa: Celal Bayar Üniversitesi SBE.

Erten, S. R., (2018). *Kayseri Nadir Eserler Kütüphanesi'ndeki Bağdatlı Rûhî Divanı Nüshası*.Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Yozgat: Yozgat Bozok Üniversitesi SBE.

İlhan, D. (2020). *Üftade Divanı*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Bursa: Bursa Uludağ Üniveristesi SBE.

Özdemir, C. (1996). *Seyyid Nizamoğlu Divanı*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Gazi Üniversitesi SBE.

Özen, S. (2009). *Şeyh Muhammed Fahrî Sünbülî Dîvânçesi*.Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Trabzon: Karadeniz Teknik Üniversitesi SBE.

Özuygun, A.R. (1999). *Hasan Sezâyî'nin Hayatı, Edebî Kişiliği, Divanı'nın Tenkitli Metni ve İncelemesi*.Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Erzurum: Atatürk Üniversitesi SBE.

Tapsız, M. (1995). *Bolulu Himmet Divan Manzum Tarikatname Adâb-ı Hurde-i Tarikat*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Gazi Üniversitesi SBE.

Yalçinkaya, M.A. (2008). *Bandırmalızâde Hâşim Baba Divanı*.Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Bursa: Uludağ Üniversitesi SBE.

Yetkin, Y. (2016). *Bolulu Şeyh Himmet ve Divançesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Yozgat: Bozok Üniversitesi SBE.

Yıldız, A. (2002). *Fenâyî Divanı*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi SBE.

Yüce Aydoğmuş, E. (2010). *Abdürrahim Tırsî ve Divanı*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Bursa: Uludağ Üniversitesi SBE.

Aksoyak, İ.H. (2014). Sûfî-zâde Şeyh Atûfî Abdullah Efendi. Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi. <https://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/atufi-sufizade-seyh-atufi-abdullah>

Aydın, İ. H. (2022). Kenz-i Mahfi. Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi. <https://islamansiklopedisi.org.tr/kenz-i-mahfi> (20.06.2025)

Baki, Z.S. (2020). Şeyh Cemâl. Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü. <https://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/seyh-cemal> (20.10.2024)

Birgören, H. (2014). İsa Mahvî Sukûkî-zâde Şeyh İsa Mahvî Efendi. Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü. <https://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/isa-mahvi-sukukizade-seyh-isa-mahvi>

Duymaz, A. (2020). Âşık Ömer. Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü. <https://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/asik-omer>

(i.y.) Levlâk. (t.y.) Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi. <https://islamansiklopedisi.org.tr/levlak> (17.06.2025).

Güneş, M. (2015). Eşrefoğlu, Abdullah. Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü. <https://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/esrefoglu-abdullah>

Güzel, B.(2014). Meftûnî, İkbâlî, Sultan II. Mustafa. Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü. <https://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/meftuni-ikbaliii-mustafa>

Kavruk, H. (2014). Niyazî-i Mısırî. Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü. <https://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/niyazii-misri>

Kesik, B. (2014). Çıkırcı Şeyh Mustafa el-Nakşibendî, Nakşî. Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü. <https://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/naksi-cikrikci-seyh-mustafa-efendi>

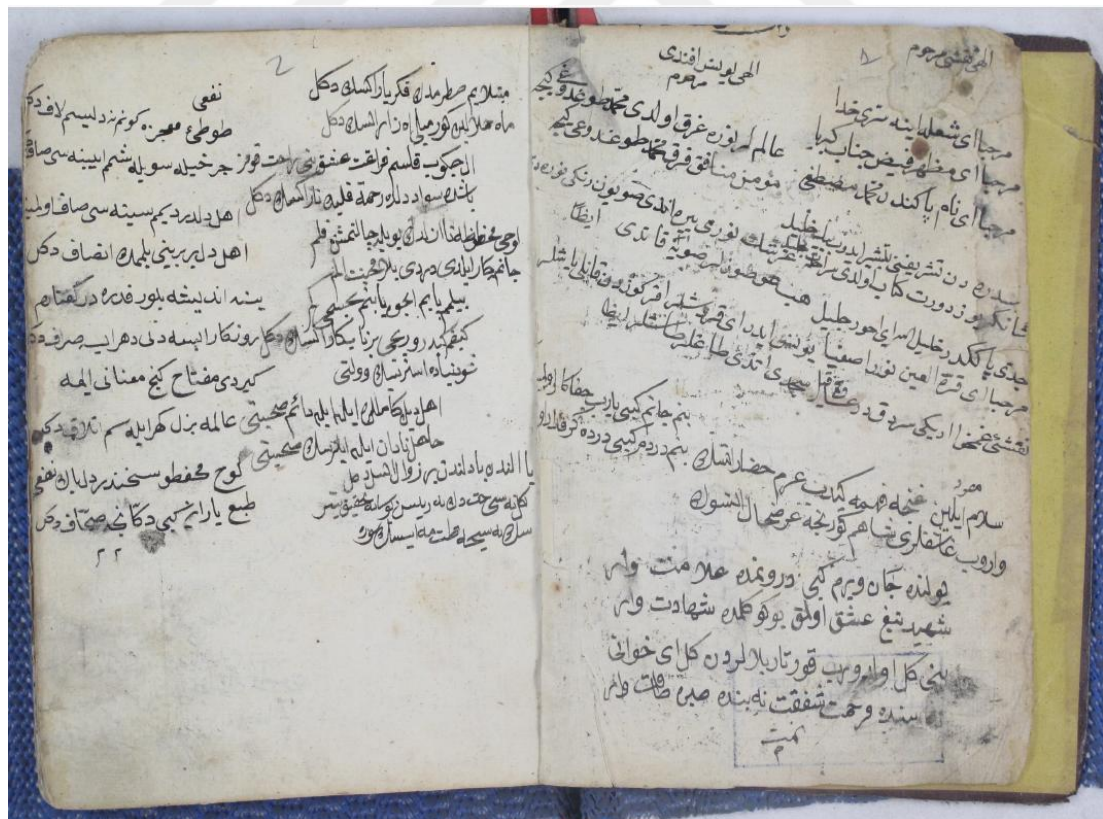
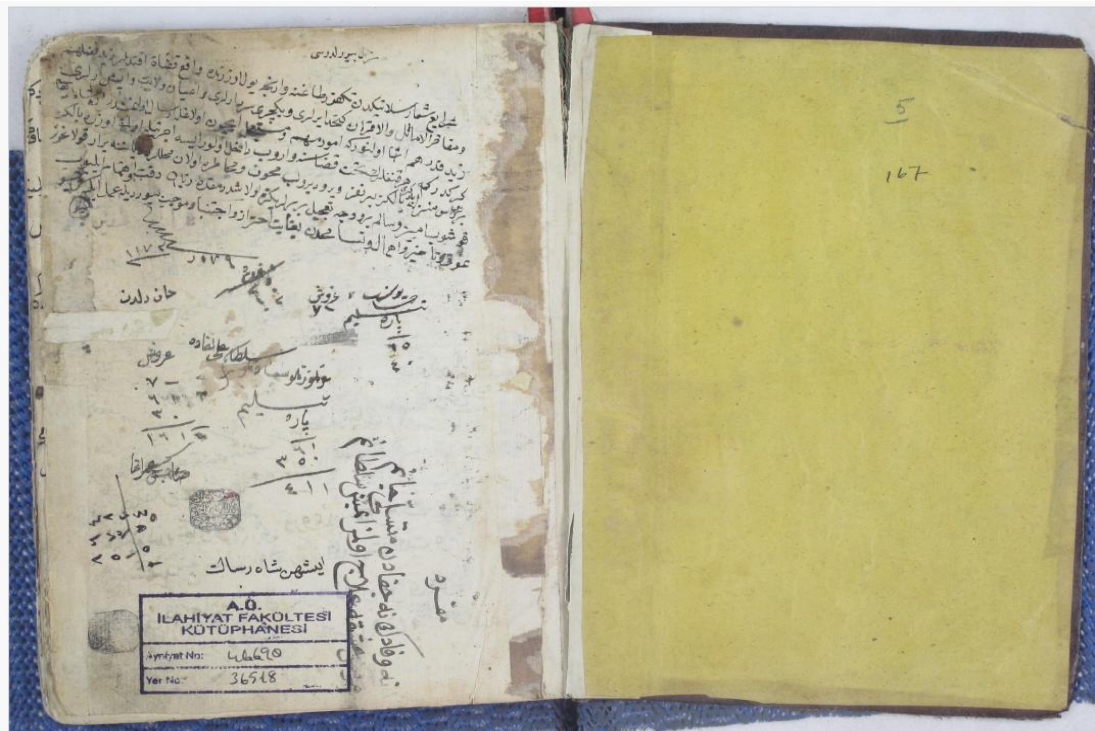
Kesik, B. (2014). Şeyh Abdüşşekur Musa Efendi. Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü. <https://teis.yesevi.edu.tr/%20madde-detay/sekuri-seyh-abdussekur-musa-efendi>

Tekin, G. (2014). Atûfî. Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü. <https://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/atufi> (23.02.2025).

Tuğluk, H.İ. (2014). Şeyh Seyyid Fazlullah Fazlî. Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü. <https://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/fazli-seyh-seyyid-fazlullah-fazli> (03.03.2025).

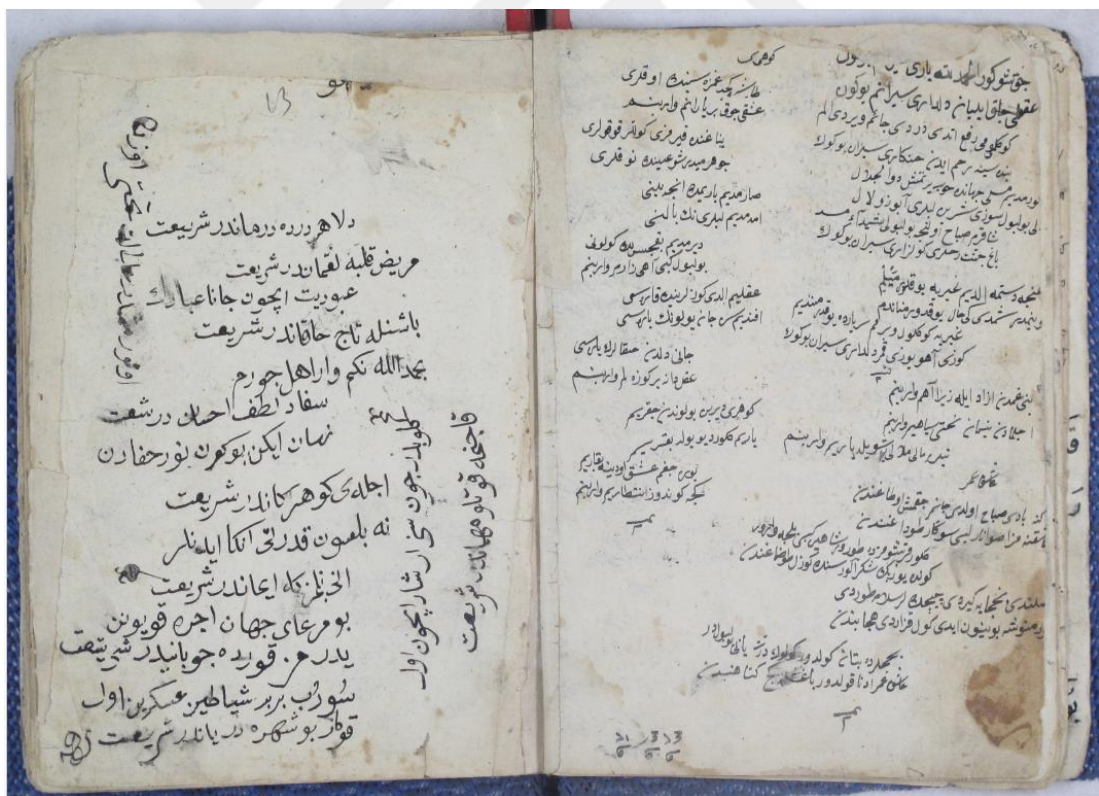
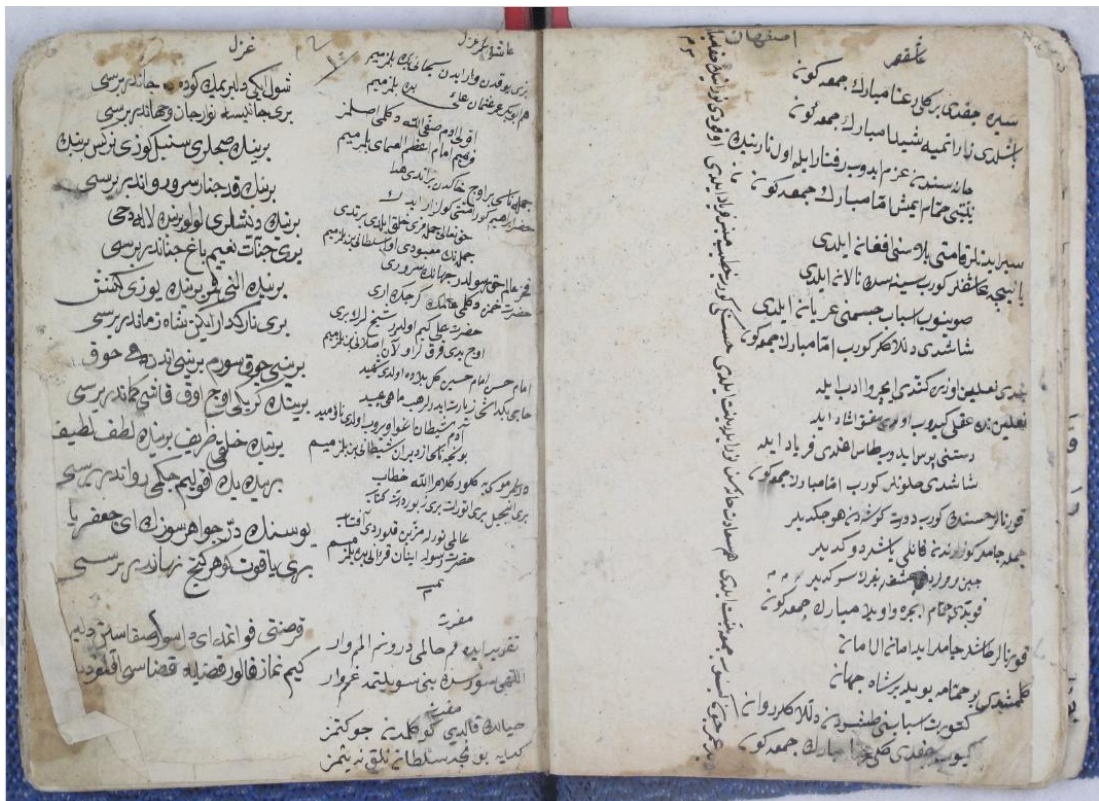
Uslu, R. (2015). Hâfız, Post. Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü. <https://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/hafiz-post> (18.07.2025).

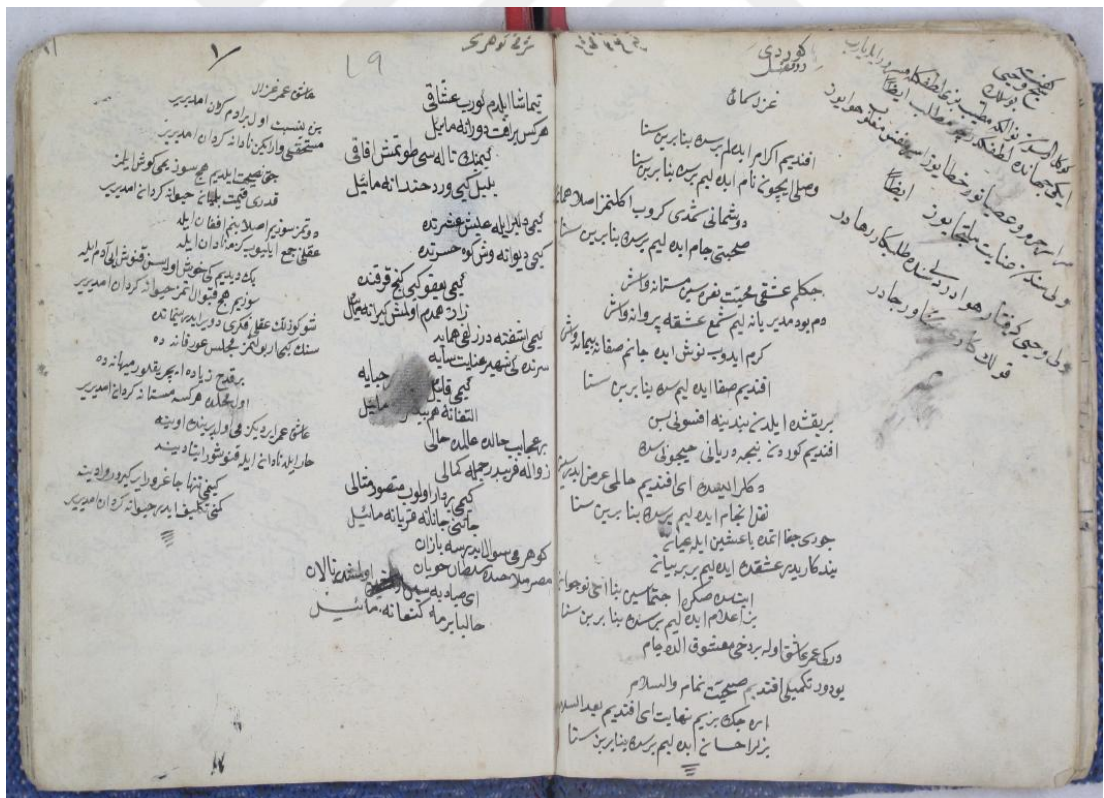
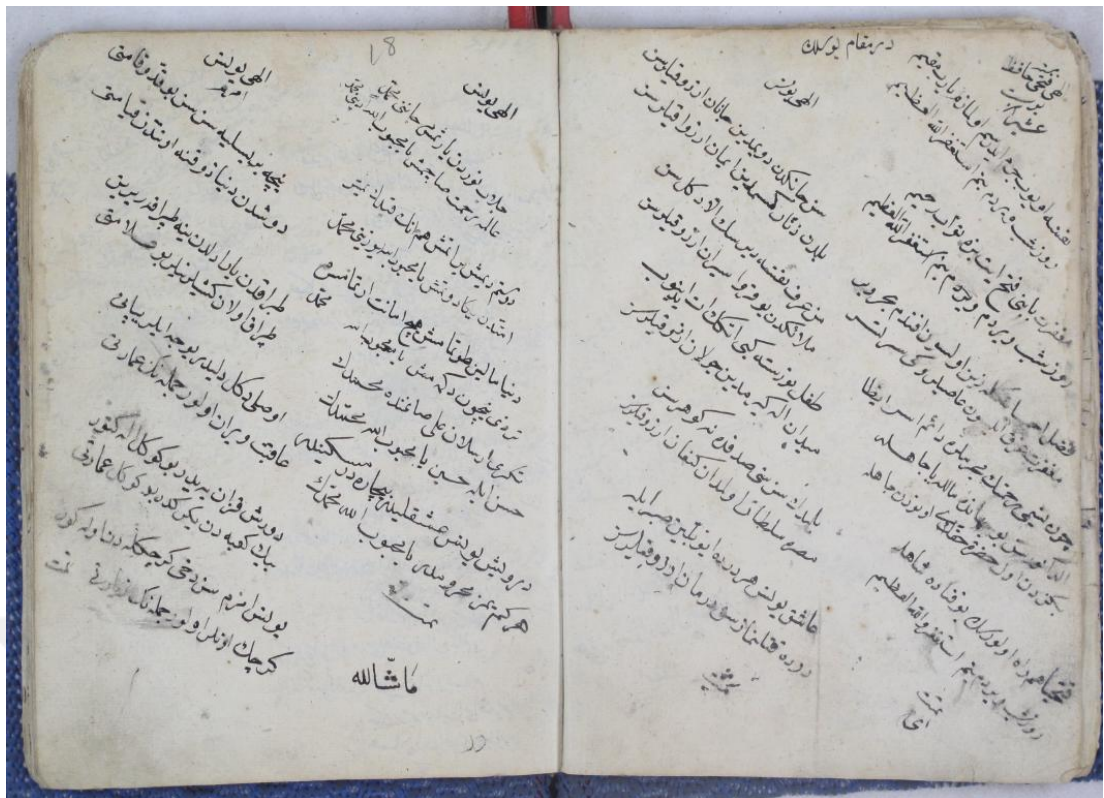
7 TIPKIBASIM

وہ حسن خط اور معر فی
ہندیا کی زبان المعبر معہ علم
ہندیا کی زبان المعبر معہ علم

بنارک الدی الیہ الملک زهر علی
بنارک الدی بیدر الملک زهر علی
سودیلم باک اغلا ییم تک همان سن کولایت
بومتلد زعارف اولان کشیه برکولایت
آه کم بر درده و فوشدم دردیلم در مالی یوق
برکول کولی الی جفا سی جو ق ففا سی یوق
افان اولام اولکه لجهاء خاصه
غاشیه سفین اقله اولی مبتلار در نیلسون
ادعه میر حبت بر بلار در نیلسون

و هر
 جویند از بیم او زنج جانم دیه رک
 بقدر دل می بینم که در زانم دیه رک
 هده که در زانم از افغانم دیه رک
 پاری جسم جباری غنچه ده زانم دیه رک
 بن تدارک کورم می جویم
 سر سحر دکن کورم
 سینه صفا اولم جانم الم کسوف
 قویسوی قلبی و دل من صاج ارک
 صاج اولم زنج من می فرزند و من کا
 بالندم که کوششی قویم با و قدور کا
 اکلای می مهر می کوشی کسوف سینه صفا
 منتظیره بر می بای جانم صاج اولم
 یک درون از غنچه ایلیش بکوه می سنا
 یو بقا آین سولیش او رعدو غنچه سنا
 واراد کاشقلم او کله می سولدی سنا
 کر سیر حق فلک اند جانم صاج اولم

۴۵
 ۷۰
 کاغذ افلا
 در این برافتم کلدی اختشامه دك
 بهیچ سببها كودكی اختشامه دك
 عشق ششك بقدری غلغم باق زانده
 كسد جشني با شنبی سلمی اختشامه دك
 بقدرت سببها مندم قلعی شتاده
 اعلا عاجز قلدی هرمان قلد مه
 نشتر من بود مدی بر املا ده
 الور صبر فرام قلدی اختشامه دك
 در سبب عهدی همان ایلم
 عشقك بود كه افغان ایلم
 سینه عشق ویران ایلم
 فرافتمی احوالی بطاعت اختشامه دك
 لجامك كورمه طاعلم كودنوع
 یارو جشمی باش سلم اصلا زجه
 دمه دی افندم یكاعترقم حاله
 برکن اول تها یولور افندم
 محب

خانقمر
 بزده ایلم جویدم افندم خوش آمدی خوش
 ایلمی بس گندنی نیست جلا خوش آمدی خوش
 بر مان سیرودن ایلمی بس بکم بر می بسند
 ستمی و دشمنی بودن خوش آمدی خوش
 افندم جسك غلامی درس دایم
 مسه باقی قلدی یولور سودك
 قلی و زكادای قلدی غلامی بر صاع بلك
 قلیه یارانه یوقا خوش آمدی خوش
 یو جان كسیه قلدی یولور افندم
 یو حال اولزای كرسون ایلم
 هر یك خط ایلمی قلدی ایلم
 جویدم یولور خوش آمدی خوش
 رحمت قلدی اصلا ندانده هاله كودك
 دخی بر جویدم رحمت قلدی اوروب
 اول قلدی ایلم افندم زده ایلمی خوش
 عاشقی افندم ایلمی جویدم خوش آمدی خوش
 بلانده جودك صاحب افندم زده ایلمی خوش
 جالده دایم سلودن ایلمی خوش آمدی خوش
 بوعر قودی یولیکه بلانده جانی خوش
 رحمت قلدی افندم خوش آمدی خوش

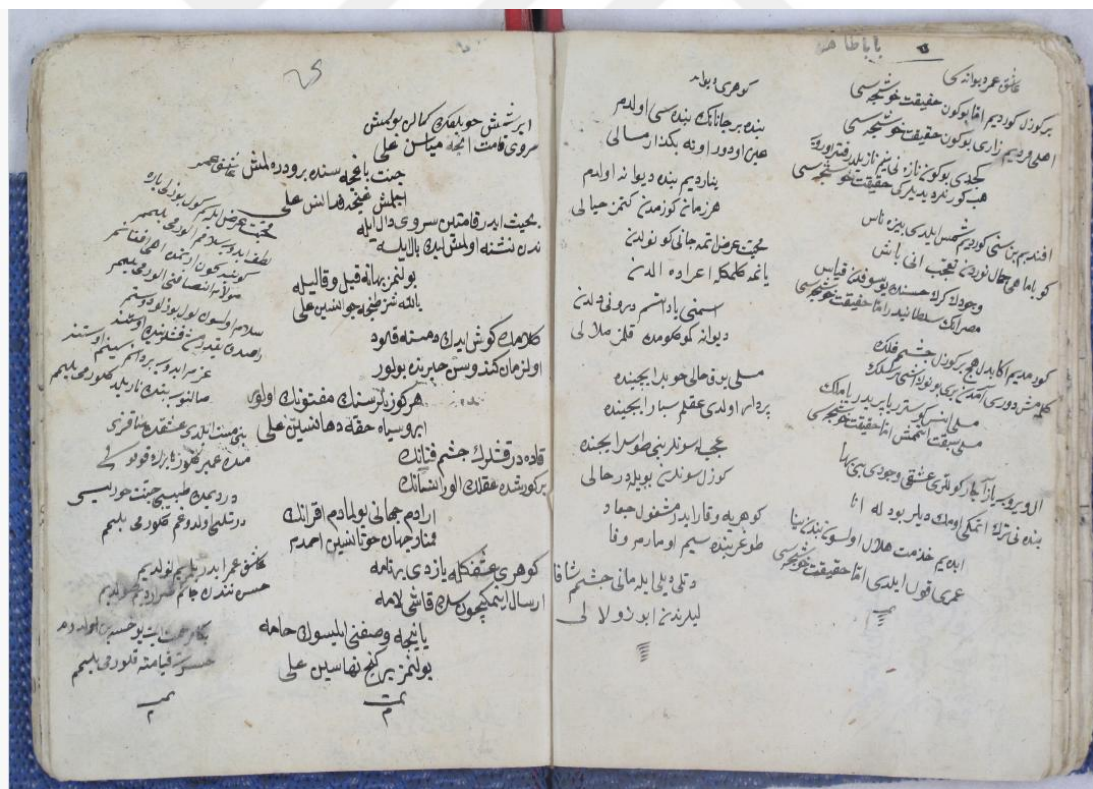
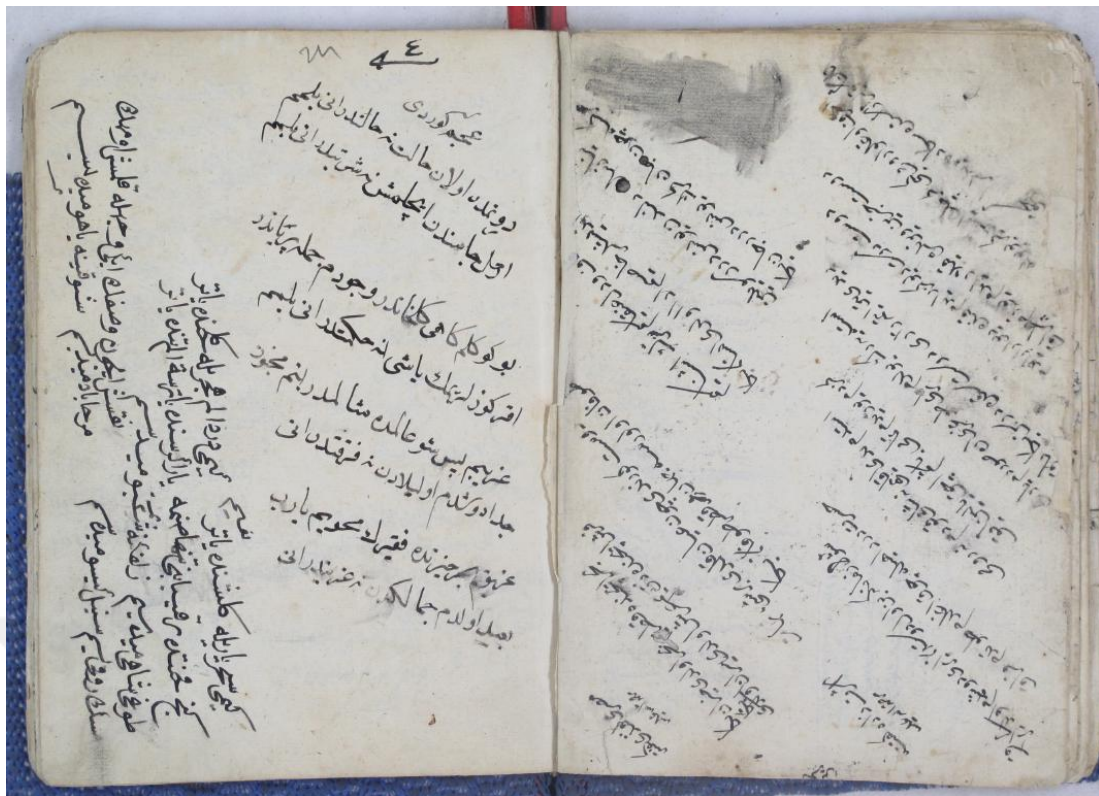
[illegible][illegible]

[illegible]

خیلی بدر حسنه مقتونم ای جوان
خسرت که دیر لون داما خاتم روان
مهریام کل افدخ داما خوف و ارب
برگشتی که کردن سکا عشق بنده دایه
انی عاشق ظن ایدرم سکا سودیک هال
مهریام کل افدخ سکا سودیک هال
کل کرم قبل نصف ایدوب اغیاره اینده سلام
عاشق معشوق و بینده ایانه لازم غریب مال
عنونی بشاره نه طعنه که شادایت سودیک
جابه چیده فرقت که تحقیق احول تمام
الطاف
عزیز عالم
هر کی کورسه کو کل کند و سنده بار ضور
هر و فاس کوز بی یار و وفادار ضور
کوردی خویه اولور جان و توکلدن ماعل
بیوفالرده حقیق اثری وار ضور

در فضل گردانیده
 او کبریا
 در آن لحظه
 بهائی شیخ اعلان جان بکلی
 اوقافه اول قیام روز در کله
 قوله بیک جانیده ایمان کفرینک
 اجل مجازه قرآن در کله
 یوزن صوبیند خلل او بیک جمل
 سموات و قیوم برهان کله
 باقی و موقوف حیدر ابراهیم
 مشرق اولاد و ملک حاکمان
 شفاعت ابراهیم الله شکند
 قهران احمد سلطان
 رکلی

کیم اولور زور ایله مقصودینره رهیار یا غرض
 کلور البته ظهور نه ایسه کیم و قدر
 حقه قیوض امور است نه ایسه کیم نه کدر
 قیور ایدم و اولور ایسه کیم نه کدر کبر
 محنت کدر کدر ذوق ایله قدر علیه هنر
 غم و شادی غلام بویه کلور بویه کید
 راه و غایت مقصد بورد اولور
 طبعی ترک ایدر منزه مقصد اولور
 نه ایست کیم نه اولور ایست اولور
 یار است باشد عقل است حریف اولور
 طوت و ده عشق ایدر منزه بر رهبر اولور
 اولور کیم نه کدر رش اولور بوم کیم
 جامعه کیم بورد اولور بوم کیم
 کیم کدر رش اولور کیم کیم
 کیم کیم کیم کیم کیم
 ایست
 سدا اولور ایدم منزه مراد اولور کیم
 مجمل عشق مجتهد اولور کیم کیم
 قیور بویه کیم کیم مرشد رهیار اولور
 یاد اولور حاضر اولور کیم کیم
 ایست
 مراد اولور کیم کیم اولور
 اولور کیم کیم کیم کیم
 طوط و شاعر اولور کیم کیم
 ایست کیم کیم کیم کیم
 ایست

[illegible][illegible]

در فضل حسینی

صفا مید زید را عاشقان فک ره
شاکرت شکری عوالله ذکرت از کار هو

سدر سربند حقا بر سه جبریل امین
سدره داند و مبدت بخمار هو

بگویند عقیق قلبی بویست از این خبر کای
سبحی بنیدل او جانان از خبر کای

و میانی کو ز نور افروز معاد رو کار دیان
و لا بد در او که صفت شان از این خبر کای

بغدا تقصیر بدو کمال الهی گوید که
تو نقصانی کمال انس از این خبر کای

بوم صفتی جویدی مصراش را در دهشت
ن تا بدی حکمی سلیمان از این خبر کای

مهدی

بن اول عشق بر جود کز لیریزان چاک
دریا بنم در جانم عین اولدی سران چاک
ای قوتی ای بی لوم سوله سلیمان بیک
یوغا کانه اول باری کاه ای واردا نه
اهو عشق ان دن اده جانم درت اولدی
چون در دسه کیددی لوم
مولکه ابریشی ایلم
حق دن سیر بودیم
نه قول نه سلطان چاک
شریعت بولور ای کوا نه
ایلم حق درشل دمل
مورشد فرانه چاک
یوننی بو خلق ایچره اکسلید حق یلور
دیوانه اولور سر چاغرد دروش لال
بو صفتان چاک

هَذَا دَعَايُ غَيْبَتِ
سَيِّدِنَا اَللّٰهُمَّ وَجِّدْ لِيْ هَذَا اِلٰهَ
الْاَنْتِ اسْتَغْفِرُكَ وَتُوبَ اِلَيْكَ
هَكِيْمُ بُوْدَعَايُ دَلِيْمَةُ رِايسَتِهِ
مُحَمَّدُ السَّائِي ۝ حَفَظَ اِيْدِرَ

تبارك الذي بيده الملك وهو على كل
شيء قدير الذي خلق الموت
والموت ليعلموا انكم احسن عملا
وهو العزيز الغفور الذي خلق سبع

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دوه

الحقانی مرحوم

یا الحی یا قیوم یا ذا الجلال و الاکرام یا ذا الشان

شربت وصلات این پسر بودی هر دو و

بجز رحمت و طهر سی باتناج جلدی و او کو

عنه در کلو جو ق و لو رسد بنده جو میده

چند شمس ذات ایزد ایه سالکه

چو قطع استون منار فکد ایریشون

حضرت فکد الحی واقفا سر که

یک لم هر حالیه سری رسول افتد

ز کور غرقانی بو عالم عاشقه

و مینه و سلطان ایکه جان و لریها

در کمره طاقتم یوق ناداره و غری مجیک

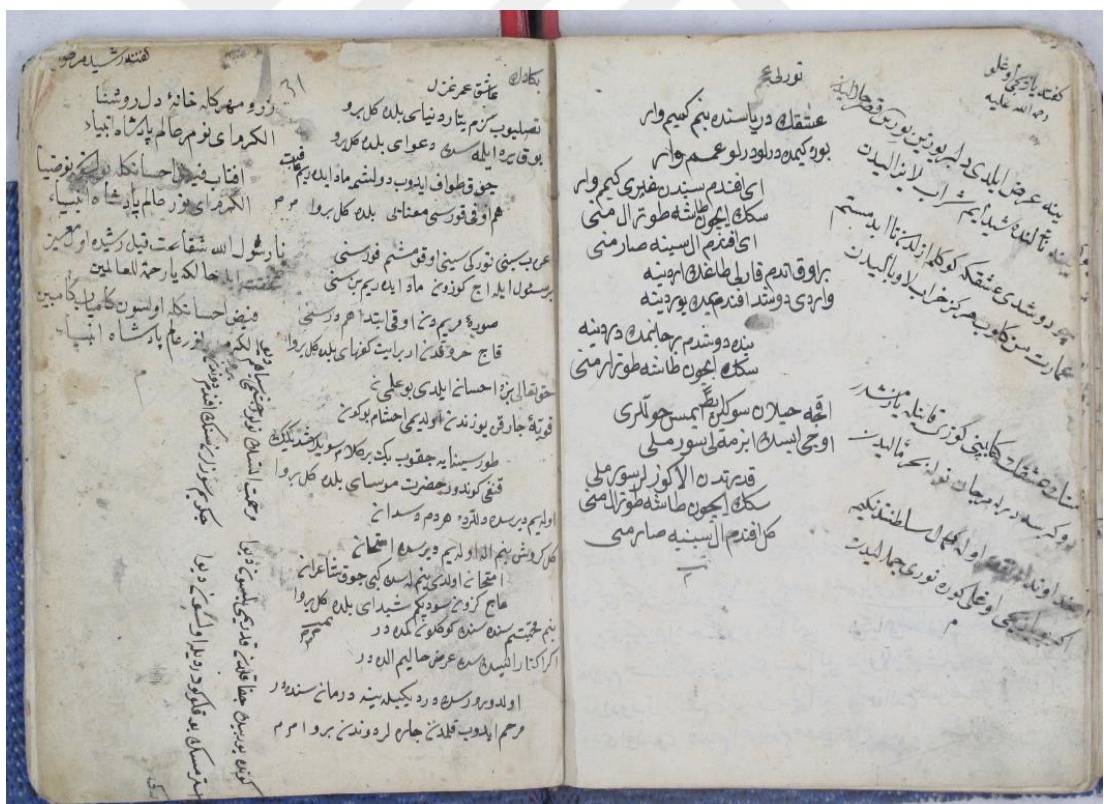
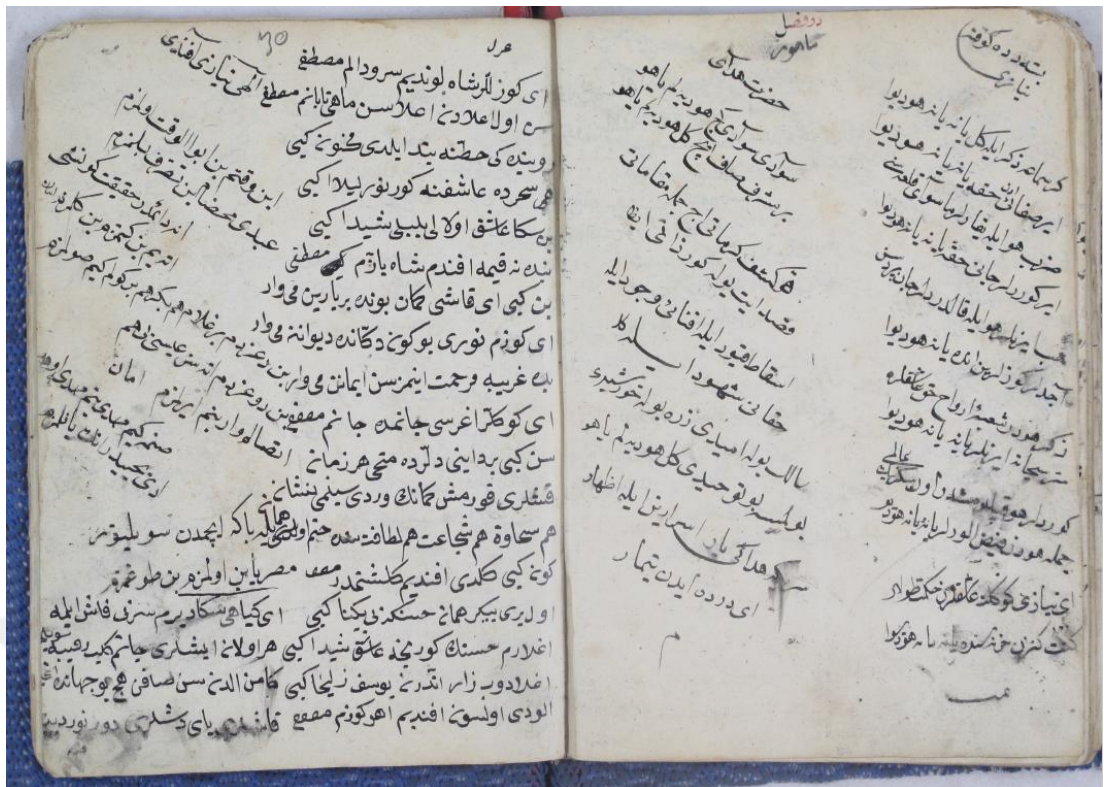
قوا الواس من مسند نازی دلیری امکر

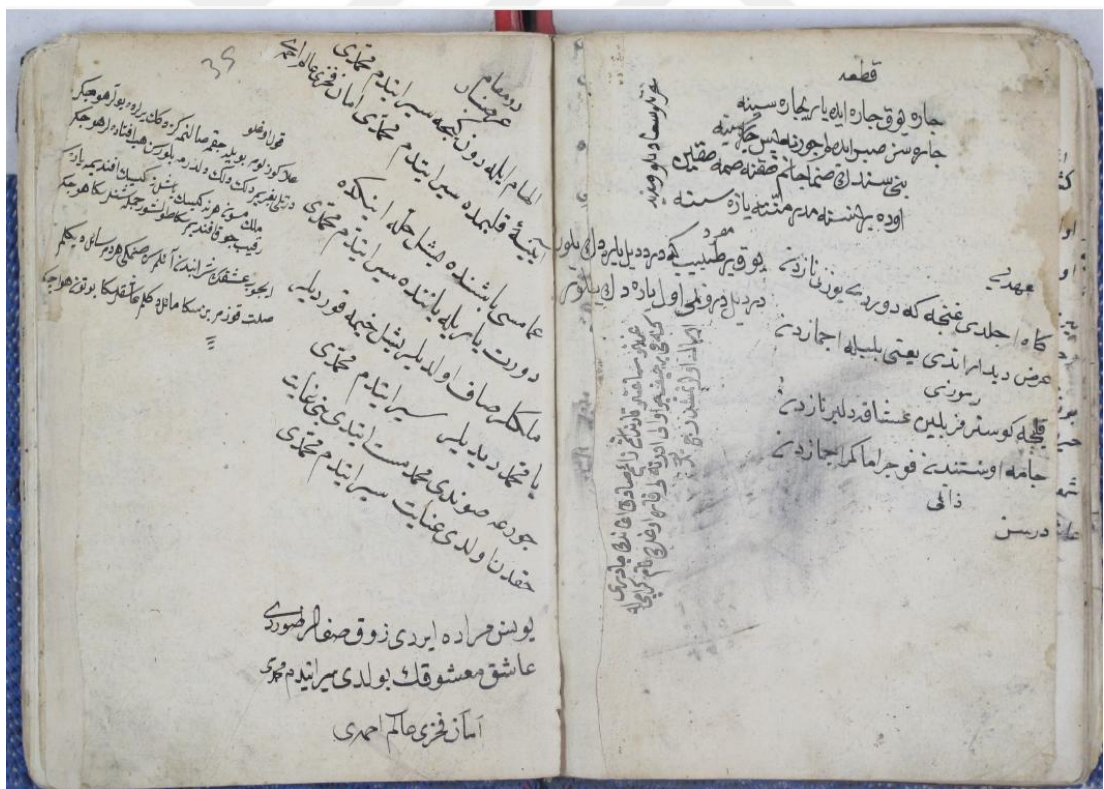
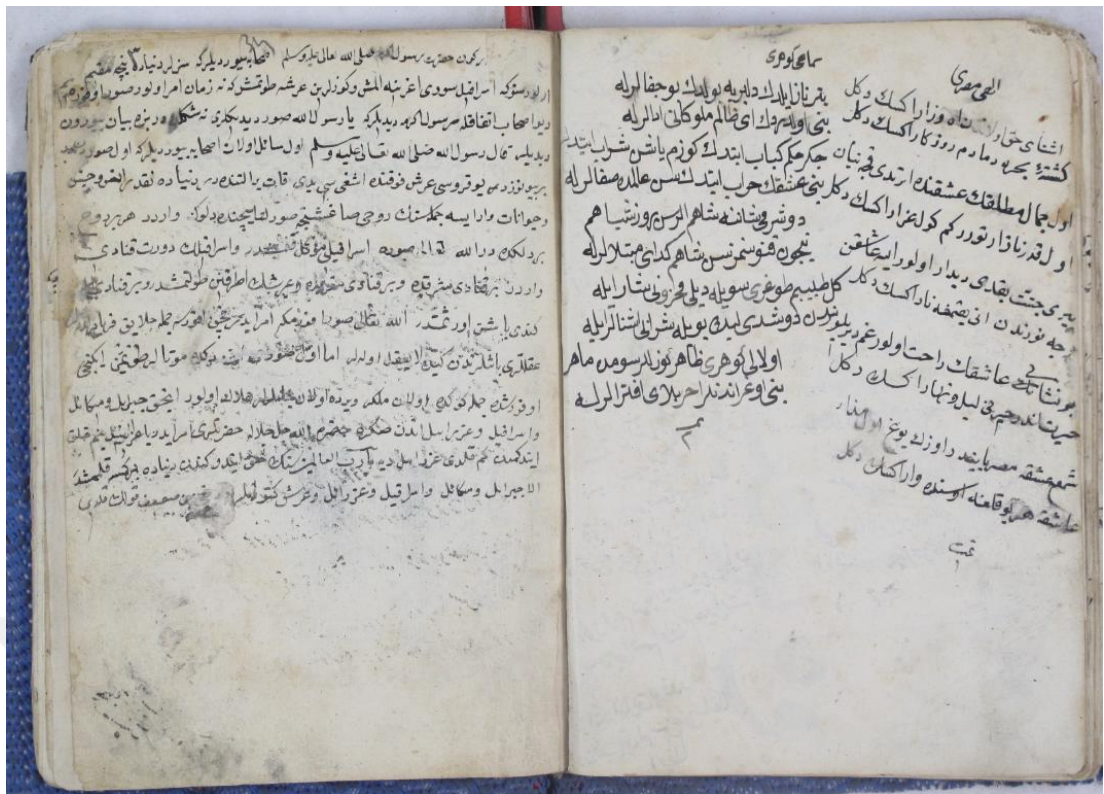
بنی و فالد لندهر شکایت اجیم

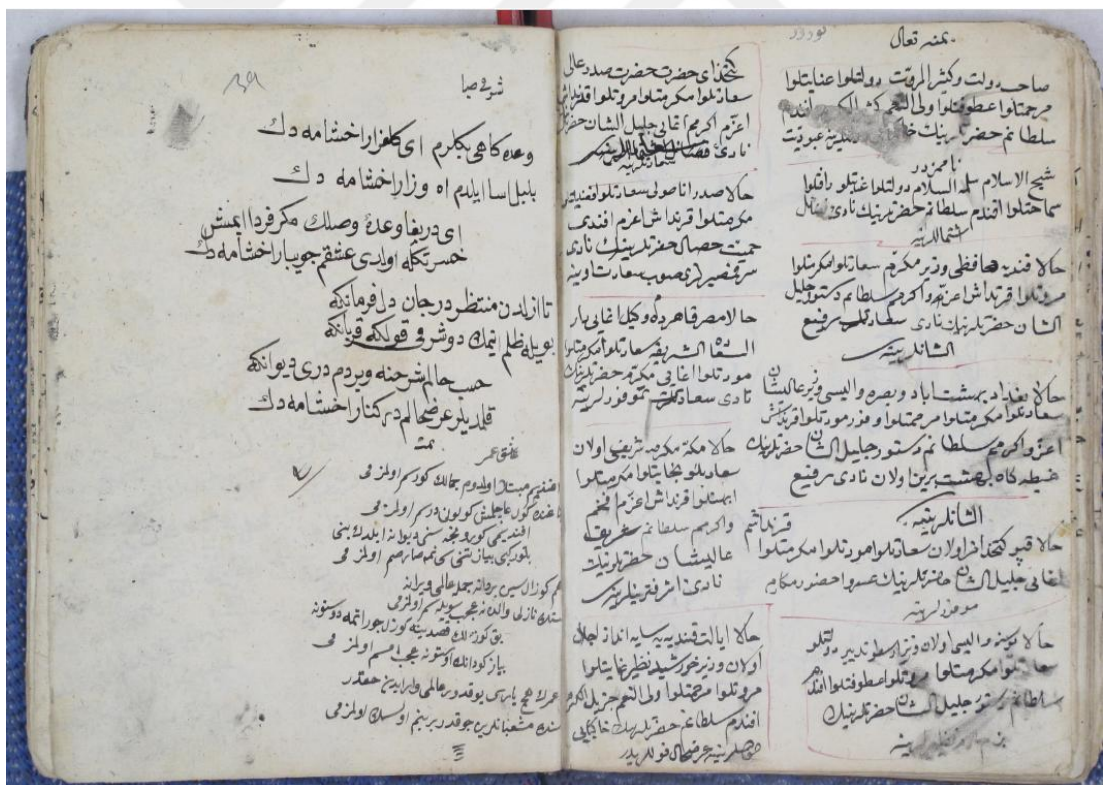
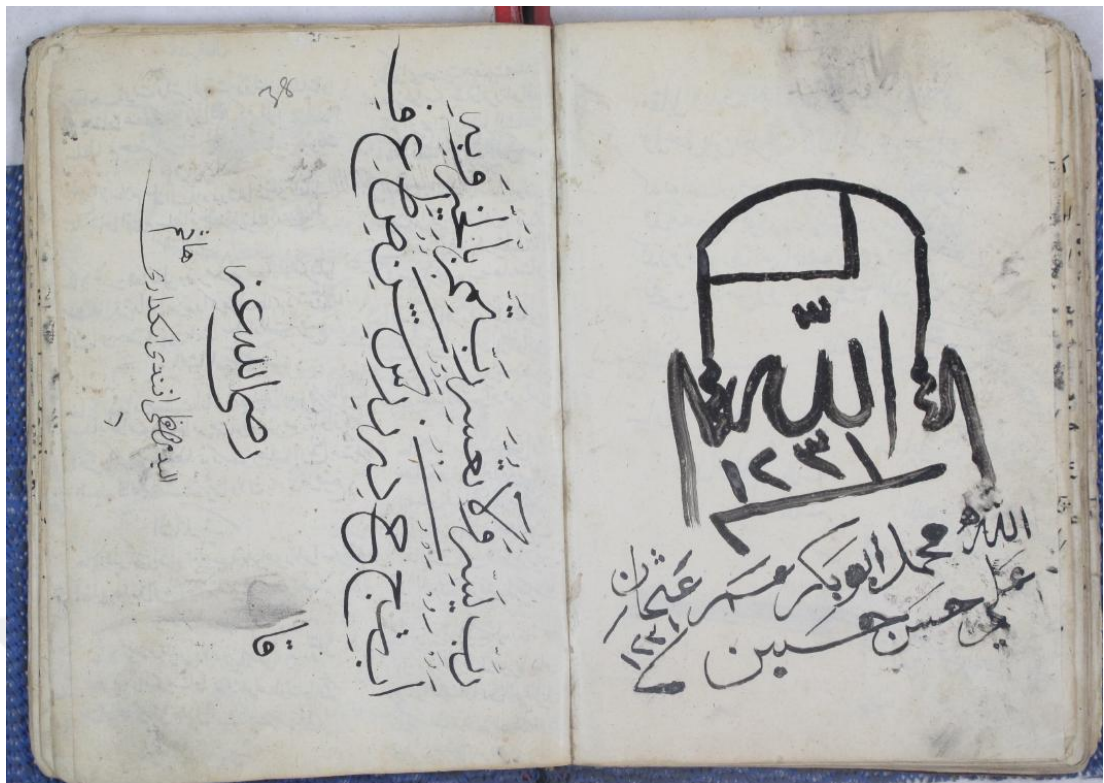
حقیقت سرادشتم شک و ارف غنیم

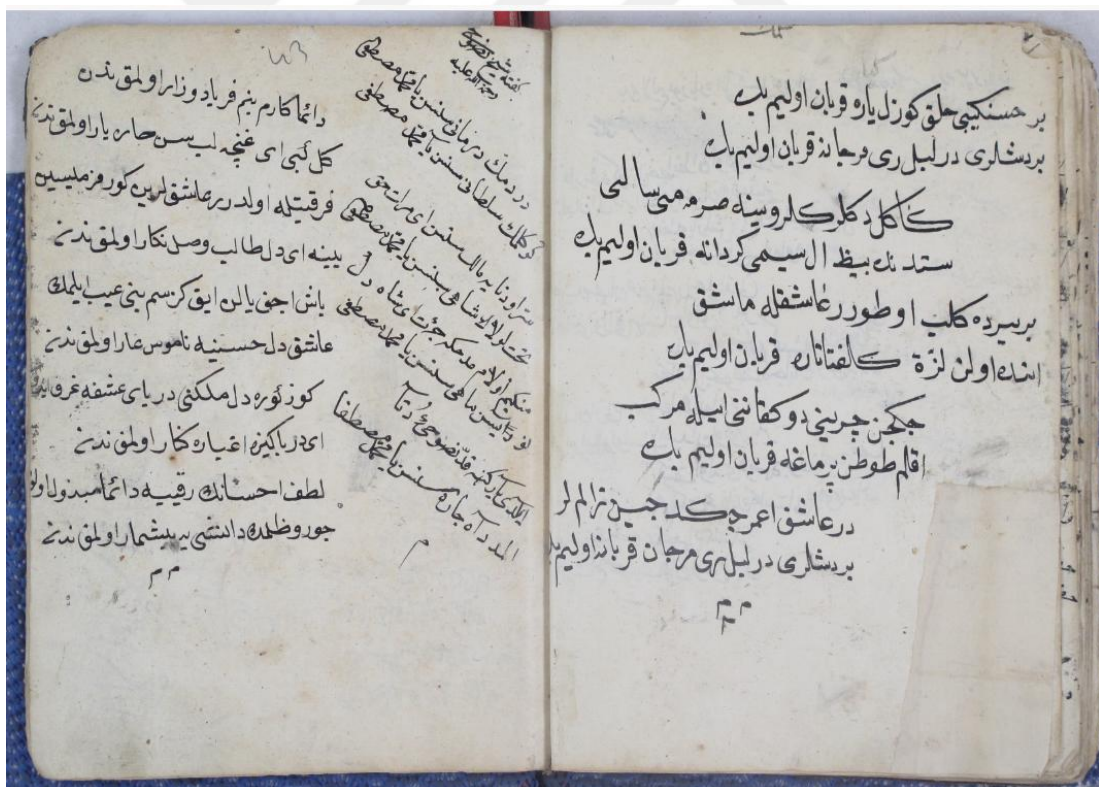
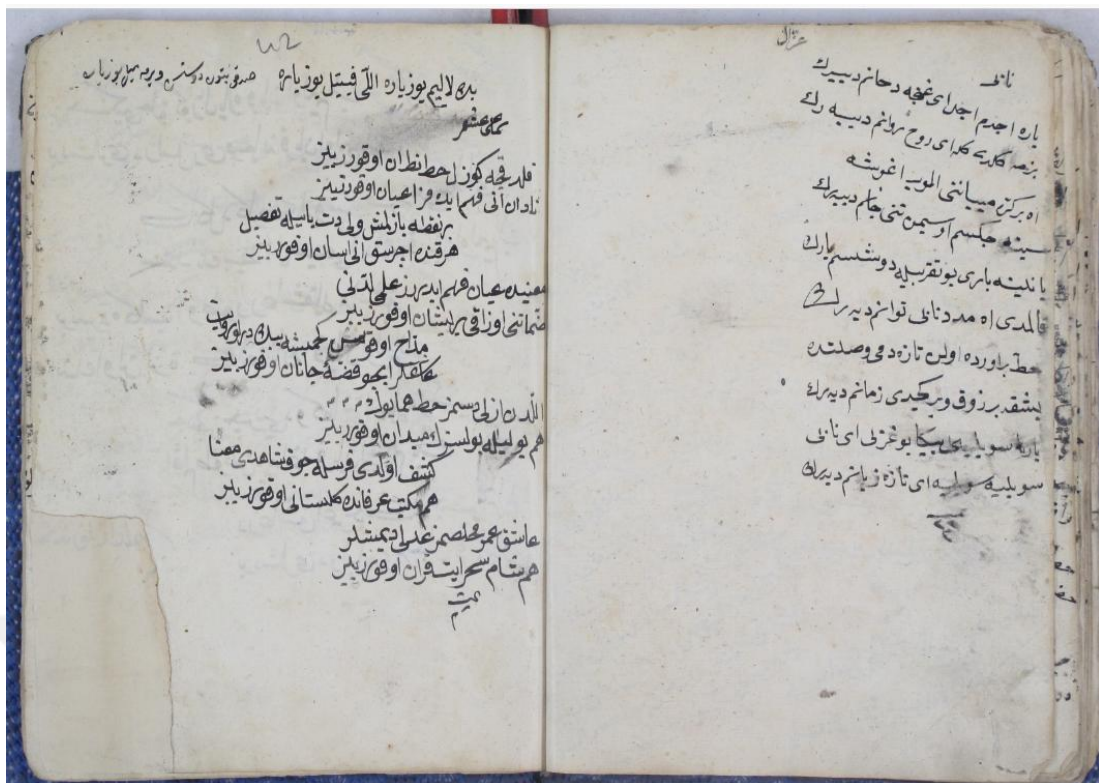
۴

[illegible]

لا اله الا انت سبحانك
من عاصي فافلا خير في ذلك

مفسر
محمدریاز کوینده روزکاری
مضاج یار ایله خوش کاری
مفسر قطع سکاسوز اولن
نی وفاسین خوشم سکاسوز اولن
اغیا اولنر هب صفاده در کارا اولن
سکاسوز ویرنر تاد اولوب کولن
بردی حکاری هب مبتلازه در

مفرد
فلک یارین دیارندن برقیلیدی جیاستمد
سلا مرلر جملا یارانله اوزاقدن برقیلیدی

$\frac{10}{10} = 1$

[illegible][illegible]

[illegible]

۷۶
 درویش عبد الله که بیدار در حق انشا کردید
 بوقی الشکر که با سلطان کردید
 حارث پیدایان کردید
 حبیبی در صنوبر که ایمان کردید
 حلقه غلامی که کوزیان کشیدند
 کوزیانان فخری که بختان کردید
 بن دیر که قافله پیکان محمدی
 جله داران که فخری که بختان کردید
 دودر او شد بقیس که بختان کردید
 درویش عبد الله که بختان کردید
 ز

كفتك صوحى
 رحمه الله عليه
 فتم ودرم همان اولدی و درونم بفغان اولدی
 عفاشم الامان اولدی شکیل یلدا یار کجانه
 لایعش کد رنگ ناماز نیون عکاش شیدا
 همان و صحت کون مولا
 سخن بولین ادر بکل وارنیز برادر
 ساریره جا کدنت
 ادر و در دیر ایشاقی قیلار و عذره صادق
 کمال کشت خسته و اوق
 قدش و صحرای الدین و القلبیه هذا الدین
 انما ابدت یا مصر کمالشین لولانا

هادی سوم
 قیس زر
 ۷۸
 قهقهه مصر
 محرم
 ای غریب بلبل دیار کوفته در
 بنجره ویر کاهار کوفته در
 سن بواله کسیر اراولیا
 و ارشک البشای کوفته در
 ازدی کوفته کوفته آفرینش
 اه افغان اولدی معتلا کوفته در
 عشق احو کدر ارشک
 بونکه صبر و قمار کوفته در
 برانسیک بوقعبه کوفته در
 راقع ملک الیدر بهفته در
 کعبه کوفته و بلبل و جیران سن
 یانک بلبل سن کوفته در
 قوکل غریب خواجه اولیا
 سن برانین به سن برانین
 خورن و قتل طو حراج اولیا
 اربطه
 کلشن بلبل زارایه سن سن
 رشنی و کربت ایدر سارایه سن
 عالمی یوقد و آرایه سن سن
 جانده جانی کدر اوما
 و درید درمان کدر اوما
 لطفا احسن کدر اوما
 بلبل غریب شک فنی و اصدادی
 بلبل غریب توقم اوصد
 سن اسر که هادی و دمنادی
 یقنا

حس دو
حس دو

[illegible]

50

در فضیلت کاه
شیخ محمد باقر
سلاطین و سادات
عشق بر خیزد و در کوهها آویند
از دوزخ و فلک آوازه
از آن شمشیر قدس بدو ایام
مردگان باید اید

گفت و بستانه
 شد بجای عهد
 ای که بخت تو بدست زمانه افتاد
 تو را در زمانه بدست افتاد
 ای که بخت تو بدست زمانه افتاد
 تو را در زمانه بدست افتاد

۵
 کن عظمیٰ مرید
 الحی فیضی مجرم
 قویا منور علی کل جسمی ناما هیجان
 کوکاب صبر المصیر الیہ سبور اول
 او لور الشہ رکوز وصل جانان اعلیٰ
 نہ فانیلہ شیوا لمتشر ابو یولید
 نہ اتشہ صا جل شدہ ربو سرہ ایفا
 ستان کلیم تصور او لور شانہ
 فاضل لطیف وقار شیخ
 ویدہ و الاخری در اکرام ہم عقل
 و ان محققاناد شیخ عبدالقادر
 علی صلیف بن اولیاء حاضری
 و کرم مقصودہ نادر شیخ عبدالقادر
 بر قوری تن در کو بہن صورت
 جان و کو کم عقل و کرم اولادی
 بانازہ کرم صا جید دیو راہ اندیز
 المہ ایچون خالرم اولاد المیر عاودہ
 اغلار دن باغ عشق مقویوش ایضا شہدی
 مصر حسنہ یوسف مرغاسی میرہ زارہ در

قودوموت رحمة ذوق مفاد يا رسول الله
 ظوهرون در عشق دواد يا رسول الله
 ستنله اردلر فاذله دخي انواريله ذات
 ايلشن ارباب حاجاته عطار يا رسول الله
 هلاي شفاعت قبل ارضا ظهري باص
 قيوته انتصاف ايمش كداد يا رسول الله

شفاعتی لہر للکبار مرض امنی

[illegible]

قریب ایدیک نولسه کرک
 طلس عاقیب کلسه کرک
 جانم دونیک صبرایه کول
 رحمة کولسه کرک
 همدلین سرششی اینانکه بقباشی
 اولانک کوزن یاشی حسن بیله حسین در
 حضرت علی بابا الی محمد و دلری
 عرش اعلا دلری
 دوسه بیله وان کوشر اماغیک دوین
 سوسن امته صوفیه
 کل پلانک تابینده نوره بقر ساهو سلجنده
 یازال قنبر ایچنده
 کل بلان اوقاق تاشلر قوران اوقر کسل یاشلر
 قطعه انه یاسه یاسه یاشلر
 دوم بونوس جهان فلا بزده اولکن قانی
 السلطان

جان دلدن سیری حق طالب ایسے کلبرو
 ترک ترک محو یصرف راغب ایسے کلبرو
 مطلبک مولایسے الکتی دلدن سبق
 علم ظاہرہ بیلک مزایسے یاد گفتور
 اہل ظاہر ٹھہسندن قبل قالین ارتیر
 صنمک حقوق ابر مشرتوکی ہب گفتور
 ہاشماقوانیلہ مسبت دکلدر بیکور
 ادم معنای مرنقت اولیم ایلیس راوول

[illegible][illegible]

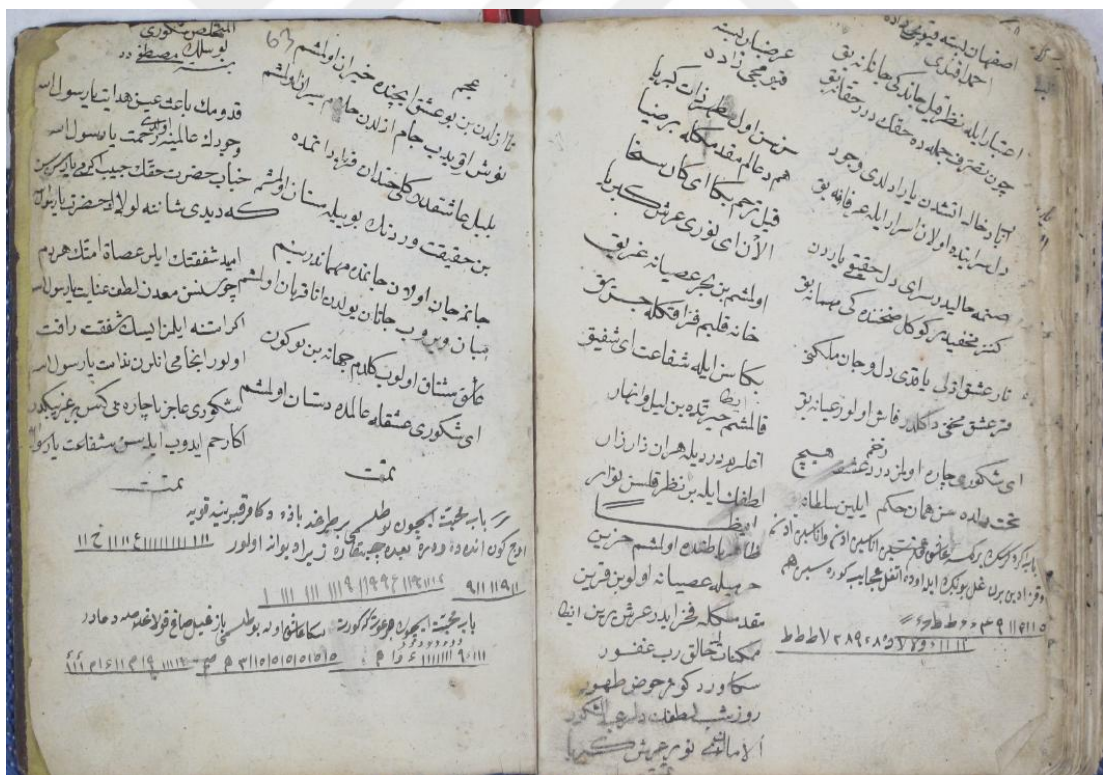
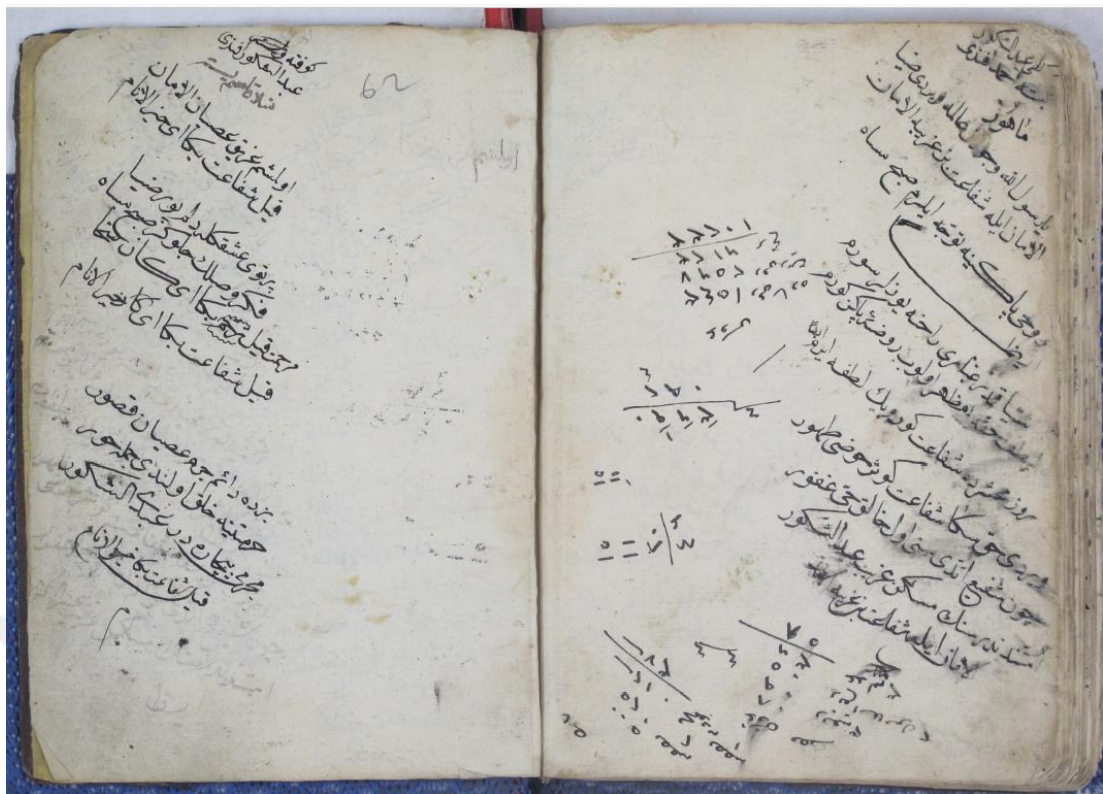
[illegible]

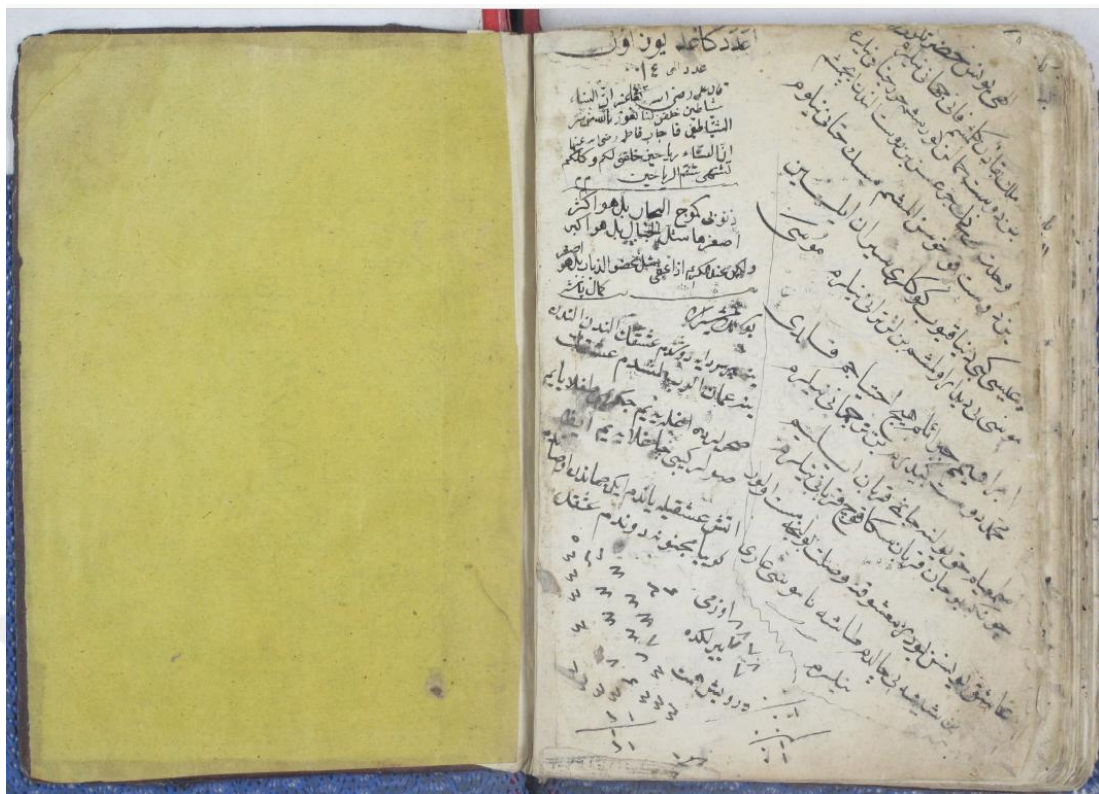
نقصیم
قدیمان بعدو کی خاک کی گرد می اندازد
اکا روی سپاهیهی شور می بار رسول
ایدهی اول و یو کی سران فاله می نویسد کردان
جمال عبید نه قرآن او امی بار رسول الله
تمت

بیت
بر کف خانه کوردم خانه راں لمه بش
حضرت یاری خدا چون عالی مرتبتش
باعت نظر تشبه اولد کر
سایت یوز الکی کمره سیوا قافه سیوا فصیح النندیر لک طلیح حسب الاتصنله
خدا فرمود ایضا انما یستدین اولئان یا لکن بیلک بدیهه والی غرضش الا
فمقام متولی او اینست حمله طرف کدن موی انا و سلیم اولنق و اولنق
تحریک و بیستده ایشاده اثبات تاریخ تحریکات لطف ن برون و عدوی که عمل لطف
مردنوری قاجا حوی الیه ادوات سلیم و حبس ککله حسابکره محسوب اند

بعد الدعاء
عز ابن عباس رضوا الله عنهما
روایت این حدیث المصنف
صلی الله علیه و سلم عن
وقد نبوء علوا و قودی
لا اله الا الله العظیم العظیم
لا اله الا الله من العز العظیم
لا اله الا الله رب السموات و
الارض ورب العرش الکبر
عقل من الشارق من حدیث
شفق علیه و المصاحیح
منت
دوله سوله کوریم دیرسک زبان زبایارنا فاعقل
ای کدی فضل حق دلان که جنت و له روحه ای
یوحه و فضل جبر که مافی سوار زبانارنا فاعقل
اطن حق احسن حق پروردگار را اعطای
حتکد راه عصیان در زبانایارنا فاعقل
زبانایارنا فاعقل
المن فی جسد لیزبک خطا
ای کدی مقام احسان

دُعَايُ مُؤْمِنٍ رَغِيبًا
 سُبْحَانَ الْقَدِيمِ الَّذِي لَا يَمُوتُ سُبْحَانَ الَّذِي الْعَلِيمِ الَّذِي لَا يَمُوتُ
 سُبْحَانَ الْغَنِيِّ الَّذِي لَا يَمُوتُ سُبْحَانَ الْغَنِيِّ الَّذِي لَا يَمُوتُ

8 ÖZGEÇMİŞ

Adı Soyadı : Gizem GÖRGÜLÜER

ORCID Numarası : 0009-0006-1739-1687

Öğrenim Durumu

- 2017 – 2021 Lisans: İstanbul Üniversitesi – Türk Dili ve Edebiyatı
- 2017 – 2023 Lisans: Anadolu Üniversitesi – Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi
- 2022 – 2025 Yüksek Lisans: İstanbul Arel Üniversitesi – Türk Dili ve Edebiyatı – Klasik Türk Edebiyatı

Yayın Listesi:

Gizem Görgülür – Prof. Dr. Songül Yağcıoğlu – Gevherî’nin Bilinmeyen İki Şiiri ve Bilinen Altı Şiirindeki Farklılıklar – Nesir: Edebiyat Araştırmaları Dergisi